

REISBILJET

Fietsen in Oostenrijk. Treinen door Amerika. Rondtrekken in Engeland. Spoorzoeken in Zuid-Afrika. De luie strandvakantie krijgt steeds meer concurrentie. Ook van natuurcampings en van kindervriend Center Parcs. Lees er over in onze vakantiebijlage.

VANAF PAGINA 31



Ambtenaren in de rij voor gratis regenpak
PAGINA 11

Sombere kerstkaarten voor minister Bukman
PAGINA 15

Hiswa: recordaantal boten op het droge
PAGINA 27

'Belgenmopje' Werder Bremen
PAGINA 21

Romario moet even 'zitten'
PAGINA 21

Meerssen blijft wielparadijs
PAGINA 22

Twaalf illegalen aangehouden in privé-clubs

GELEEN/SUSTEREN - De politie heeft bij een controle in Geleen en Susteren twaalf buitenlandse vrouwen opgepakt, die in leeftijd variëren van 17 tot 30 jaar. Zij werkten illegaal in drie privé-clubs. Vijf vrouwen zijn gisteren het land uitgezet. De zeven andere vrouwen moeten de komende dagen Nederland ver-

laten, via de grenspost Bocholtz of via de luchthaven Schiphol.

Het gaat om zes Poolse, twee Tsjechische, een Bulgaarse, een Hongaarse, een Marokkaanse en een Russische vrouw. De drie privé-clubs zijn dinsdagavond gecontroleerd.

In Susteren zijn vier vrouwen opgepakt en in de Geleense club acht. Ze beschikten niet over de benodigde papieren. Vermoedelijk verbleven zij al enkele maanden in Nederland.

Tegen de eigenaren van de privé-clubs is proces-verbaal opge-

Vijf jaar voor moord op 'tiran'

DOOR ROB PETERS

MAASTRICHT - Voor moord op haar man Johan Schroder (49) uit het Duitse Würselen is de uit Kerkrade afkomstige Ida van S. (46) gisteren door de Maastrichtse rechtbank veroordeeld tot vijf jaar gevangenisstraf. Haar zoon Alex (17) moet voor het medeplegen van de moord conform de eis een half jaar naar een tuchtschool.

Officier van Justitie mr. L. Ummels had tegen Ida van S. acht jaar geëist. De vrouw drukte op 19 augustus zo lang een kussen in het gezicht van de man, die haar jaren kleindeerde en mishandelde, dat deze stikte. De zoon hielp zijn moeder door vader met een koevoet op het hoofd te slaan en later zijn handen in een houdgreep te houden.

Tot verbazing en onbegrip van raadslieden en hulpverleners verwerpt de rechtbank het verweer dat Ida van S. door haar tirannieke man in een geestelijke toestand was gebracht, dat zij niet anders had kunnen handelen. Ook maakte de rechtbank met geen woord melding van de door mr. H. Menger nadrukkelijk gepresenteerde visie van psychiater professor Van Leeuwen dat het schrille en verlegen zontje van Ida van S. op het moment van de moord volledig onder geestelijke invloed van zijn moeder had gestaan en dus nauwelijks verantwoordelijk kan worden geacht voor de gruwelijke moord.

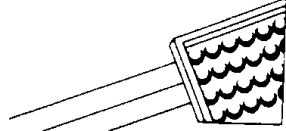
Zie verder pagina 15

● **Vonnis in moordzaak lokt discussie uit**

(ADVERTENTIE)

Exact
ADMINISTRATIEVE SOFTWARE**Rekent u er gerust op**

Het financiële pakket van Exact: E-Account



Bel Abacus als u het Exact wilt weten
04951-33700

Meer dan 50 dealers in heel LIMBURG

Ook maatregelen om infiltratie criminelen in speelhallen te voorkomen

Gokkasten taboe voor jongeren

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG - Jongeren onder de achttien jaar mogen niet meer spelen op gokkasten. Met dit wettelijke verbod hoopt het kabinet de sterke toename van het aantal jeugdige gokverslaafden dat steelt, een halt toe te roepen. Om infiltratie van de georganiseerde misdaad in speelhallen te voorkomen, moet de exploitant een verklaring van goed gedrag kunnen overleggen.

Dat schrijft minister Andriessen (Economische Zaken), mede namens de staatssecretarissen Simons (Volksgezondheid) en Kosto (Justitie), in een brief die gisteren naar de Tweede Kamer is gestuurd. De bewindslieden maken zich zorgen over de toename van het aantal gokverslaafden en de stijging van de criminaliteit die daarmee gepaard gaat. Tal van maatregelen moeten de overlast terugdringen.

Sticker

Naast verhoging van de minimumleeftijd voor het bespelen van gokkasten van 16 naar 18 jaar, wordt op de automaten een sticker met waarschuwendende teksten geplakt.

Gemeenten moeten er scherper op toezien dat de gokkasten alleen in horecabedrijven en speelhallen staan opgesteld. Daarvoor is een vergunning vereist. Er zal ook strenger worden gecontroleerd of het aantal automaten waarvoor een vergunning is verstrekt, niet wordt overschreden.

Om het witwassen van zwart geld te voorkomen, heeft het kabinet het Nederlands Meetinstituut opdracht gegeven voor het ontwikkelen van een fraudebestendige teller. Alle kasten zullen daarmee worden uitgerust.

Eerder besloot minister Andriessen al de extra verslavende 'piek-automaten', waarvan de uitbetaling zeer grillig is, per 1 januari grotendeels te verbieden.

De bewindslieden willen dat gemeenten afspraken maken met de automatenbranche, politie, Justitie en verslavingszorg over het bestrijden van gokverslaving. Het bedrijfsleven zou moeten meebetalen aan de verslavingszorg.



● **Veel Nederlandse fotografen voerden gisteren in het hele land op allerlei manieren actie uit protest tegen het voortduren van de bloedige oorlog in het voormalige Joegoslavië. Het Museumplein in Amsterdam werd omgedoopt tot**

Sarajevo-boulevard. Naast een toepasselijk kunstwerk van een onbekende kunstenaar werd er een levensgrote foto geplaatst van een huilende vrouw op een kerkhof ergens in Bosnië.
Foto: ANP

Nederland zakt in top-tien onderwijs

PARIS - Nederland is in de top-tien van industrielanden die het meeste geld aan onderwijs uitgeven, gezakt van de vierde naar de tiende plaats. Dit blijkt uit een gisteren verschenen onderzoek van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OECS) naar het onderwijs in de 24 bij de organisatie aangesloten rijke industrielanden.

In 1988 gaf Nederland nog 6,6 procent van zijn bruto nationaal product (bnp) uit aan onderwijs. Alleen Finland, Canada en Dene-

marken zaten toen hoger in de boom. Blijkens het nieuwe onderzoek is Nederland daarna relatief gedaald tot 5,8 procent van het bnp in 1991. Landen als de Verenigde Staten (zeven procent), Zweden, en Frankrijk zijn Nederland inmiddels voorbijgestreefd. Nederland zit met 5,8 procent inmiddels ook onder het OESO-gemiddelde van 6,4 procent. In een reactie op het rapport haalde onderwijsminister Ritzen gisteren zijn standpunt dat de grens bereikt is en dat er niet verder bezuinigd kan worden op onderwijs.

„Onderwijs vormt,” aldus Ritzen, „de levensader van de maatschappij.” Goed onderwijs is bovendien onontbeerlijk om te kunnen blijven concurreren met de zich sterk ontwikkelende Aziatische economieën. Bovendien is de verwachting dat het aantal leerlingen (en dus de uitgaven) de komende jaren zal toenemen als gevolg van immigratie. Ritzen wees erop dat de cijfers lang niet alles zeggen, omdat het onderzoek niet duidelijk maakt hoe doelmatig de verschillende landen met hun onderwijsgeld omgaan.

Op de meeste punten in het OESO-onderzoek scoort Nederland vergelijkbaar met het vorige. Het opleidingsniveau van de beroepsbevolking is gemiddeld, datzelfde geldt voor de deelname aan het hoger onderwijs. Vrouwen met een universitaire opleiding zijn in Nederland ondervertegenwoordigd. De kosten per student in het voortgezet onderwijs zijn in Nederland het laagst, in het hoger onderwijs op Engeland na het hoogst. De leesvaardigheid van Nederlandse kinderen blijft beneden het OESO-gemiddelde.

(ADVERTENTIE)

NU IN DE SUPERMARKT
GRATIS 3-PAK Twix
BIJ 3 FLESSEN PEPSI 1,5 L

(ADVERTENTIE)

(ADVERTENTIE)

PARTNER VOOR PROFESSIONALS
geautoriseerd reseller van:
Exact SOFTWARE **Tulip computers** **NOVELL**
EQUA Maatwerk in computers
electronics b.v. tel: 045-442323 Irmstr. 5 Simpelveld

(ADVERTENTIE)

CHAUSSURES MONDIALES
SCHOENMODE
VERBOUWINGSOPRUIMING
Heerlen promenade 139/141
HERENSCHOENEN
EXTRA AFGEPRIJSD
MEPHISTO * ESPRIT * ANTONIO PAOLO * LUMBERJACK * VAN LIER
BUFFLOX * K-SHOES * SIOUX * ROCKPORT * LLOYD * PALADIUM
BRONX * YELLOW CAB * LOTTO * BAD BOYS * PAUL GREEN * CATJA

slechts 3 dagen geldig

Herenjacks

In lange en blouson modellen. Kleuren: grijs, beige en groen. Met warme wintervoering. Normaal f 198,-, f 279,- en f 339,-

Voordeelprijs **149,-**

Schunck
promenade heerlen

daar winkel je voor je plezier!

Gebruik de Schunck klantenkaart: de kaart met de vele voordelen.

limburgs dagblad

DE KRANT VAN LIMBURG



8 710404 400017

Bel gratis voor 'n abonnement! 06-022 99 11.

Griep verdrievoudigd



„Triep dus!”

uit de kunst

Oorlog

DOOR JOS FRUSCH

Nooit een hoge pet op gehad van militairen.

Maar de nieuwe bezuinigingsactie militaire muziek slaat alles. Om op te schieten.

Ter verduidelijking: de Marijnkapel blijft met 60 musici, de Luchtmachtkapel blijft met 56 musici, de Johan Willem Friso Kapel blijft met 40 musici. En de Koninklijke Militaire Kapel? Die fungeert als schietgeschijf en gaat van 56 naar 40 musici.

Dus is het oorlog bij de landmacht.

Het lijkt een losse flodder. Van een paar hoge peten die te veel met mortiergranaten en terugstootende vuurmonden hebben gespeeld en nu zo schietdoof zijn als een heel legerkorps kwartels.

Maar de waarheid is anders: de Inspecteur Militaire Muziek stond erbij en keer ernaar.

En dat is merkwaardig. Want niet alleen heeft de KMK de laatste jaren een grote voorbeeldfunctie in de wereld van de blaasmuziek opgebouwd, ook op ceremonieel en protocolair gebied staat het orkest zijn mannetjes.

Belangrijke erevochten, activiteiten met Prinsjesdag of nationale feest en herdenkingsdagen, ontvangsten van buitenlandse staatshoofden. De KMK is er bij. Een korps om trots op te zijn. Qua uitstraling, qua muziek.

Maar dat zal anders worden.

Stelt u zich voor, over een aantal jaren: een zielig hoopje derde-rangs muzikanten slaat op paleis Noordende voortdurend een modderfiguur als staatshoofden 'met alle ceremonieel' moeten worden ontvangen. Heethoofden - en die heb je ook onder wereldleiders - zouden dit wel eens als een oorlogsverklaring kunnen opvatten.

En op goodwill-concerten in den lande - waarmee de KMK het geschieden blaazen van het leger altijd zo bepalend heeft opgevoerd - wordt het orkest voortaan alleen nog maar getraceerd op rotte tomaten en andere projectielen.

Want al die uitstekende beroepsmusici en die topdirigenten slaan natuurlijk op de vlucht als ze voortaan alleen nog maar het Wilhelmus mogen spelen.

Het lijkt wel of het orkest gestraft wordt voor zijn muzikale dadendrang van de laatste jaren. Zo van: 'Ze begonnen nu te veel capsones te krijgen, laat ze maar buiten gaan spelen'.

Er zijn bode tongen binnen het leger die beweren dat de inspecteur zelf een dikke vinger in de pap heeft gehad. Uit jaloezie. Omdat zijn opvolger als dirigent van het orkest slaagde, waar hij faalde.

Het moge duidelijk zijn dat de fronten hier stellingen in deze loopgravenoorlog hebben betrokken.

En de KMK. Die blaast voorlopig nog gewoon zijn partijtje mee. Als de waardige Koninklijke Militaire Kapel.

In afwachting van de Keiharde Muzikale Kaaslag.

Helaas.

Beweging en dans krijgen alle aandacht

Janny Donker aan roer Lösstheater

DOOR JOS FRUSCH

MAASTRICHT - Niks faillissement, niks sluiting. Janny Donker, de nieuwe zakelijk leider - én artistiek eindverantwoordelijke, én bestuursvoorzitter - van het Lösstheater en de daaraan gelieerde Los Bewegingstheaterwerkplaats in Maastricht, wil van geen wijken weten. Al is de financiële problematiek nog zo groot, de administratieve wanorde nog zo gigantisch, de afwisselend in Amsterdam en Kanne wonende redacteur van een danstheaterblad staat haar mannetje. Met nieuw elan en vers bloed wil de roodharige Löss-leidster, die in haar doortastendheid en presentatie het midden houdt tussen Pippi Langkous en Calamity Jane, het van Thijs Lenders overgenomen imperium voortzetten. „Over een paar maanden draait alles hier weer normaal”, voorspelt ze vastberaden.

Het ging al een tijdje niet goed met de Löss Theaterwerkplaats. Toen Thijs Lenders ruim een jaar geleden ziek werd en onenigheid kreeg met het bestuur (of in omgekeerde volgorde) ging het snel bergafwaarts met de in 1990 opgestarte theaterwerkplaats in de oude school aan 'Achter de Barakken', waar een jaar voordien het Lösstheater geopend was. „Zeg maar gerust dat de administratie een complete chaos was”, aldus Donker. Toen zij orde op zaken kwam stellen - ze is al ruim een jaar bestuursvoorzitter - vloegen haar de onbetaalde rekeningen, de incorrect afgehandelde belastingaanslagen en de onbetaalde brieven om de oren. „Kortom, administratief-organisatorisch klopte helemaal niets. Een grote janboel, een rommeltje. Veel rekeningen, weinig geld. Maar het is niet zo erg dat er sprake is van faillissement. We hebben nu een accountantsbureau ingeschakeld dat alles netjes gaat afhandelen.”

Maar de Löss-trein moet niet alleen administratief op de rails gezet. Ook de inhoudelijke kant vraagt de nodige aandacht. Janny Donker: „Er is een theater en er is een werkplaats. Het theater blijft zoals het is. Er zal een gevarieerd en divers programma worden geboden. Wel zullen we niet alleen de hele jonge theatermakers aan bod laten komen, maar ook het professionele circuit voor kleine zalen. Met de theaterwerkplaats ligt het anders. Ik wil een duidelijke profilering ten opzichte van het Kruis van Bourgondië, de andere theaterwerkplaats in Maastricht. Omdat ik uit de hoek van dans en beweging kom, heb ik gekozen voor een bewegingstheaterwerkplaats. Het rijt

en de provincie gingen meteen akkoord.” Om verwarring te voorkomen koos Janny Donker ook voor een nieuwe naam voor de werkplaats: de Los Bewegingstheaterwerkplaats. Het rijt kwam meteen over de brug met subsidie (70.000 gulden) en ook de provincie gunde de nieuwe werkplaats voor een jaar het voordeel van de twijfel (60.000 gulden). Verhuringen en de gemeente, die voor het Lösstheater de huur betaalde en aan de podiumactiviteiten bijdroeg, moesten voor de rest zorgen. „Dat eerste is geen probleem, van onze faciliteiten wordt veel en graag gebruikt gemaakt”, aldus Donker. „Maar het probleem is de gemeente. Die zegt dat ze met een nieuw initiatief te maken heeft en dat ze het daarom niet nodig vindt om te subsidiëren. Dat is onzin natuurlijk. De Los Bewegingstheaterwerkplaats kan je niet los zien van het Lösstheater.”

Tot een gesprek met de dienst cultuur van de gemeente is het nog niet gekomen. Ondanks herhaaldelijke pogingen van de kant van Donker blijft de gemeente de boot afhouden. Maar Donker gaat niet bij de pakken neerzitten. Met een heel nieuw bestuur en een nieuwe crew medewerkers (Nu nog vrijwilligerswerk, maar nu de subsidies er zijn zullen ze gewoon betaald worden), timmert Janny Donker aan de weg. „Het Lösstheater was bekend in het land, het had een goede naam. We zullen er zo snel mogelijk voor zorgen, dat het theater een natuurlijk onderdeel van de bewegingstheaterwerkplaats wordt. Het belangstelling komen. Komend halfjaar staan er voor de werkplaats drie projecten op het programma. Dat is een minuscule anderhalf miljoen, ze je niet zelden.

De 10 januari zorgt de Drogtoep uit Amsterdam (of enkele ex-leden) voor een spectaculaire opening van de vernieuwde werkplaats. En eind februari is er een productie met Elsa van der Heyden, die na een lange periode van choreografen en regisseurs weer gaat dansen. Verder is een solo-productie met een ex-Drogtoepmedewerker in de hoofdrol. Beweging, dans, beeld zijn de trefwoorden van de producties die hier te zien zullen zijn. Zowel schoolverlaters als mensen die opnieuw instappen, zeg maar de herintreders, komen aan bod. En ook het videoproject. Als het maar met beweging of dans te maken heeft.

Omdat zowel een theater als ook een bewegingstheaterwerkplaats in de jeugd de toekomst heeft, zal eveneens het jeugdtheater een accent in de programmering krijgen. „En we gaan naar de scholen met producties die hier in de werkplaats ontwikkeld worden”, besluit Donker enthousiast. Haar dadendrang lijkt grenzeloos.

Ook 'los' is löss klaarblijkelijk een goede voedingsbodem.

Volga Kozakken



Christmas in early America; achttiende-eeuwse Carols en Anthems; The Columbus Consort; Channel Classics CCS 5693.

DOOR JOS FRUSCH

Het Columbus Consort is een internationaal gezelschap dat zijn wortels heeft in Den Haag. Het uit een zangkoor en twee instrumentisten bestaande gezelschap heeft zich toegekeerd tot het onderzoeken en uitvoeren van vroege (zeventiende- en achttiende-eeuwse) muziek uit Noord- en Zuid-Amerika.

Op deze in Delft opgenomen cd is het Columbus Consort uitgebreid tot een ensemble van negen vocalisten en zeven instrumentisten, die onder leiding van Joseph Pettit muziek uit de noordelijke gedeelten van de Verenigde Staten (New England, Pennsylvania en Noord Carolina) onder de aandacht brengen. Kerstmis, om precies te zijn; in het bijzonder kerkmuziek van onbekende componisten als Belcher,

Holyoke, Carr, Billings, Dencke, Gregor en Antes.

Het is ongecompliceerde, spontane muziek, enerzijds beïnvloed door Engelse voorbeelden, anderzijds door Moldavische, Boheemse en Zuidduitse componisten. Die vermenging van stijlen levert soms verrassende regulaties op, zoals in het contrasterende, dubbelkorige Magnificat van Carl Theodor Fackel (zoon van de beroemde Johann Fackel), die jarenlang in de States optrad. Ook in het vroege Vlaamse Anthem for Christmas van Benjamin Tarr, een energieke en kleurrijke compositie.

Het Columbus Consort weet veel raad met het karakter en de sfeer van deze muziek. Een gedegen onderzoek heeft kennelijk aan de basis gestaan van de affiniteit die de musici en zangers voor dit kerstrepertoire aan de dag leggen. Ongekunsteld en ongedwongen musicerend, geven zij de luisteraar een kleurrijk beeld van de muziek uit de beginperiode van de Verenigde Staten. De heldere opname legt hun daarbij geen strobreed in de weg.

Goldreyer mag blijven procederen

HEERLEN - De Amerikaanse restaurateur Goldreyer mag zijn schadeclaim-procedures voortzetten tegen enkele Nederlanders. Hij eist daarin wegens smaad miljoenen dollars schadevergoeding. Dit heeft een rechter in New York bepaald. De gemeente Amsterdam overlegt binnenkort met Amerikaanse advocaten of ze tegen de uitspraak in beroep gaat. De rechter verwierp

het bezwaarschrift dat ex-directeur Wim Beeren van het Stedelijk Museum tegen de claim had ingediend. Goldreyer eist van hem een schadebedrag van 25 miljoen dollar. Beeren zou het contract over de restauratie van het schilderij 'Who's Afraid of Red, Yellow and Blue II' van Newman niet zijn nagekomen.

Hij zou na de restauratie hebben gesproken over het doek als „een lichte invalide”. In het contract stond dat de toenmalige directeur zich nooit kritisch over het herstel zou mogen uitlaten. Naar aanleiding van de restauratie door Goldreyer brak een rel uit over de kwaliteit van de werkzaamheden.

ROERMOND - Bij gelegenheid van de heropening van de Kathedrale Kerk St-Christoffel in Roermond voert het Toonkunst-Oratorium Roermond zondag tijdens de eucharistieviering van 12.15 uur de Missa Criolla van Ramirez uit. De tenorsolo wordt gezongen door Andrea Foddighe. Jan Hupperts dirigeert. Tevens is een fragment uit 'Une cantate de Noël' van Honneger te beluisteren.

ECHT - In het Gemeentemuseum van Echt, Plats 1, houdt J. de morgenavond vanaf 20 uur een lezing over 'De wijze waarop stenaars door de eeuwen heen thema 'engel' gestalte hebben geven'. De lezing staat in het teken van de expositie 'Vleugels van de (bijna) allemaal' die momenteel in het museum loopt.

STEIN - De Cantorij Limburgse Peter Eijkenboom geeft zondag kerstconcert in de kapel van Missiehuis Stein, Ondergerweg 14. Het programma bevat de pauze sacrale muziek en liederen, na de pauze wordt Gloria van Vivaldi uitgevoerd van 14.30 uur.

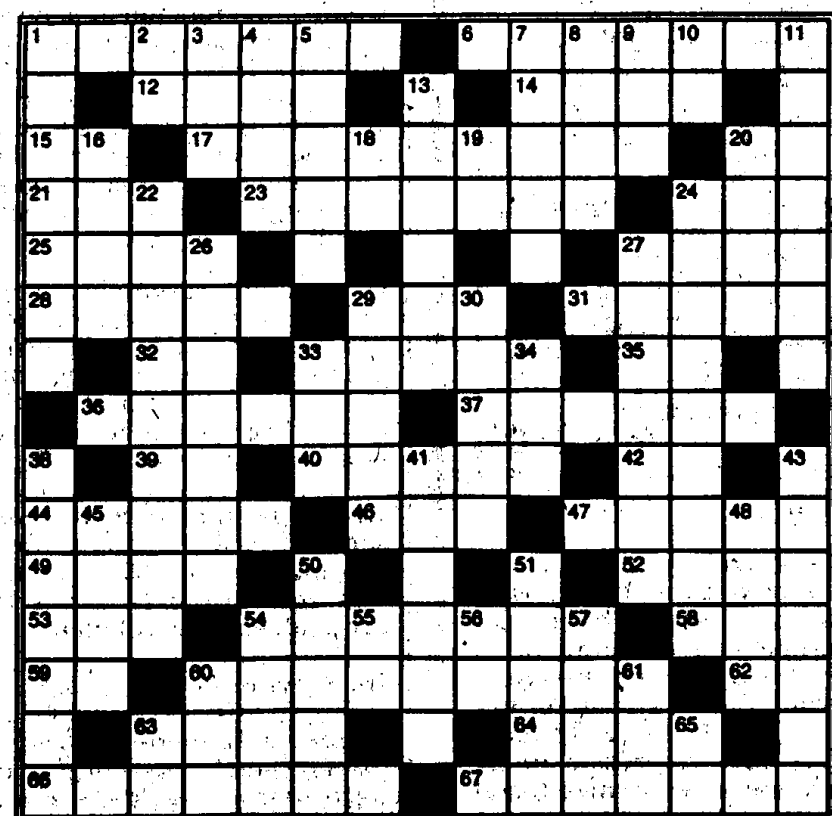
VAALS - Mannenkoor Cecilia Vaals geeft zondag haar traditioneel kerstconcert in de Pauluskerk Vaals. Onder leiding van Kockelkoren worden kerstliederen uit de hele wereld ten gehore gebracht. Bariton Peter Schilling, hoboïst Sjo Gelissen zijn de ten. Het concert begint om 17.00 uur.

GELEEN - Het jaarlijkse eendagsfestival van de Limburgse Federatie van Amateurtoneelverenigingen wordt dit jaar gehouden in Hanehof in Geleen. Van 13.00 tot 17.30 uur zondagmiddag presenteren zich daar twaalf amateurgroepen aan het publiek.

HILVERSUM - De Kampioenwedstrijd Solisten en Kleinssembles Hafabra-muzikanten van de Federatie van Katholieke zijkonden (FKM) staat zondag het programma in de KRO-studios Hilversum. Vanaf 10 uur presenteren zich veertig solisten en driesembles aan de jury. Limbrieng is er van Dennis Nij (Elsloo), Marijke Ortmans (The Hague), Dany Tielens (Ban Yvonne van Wegberg (Pey), R. Vliegen (Hulshof), Cristel N (Baarlo), Herman van Kogelen (Thorn), Xavier Scheepers (Lil) een klarinetduo van de harn van Grubbenvorst, een co-bugel-duo van de fanfare Arenshout, Wilmar Hek (Beegden), Ted Hoelmakers (den), Gitta Nijsten (Beek), Rongen (Grubbenvorst), Ton Cens (Simpelveld), Luc Wals (Melick), Dennis Lebens (Grebbeicht) en Niels Scheijvens (Her).

MAASTRICHT - Het LSO het zesde abonnementconcert dit seizoen in de Oranjerie Roermond (vanavond, 20 uur) Stadsschouwburg van Sittard (genavond, 20 uur) en het The aan het Vrijthof in Maastricht (donderdag, 20.15 uur). Onderling van Salvador Mas Cond met pianist Nikolai Luganski al list wordt het volgende programma uitgevoerd: de Variaties op een ma van Haydn van Brahms, Pianoconcert in Es van Mozart, de Symfonie nr. 40 van Mozart.

puzzel van de dag



P&P 22457

22 41 7 28 5 1 67 51 6 66 4 60 56 40 28

Welk woord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: 1 zangvogel; 6 metaal; 12 opzet; 14 vergrootglas; 15 overblijft; 17 muziekinstrument; 20 organisatie; 21 waterbewater; 23 edelgemaal; 24 plant; 25 deel van de voet; 27 vaarwater; 28 stad in Duit; 29 vloeistof; 31 oponthout; 32 soortje gew.; 33 vloeistof; 35 ten bedrage van; 36 afstandsmaat; 37 tijden; 39 nummer; 40 schat; 42 tiel; 44 wet; 46 kloosterzuster; 47 troep; 49 plant; 50 haard; 52 waterplant; 53 hemellichaam; 54 waterplant; 56 term; 59 Amsterdam; 60 insect; 62 chem. symbool; 63 ploeg; 64 verschoot; 66 slink; 67 belastingsterm.

VERTIKAAL: 1 troef; 2 niet parkeren; 3 weide; 4 advies; 5 oprecht; 7 vloeibaar; 8 ontsteking; 9 tovergoud; 10 antwoord; 11 kledingstuk; 13 vrucht; 16 gebakje; 18 uitroep; 19 zangnoot; 20 grondsoort; 22 drank; 24 belemmering; 26 ontkenner; 27 oude maat; 28 versierd; 30 harn; 33 drank; 34 snelle loop; 38 grondsoort; 41 kerk; 42 bewerk; 43 broodsoort; 48 Euro; 49 plant; 50 haard; 51 woud; 54 w. munt; 55 maanstand; 56 tiel; 57 ver; 58 vlieg; 61 vogel; 63 van een; 65 laatsteled.

VERTIKAAL: 1 peter; 2 ster; 3 er; 4 schot; 5 Eem; 6 Korea; 7 les; 8 er; 9 stomp; 13 reep; 15 agent; 16 op; 18 loot; 20 karbonade; 22 gebak; 25 via; 26 re; 27 Nes; 30 aroma; 31 ster; 34 spa; 36 aan; 38 wad; 39; 45 ara; 46 arena; 47 aster; 48 eng; 51 Ur; 53 Tiel; 54 cello; 56 mer; 57 optie; 59 okapi; 61 page; 62 peso; 66 nar; 68 alk; 69 ek.

Winwoord: SCHUTTERSKONING

de pottenproever



recept

Karbonade met sinaasappelsaus

DOOR HUB MEUR

Of u voor het op smaak brengen van de saus bouillonkorrels gebruikt of een deel van een blokje is aan u. Gebruik eerst een stukje of enkele korrels, proef dan de saus en voeg pas meer toe, wanneer u er zeker van bent dat de smaak nog niet pittig genoeg is.

Benodigdheden voor 4 personen: 4 karbonades, peper en zout, Limburgse mosterd, 1 sinaasappel, 2 sinaasappels, bouillonpoeder of 1 blokje. Wrijf karbonades in met peper en zout en bestrijk dun met mosterd. Verhit boter en braad hierin karbonades aan beide zijden tot ze bruin zijn. Schil het sinaasappel dik, was het en snij het in plakjes. Verdeel sinaasappel in plakjes. Pakt de andere sinaasappels uit.

Wrijf sinaasappel de pan, en houd warm. Het braadvet wordt gebruikt voor de saus. Het braadvet wordt gebruikt voor de saus. Het braadvet wordt gebruikt voor de saus.

UITGEVERSSMAATSCHAPPIJ Limburgs Dagblad B.V.

Directie: mr. F.A.M. van Nieuwenhuijsen, E.A. Vroom
Redactie: in de Drukker 27, 6011 BE, Nieuwen
Telefoon: 043-720001
Administratie: 043-720002
Advertenties: 043-720011
Financiële administratie: 043-720003
Fax: 043-720004
Administratieve: 043-720005
Administratieve: 043-720006
Administratieve: 043-720007
Administratieve: 043-720008
Administratieve: 043-720009
Administratieve: 043-720010
Administratieve: 043-720011
Administratieve: 043-720012
Administratieve: 043-720013
Administratieve: 043-720014
Administratieve: 043-720015
Administratieve: 043-720016
Administratieve: 043-720017
Administratieve: 043-720018
Administratieve: 043-720019
Administratieve: 043-720020
Administratieve: 043-720021
Administratieve: 043-720022
Administratieve: 043-720023
Administratieve: 043-720024
Administratieve: 043-720025
Administratieve: 043-720026
Administratieve: 043-720027
Administratieve: 043-720028
Administratieve: 043-720029
Administratieve: 043-720030
Administratieve: 043-720031
Administratieve: 043-720032
Administratieve: 043-720033
Administratieve: 043-720034
Administratieve: 043-720035
Administratieve: 043-720036
Administratieve: 043-720037
Administratieve: 043-720038
Administratieve: 043-720039
Administratieve: 043-720040
Administratieve: 043-720041
Administratieve: 043-720042
Administratieve: 043-720043
Administratieve: 043-720044
Administratieve: 043-720045
Administratieve: 043-720046
Administratieve: 043-720047
Administratieve: 043-720048
Administratieve: 043-720049
Administratieve: 043-720050
Administratieve: 043-720051
Administratieve: 043-720052
Administratieve: 043-720053
Administratieve: 043-720054
Administratieve: 043-720055
Administratieve: 043-720056
Administratieve: 043-720057
Administratieve: 043-720058
Administratieve: 043-720059
Administratieve: 043-720060
Administratieve: 043-720061
Administratieve: 043-720062
Administratieve: 043-720063
Administratieve: 043-720064
Administratieve: 043-720065
Administratieve: 043-720066
Administratieve: 043-720067
Administratieve: 043-720068
Administratieve: 043-720069
Administratieve: 043-720070
Administratieve: 043-720071
Administratieve: 043-720072
Administratieve: 043-720073
Administratieve: 043-720074
Administratieve: 043-720075
Administratieve: 043-720076
Administratieve: 043-720077
Administratieve: 043-720078
Administratieve: 043-720079
Administratieve: 043-720080
Administratieve: 043-720081
Administratieve: 043-720082
Administratieve: 043-720083
Administratieve: 043-720084
Administratieve: 043-720085
Administratieve: 043-720086
Administratieve: 043-720087
Administratieve: 043-720088
Administratieve: 043-720089
Administratieve: 043-720090
Administratieve: 043-720091
Administratieve: 043-720092
Administratieve: 043-720093
Administratieve: 043-720094
Administratieve: 043-720095
Administratieve: 043-720096
Administratieve: 043-720097
Administratieve: 043-720098
Administratieve: 043-720099
Administratieve: 043-720100
Administratieve: 043-720101
Administratieve: 043-720102
Administratieve: 043-720103
Administratieve: 043-720104
Administratieve: 043-720105
Administratieve: 043-720106
Administratieve: 043-720107
Administratieve: 043-720108
Administratieve: 043-720109
Administratieve: 043-720110
Administratieve: 043-720111
Administratieve: 043-720112
Administratieve: 043-720113
Administratieve: 043-720114
Administratieve: 043-720115
Administratieve: 043-720116
Administratieve: 043-720117
Administratieve: 043-720118
Administratieve: 043-720119
Administratieve: 043-720120
Administratieve: 043-720121
Administratieve: 043-720122
Administratieve: 043-720123
Administratieve: 043-720124
Administratieve: 043-720125
Administratieve: 043-720126
Administratieve: 043-720127
Administratieve: 043-720128
Administratieve: 043-720129
Administratieve: 043-720130
Administratieve: 043-720131
Administratieve: 043-720132
Administratieve: 043-720133
Administratieve: 043-720134
Administratieve: 043-720135
Administratieve: 043-720136
Administratieve: 043-720137
Administratieve: 043-720138
Administratieve: 043-720139
Administratieve: 043-720140
Administratieve: 043-720141
Administratieve: 043-720142
Administratieve: 043-720143
Administratieve: 043-720144
Administratieve: 043-720145
Administratieve: 043-720146
Administratieve: 043-720147
Administratieve: 043-720148
Administratieve: 043-720149
Administratieve: 043-720150
Administratieve: 043-720151
Administratieve: 043-720152
Administratieve: 043-720153
Administratieve: 043-720154
Administratieve: 043-720155
Administratieve: 043-720156
Administratieve: 043-720157
Administratieve: 043-720158
Administratieve: 043-720159
Administratieve: 043-720160
Administratieve: 043-720161
Administratieve: 043-720162
Administratieve: 043-720163
Administratieve: 043-720164
Administratieve: 043-720165
Administratieve: 043-720166
Administratieve: 043-720167
Administratieve: 043-720168
Administratieve: 043-720169
Administratieve: 043-720170
Administratieve: 043-720171
Administratieve: 043-720172
Administratieve: 043-720173
Administratieve: 043-720174
Administratieve: 043-720175
Administratieve: 043-720176
Administratieve: 043-720177
Administratieve: 043-720178
Administratieve: 043-720179
Administratieve: 043-720180
Administratieve: 043-720181
Administratieve: 043-720182
Administratieve: 043-720183
Administratieve: 043-720184
Administratieve: 043-720185
Administratieve: 043-720186
Administratieve: 043-720187
Administratieve: 043-720188
Administratieve: 043-720189
Administratieve: 043-720190
Administratieve: 043-720191
Administratieve: 043-720192
Administratieve: 043-720193
Administratieve: 043-720194
Administratieve: 043-720195
Administratieve: 043-720196
Administratieve: 043-720197
Administratieve: 043-720198
Administratieve: 043-720199
Administratieve: 043-720200
Administratieve: 043-720201
Administratieve: 043-720202
Administratieve: 043-720203
Administratieve: 043-720204
Administratieve: 043-720205
Administratieve: 043-720206
Administratieve: 043-720207
Administratieve: 043-720208
Administratieve: 043-720209
Administratieve: 043-720210
Administratieve: 043-720211
Administratieve: 043-720212
Administratieve: 043-720213
Administratieve: 043-720214
Administratieve: 043-720215
Administratieve: 043-720216
Administratieve: 043-720217
Administratieve: 043-720218
Administratieve: 043-720219
Administratieve: 043-720220
Administratieve: 043-720221
Administratieve: 043-720222
Administratieve: 043-720223
Administratieve: 043-720224
Administratieve: 043-720225
Administratieve: 043-720226
Administratieve: 043-720227
Administratieve: 043-720228
Administratieve: 043-720229
Administratieve: 043-720230
Administratieve: 043-720231
Administratieve: 043-720232
Administratieve: 043-720233
Administratieve: 043-720234
Administratieve: 043-720235
Administratieve: 043-720236
Administratieve: 043-720237
Administratieve: 043-720238
Administratieve: 043-720239
Administratieve: 043-720240
Administratieve: 043-720241
Administratieve: 043-720242
Administratieve: 043-720243
Administratieve: 043-720244
Administratieve: 043-720245
Administratieve: 043-720246
Administratieve: 043-720247
Administratieve: 043-720248
Administratieve: 043-720249
Administratieve: 043-720250
Administratieve: 043-720251
Administratieve: 043-720252
Administratieve: 043-720253
Administratieve: 043-720254
Administratieve: 043-720255
Administratieve: 043-720256
Administratieve: 043-720257
Administratieve: 043-720258
Administratieve: 043-720259
Administratieve: 043-720260
Administratieve: 043-720261
Administratieve: 043-720262
Administratieve: 043-720263
Administratieve: 043-720264
Administratieve: 043-720265
Administratieve: 043-720266
Administratieve: 043-720267
Administratieve: 043-720268
Administratieve: 043-720269
Administratieve: 043-720270
Administratieve: 043-720271
Administratieve: 043-720272
Administratieve: 043-720273
Administratieve: 043-720274
Administratieve: 043-720275
Administratieve: 043-720276
Administratieve: 043-720277
Administratieve: 043-720278
Administratieve: 043-720279
Administratieve: 043-720280
Administratieve: 043-720281
Administratieve: 043-720282
Administratieve: 043-720283
Administratieve: 043-720284
Administratieve: 043-720285
Administratieve: 043-720286
Administratieve: 043-720287
Administratieve: 043-720288
Administratieve: 043-720289
Administratieve: 043-720290
Administratieve: 043-720291
Administratieve: 043-720292
Administratieve: 043-720293
Administratieve: 043-720294
Administratieve: 043-720295
Administratieve: 043-720296
Administratieve: 043-720297
Administratieve: 043-720298
Administratieve: 043-720299
Administratieve: 043-720300
Administratieve: 043-720301
Administratieve: 043-720302
Administratieve: 043-720303
Administratieve: 043-720304
Administratieve: 043-720305
Administratieve: 043-720306
Administratieve: 043-720307
Administratieve: 043-720308
Administratieve: 043-720309
Administratieve: 043-720310
Administratieve: 043-720311
Administratieve: 043-720312
Administratieve: 043-720313
Administratieve: 043-720314
Administratieve: 043-720315
Administratieve: 043-720316



Hirsch Ballin ziet steun in verklaring RK-Kerk: 'Reactie bisschoppen op euthanasiewet waardevol'

euthanasie strafbaar is gebleven. Zij vroegen de regering dringend toe te zien op een adequaat en effectief vervolgingsbeleid. De rechterlijke vonnissen van de bisschoppen namen vrijen dat 'in een

substantieel aantal gevallen' actieve levensbeëindiging en hulp bij zelfdoding straffeloos zullen plaatsvinden. Zij benadrukken dat het plegen van deze daden 'ethisch ontoelaatbaar' is.

Hirsch Ballin onder-

streepte in zijn reactie op het bisschoppelijk standpunt dat het de regering er steeds om te doen is geweest een regeling tot stand te brengen die het vertrouwen van zieke en oude mensen wekt. Hij is ervan overtuigd dat dat is gelukt.

De bisschoppen verstaan onder 'euthanasie' een behandeling die de dood teweegbrengt met de bedoeling het overlijden te doen intreden. Het staken van een behandeling die niet genezend is maar alleen het sterven uitstelt of waarvan de genezende werking niet in verhouding staat tot reeds succes. vinden zij geen euthanasie. Dat geldt ook voor het toedienen van noodzakelijke pijnstillende middelen die zonder de bedoeling te doden het overlijden feitelijk versnellen.

Inbreker verrast door grote buit

ASSEN - Een 32-jarige man uit Hogeveen heeft bij een inbraak in zijn woonplaats tot zijn eigen schrik 96.000 gulden buitgemaakt. Hij had een tip gekregen dat er in de woning van een 73-jarige man veel geld zou zijn, maar wat hij vond overtrof zijn stoutste verwachting. In de slaapkamer stond een kluis waar naast jutezakjes met geld lagen. Op zijn fiets vervoerde hij eerst de zakjes en daarna de 90 kilo zware kluis naar zijn eigen huis. Nadat hij de kluis had opengemaakt heeft hij de hele nacht geld zitten tellen.

Voor de rechtbank in Assen is de officier van Justitie gisteren nog maanden gevangenisstraf tegen de man. De officier verbaasde zich erover dat een man met rugklachten deze kluis heeft kunnen klaren. Hij weet niet de kluis over een aantal trappen. De verdachte zei zelf dat zijn rugklachten sindsdien ook erger zijn geworden. Hij zegt in verband hiermee ook geen werkstraf te kunnen verzoeken. Er is vrijwel niets over van de buit. De Hogeveener verbreekt het geld aan uitgaven en drugs. Uitspraak 22 december.



commentaar

Senaat

De Staten-Generaal vormt de Eerste en Tweede Kamers. De Staten-Generaal wordt door de Eerste en Tweede Kamers gekozen. De Staten-Generaal wordt door de Eerste en Tweede Kamers gekozen. De Staten-Generaal wordt door de Eerste en Tweede Kamers gekozen.

De sociaal-democraten hebben een voorstel voor een amendement ingediend. Het amendement is bedoeld om de rol van de Staten-Generaal te versterken. Het amendement is bedoeld om de rol van de Staten-Generaal te versterken.

De uitspraak omtrent de zaak van de prins staat in ieder geval in strijd met het beginsel van de scheidsprekingsrecht. Het beginsel van de scheidsprekingsrecht is bedoeld om de rol van de Staten-Generaal te versterken.

In een poging toenemende onrust te beteugelen Meer Israëlische troepen naar de bezette gebieden

Van onze redactie buitenland

ERUZALEM BONN - Israël heeft gisteren duizenden extra militairen naar de Westelijke Jordaanoever gestuurd om de toenemende onrust te beteugelen. Premier Jitschak Rabin onthulde gisteren dat in totaal 4.000 man troepen naar de Westoever en de Gazastrook zijn gestuurd. Doorgaans worden zulke militaire gegevens strikt geheim gehouden.

Volgens de premier bevindt zich nu in de bezette gebieden een militair op tien kolonisten. De troepenuitroeping is volgens militaire autoriteiten een van de grootste in de Israëlische geschiedenis. Rabin bevestigde dat in de bezette gebieden nu normaal zoveel militairen aanwezig zijn als in de Israëlische 'veiligheidszone' in Zuid-Libanon.

Rabin zei tijdens een toespraak tegen journalisten dat het toenemende geweld hem er niet van zal weerhouden het akkoord tussen Israël en de PLO over beperkte autonomie uit te voeren. Dit ondanks de kritiek van voormalige kolonisten. Het akkoord is bedoeld om de Gazastrook en Jericho aan de Palestijnen worden overgedragen. Dinsdagochtend arresteerde het leger op de Jordaanoever dertig militante Palestijnen. De autoriteiten in Jeruzalem vrezen dat er vandaag hevige rellen zullen uitbreken, vanwege de zesde verjaardag van de intifada, de Palestijnse opstand in de bezette gebieden.

In Bethlehem, op de bezette Westelijke Jordaanoever, opende Palestijnen gisteren het vuur op een Israëlische bus die ernstig gewond raakte. Sinds het vredesakkoord in september werd gesloten, zijn zeker 34 Palestijnen en 18 Israëliërs vermoord. In de Gazastrook raakten zes Palestijnse jongeren gewond toen militairen het vuur op hen opende, omdat ze niet stenen gooiden.

PLO-leider Jasser Arafat, die een tweedaagse bezoek brengt aan Bonn, zei eveneens dat te horen in aan 13 december als datum waarop het vredesakkoord moet ingaan en de Israëliërs een begin moeten maken met de terugtrekking van de troepen uit de Gazastrook. De Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken, Warren Christopher, en de Egyptische president Hosni Moebarak zeiden in Cairo dat de overeenkomst tussen de PLO en Israël, die volgende week in werking treedt, de sleutel is om het geweld in de bezette gebieden te beëindigen. Christopher zei na zijn ontmoeting met Moebarak dat de Palestijnen duidelijk gemaakt moet worden dat hun leefomstandigheden aanzienlijk zullen verbeteren.



• Een Palestijn in Bethlehem maakt een Israëlische soldaat duidelijk hoe hij over de Israëlische bezetting denkt.

Foto: AFP

Levenslang na 'racistische' brandstichting

Zware straffen voor daders aanslag Möln

Van onze redactie buitenland

SCHLESWIG - Voor de racistische aanslag op een Turks huis in het Noordduitse Möln, waarbij vorig jaar november drie vrouwen om het leven kwamen, hebben de twee daders gisteren de maximale straf gekregen. De 26-jarige Michael Peters kreeg levenslang, zijn jongere medeplichtige Lars Christiansen tien jaar cel.

De hoogste rechtbank van de deelstaat Schleswig-Holstein konvintte overeenkomstig de eis van de openbare aanklager. Volgens de rechter waren er voldoende bewijzen dat de voormalige skinheads de daders zijn van de aanslag.

De veroordeelden staken in een novembermaand vorig jaar uit racistische motieven twee huizen in brand waarin Turken woonden. In een woning stierven een 51-jarige vrouw en twee meisjes van tien en veertien jaar. Diverse personen raakten gewond, van wie enkelen zwaar.

De twee daders, die tijdens het zes maanden durende proces terugkwamen op hun aanvankelijke schuld-bekentenis, lusterden met gebogen hoofden naar het oordeel, maar reageerden verder niet. Afgelopen weekende was plotseling een nieuwe getuige opgedoken, die aanvankelijk beweerde betrokken te zijn geweest bij de aanslag.

In verband hiermee had de rechtbank het voor maandag geplande vonnis twee dagen uitgesteld. Een ex-vriendin van de getuige heeft inmiddels gezegd dat hij de hele nacht van Möln bij haar was. De 25-jarige jongen uit Sachsen-Anhalt, die dronken was toen hij zijn verklaring tegenover de politie aflegde, had enkele uren daarna zijn uitspraken ingetrokken.

De aanslag in Möln vormde een voorlopig dieptepunt in de Duitse golf aanslagen tegen buitenlanders. Uit woede en ontzetting gingen honderdduizenden Duitsers de straat op en protesteerden tegen de haat jegens vreemdelingen.

De vier verdachten van de aanslag in het Westduitse Solingen, waarbij in mei dit jaar vijf Turken om het leven kwamen, blijven in voorarrest. De hoogste Duitse rechtbank heeft dat besloten. Er waren speculaties over de vrijslating van het kwartet, nadat politiepresident Hans-Ludwig Ziebert vorige week over een wel er dunne bewijslast had gesproken.

150.000 flessen in beslag genomen

Raak voegt verboden middel toe aan cassis

Van onze redactie binnenland

DEN HAAG - Het frisdrankenconcern Raak heeft een wettelijk niet toegestaan middel toegevoegd aan flessen Cassis. De Keuringsdienst van Waren heeft dat op last van Justitie geconstateerd. Justitie heeft vorige week donderdag bij het bedrijf 150.000 flessen Cassis van anderhalve liter in beslag genomen voor vernietiging.

In de flessen zat het verboden middel pimarine. De toevoeging is een overtreding van het frisdrankenbesluit. Het is een economisch delict, waarop een boete van maximaal 25.000 gulden of zes maanden gevangenis staat, aldus officier van Justitie P. van der Molen.

zoeken Raak toch regelmatig, aldus de fabrikant. Een oud-laboratorium-medewerker van Raak zegt in het FNV-Magazine dat op orderbonnen van het frisdrankenconcern een andere naam werd gebruikt voor pimarine, als dekmantel. „Natuurlijk wisten wij dat het middel officieel niet gebruikt mag worden. In mijn tijd werd het spul gebruikt om het kistingsproces tegen te gaan. Als het middel er niet inzat, kwamen er klachten van consumenten. Als die de dop van de fles losdraaiden, spoot de cassis tegen het plafond.“ Voor het openbaar ministerie in Utrecht is er vooralsnog geen aanleiding de flessen Raak Cassis die in de winkels staan, te verwijderen.

PrdA-leider is verzet bew: 'Ontbinden die zaak!'

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG - De Partij van de Arbeid heeft schoon genoeg van het op landse karakter van de Eerste Kamer. Fractieleider Woltgens uit de Tweede Kamer vindt dat de regering het nog voor de verkiezingen moet laten aankomen op een echte ruzie. Als de Senaat weer een wetsvoorstel dreigt af te keuren, moet het kabinet gebruik maken van zijn recht om de Senatoren naar huis te sturen. „Ontbinden die zaak!“, riep de PrdA voorheen gisteren in de Tweede Kamer.

Woltgens lanceerde zijn aanval op de Senaat nadat Van Mierlo (D66) en Lankhorst (GroenLinks) hem langdurig hadden doorgejaagd over de achterkamertje-politiek. De PrdA en CDA volgens hem met de regering bedruipen. Belangrijke en gevoelige onderwerpen worden vaak in 'het Torontje' van premier Lubbers geregeld voordat de Tweede Kamer eraan te pas komt.

Woltgens wil af van Eerste Kamer

Die gang van zaken heeft volgens de oppositie geleid tot een scherpere opstelling van de Eerste Kamer, die het kabinet in de afgelopen vier jaar herhaaldelijk boven de afgrond heeft laten zweven.

Woltgens verdedigde dinsdag in gisteren in het debat over staatkundige en bestuurlijke vernieuwing de 'monistische' houding die zijn fractie en die van het CDA vaak tentoonspreiden. Voor hem tellt alleen het resultaat dat de PrdA bereikt in het verkeer met de regering. Dualisme, de onafhankelijke en controlerende opstelling van het parlement, leidt volgens de fractievoorzitter lang niet altijd tot de gewenste doelen.

Als voorbeeld noemde Woltgens het compromis over de Betuwe-lijn, dat dankzij besloten Toren-tjes-overleg 750 miljoen gulden extra opleverde.

Van Mierlo betitelde het beraad van CDA en PrdA in de werkkamer van de minister-president als „een bijna meestuurde toestand“. Woltgens is volgens hem monist en dualist zoals het hem uitkomt.

Lubbers ging gisteren een eind mee met de PrdA-woordvoerder. „Mijn vriend Ad Kaland (CDA-fractieleider in de Senaat, red.) kan niet zeggen dat de Tweede Kamer uit stemmeveer staat. Dat kan dus echt niet. Als de Eerste Kamer suggereert dat de Tweede Kamer niet met goed

doet, dan moeten we daar eens een keer van af!“ aldus de premier. Hij herhaalde evenwel dat ontbinding van de Senaat voor het kabinet niet aan de orde is.

Binnen de Senaatsfractie van de PrdA werd gisteren terughoudend gereageerd op de uitspraak van Woltgens. Juist de komende weken komen in de Eerste Kamer twee zaken aan de orde waarbij ook de PrdA-fractie kritiek heeft op het kabinetsstandpunt. Daarbij gaat het om de Vreemdelingenwet en een wetsvoorstel over de terugdringing van het ziekteverzuim.

Prominente PrdA-Senatoren als Senaatsvoorzitter Tjoenk Wilink, fractievoorzitter Schelck en sociale zaken-woordvoerder Van de Zandschulp wilden niet reageren.

Alleen justitie-woordvoerder Mastik-Sonneveldt, die voor de PrdA ook de Vreemdelingenwet behandelt, noemde Woltgens uitspraak „nogal merkwaardig“. „Wij zijn ervoor meegewild om nog eens zorgvuldig naar de voorgestelde wetgeving te kijken, zoals dat bijvoorbeeld bij de instelling van de waarborgfonds in de wao is gebeurd.“

Pimarine is een schimmelwerend middel dat normaal wordt gebruikt om bijvoorbeeld de korsten van kaas schimmelvrij te houden. Het middel is niet schadelijk voor de volksgezondheid. Van der Molen: „Maar je wordt er ook niet direct gekonst van. Bovendien moet de consument erop kunnen vertrouwen dat alleen die middelen worden toegevoegd die goedgekeurd zijn.“

Raak zegt in een reactie dat het over het middel een meningsverschil heeft met de Keuringsdienst van Waren. „Aangezien Raak het middel al vijftien jaar gebruikt, gingen wij ervan uit dat de keuringsdienst hiervan al sinds jaar en dag op de hoogte was. De keurmeesters be-

ADVERTENTIE

Opheffings-uitverkoop!

HALVE PRIJZEN MARA

Akerstraat 3, Heerlen
tel.nr. 045-742273

ADVERTENTIE

GOLDEN TWINS

Juwelier - Diamantair

Meerssenerweg 83A Maastricht ☎ 043 - 622040

Enorme keuze in gouden en briljanten sieraden aan

GROOTHANDELSPRIJZEN

Kettingen, ringen, armbanden, oorbellen, vingersieraden aan

50% v.d. winkelladviesprijs

De hele maand december geopend inclusief alle koopavonden

Voor 'n mooie verrassing hoeft u echt geen wijnkenner te zijn.

Met het oog op de feestdagen moet u beslist eens 'n reisje maken langs ons uitgebreide wijn-assortiment. Dan komt u vast en zeker de mooiste verrassingen tegen. En daarvoor hoeft u echt geen wijnkenner te zijn.

Neem bijvoorbeeld ons merk Alexis Carel, exclusief voor ons geïmporteerd. Dat zijn rode en witte wijnen, die stuk voor stuk opvallen door hun hoge kwaliteit voor een lage prijs. Volgens sommige experts zouden ze zelfs best het dubbele mogen kosten.

Daarom zou u die heerlijke wijnen zeker eens moeten proberen. En om dat extra te ondersteunen kunt u profiteren van 'n speciale aanbieding. Koopt u een doos van zes flessen per soort, dan hoeft u er slechts vijf te betalen.

'n Compleet overzicht van ons wijnessortiment treft u aan in onze gratis wijngida. U vindt deze in onze winkels, dicht bij het wijneschap.



60 FLES GRATIS!
BIJ 60 FLESSEN AANKOOP

**Alexis Carel
Bergerac '92**
0,75 liter

5.45



60 FLES GRATIS!
BIJ 60 FLESSEN AANKOOP

**Alexis Carel
Medoc '92**
0,75 liter

6.95



60 FLES GRATIS!
BIJ 60 FLESSEN AANKOOP

**Alexis Carel Bordeaux
Supérieure '91**
0,75 liter

5.95



60 FLES GRATIS!
BIJ 60 FLESSEN AANKOOP

**Alexis Carel Bordeaux
Blanc sec '92**
0,75 liter

5.95

Diamant finuurvet
pak 12 x 1000 gr. 6000
Nu 1.49 bestelling

4.98

Zacht en schoon vloerbare
Stap opstapleer
1300 ml 295
Nu 1.00 bestelling

2.95

Oververste boortoruband met
proefsmulder, pak 1
500 gr. 5000 prijs

2.49

Nieuw Knor Finesse saus
in 4 soorten, 200 gr. 26 liter
saus 1.00 gr. bestelling, nu 1.00

1 + 1 GRATIS!

Kroepmans mix voor appel
trakt pak 1 x 400 gram
(op) geen 1.39 maar

98

Nestlé's Chocornel halfvol
pak 1 liter, geen 2.35
geen 1.99 maar nu

1.65

Nestlé's pinda-saus met amandel
1500 gram 2.25
Nu 750 gram 1.25

2.25

Knor's witte saus
pak 1 x 200 gram 1.99
Nu 90 cent voordeel

1.99

Schuttenbier chariplexier
bottle 24 x
0.3 liter 13.75

13.75

Echte originele Hochwald
Hochwald gerookt 1 stuk
360 gram 2.98

2.98

Knor's appeltaart
pak 1 x 150 gram 88

88

Knor's appeltaart (vriesen)
pak 1 x 150 gram 99
Nu 75 cent bestelling

99

Perfekte vissticks
(vriesen)
pak 1 x 10 stuks 1.45

1.45

Bonkelle bloemkoolsoep
(vriesen) pak 1 x 450 gram 2.25

2.25

Na voor veel minder
dan de halve prijs!

99

Melkunie verse
magere yoghurt
pak 1 x 1 liter 1.15

1.15

Verpakte bloemkoolsoep
pak 1 x 500 gram 1.19
Na 30 cent bestelling

1.19

Roerbroodham
per 100 gram 1.65

1.65

Knor's kipnade
pak 1 x 100 gram 1.99

1.99

Maaslander kaas van 't mei
of vachum verpakt
per 100 gram 6.95

6.95

Cantadou met kniiden of mienke
wastel, verpakt
per 125 gram 2.95

2.95

Oververste grote kerstsa
van Jan Linders
1 kilo 750 gram

4.98

Zwarte pruimen
vial 1 x 1050 gr 6.45

6.45

Dikbevoerde
kippenbites
2 kilo 12.00

10.00

Knor's
schotel 3 stuks 4.95

4.95

Onze slag-
balken
1 kilo 4.95

4.95

Fijne rookvink
per stuk 1.98

4.80

Nu 3 stuks voor
1.98

4.80

Knor's grote slag-
kroketten met 30% vles
180 gram per stuk 1.15

1.15

4 baten, 3 betalen!

5.95

Slagers-ban
pangang
1 kilo 16.90

16.90

Stoelkroketten
1 kilo 9.50

9.50

Chiquita banan
kilo-tros
in voor 2.49

2.49

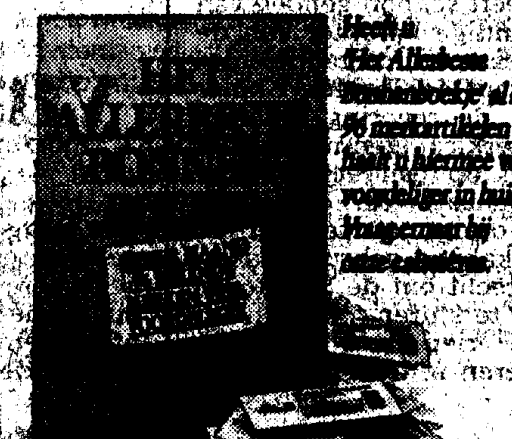
Smaasappelen net a
1 x 3 kilo
12-14 stuks 4.65

4.65

Versé champignons
pak 1 x 1
+ 250 gram 1.49

1.49

Akties zijn geldig van maandag 9 tot
en met zaterdag 11 december 1993.



Knor's
The Allround
wastelbitter
96 melkrijke
pak 1 liter met
verpakt in huis
vriesen met
vriesen met
vriesen met



Knor's
The Allround
wastelbitter
96 melkrijke
pak 1 liter met
verpakt in huis
vriesen met
vriesen met
vriesen met

Jan Linders
t Allerbeste voor 'n vriendelijke prijs.



Vooruitzichten voor 1994 iets beter, maar nog niet goed Nederlandse economie doet 't zo gek nog niet

Van onze redactie economie

UTTERDAM - De Nederlandse economie heeft zich tot nu toe redelijk staande weten te houden. Midden van de recessie in Europa en ondanks de 'harde' gulden is onze export extra duur gemaakt. In het accent in onze export voedingmiddelen en agrarische producten, kwam de Nederlandse export met een achteruitgang van 0,5 procent 'met de hrik vrij'. De industriële productie lijkt niet verder in te zakken en de consumptie steeg over 'laatste twaalf maanden zelfs met ruim twee procent.

Het economisch research-bureau van de Robeco Groep en de Rabobank, Iris, ziet het niet al te som-

ber in voor de Nederlandse economie en al helemaal niet voor de Amsterdamse Effectenbeurs. „We zitten er net zo'n beetje tussenin. Nederland heeft lang kunnen profiteren van de economische groei in Duitsland, dat als allerlaatste Europese land in een diepe recessie terecht kwam. Nu trekt het bedrijfsleven alweer enig profijt van de opleving in Engeland en de Verenigde Staten,” zegt hoofd macro-economisch onderzoek van Iris, drs. L. Meijgaard. Ook de groei van de binnenlandse consumptie is redelijk op peil gebleven dankzij gemiddelde salaristijgingen van 3,5 procent dit jaar bij een bescheiden inflatie van twee procent. Daar komt bij het relatief hoge niveau van de sociale-zekerheidsuitkeringen, die tijdens een recessie een verzach-

tende werking hebben op het niveau van de consumptie. Ten slotte is er het 'uiterst conservatieve beleid' van de regering, aldus de gisteren gepresenteerde World Outlook van Iris voor het komende jaar. „Bijna geen land ter wereld is er de afgelopen jaren zo goed in geslaagd het overheids-tekort niet te laten stijgen.” Toch blijft volgens de onderzoekers het gevaar bestaan dat ook in 1994 het economisch herstel niet echt van de grond zal komen. Al ziet het beeld er iets gunstiger uit dan over het afgelopen jaar. „Heel Europa lijkt op een slechte schaatser. Die valt, krabbelt weer op, maar gaat opnieuw onderuit,” aldus Meijgaard. Het grootste gevaar voor een tweede inzakking in de Europese economie, schuilt volgens de Rotter-

damse economen in een 'bestedingsuitval'. „Dat de consumenten op hun loon blijven zitten en het niet uitgeven, zoals tot nu toe,” verduidelijkt Meijgaard. De enige remedie is het verder omhoog brengen van de rentestand in Europa. „Wij denken dat, gezien het sombere economische beeld voor 1994 in Duitsland en Nederland, de 'korte' rente eind 1994 aanzienlijk lager kan liggen, mogelijk op 3,5 procent,” aldus de World Outlook. Nu is die rente voor kortlopende leningen nog zo'n twee procent hoger.

Als de voorspellers gelijk krijgen - en hun rente-voorspelling van een jaar geleden is redelijk uitgekomen - is dat goed nieuws voor de diverse fondsen van de Robeco Groep. „Dit jaar, 1993, was voor aandelen en aandelenfondsen een fantastisch jaar. Zo goed zal 1994 niet worden, maar het belooft wel een 'goed' beursjaar te worden,” zegt beursanalist drs. R. Heerkens van hetzelfde bureau. „Wij rekenen voor 1994 op een waardestelling van de beurzen in Europa van 15 à 20 procent.”

Ook hier is en blijft het sleutelwoord voor de onderzoekers: voortgaande renteverlagingen die de aandelenkoersen ondersteunen.

Ballin gruwelt van nucleaire wapens in criminele handen

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG - Minister Hirsch Ballin van Justitie maakt zich 'grote zorgen' over het beheer van kernwapens en gewone wapens in de landen van de voormalige Sovjetunie. „Het enorme veiligheidsrisico” bestaat dat terroristenorganisaties en 'ordinaire criminelen' kunnen gaan beschikken over kernwapens en ander geavanceerd wapentuig uit de voormalige Sovjetunie.

Hirsch Ballin heeft dit gisteren in de Tweede Kamer gezegd. Volgens een woordvoerder van Justitie zijn er geen aanwijzingen dat er handel in onderdelen van kernwapens naar of via Nederland plaatsvindt. Wel worden de laatste tijd ook hier gewone schietwapens uit de voormalige Sovjetunie gesignaleerd. Een team van de Centrale Recherche Informatiedienst (CRI) brengt momenteel in kaart hoe de handel in confessionele en kernwapens uit het Oosten zich

ontwikkelt. Daarbij wordt nauw samengewerkt met het Bundeskriminalamt in Duitsland. Volgens Hirsch Ballin is het bittere noodzaak dat de landen van de Europese Unie nauw gaan samenwerken. „Anders zal niets effect hebben in de strijd tegen deze wapenhandel,” aldus Hirsch Ballin. Een van de problemen is echter dat niet alle Europese landen er even alert op zijn. Volgens Hirsch Ballin dient het aan Den Haag toegewezen Europees zijk ook op de bestrijding van de internationale wapenhandel te gaan richten. PvdA-Kamerlid Stoffelen wees er gisteren op dat vanuit de landen van de voormalige Sovjetunie veel wapentuig terecht komt bij de strijdende partijen in Bosnië. Een deel daarvan komt vervolgens deze richting op met Joegoslavische criminele groepen die extreem geweld niet schuwen en ook in Nederland actief zijn.

(ADVERTENTIE)

BUDGET & FASHION
UITVERKOOP
De laatste maand!
IS OP
ZEER HOGE KORTINGEN.

HEERLEN
BONGERD 23
045-710307

the SOCIETY SHOP®

Russen kunnen kiezen uit dertien partijen

Van onze redactie buitenland

OSKOU - Driekwart eeuw lang hebben de Russen het met één al-verheersende communistische partij moeten doen, maar voor de tlemmentsverkiezingen komende vrijdag krijgen ze de keuze uit dertien partijen en coalities. Die in vier groepen onder te verdelen:

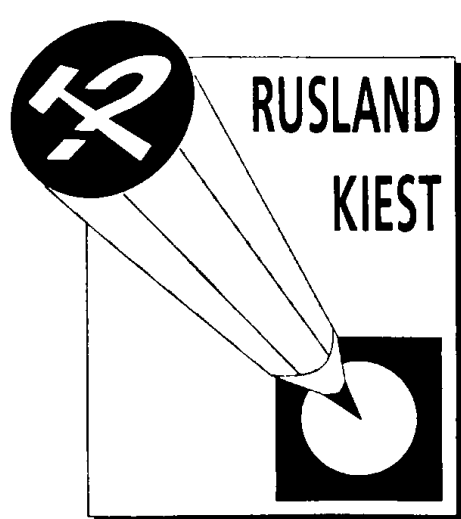
HERVORMINGS-

RUZINDEN:
Ruslands Keuze - opgericht door vice-premier en minister van Economische Zaken Jegor Gajdar, verenigt de 'monetaristische' ministers en de nieuwe nomenklatoera rond president Boris Jeltsin, en de beweging Democratisch Rusland. Staat aan kop van alle peilingen, maar lijdt aan interne spanningen, zowel onder minister-kandidaten als tussen het regeringskamp en Democratisch Rusland. In enkele kiesdistricten staan regeringen, en Democratische kandidaten zelfs tegenover elkaar.
Partij voor Russische Eenheid en Eendracht (PRES) - geesteskind van vice-premier Sergej Sjachraj, vertegenwoordigt gematigde ministers als premier Viktor Tsjernomyrdin. PRES zoekt steun in de regio's en republieken, maar heeft moeite zich te onderscheiden van Ruslands Keuze. Volgens waarnemers vormen de twee partijen 'de linker- en de rechterhand van hetzelfde lichaam'.
Russische Beweging voor De-

mocratise Hervormingen - verenigt de eerste generatie democraten onder Gorbatsjov, zoals burgemeester Anatoli Sobtsjak van Sint Petersburg en Aleksandr Jakovlev, de ideoloog van de perestrojka. Komt voort uit de democratische fractie die Gorbatsjovs hervormingen steunde in het eerste Sovjetcongres van Volksafgevaardigden in 1989.
- Blok Javlinski-Boldyrev-Loekin (Jabloko) - Grigori Javlinski, auteur van het economische 500-dagenplan in de laatste maanden van de Sovjetunie, is voor een meer geleidelijke invoering van de markteconomie in plaats van Gajdars shocktherapie. Zijn grootste ambitie is president te worden. Jabloko doet het goed in de peilingen.

HET CENTRUM:

- Burgerunie voor stabiliteit, gerechtigheid en orde - onder leiding van de baas der industriebazen Arkadi Volski. Deze wil de grote staatsindustrie beschermen tegen de gevolgen van de markteconomie. Op de kieslijst staan voornamelijk fabrieksdirecteuren. Zoekt toenaadering tot Javlinski en de Agrarische Partij.
- Democratische Partij van Rusland - in 1990 opgericht door Nikolaj Travkin, en daarmee de oudste partij van Rusland. De DRP maakte tot voor kort deel uit van de Burgerunie en roept nu veel partijen op tot gematigde economische hervormingen. Sterke organisatie in



de regio's, maar verzwakt door afspitsingen.

DE OPPOSITIE:

- Communistische Partij van Rusland - de enige van de communistische groepjes die de verkiezingen haalt. Partijleider Gennadi Zioegjanov eist onmiddellijk het herstel van de Sovjetunie. Op de kandidatenlijst staat Anatoli Loekjanov, één van de leiders van de Sovjet-coup van augustus 1991.
- Agrarische Partij - Conservatieve partij die opkomt voor de staatsboerderijen. Op haar kieslijst staat zowel Vassili Starodobtsev, één van de coupleggers van 1991 als Jeltsins vice-minister van Landbouw, Aleksandr Zverjoecha. De AP is lijstverbindingen met de communisten en de Burgerunie aangegaan.

- Liberaal-Democratische Partij - is eigenlijk geen van beide. Vladimir Zjirinovskij is een Russische chauvinist die Finland, Noord-Japan en de ex-Sovjetrepublieken wil heroveren, en sommige ervan in nucleaire stortplaatsen veranderen. Bij de presidentsverkiezingen van 1991 kwam hij op de derde plaats.

DE 'THEMA-PARTIJEN'

- Vrouwen van Rusland - wil de positie van vrouwen verbeteren en voorkomen dat ze uit de politiek worden gedrukt.
- Toekomst van Rusland/Nieuwe Namen - eigenlijk oude namen, vooral van volksafgevaardigden van het conservatieve parlement dat Jeltsin in oktober heeft ontbonden. Volgens een dagblad is de partij een vehikel om oude parlementariërs aan een nieuw mandaat te helpen.
- Kedr - betekent 'ceder' en staat voor Constructieve Ecologische Beweging. Komt op voor een vreemde combinatie van patriottisme en milieubewustzijn. Op de kieslijst staat generaal Aleksandr Lebed van het 14de Leger, dat de Russische separatisten van de Dnjestrrepubliek in Moldavië beschermt.
- Waardigheid en Barmhartigheid - maakt zich sterk voor de geestelijke waarden van het oude Rusland, maar haar leiders hebben vooral de oude Sovjetunie hoog in het vaandel staan. Trekt vooral gepensioneerden en Afghanistan-veteranen.



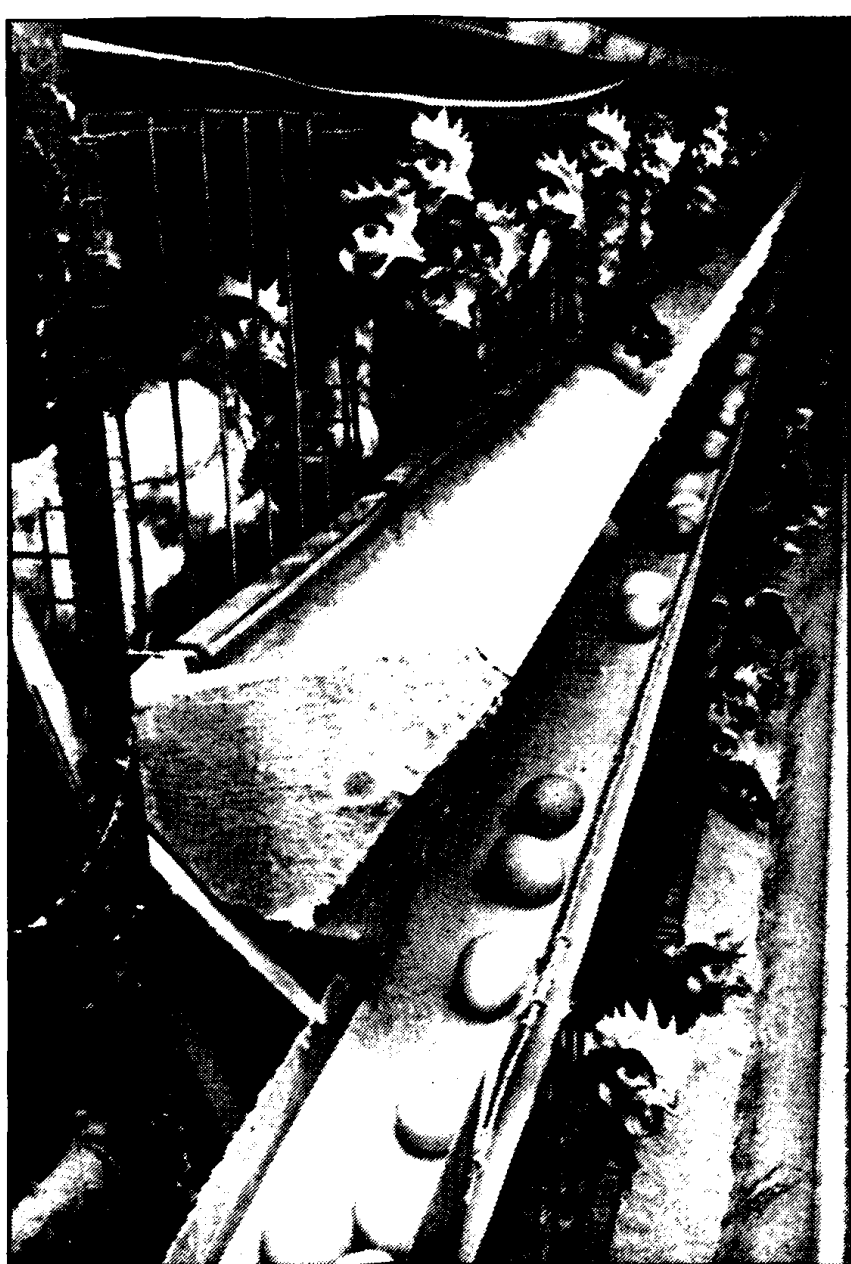
NIETTEMIN

Niettemin is een rubriek met daarin het nieuws dat de wereld niet bezighoudt. Het zijn de berichten die doorgaans plaats moeten maken voor het 'grote wereldnieuws'. Maar toch geven ze kleur aan onze samenleving. Het kleine leed, het nieuws met een glimlach of de berichten ter nutteloze kennis. Van over de hele wereld, eenmaal per week verzameld in het Limburgs Dagblad.

Anus koe als 'openingshandeling'

Negen dierenartsen in Winterswijk hebben hun nieuwe Diergeneeskundig Centrum op een zeer bijzondere manier laten openen. De feestcommissie - vier veterinairen sterk - heeft daartoe vijf koeien laten 'opdraven'. In de anus van een van de dieren werd de sleutel van de nieuwe accommodatie 'verstoppt'. De assistentes van de dierenartsen kregen de bijzondere taak middels rectaal 'onderzoek' te sleutel te ontdekken. Dierenarts A. ter Keurs wuift de kritiek op voorhand weg. „Dit kan, zeker kan dit. Je doet het dier daar absoluut geen schade mee.” De feestcommissie verstopte de sleutel van het pand op een zorgvuldige manier, aldus Ter Keurs. „We hebben de sleutel in een prop watten gerold en daar is een plastic zak omheen getrokken. Dat werd in de anus van een koe gestopt. Fluitje van een cent, er was ruimte zat.” Voor de assistentes van de dierenartsen werd het vervolg een behoorlijke 'vuurproef'. De dames hadden nog nooit eerder een dergelijk rectaal onderzoek uitgevoerd. Met plastic handschoenen tot aan de schouders werd de 'speurtocht' naar de sleutel ondernomen. Of een koe schade oploopt door deze bizarre vertoning? „Een beetje 'mesthoop' neemt meer ruimte in beslag dan een sleutel,” bezweert de specialist.

Kiplekker



● Vier geldbeluste Britten waren er als de kippen bij om een weddenschap aan te gaan met dierenbeschermster Rebecca Hall. De weddenschap in Woolhope in het zuiden van Engeland zou de vier Britten bijna 30.000 gulden opleveren. Ze waren ervan overtuigd dat zij het zeker een week zouden uithouden in een legbatterij. Maar al na achttien uur waren ze dobbelig de koude, nauwe kooi uit te kunnen. De kooi had geen sanitair, en mat slechts een vierkante meter bij een hoogte van twee. Blauw van de kou, verkrampt en hongerig kwamen de vier eruit. Hun uitdagerster Rebecca Hall vindt legbatterijen 'concentratiekampen voor dieren'. Ze meent nu bewezen te hebben dat „wij dieren niet aan dit soort omstandigheden kunnen onderwerpen, omdat zij geen gevoel zouden hebben.” Een legbatterij is ook voor een kip geen pretje.

Foto: GPD

'Monsters' te zien

In een glazen stolp drijft een kinderhoofdje met een kanten kapje. Daarnaast staan een foetus met een wit hoofdje en een handje met een manchet eraan. Deze ongewone objecten zijn te zien in de St. Petersburgse Kunstkamer die indertijd speciaal door Isaar Peter de Grote werd gebouwd voor zijn collectie anatomische curiositeiten, of 'monsters'. Een groot deel van de verzameling is het werk van de Hollandse ontledkundige en balsemer Frederik Ruysch, die van Isaar Peter 30.000 gulden kreeg voor zijn werk. In die tijd kon men daar een volledig uitgerust oorlogsschip voor kopen. Peter, die Rusland van 1682 tot 1721 bestuurde, wilde met zijn verzameling laten zien dat mismaakte mensen voorkomen, 'niet door machinalies van de satan, maar als onderdeel van de natuur'. Een aantal van de tentoongestelde 'monsters' woonde zelfs in het museum. Een man die bekend stond als drievingerige Foma' werkte tot zijn dood in 1920 als stoker in het museum. De collectie was sinds 1959 opgeslagen wegens renovatie van het museum. Nu worden ze weer tentoongesteld om geld binnen te krijgen voor de Kunstkamer, het oudste museum van Rusland.

UFO's tussen China en Taiwan

Duizenden niet-geïdentificeerde vliegende voorwerpen, UFO's, reizen ongestoord tussen China en Taiwan. Ondanks de strak afgegrensdde grenzen tussen beide staten. Deskundigen uit China en Taiwan zijn tijdens een symposium in Peking tot de conclusie gekomen dat rond 6.000 UFO's een directe vlucht tussen de twee landen hebben gemaakt. Vooral boven de Straat van Taiwan vliegen enorm veel onbekende voorwerpen. Voor een aantal waarnemingen kan geen logische verklaring worden gegeven. Op 7 augustus zouden voor het laatste UFO's zijn gesignaleerd. Mensen zagen op die dag twee dingen, in de vorm van een hoed, een kwartier lang boven het vliegveld van Taipei, de hoofdstad van Taiwan, vliegen. Hoewel China en Taiwan geen officiële banden onderhouden, vinden er wel ontmoetingen plaats tussen burgers en wetenschappers van beide landen. De conferentie over de UFO's is een voorbeeld van de contacten die op dit moment zijn toegestaan.

Accent? Ontslag!

Een Australische televisiejournaliste van Nederlandse afkomst heeft een klacht ingediend wegens discriminatie. Ze zou zijn ontslag wegens haar buitenlandse accent.

Volgens de 34-jarige Lijffijt kreeg ze problemen met haar nieuwe chef bij de nieuwdienst. Tijdens een informeel diner vroeg ze een vaste post als nieuwslezer, maar haar chef antwoordde: „Dat meen je niet, met jouw accent? Nieuwslezers in Australië moeten een Australisch accent hebben, zo hoort het nu eenmaal.”

Iran jaagt op popmuzikanten

Popmuziek is 'decadent' en daarom verboden in Iran. Speciale politie-eenheden voor misdaadbestrijding hebben kortgeleden 25 popmuzikanten opgepakt. Zij brachten volgens de politie 'via een ondergronds netwerk' hun muziek op de markt. „Onder de gearresteerden bevinden zich zes zangers, die voor de Iraanse islamistische revolutie in 1979 hun beroep maakten van deze muziek,” zo meldt het Iraanse tijdschrift Kayhan. Behalve popmuzici behoren ook herenkappers tot het vogelvrij wild. De herenkappers moeten 'strikt volgens islamitische normen knippen'. Het populaire 'rap' - kort aan de zijanten met een kam haar over de schedel - is dus uit den boze. Kapperszaken die 'decadente' kapsels afleveren gaan dicht, zo zei een politiechef van Noord-Teheran.

Notekrakertje



● Pas drie jaar is Jesse Philips. Maar hij is al van de partij tijdens de traditionele Tuba Kerstviering in Indianapolis. Elk jaar blaast een groep tubaspelers het deuntje 'Jingle Bells' onder leiding van Jesse's grootvader, Harvey Philips. Al meer dan vijftig jaar... Foto: AP

Alcoholist

Een Australische undercover-agent beweert alcoholist te zijn geworden tijdens zijn werk, waarvoor hij soms dagenlang in kroegen moest vertoeven. De 38-jarige Ross Thompson moest zijn politiepennning inleveren nadat hij in dronken bui tegen een politiewagen was gebotst. Nu vraagt hij via een rechtszaak om eerherstel.

Thompson verklaarde soms meer dan 120 gulden uit te geven aan drank terwijl hij in kroegen op zoek was naar illegale gokkers. „Het is niet de schuld van het departement van politie dat ik aan alcohol verslaafd raakte, dat is mijn eigen schuld. Maar ze plaatsen mij in een omgeving die aan mijn ziekte heeft bijgedragen,” aldus de voormalige rechercheur. Hij zegt sinds het ongeluk geen druppel meer te hebben gedronken.

Broek aan

De Amerikaanse marine is van plan de lange broek verplicht te stellen voor vrouwen. Alleen bij officiële ceremonies wordt het dragen van een rok toegestaan. De maatregel is een gevolg van het feit dat vrouwen binnenkort in actieve dienst rondvliegen op vliegdekschepen, torpedojagers en landingsvaartuigen. Op dit moment dienen ongeveer 8.000 vrouwen op Amerikaanse marineschepen waarbij ze voornamelijk ondersteunende taken uitvoeren.

„Het is echt niet praktisch om een rok te dragen”, legde een woordvoerder van de marine uit. Hij noemde als voorbeeld het beklimmen van toewallers en brandtrappen.

OPHEFFINGS - UITVERKOOP VAN DE BEKENDE ZIT WERELD KOLLEKTIE

WEGENS VERPLAATSING ZAAK NAAR HEERLEN WOONBOULEVARD

NU 20% korting
op de gehele kollektie

Holzstraat 134 en Straterweg 47, Tel. 045 - 455151 Kerkrade.



Bankstellen,
losse banken,
fauteuils, salontafels,
lampentafels,
karpotten,
verlichtingsartikelen,
wanddecoraties
o.a. spiegels en
reproducties.

OP=OP SPOEDVERKOOP OP=OP

WEGENS GEANNULEERDE EXPORTORDER KOCHTEN WIJ EEN GROTE PARTIJ PANNENSETS EN BESTEKKEN VAN ZEER HOGE KWALITEIT VAN EEN BEKEND MERK UIT SOLINGEN, DUITSLAND.

VERKOOP: SLECHTS 2 DAGEN

Vrijdag 10 december van 11.00-21.00 uur, zaterdag 11 december van 10.00-17.00 uur in
GOLDEN TULIP CITY HOTEL, Wilhelminaplein 17 Heerlen.

Een greep uit onze kollektie

Model Chippendale

72-delig bestek
van verchroomd
edelstaal, inclusief luxe
lederen koffer.
10 jaar fabrieksgarantie.

Winkelprijs
DM 2019,-

365.-
Nu voor



Model Sandra

72-delig bestek van
verchroomd edelstaal met
24 karaat goldplated
ingelegde handgreep,
incl. luxe lederen koffer.
10 jaar fabrieksgarantie.

Winkelprijs
DM 2826,-

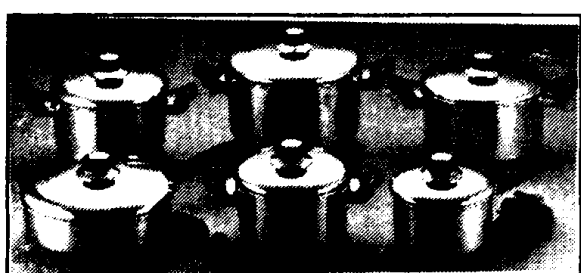
365.-
Nu voor



Model Angle top

12-delig met gedeeltelijk
24 karaat vergulde hand-
en dekselgreep.
10 jaar fabrieksgarantie.
Winkelprijs
DM 3495,-
Nu voor

370.-
Nu voor



Model Bailey

12-delig met gedeeltelijk 24
karaat vergulde hand- en
dekselgreep met glazen
deksel van hardglas.
10 jaar fabrieksgarantie.
Winkelprijs DM 2995,-
Nu voor

370.-
Nu voor

KWALITEITSMERKEN: • Gemaakt van hoogwaardig roestvrijstaal 18/10. • Thermicodem: uit 3 lagen bestaande bodem met warmtegeleiding volgens DIN 44904. • De warmte wordt snel opgenomen en lang vastgehouden. • Geschikt voor elke energiebron: elektrisch, gas-, keramische- en halogeenkookplaten. • Gezond koken: door zonder water gaar te laten worden en vetloos braden blijven vitamines, mineralen en aromastoffen behouden, daarom bijzonder geschikt voor dieetkost. Extra gebruik van zout is dan niet meer nodig. • Overgieten zonder te morsen door de ideale gietrand. • De grepen worden niet heet. • Bijzonder mooi en praktisch van vorm en daarom gemakkelijk schoon te houden. • Vaatwasmachine bestendig.

Tevens tonen wij u nog meer artikelen waaronder speciale pannensets en messensets.
Alles met 18/10 verchroomd edelstaal en tegen absolute bodemprijzen!
Al onze artikelen zijn van echtheidsstempel voorzien. Kom langs dit is eenmalig!

Handelssonderneming ODESSA B.V. ingeschreven K.v.K. nr. 64517 te Eindhoven
onder voorbehoud van reeds uitverkochte artikelen

Vraag niet hoe
het kan, maar
profiteer ervan.

De herdertjes zaten bij nachte...



HAPPY
HOLIDAYS

berden

MEUBELN

GEARANDEERD 'T GOEDKOOPSTE IN KWALITEITS MEUBELN

2e 3e 4e VERDIEPING SCHUNCK

VENLO-BLERICK, LA PLAZA - HEERLEN, PROMENADE 12

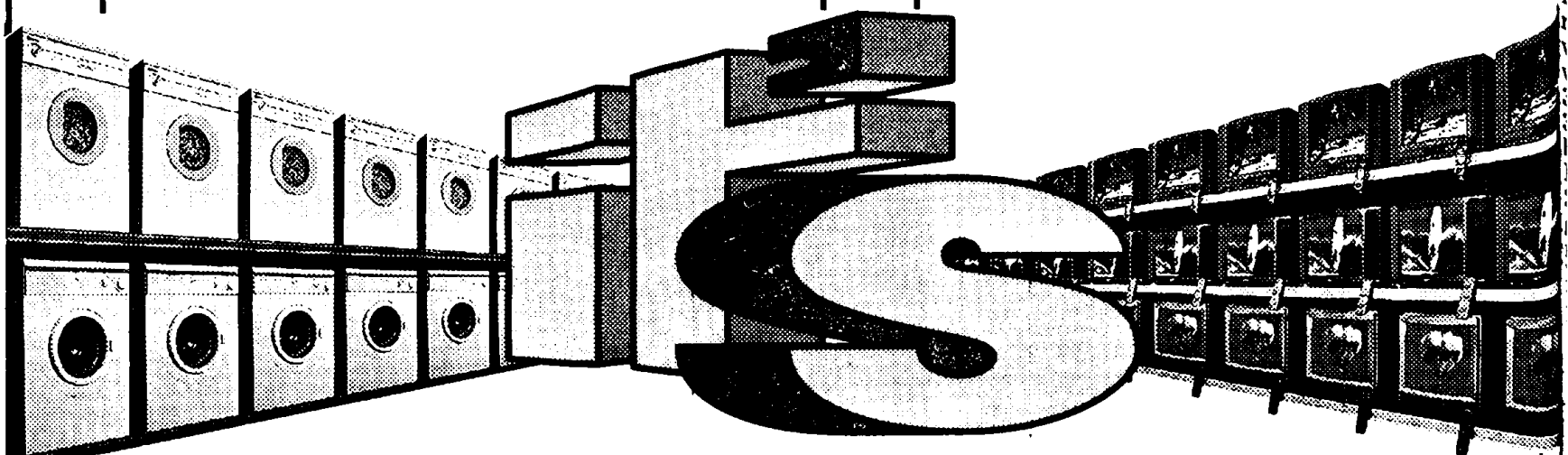
ROERMOND, WILLEM II SINGEL 25 - VENRAY, GROTE MARKT 12

zondag open van 12.00 tot 17.00 uur

Uniek om te zien... it's heeft een eigen KERST TOP 10

it's selecteerde voor u de 10 beste aanbiedingen
van deze week voor audio/video en voor huishoudelijke apparatuur.

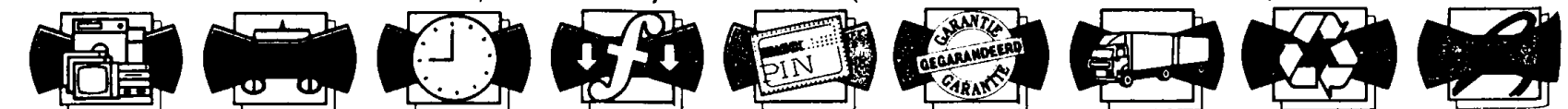
1 Philips product portable kleuren-televisie • incl. afstandsbediening • 37 cm beeldbuis • sleep timer • 40 voorkeuzezenders • on-screen display it's price 449.- van 699.- voor	2 jaar garantie Nordland wasautomaat W 1044 • 1000 toeren • rvs trommel • 16 wasprogramma's en E-toets • capaciteit 4 wasgoed • traploos instelbare thermostaat it's price 999.- van 1299.- nu
2 Wereldmerk 63 cm grootbeeld kleurentelevisie • 40 voorkeuzezenders • monitorlook • teletext en on-screen display it's price 899.70 van 1499.70 voor 999.- nu	Miele wasautomaat • 1100 toeren • interval centrifuge • lage verbruikswaarde • energie spaarprogramma's it's price 1899.- van 2499.- voor 1999.- nu
3 Philips grootbeeld kleuren-televisie met stereo en teletext • 63 cm flat square beeldbuis • stereo teletext en on-screen display • 60 voorkeuzezenders • incl. easy logic afst. bed. it's price 1399.50 van 1799.- voor 1499.50 nu	Bauknecht wasdroger • 4,5 kg wasgoed • links en rechts draaiende RVS-trommel • 10 elektronisch gestuurde droogprogramma's it's price 899.- van 1349.- voor
4 Goed getest consumentengids dec. '93 Sharp videorecorder VCA 36 • 2 videokoppen • stilstand beeld, beeld-voor-beeld • 48 kanalen it's price 599.50 van 799.- voor	AEG condensdroger • 5 kg wasgoed • 8 elektronisch gestuurde droogprogramma's • met trommelverlichting it's price 1499.- van 1799.- voor
5 Beste koop consumentengids dec. '93 Grundig videorecorder met PDC en teletext • 2 videokoppen • high speed drive • 6 programma's binnen een maand • met PDC en teletext it's price 899.- van 1099.- voor	Bosch koelvries combinatie KSV 2800 • totale netto inhoud 265 liter • 4 sterren vriesvak • volautomatische ontdooiing koelruimte • energieverbruik 1,25 kWh per 24 uur it's price 899.- van 1199.- voor
6 Nu inclusief 5 CD's Philips hifisysteem met CD-wisselaar • 2 x 30 Watt versterker • CD-wisselaar voor 5 discs • dubbel cassettedeck • digitale tuner • 30 voorkeuzezenders • 3-weg bas-reflexboxen it's price 899.- van 1140.- voor	Nordland diepvriezer • controlelampjes • snelvriesstand • 120 liter bruto inhoud it's price 399.- van 499.- voor
7 Audiosonic microset met CD-speler • 3-bands tuner • cassettedeck met autostop • toplader • CD-speler met LCD display it's price 249.- van 399.- voor	Panasonic stofzuiger • 1000 Watt • mechanische zuigkrachtregeling • compleet met hulpstukken • stofzak-vol-indicatie it's price 149.50 van 199.- voor
8 Akai radiocassettrecorder met CD • 24 Watt muziekvermogen • FM stereo/MG/LG • hoofdtelefoon-aansluiting • lichtnet + batt. voeding it's price 249.- van 328.- voor	Bosch stofzuiger BBS 2012 • zuigvermogen 1300 Watt • zuigkrachtregeling • tweedelige metalen zuigbuis • 4 voudige hygiënefiltering • draaitopbevestiging • automatische snoeroproller it's price 279.- van 399.- voor
9 Philips stereo autoradio cassetterecorder • digitale tuner • 18 Watt eindversterker • stereo • 12 voorkeuzezenders it's price 199.50 van 298.- voor 249.- nu	Moulinex magnetron • inhoud 15 liter • vermogen 650 Watt • draaiplateau • vele mogelijkheden it's price 275.- van 399.- voor 299.- nu
10 Sony walkman met radio • FM/AM radio • incl. hoofdtelefoon • autoreverse • basbooster it's price 99.95 van 149.95 voor	Philips/Whirlpool combi magnetron AVM 914 • 27 liter • kantelbare grill • combi stand voor magnetron en crispschaal it's price 649.- van 799.- voor



Geleenstraat 21, Heerlen (naast het stadskantoor)

Alblasserdam - Alkmaar (winkelcentrum Wastoria, Wendelaarstraat) - Almere - Amsterdam (5x) - Bergen op Zoom - Beverwijk - Breda (naast Mc. Donalds) - Capelle a/d IJssel - Delft (Zn) - Den Bosch (Vughtstraat)
Den Haag (Babylon) - Dordrecht - Eindhoven - Goes - Haarlem (Grote Houtstraat) - Heerlen (Geleenstraat) - Helvoertsluis - Helmond - H.I. Ambacht - Hulst - Maassluis - Oosterhout - Oss - Papendrecht - Roosendaal
Rotterdam/Ommoord - Schiedam - Sliedrecht - Spijkensse - Terneuzen - Tilburg - Uden - Utrecht (t.o. Bijkorf) - Veghel - Velthoven - Venray - Vlaardingen - Waalwijk - Zaandam (winkelcentrum Wastoria, Westerspoor) - Zwijndrecht

Voor adressen, bel onze infolijn: 013 - 630445 (ma. t/m vr. van 09.00 t/m 16.00 uur)



*of de vervangende waarde
Aanbiedingen gelden zolang
de voorraad strekt.

it's, de beste keus

Afwijkingen in afbeeldingen,
alsmede kennelijke druk- of
zetsfouten voorbehouden.

Van onze redactie economie

FNV polst animo voor vierdaagse

ganiseerde werknemers in de bedrijfstak sociale verzekeringen over het idee denken. Verkorting van de gemiddelde werkwEEK met 10 procent tot 34 uur (vier maal 8,5 uur) moet in het dienstbondvoorstel door de werknemers zelf worden bekostigd. De FNV Dienstbond is bereid daartoe volgend jaar af te zien van de reeds overeengekomen loonsverhogingen (totaal 1,25 procent). Ook voor 1995 voorziet de bond geen loonsverhoging, een geschatte besparing van 3 procent.

Daarnaast denkt de bond 2 procent te kunnen besparen door het budget voor prestatietoelagen te schrappen. Tot slot wil de dienstbond de laatste twee periodes uit de salarisschalen weghalen (4,6 procent). Op termijn wordt derhalve een structurele besparing op de loonkosten van ruim 10 procent verwacht. De werkgevers hebben echter laten weten dat bij invoering van de vierdaagse een bedrag van 100 miljoen niet wordt gedekt. Zij voelen daarom tot nu toe niets voor het idee van de dienstbond.

Bij het GAK en de bedrijfsverenigingen verdwijnen door wijzigingen in de sociale zekerheid naar schatting 5.500 banen. In 1.650 gevallen zal sprake zijn van gedwongen ontslag.

Gevolgen voor vestiging Venray nog onduidelijk

Xerox stuurt meer dan 10.000 man weg

Van onze redactie economie

VENRAY - Het Amerikaanse concern Xerox, de grootste producent van kopieerapparaten in de Verenigde Staten, wil de komende twee à drie jaar ruim 10.000 banen schrappen en een niet nader genoemd aantal vestigingen sluiten. De helft van de te schrappen banen verdwijnt volgend jaar, zo heeft Xerox - dat onder meer een vestiging in Venray heeft - gisteren bekendgemaakt.

Op het ogenblik werken er bij het concern over de hele wereld 97.500 mensen. Voor de maatregelen wordt een bedrag van 700 miljoen dollar ten laste gelegd over de resultaten in het vierde kwartaal dit jaar.

Volgens topman Paul A. Allaire moet met de reorganisatie de productiviteit worden verbeterd en de kosten worden verlaagd. Gisteren werd ook bekend dat Xerox 225 miljoen miljoen dollar be-

taalt aan schadeloosstelling. De betaling vloeit voort uit een rechtszaak die werd aangespannen omdat Xerox bij de dienstverlening en verkoop van onderdelen voor kopieerapparaten concurrentievervalsing had gewerkt. In verband met deze schadeloosstelling zal Xerox over het vierde kwartaal een last van 154 miljoen dollar in de boeken.

Rank Xerox Nederland kon gisteren niet reageren op de maatregelen. De vestiging in Venray is een volledige dochteronderneming van Rank Xerox, waar de Amerikaanse Xerox een belang in heeft.

Massaal ontslag bij metaalbedrijf

GRONINGEN - Metaalbedrijf De Haan in Musselkanaal is ter ziele. De rechtbank in Groningen heeft de drie Oost Groninger werkmatschappijen J.G. de Haan & Zoon, De Haan Landbouwspuittechniek en De Haan Mechanische fabriek verklaard. Ook beheersmaatschappij J.G. de Haan Beheer trof dit lot. Alle in totaal honderd personeelsleden hebben ontslag gekregen.

Het bankroet is volgens de advocaten te wijten aan de economische recessie. Het Musselkanaalse metaalbedrijf zag de investeringsbereidheid in de landbouwsector steeds verder afnemen. Ook royale investeringen in de ontwikkeling van een vernieuwde robot zouden De Haan noodlottig zijn geworden.

Opbrengst bestemd voor versterking eigen positie

Unilever doet belang Gamma van de hand

Van onze redactie economie

ROTTERDAM - Unilever gaat zijn belang van dertig procent in Gamma Holding (exotische stoffen, interieurproducten en technisch textiel) verkopen. Het pakket, dat een marktwaarde vertegenwoordigt van ongeveer f 200 miljoen, zal worden ondergebracht bij een aantal institutionele beleggers.

Unilever wil de opbrengst van de transactie gebruiken voor versterking van de kernactiviteiten (voedingmiddelen, wasmiddelen, toiletartikelen en speciale chemische producten).

Ook de beurskoers van Gamma vormde een aanleiding het belang te vervreemden. De aandelen zijn de afgelopen maanden flink in koers gestegen, van f 71,30 in maart tot een jaarrecord van f 100,50 halverwege november. Gisteren no-

teerden de stukken een slotkoers van f 98,50.

Unilever en Gamma werken al sinds 1964 samen. In dat jaar nam de multinational in Afrika de distributie op zich van exotische bedrukte stoffen voor Visco, één van de rechtsvoorgangers van Gamma. Visco, destijds eigendom van de familie Pentener van Vlissingen, is nog steeds een dochtermaatschappij van Gamma. De samenwerking tussen de bedrijven blijft gehandhaafd, zo verzekert een woordvoerder van Unilever. Het aandelenbelang vloeide voort uit een financiële steunoperatie van Unilever bij Visco, jaren geleden, en is in de loop der jaren langzaam gegroeid door de uitkering van stockdividenden. Andere grootaandeelhouders van Gamma zijn Amey (5 procent), Aegon (5,1 procent), RKC (5 procent) en NPM (5 procent).

'Concurrentie van buitenland kan dodelijk zijn'

Toeristische bedrijven investeren niet genoeg

Van onze redactie economie

WASSENAR - De investeringen in de toeristische sector blijven op alarmende schaal achter bij andere bedrijfstakken. Uit een in opdracht van het ministerie van Economische Zaken verricht onderzoek van de onderzoeksorganisatie TNO blijkt dat het investeringsniveau ligt op 40 procent van tien jaar geleden. Met name de kleinere bedrijven laten het afweten.

Dit zei staatssecretaris Van Rooy van Economische Zaken gisteren tijdens de jubileumbijeenkomst van het Nederlandse Bureau voor Toerisme (NBT) in Wassenaar. Ook algemeen directeur mr. J. Cornelissen van het NBT constateerde het gebrek aan investeringen in het toeristische midden- en kleinbedrijf. Hij noemde dit een gevaarlijke ontwikkeling omdat er wereldwijd

sprake is van schaalvergroting in het toerisme. "Het gevaar dreigt dat grote ondernemingen kleine Nederlandse bedrijven kapot concurreren," aldus Cornelissen. De NBT-directeur en staatssecretaris Van Rooy waren het er beiden over eens dat een gezamenlijke aanpak van zowel NBT als EZ ervoor moeten zorgen dat het niet gebeurt. Cornelissen: "De kleinschaligheid en variëteit vormen de sterke kanten van het toeristisch aanbod in Nederland."

Het NBT heeft een aantal regelingen aangekondigd om het toeristische midden- en kleinbedrijf te ondersteunen. Het gaat hierbij om hulp bij het opzetten van samenwerkingsverbanden en het maken van marketing- en promotieplannen. Het NBT is bereid samenwerkingsverbanden drie jaar lang financieel te ondersteunen en ook het secretariaat te voeren.

Uitkering vrouwen niet langer gehalveerd

Korting op aow na werk in buitenland onterecht

Van onze redactie economie

HEERLEN - Vrouwen van wie de man in het buitenland heeft gewerkt, hebben recht op hun volledige aow-uitkering. Het dusver werd op de uitkering een korting toegepast voor werders dat buitenlandse werk van de man vóór 1 januari 1985. De korting was evenredig aan het aantal jaren dat de man in Nederland woonde - in het buitenland een jaar heeft gehad. De centrale raad van beroep heeft dat bevestigd.

Het is vooral een euvel van de pensioenen. Mensen die, ook al wennen ze in Nederland, in België of Duitsland werken, vallen in de tijd van de sociale voorzieningen die het betreffende land gelden. Zij hebben over die jaren ook geen recht op de Nederlandse aow, tenzij daarvoor de (maximum) premie Nederland zijn blijven betalen. Nu wordt voor elk jaar dat de man in het buitenland is geweest, 2 procent op de aow-uitkering gekort. In 1985 gold de korting ook voor vrouwen met wie dergelijke in het buitenland werkende mannen waren getrouwd. De korting werd toegepast op de hele aow-uitkering, wel op het deel van de man als op het deel van de vrouw (sinds de invoering hebben beide partners elk recht op 50 procent van wat perheen gold als de aow voor gezinnen).

Deze situatie kwam verandering met de Europese richtlijn inzake de

gelijke behandeling voor de sociale zekerheid. Die richtlijn van december 1984 liet niet langer toe dat de korting op de uitkering van de man doorwerkte in de uitkering van de vrouw. Nederland bleef de korting echter wel berekenen over 'buitenlandse jaren' die vóór 1985 vielen. De centrale raad van beroep heeft nu bevestigd dat dit ook niet meer mag. Waar deze korting op de aow-uitkering van vrouwen wordt toegepast (of waar ze van kracht dreigt te worden wanneer deze vrouwen 65 worden) moet dat worden teruggehaald. Op basis daarvan moeten deze vrouwen gewoon hun 50 procent van de 'gehuwden-aow' krijgen. De korting wegens 'werk buiten 's lands' blijft dan beperkt tot het aow-deel van de man.

Mensen die voor de correctie in aanmerking komen, moeten zichzelf bij de sociale verzekeringsbank melden. De bank kan er zelf niet achter komen of de korting wordt toegepast omdat men zelf in het buitenland heeft gewerkt of dat men is meegenomen in de korting van de partner.

St(r)room afblazen



Hypotheekrente weer omlaag

HEERLEN - Het kopen van een woning met geleend geld wordt opnieuw goedkoper. Op de hypotheekmarkt maken de banken en financiële instellingen zich op voor een nieuwe ronde renteverlagingen, die in de buurt van 0,3 procent zullen liggen. De hypotheekten kunnen goedkoper gezien de ontwikkelingen op de kapitaalmarkt.

Als eerste hypotheekverstrekkers hebben Zürich Leven in Den Haag

en FBTO in Leeuwarden zich met tariefverlagingen gemeld. Zürich Leven verlaagt haar tarieven met onmiddellijke ingang met 0,4 procent voor rentevaste perioden van 1, 3 en 5 jaar. Het standaardtarief bedraagt bij deze instelling nu 6,2 procent. Levensverzekeraar FBTO verlaagt de rente op spaarhypotheken met 0,3 procent eveneens tot 6,2 procent. Dit tarief, dat midden volgende week ingaat, geldt voor

spaarhypotheken met een renteperiode van vijf jaar vast.

Bij de vorige verlagingen was FBTO steeds de gangmaker, waarop de andere hypotheekinstellingen meestal snel volgden. Ditmaal is Zürich Leven echter sneller, want met de tariefverlaging wordt niet gewacht tot volgende week zoals FBTO doet; vanaf 8 december zijn de nieuwe tarieven al van kracht.

● Een oude Georgische vrouw haalt in de hoofdstad Tiflis woedend uit naar een manager van het elektriciteitsbedrijf. Omdat de energie erg schaars is, hebben de inwoners alleen 's ochtenden en 's avonds enkele uren elektriciteit. Bij het kantoor van het Nuts-bedrijf ontstond gisteren echter een oploepje van burgers die beweerden dat zij al twee dagen helemaal geen stroom hebben.

Foto: AP

beurs

Record

AMSTERDAM - Het Damrak is gisteren na een aarzeland begin overtuigend de weg omhoog ingeslagen. Amsterdam ontwikkelde zich daarmee parallel aan de belangrijke beurzen van Frankfurt en Londen. In Londen stond de FTSE-index bij het einde van de handel op 2.425, maar het slot kwam op 2.432, toch weer een record. Dat betekende een winst van 3,43 punt. De koersindex steeg 1,9 punt naar 72,7. Zonder de 'Olie's' zou de stijging nog sterker zijn geweest, naar 74,2 punt naar 262,4. De omzet kwam op f 4.245 miljoen. Daarvan kwam f 1.186 miljoen voor rekening van de aandelen. De obligatie markt begon ruim prijshoudend. Vooral bij de grote fondsen gingen de waarden op jacht naar nieuwe hoogtepunten. Geruchten dat ook de fusie van Akzo met het Zweedse Nobel op springen zou staan, werden door de handel niet erg serieus genomen. De koers van Akzo ging zelfs f 1,30 omhoog naar f 184,90. In de vriendelijke markt bleef Akzo in de verdrukking. De koers zakte met een gulden naar f 43,70.

Er deden zich bij de hoofdfondsen enkele echte uitdachieters voor. DSM schoot f 4,10 omhoog naar f 108,40 en Heineken f 4,20 naar f 212,10. De houdstermaatschappij Heineken Holding voegde f 2,30 aan de koers toe op f 188,50. Unilever mocht f 2,10 vooruit naar f 221,50. Koninklijke Olie werd 70 cent duurder op f 200,70. Op de optiebeurs gingen gisteren 50.000 contracten om. In opties op de EOE-index werden 13.000 contracten verhandeld.

Hoofdfondsen	v.t.	ak
ABN Amro	72,50	73,10
ABN Amro A.I.F.	82,50	82,50
ABN Amro L.G.F.	178,80	178,70
ABN Amro O.B.I.G.	208,50	208,50
Aegon	102,00	104,00
Abnol	44,70	45,70
Akzo	183,80	184,90
Alenta	265,50	265,80
Amer cert.	87,30	86,80
Bols West. c.	41,50	42,00
CSM cert.	70,00	71,00
Dordische Petr.	187,20	188,00
DSM	183,80	184,90
Elever	103,10	103,50
Fokker cert.	20,70	20,50
Gist-Broc. cert.	53,20	53,70
Heineken	207,90	212,10
Heineken Hold.	186,20	188,50
Hoogovens nrc	44,50	44,80
Hunter Douglas	73,20	73,80
Int. Ned. Gr. c.	82,50	82,50
KLM	40,40	40,50
Kon. KNFB	41,10	41,10
Kon. Olie	200,00	200,70
Nedlloyd	54,10	53,90
Octa-v.d. Gr.	62,40	62,40
Pakhoed cert.	48,20	48,50
Philips	38,70	39,00
Polygram	72,50	72,50
Postb. Beleg.	65,20	65,20
RG Florentie F.	113,20	113,10
Robeco	138,40	138,40
Rodanico	59,80	60,00
Rolingo	119,20	119,80
Rorento	98,50	98,80
Stork	38,50	39,50
Unilever cert.	219,40	221,50
Von Ommeren nrc	43,00	43,90
Ver-Best NTC	149,20	149,40
Wolters-Kluwer	112,00	112,90

Avondkoersen Amsterdam	v.t.	ak
KLM 40,40-40,50 (40,50)		
Kon. Olie 198,90-200,70 (200,70)		
Philips 38,70 (38,80)		
Unilever 221,50 (221,50)		

Binnenl. aandelen	v.t.	ak
Aalberts Ind.	61,50	62,50
ABN Amro Ind. p.f.c.	6,30	6,40
ABN Amro pref.	72,40	73,00
ACP Holding c.	58,50	58,50
Alend Groep c.	125,50	125,50
Alt Options Tr.	10,00	11,10
Alt. Rubber	119,20	119,80
Ant. Verf.	360,00	
Atap Hold. cert.	137,50	138,80
Ation Groep	60,00	60,00
Aut. Ind. R. nrc	64,00	63,50
BAM Groep	110,00	110,50
Beitnug	137,00	137,00
Beers	117,10	117,50
Begemann Groep	45,50	45,80
Belindo	318,00	317,50

Beleggingsinstellingen	v.t.	ak
ABN Amro And.F.	98,40	98,20
ABN Amro A.I.F.	78,60	78,80
ABN Amro Eur. F.	88,70	87,10
ABN Amro Eur. F.	74,30	74,00
ABN Amro Ind. F.	112,00	112,50
ABN Amro Ind. F.	100,10	100,10
Aegon Aand.F.	47,70	47,70
Aegon SpaarF.	5,20b	5,20b
Adollar B.F.	31,90	31,90
Alq. Fondsenb.	268,00	268,00
Alliance Fund	100,00	100,00
Ansvael	100,00	100,00
Asian Cap. F.	61,30	61,30
Asian Tigers F.	115,80	116,30
Asian Select. F.	115,00	116,00
Austro Hung. F.	7,00	7,00
Bemco Rentel.	62,80	62,80
Bever Holding	13,70	13,70
CL Andelenf.	102,20	102,20
CLN O.B. Div.	120,50	120,50
CLN O.B. Div.	134,00	134,00
Delta Lloyd F.	34,30	34,30
DP America Gr. F.	36,50	36,50
EGP Investm.	153,50	153,50
EMG Rentefonds	74,50	74,50
Eng-Holl.Bel. Tr.	100,70	100,30
Eng-Holl.Bel. Tr.	14,60	14,60
Envir. Growth F.	53,90	54,00

Emerald part.	v.t.	ak
Eur. Ass. Trust	8,30	8,30
EMS Growth Fund	331,00	330,00
EMS Income Fund	103,30	104,00
EMS Offsh. Fund	108,60	109,60
EOB Index Fund	424,00	424,00
Euro Growth Fund	58,50	58,50
Euro Spain Fund	7,90	7,90
Far East Sel. F.	83,00	84,00
Fin Global	66,00	67,00
Groeninger	1,35	1,35
Holland Fund	86,10	87,10
Holl. Eur. Fund	60,70	61,50
Holl. O.B. Fonds	140,00	139,00
Holl. Pac. Fund	129,50	129,50
Holl. Sel. Fonds	99,70	100,00
Hooge Huys Hyp.	135,30	135,30
ING Bnk Dutch Fund	60,00	60,00
ING Bnk Goldm. Fund	59,00	59,00
ING Bnk Glob. Fund	59,90	59,90
ING Bnk Oblig. Fund	39,10	39,20
ING Bnk Spard. F.	105,60	105,60
ING Bnk Vastg. F.	137,90	138,10
ING Bnk Vastg. F.	26,00	26,00
Innovest	69,00	69,00
Interbanc	543,00	543,00
Interfekt 500	20,20	20,20
Interfekt wt	32,40	32,70
Investa part.	83,70	83,70
IS Himal. Fund	14,60	14,60
Jade Fonds	215,80	215,80
Japan Fund	19,20	18,40
Japan Ind. Alpha F.	750,00	750,00
Japan Sect. Rat. Yen	603,00	
Korea Pac. Tr. s.	11,00	
Leveraged Cap	64,50	64,70
Liquorant	53,20	53,20
Mal Capital F.	15,90	15,90
Mexico Ind. Div. F.	130,00	131,50
Mexico Income F.	20,50	20,50
Mondibel	83,80	83,80
Nat. Res. Fund	77,20	77,20
New Asia Fund	11,40	11,40
Nomura Warr. F.	0,18	0,17b
Obam. Beleg.	327,00	329,30
Obam. Beleg. 2	11,60	11,60
Obam. Beleg. 4	90,60	90,60
Obam. Beleg. 5	120,80	120,80
Obam. Beleg. 6	32,10	31,90
Obam. Beleg. 7	64,50	64,50
Obam. Beleg. 8	64,50	64,50
Obam. Beleg. 9	64,50	64,50
Obam. Beleg. 10	64,50	64,50
Obam. Beleg. 11	64,50	64,50
Obam. Beleg. 12	64,50	64,50
Obam. Beleg. 13	64,50	64,50
Obam. Beleg. 14	64,50	64,50
Obam. Beleg. 15	64,50	64,50
Obam. Beleg. 16	64,50	64,50
Obam. Beleg. 17	64,50	64,50
Obam. Beleg. 18	64,50	64,50
Obam. Beleg. 19	64,50	64,50
Obam. Beleg. 20	64,50	64,50

Tokyo Pac. Hold.	v.t.	ak
Trans. Eur. Fund	30,20	31,00
Transpac F.	331,00	330,00
Uni-Invest	19,80	19,80
Unico Ind. Fund	81,10	81,10
Unifonds DM	33,00	34,00
Unifonds DM	60,00	60,00
Vast Ward. Ned.	116,50	117,30
VBS NV	55,50	56,10
VBS NV	100,00	100,00
VBS NV	61,00	61,20
VBS NV	113,50	113,50
VBS NV	114,00	114,00
VBS NV	78,00	78,30
Wereldwide NV	117,50	117,90
Yen Value Fund	85,40	85,30
ZOM Florida F.	28,00	
Zonnespectrum	9,50	9,50

2.01	Dow Jones			
2.00				
1.50				
1.50				
1.19				
1.17				
1.45				
1.75				
1.75				
1.75				
				</

Misschien heb je binnenkort nog eer€



298.-
130.-

Canda, M. 1999. *Phonetic change in context*. Ph.D. dissertation, University of Toronto.

49.-
98.-

Canda. *Levet* se trova in molti fiumi ed in
 molti laghi dell'Europa. *Il* *Levet* è
Angelo Litrico. *Il* *Levet* è un pesce di

398.-
49.-

Avanti. Partyhemd in twee dessins.
Zwarte zijdenreepantalon met riem.

59.-
69.-

Angelo Litrico. Petrolgroen tweerij kostuum van zuiver scheerwol. Wit uni hemd.

298
45

[illegible]



JURASSIC PARK

MEERLEN

MET NIEUWE
SPELINGEN SPEKTAKEL:
ADEMBENEMEND!

Een avontuur waar
we 65 miljoen jaar
op hebben gewacht.

een STEVEN SPIELBERG FILM



JURASSIC PARK



MAXIM

Avondvullend programma

**TOM
CRUISE**

Voor een
succesvolle
carrière heeft
hij alles over...
behalve zijn leven.

een STEVEN POLLACK FILM

**THE
FIRM**

Naar het gelijknamige
boek van John Grisham
"THE FIRM"
(advocaat van de duivel)

laatste week

dagelijks om 18.00 en
20.30 uur
za en zo ook om
15.00 uur

dagelijks om 20.00 uur
za en zo ook om 15.00
uur

411 NE Heerlen. Tel: 045-714200

drive-in bioscoop
AUTOKINO
LANDGRAAF
Vrijd. en zaterd. 20.00 u.
en 22.15 u.
Zond. 18.30 u. en 21.00 u.

KIM BASINGER
VAL KILMER

20 maart
3u00 - 18u
Deze datum is niet in 9000 u.
18u00 - 18u

THE REAL MCCOY

Uw huis op dit formaat in de krant kost meestal minder dan een maand hypotheekrente en verkoopt sneller, want:

Je huis in de krant brengt mensen over de vloer.

MOCHT

MILIEUVRIENDELIJK LEVEN KAN OOK LEKKER ZIJN!

Meer kans, meer geld, in de Staatsloterij.



VERKOOPADRESSEN STAATSLOTEN

Brunssum	Sigarenspeciaalzaak Cor Hermans
Rumpenerstraat 5, tel. 045 25261 Lotto spoorwagengaststribbenkaarten, lektuur en wenskaarten	
Eygelshoven	Sigarenmagazijn Eygelshoven
Veidhofsstraat 71, tel. 045 35144 's Maandags gesloten. Lotto toto en strippenkaart	
Heerlen	Tabakspeciaalzaak Bijsmans
Saroleastraat 29, tel. 045-71410 Tevens alle topmerksigaren en excl. tabakspijp	
Heksenberg	Wim's Winkel
Mgr. Hanssensstraat 9, tel. 045 2320- Ook tijdschriften, wenskaarten en tabak	
Honsbroek	Coiffures Jo Smeets
voor hem en haar Pius-XII-plein 8, tel. 045-2124- Annie kado- en bijouxsh	
Honsbroek	Tabakspeciaalzaak Peeters
Hoofdstraat 26, tel. 045 21144 Ook tijdschriften, lotto toto en strippenkaart	
Kerkrade	De Mijnlamp, Jan Spijker
Akersstraat 48, tel. 045-41715 Boek- en kantoorhandel, tijdschriften	
Landgraaf	Fa. Gulper
Markt 5, tel. 045-31575 Ook voor lotto toto, tabak, lektuur en wenskaarten	

**GEEN MOOIËR LOT
DAN 'N STAATSLOT.**

Inlichtingen over adverteren in deze advertentie

045-739380

[illegible]

VERKEER

■

h

■

Geleen,
Rijksweg-Noord 12,
tel. 046-743050

- verlichting
- kleinmeubelen
- spiegels
- wanddecoraties
- accessoires

nijssen
interlux

[illegible]

feestje... Het is Glamour Time bij C&A!



Vanti. Partyhemd in twee kleurcombinaties. 49,-
Witte gabardine pantalon met riem. 69,-

Angelo Litrico. Oudroze tweerij kostuum van zuiver scheerwol. 298,-
Westbury. Uni dobby hemd. 49,-

New Fast. Viscose hemd in diverse dessins. 35,-
New Fast. Zwarte gabardine pantalon. Polyester/viscose. 79,-

Angelo Litrico. Limegroen colbert van zuiver scheerwol. 198,-
Zijden Disney Gilet. 79,-
Hemd. 49,-
Pantalon, polyester/wol. 120,-

Westbury. Hemden in uni dobby of streepdessin, katoen en katoen/polyester. Ook met XL mouwen. 49,-

DE HORECA EN BOEIENDE BEDRIJFSIDAK

HORECA BUREAU EUROPE BV is uw adviseur in horeca-exploitatie. Ook voor startende ondernemers in de horeca-brancher!

In samenwerking met Stichting Dienstverlening Economisch College Heerlen, organiseren wij twee interessante cursussen. Deze beide cursussen vallen onder de verantwoordelijkheid van de Stichting Permanente Educatie in de Horeca (SPEH).

CURSUS CAFÉBEDRIJF Wilt u een cafébedrijf, bar, discotheek, petit-restaurant of (sport)kantine beginnen, overnemen of beheren? Of bent u gewoon geïnteresseerd in de horeca? Dan is de cursus cafébedrijf een zinvolle investering. Tijdens 10 cursusavonden maakt u kennis met de basisbeginselen van het horecavak. Drankenkennis, serveren van dranken, kennis van de apparatuur en bedrijfsinrichtingseisen zijn enkele onderdelen die worden behandeld. Daarnaast maken, als extra, een lezing, excursies en advisering onderdeel uit van deze cursus. Deze cursus start dinsdag 1 februari 1994 om 19.00 uur en eindigt om ca. 22.00 uur. De cursuskosten bedragen fl. 395,- (inclusief cursusmateriaal en examentraining, exclusief examenkosten).

CURSUS HANDELSKENNIS HORECA Als u een horecabedrijf wilt beginnen, moet u niet alleen een vakbekwaamheidsdiploma bezitten maar ook voldoen aan de eisen voor Handelskennis. Vandaar deze uit 22 lesavonden bestaande cursus, die opleidt voor SVH-diploma Handelskennis voor het horecabedrijf. Ook deze cursus start dinsdag 1 februari 1994 om 19.00 uur en eindigt om ca. 22.00 uur. De cursuskosten bedragen fl. 670,- (inclusief cursusmateriaal en examentraining, exclusief examenkosten).

Voor het aanvragen van een inschrijfformulier en/of meer informatie:

HORECA BUREAU EUROPE BV
Postbus 3009, 6460 HA Kerkrade, Telefoon 045-427777

We hebben een ouderwets gezellige kerst in de aanbieding.



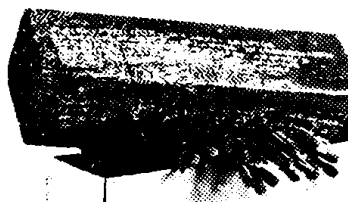
Dickensdorp in kerstfeer. Kleurig keramiek. 10 onderdelen. Incl. verlichting. Van 49,95 voor **34,95**

Nobiliskrans Van echte kersttakken Van 12,95 voor **9,95**



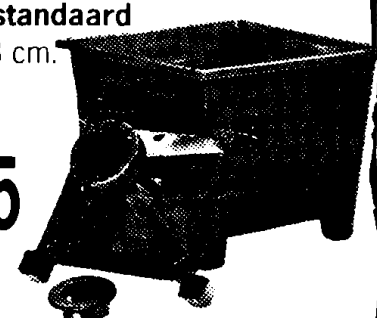
Hyacinten In diverse kleuren. 3 per pot. Nu (exclusief mandje). **3,95**

Kunst-guirlande Groen. Lengte 270 cm. Decoratief op voordeur of schouw. Van 12,95 voor **7,95**



Buitenverlichting 40 lamps. Van 22,50 voor **14,95**

Plaza kerstboomstandaard Groen. Lxb 33 x 33 cm. 's Zomers, zonder klem, voor op het terras. Van 12,95 voor **9,95**



intratuin
HET GROENE WARENHUIS

GELEEN Einighauserweg 101, tel. 046-743470
Zondags gesloten
HEERLEN Woonboulevard, tel. 045-754252
Zondags gesloten
BERG & TERBLIJT Rijksweg 8, tel. 04406-40161
Zondags geopend 11.00 - 17.00 uur.

PLAFOND SHOW

PLAVITA
SPANPLAFONDS

UITNODIGING

Bezoek onze show
vrijdag 10 december van 16.00 tot 21.00 uur
Zaterdag 11 december van 11.00 tot 17.00 uur
in Partycentrum de Jreëts in Kerkrade
Info. tel.: 046-375580

Wilt u meer informatie over PLAVITA spanplafonds?
Vul de bon in en ontvang ons KOSTeloos INFOPAKKET.

Mijn telefoonnr. is: _____
Naam: _____
Straat: _____
P.C. en plaats: _____
In een open enveloppe zonder postzegel sturen aan:
Plafondvakbedrijf Richard Brouns
Antwoordnummer 3050, 6190 ZX Beek

nkgg
nationale kollekte
voor mensen met een
verstandelijke handicap



Giro 11 22 22
Bank 70.70.333
t.n.v. Stichting NKGK
te Utrecht

Intratuin Heerlen zondag 12 december geopend van 10.00 tot 17.00 uur.



GRATIS 6 EN 8 JAAR GARANTIE*

NU KOPEN....IN '94 BETALEN

ZONDER RENTE ... ZONDER AANBETALING

Wereldontvanger, Klokradio/calculator, Parijs..2 personen voor slechts Fl. 1,-*

Indesit

599.-

WESAUTOMAAT W 401 WE
• 15 wasprogramma's
• Eenvoudig te bedienen
• Instructieboekje
• Superstunt!

Superstunt!

599.-

SAMSUNG VIDEO VXX 300
• High quality 12 videokoppen
• Digitaal tracking systeem
• Skip search functie
• 60 voorkeuzezenders
• Afstandsbediening met LCD scherm

CARMEN HAPPY FEET 4020
Vermoeide voeten weer spring-
vend na een behandeling in dit
voetenbad

* TIJDELIJK 6 JAAR VOLLEDIGE
GARANTIE OP ALLE
ATAG EN PELGRIM FORNUZEN

OP=OP

PHILIPS CD RADIORECORDER
AZ 8022

• Programmeerbare CD-speiler
• Multifunctioneel LCD-display
• Programmeren van maximaal
20 nummers
• Radio met FM-sterco, -lange- en
middengolf
• 40 W P.M.F.O. (2 x 6W piek-
vermogen)

699.-

BLAUPUNKT VIDEO MET ZELF-
REINIGENDE VIDEOKOPPEN

• Snelstart loopwerk
• +- programmering
• Automatisch vastleggen van
zenders
• 2 videokoppen
• Groot display
• Eenvoudige bediening

SAMSUNG

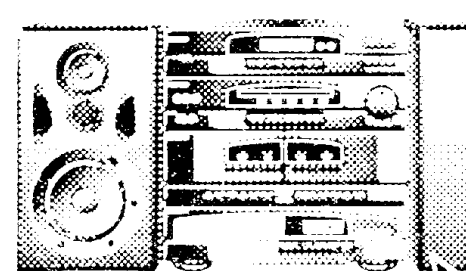
899.-

SAMSUNG A.T.V. DM CD 8110
• Textst memory
• 1000 frequenties
• Superb screen display
• Smart timer
• Automatische zenderselectie



SONY VIDEO SLV 87
• 4 DA PRO videokoppen
• HiFi stereo Long play
• Slow motion
• 2 x versnelde afspelen
• 50 voorkeuzezenders
• Timer 8 programma's in 1
maand

ALS
BESTE
GETEST



PHILIPS MIDI COMPACT DISC
COMBINATIE AS 301 CD
• Digitale timer
• Verstrekter 2 x 20 watt
• Dubbel cassette-deck
• Programmeerbare CD-bediening
• 5 bands equalizer
• 2 luidsprekers

SAMSUNG

SAMSUNG MAGNETRON M-6138
• 5 Standen regelbaar vermogen
• 750 watt
• Inhoud 17 liter
• Uitneembaar draaiplateau

379.- 279.-

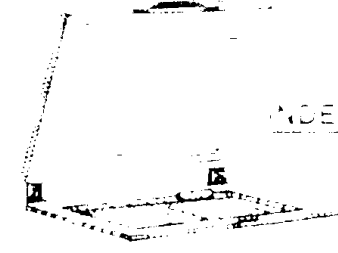
JUBILEUMSTUNT

IGNIS

635.-
499.-

IGNIS DROOGAUTOMAAT
• 4,5 kg vulgewicht
• 2 warmte standen
• Deurbeweging
• Tijdgestuurd

3 kg.
349.-



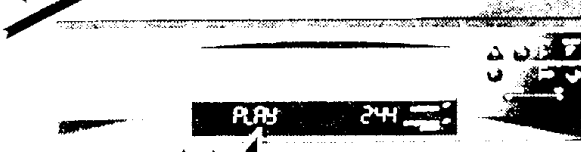
399.-

Indesit

BLAUPUNKT VHS C
CAMRECORDER CCR 540
+ PARLAKTIE

1799.-

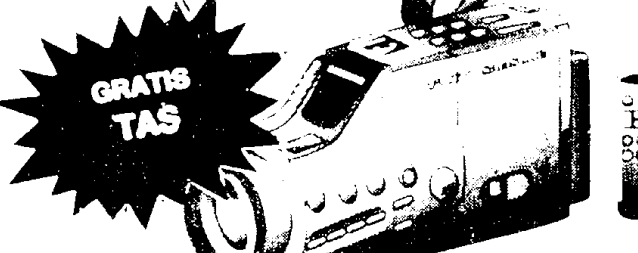
jubileumstunt



PHILIPS HQ VIDEO VR 337 MET
SHOW VIEW
• Show View met zeer eenvoudige
programmeren door middel van een
cijfercode uit de TV gids
• Alleen deze cijfers intikken en uw
video is geprogrammeerd
• TURBO DRIVE

999.-

jubileumstunt

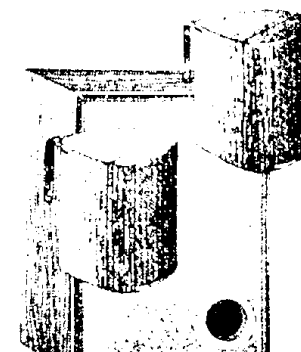


CAMCORDER 8 mm VPE-807
• 8 x motorzoom met macrostand
• Automatische of handmatige instelling
van de beeldscherpte (focus)
• Automatische instelling van de witbalans
• Tegengichtcompensatie
• Regelbare sluitertijden
• Ingebouwde titelgenerator voor 2 regels
tekst
• Fade in/out

1399.-



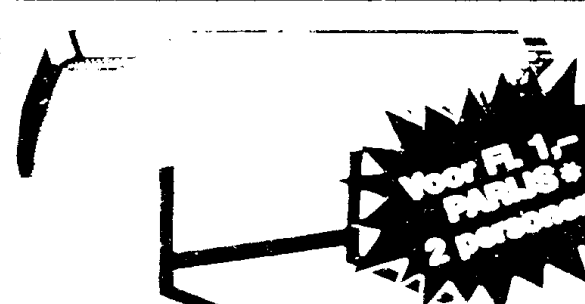
PHILIPS MATCHLINE HIFI-STEREO
28PT910A - 100 HZ - DIGITAAL SCAN
• 70 cm Blackline-S beeldbuis
• Geen trillen van beeld meer door 100
HZ digitaal scan
• Beeldformaat omschakelbaar
4:3 en 16:9
• Mozaïkscherm voor het gelijktijdig
doorgeven van 9 zenders
• 2 x 40 watt HiFi
• Easy teletext
• Pip (picture in picture)



498.-

JAMO SW 15 SUBWOOFER SYSTEEM
• 70/110 watt compleet met 2 satel-
lietsprekers
• Inclusief ophangbeugels en
2 jaar garantie

298.-



999.-

10 PHILIPS CLED SNELDRLAMPEN
- 100.- voor 159.-

+ gratis
receptoeder

AEG

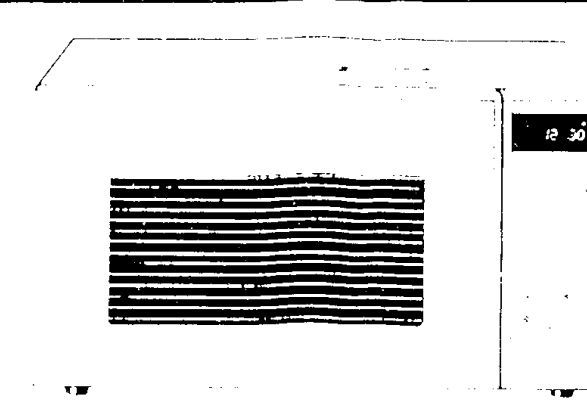
1999.-

OKOLAVAMAT 660 SENSOTRONIC
• 10 programma's met gekopende
temperatuurkeuze
• Automatische watertoevoering en toets
• 1000 wases
• Vuurontsteking door eenvoudige in-
gevoering
• Centrifuge van automatische van 1200
toeren
• 80 fase voor optimale reiniging van
wiskken
• Superzacht wolwas programma met
wiskwarme
• KATIE DOR GELDID VOOR LAVAMAT
TYPE NO 6750 EN 6750



BLAUPUNKT KLEUREN T.V. IS 70-43
• Getinte contrast filterruit
• 70 cm black matrix beeldbuis
• 50 voorkeuzezenders
• Stereo-teletext
• Eenvoudige menuprogrammering

2299.- 1999.-



SHARP MAGNETRON/HETELUCHT-
OVEN GRILL
• Magnetronvermogen 850 watt
• Koken bakken en grillen
• Zuinig met energie
• Roestvrijstalen binnenwand



1499.-

SONY KLEUREN T.V.
• Softline design
• Flat & square
• Hi-Black Trinitron beeldbuis
• Intelligent teletext met 5 pagina's
geheugen
• 120 kanaals FSS hyperband tuner
• Stereo Space sound
• 60 watt muziekvermogen



WEIJDEN

Brunssum
Kerkstraat 55-59
045-270780

Geleen
Annastraat 2
046-742605

Heerlen
O. Nassaust. 38-40
045-715484

Hoensbroek
Kouwenstr. 73a
045-226901

Kerkrade
Theaterpassage 9
045-452765

Schaesberg
Streeperstr. 72
045-313267/318856

Service Centrum, Haefland 1 Brunssum, tel. 045-252342.

Gulpense broers beiden lijsttrekker

Van onze verslaggever

GULPEN - Twee Gulpense broers gaan de gemeenteraadsverkiezingen in als lijsttrekker. Jan Franssen (34 jaar) is lijsttrekker van de huidige oppositiepartij Fractie Franssen en zijn

48-jarige broer Jan staat als nummer één op de lijst van het CDA. Piet is al langer actief in de Gulpense politiek. Hij was al eens wethouder en heeft de afgelopen vier jaar leiding gegeven aan de oppositie in Gulpen. De fractie die zijn naam draagt levert zes

van de 13 raadsleden. Als de Fractie Franssen nog een zetel erbij wint heeft ze de absolute meerderheid in de Gulpense gemeenteraad.

Jan Franssen is een nieuwkomer. De complete CDA-fractie zoals die nu in de gemeenteraad

van Gulpen zit treedt af. Wethouder Jan L'Ortye, Funs Simon en Rob Hutschemaekers houden het voor gezien. Het CDA komt daarom met een compleet nieuwe lijst, waarvan Jan Franssen de aanvoerder is.

Volgens Jan is zijn broer Piet wel op de hoogte van het feit dat hij lijsttrekker van het CDA is, maar hebben ze er (nog) niet uitgebreid met elkaar over gesproken.

Extra vergadering Brunssum over Riem

Van onze verslaggever

BRUNSSUM - In een besloten bijeenkomst vergaderd de raad van Brunssum morgen, vrijdagavond, over de zaak Riem. Het college van Brunssum heeft de raadsleden uitgenodigd naar aanleiding van het bericht dat burgemeester Riem de vier wethouders misleid zou hebben over zijn commissariaat bij Dekker Grindbaggerbedrijf bv. Drie leden van de oppositie hebben inmiddels al aangedrongen op ontslag van de van corruptie verdachte Riem.

Riem zou eind 1992 aan de wethouders verzwezen hebben dat hij al negen maanden een commissariaat bekleedde bij Dekker.

De wethouders blijken dat hoog op te nemen.

Op dit moment heeft het college nog geen officieel standpunt ingenomen. Tijdens de raadsvergadering komt de ontstane situatie ter sprake. Het college buigt zich onder meer over de vraag hoe het verder moet met het besturen van de gemeente wanneer waarnemend burgemeester Jo Matti zoals aangekondigd medio april vertrekt.

De raadsleden vragen zich af welk voorstel het college morgen op tafel legt. Drie oppositieleden, Ger Luit, Paul van Betuw en Servé L'Espoir verzoeken het college om bij minister Dales van Binnenlandse Zaken aan te dringen op ontslag van Riem. „Misleiding en laakbaar handelen zijn voldoende zwaarwegende motieven om een verder functioneren van burgemeester Riem ongelofwaardig en ondenkbaar te maken.” Mede omdat Matti op korte termijn wil stoppen als waarnemer vinden die raadsleden dat de gouverneur moet beginnen met het zoeken naar een nieuwe burgemeester. De andere raadsleden lijken vooralsnog niet zo ver te willen gaan.

Afwachtend

André van Bergen vindt dat er helemaal niets moet gebeuren in dit stadium. Andere raadsleden zoals J. Hesse (Borger) en M. van der Zwaard-Borger (D66) nemen een afwachtende houding aan. Jo Palmen (fractie Palmen) vindt dat de wethouders de schuld bij zichzelf moet zoeken als zij vinden dat Riem hen heeft misleid.

Krocké van de BCD meent dat de rechter eerst een uitspraak over Riem moet doen alvorens actie ondernomen kan worden. Volgens CDA'er De Graaf moet justitie meer vaart achter de zaak moet zetten. „Als Matti in april weggaat komt er mogelijk een andere waarnemer die weer ingewerkt moet worden. Vervolgens wordt een nieuwe burgemeester benoemd die ook een inwerkperiode nodig heeft. Voor de continuïteit van het gemeentebestuur is dat geen goede zaak.”

Het ministerie Binnenlandse Zaken stelt zich op het standpunt dat eerst de uitspraak van de rechter afgewacht dient te worden alvorens iets te ondernomen kan worden.

Het college van Brunssum heeft totnu toe gezegd niet in te willen gaan op de zaak Riem zolang justitie geen uitspraak heeft gedaan.

Forse beloning voor aangifte lasteraar

SIMPELVELD - Bakker J. Franssen uit Simpelveld heeft een beloning van vijftienduizend gulden in het vooruitzicht gesteld voor degene die kan vertellen wie een lastercampagne tegen hem voert. Franssen zegt regelmatig geconfronteerd te worden met vernielingen aan auto's en roddelpraatjes over zijn huwelijk. De kwestie zit de bakker zo hoog, dat hij de forse beloning heeft aangekondigd in een Simpelvelds wijkblad. Franssen heeft nog geen aangifte gedaan bij de politie. Hij weigert nadere bijzonderheden te verschaffen over zijn problemen.

Vermiste jongen weer thuis

GULPEN - Johan Rouwet uit Gulpen is weer thuis. De 17-jarige jongen, die vorige week woensdag door zijn ouders als vermist was opgegeven, meldde zich dinsdagmiddag rond vier uur telefonisch vanuit Amsterdam. Gelet op de toestand van de jongen heeft de politie nog geen actie ondernomen over het hoe en waarom van zijn verdwijning. Hij was op de dag van de verdwijning 's morgens in zijn woonplaats op de bus gestapt en in de Maastrichtse wijk Daalhof uitgestapt.

Vragen in EP over toekenning benzine

SITTARD - Europarlementariër Nel van Dijk (GroenLinks) uit Sittard heeft aan de voorzitter van het Europees parlement vragen gesteld over een toekenning van belastingvrije benzine aan Europese topambtenaren. De secretaris-generaal van het parlement heeft topambtenaren recentelijk maandelijks honderd liter belastingvrije benzine (bij Shellstations in België) toegekend. Volgens Van Dijk druist deze maatregel in tegen alle uitspraken over de noodzaak tot terugdringing van het autoverkeer en is ook sprake van concurrentievervalsing. Zij eist dat de maatregel wordt ingetrokken.

Vertrouwenscrisis in HvB Roermond

ROERMOND - De ruim 130 medewerkers van het Huis van Bewaaring in Roermond hebben het vertrouwen in directeur H. Wels opgezegd. Volgens een woordvoerder van het personeel treedt Wels te dictatorial op. Het ministerie van Justitie meldde gisteren dat nog deze maand een onderzoek naar de vertrouwenscrisis wordt afgerond. Wels, die al vijf jaar directeur in Roermond is, was niet voor commentaar bereikbaar.

Autobende aangehouden

HEERLEN - De politie heeft vier leden van een autobende aangehouden. De vier verdachten komen uit Sittard en Heerlen. Zij zijn tussen de 25 en 42 jaar oud. De verdachten zijn in verzekering gesteld. Vijf vermoedelijk gestolen auto's zijn in beslag genomen. De actie vond dinsdag plaats op last van de officier van justitie in Maastricht. Bij de verdachten zijn huiszoekingen verricht. In het belang van het onderzoek wilde justitie geen verdere mededelingen doen.

Extra geld voor ziekenhuizen

MAASTRICHT - De Provinciale Raad voor de Volksgezondheid Limburg vindt dat het Rijk extra geld beschikbaar moet stellen voor de bouwbehoefte in de ziekenhuissector. Het geld is nodig knelpunten te voorkomen in de bouw, de kwaliteit en de toegankelijkheid van de ziekenhuiszorg. Het huidige bouwvolume is volgens de raad ontoereikend om voorbereid te zijn op veranderingen die het gevolg zijn van de stelselherziening in de gezondheidszorg. Dat schrijft de raad in een brief aan Gedeputeerde Staten. Op korte en middellange termijn zou behoefte zijn aan nieuwbouw cq renovatie van de ziekenhuizen in Heerlen, Brunssum, Sittard en Weert.

Trein ontspoord na botsing met auto

BLERICK - Een trein is gisteravond kort na zes uur bij de spoorwegovergang aan de Voltastraat in Blenck gedeeltelijk ontspoord na een aanrijding met een auto. Er deden zich geen persoonlijke ongelukken voor. De automobilist kreeg pech op de overgang en probeerde de machinist van de aanstormende, lege personen-trein nog te waarschuwen. Vergeefs, de auto werd 500 meter meegesleurd. Als gevolg van het ongeval moet de rails over een lengte van 500 meter worden vervangen. Door het ongeval was aanvankelijk geen treinverkeer mogelijk tussen Horst-Sevenum en Venlo. Passagiers werden met bus- en vervoer vervoerd. Rond acht uur konden de treinen weer over een spoor rijden.

Ambtenaren gouvernement rijden massaal in gratis regenpak

Provincie studeert op aanschaf dienstfietsen

DOOR LAURENS SCHELLEN

MASTRICHT - De actie met de codenaam 'Gratis Regenpak', die de provincie Limburg sinds kort voert om 750 ambtenaren zoveel mogelijk op de fiets naar het Maastrichtse gouvernement te krijgen, blijkt een daverend succes. In enkele maanden tijd hebben liefst 250 ambtenaren zich een 'flitsend ontgekleurd' - fietspak aangekondigd. De ambtelijke interesse voor de plastic regenpak, die gratis in bruikleen is gegeven, is inmiddels zo groot dat de provincie een heuse wachtlijst moet aanleggen.

Als gevolg van het door de provincie bestudeerde momenteel serieuze plan voor de aanschaf van dienstfietsen voor hun ambtenaren. Dat provinciewoordvoerder Ray van der Grinten gisteren bevestigde. „Veel van onze ambtenaren moeten nog voor hun werk even in de Maastrichtse binnenstad of hier in de buurt (Randwyck, red.) zijn.”

Zijn immers een heleboel inwoners en organisaties gevestigd in de provincie waarmee relaties onderhoudt. In de gevallen natuurlijk veel beter is om te fietsen. Dat is niet alleen voor het milieu, maar ook nog eens een stuk sneller en efficiënter.”

Provinciewoordvoerder van der Grinten grift dat de 'regenpakken' de stoutste verwachtingen treft. „Zeker omdat op dit moment alleen die ambtenaren zo'n pak in aanmerking komen die binnen een straal van vijf kilometer van het provinciehuis wonen. De rest valt noodlot af.” Maar met het oog op het overweldigende succes van de actie werken Gedeputeerde Staten inmiddels aan een forse uitbreiding van de 'toelatingscriteriën'. Simoen: „Wij denken bijvoorbeeld aan een vermindering van de woon-werkafstand tot 15 kilometer. Want de interesse van ambtenaren die buiten Maastricht wonen, is er bepaald niet minder.”

Orbeeldfunctie

De provincie Limburg graag voorbeeldfunctie wil vervullen van de diverse campagnes ter verbetering van het openbaar vervoer, moge volgens Simoen ook niet uit het sterk groeiende aantal ambtenaren dat gebruik maakt van een door de provincie beschikbaar gestelde openbaar vervoerskaart. In ruil daarvoor moeten zij hun auto onder werkdagen staan. Ook de door de provincie in samenwerking met een aantal naburige bedrijven in Randwyck op touw gezette car-pooling voldoet volgens Simoen tot nog toe ruimschoots aan verwachtingen.

bestel je een wijntje

schepen ze je af met de een of andere grand cru

punaise



● Frans Hermes laat in zijn ouderlijk huis in Munstergeleen een foto zien van het plein in Krakau waar hij een restaurant exploiteert. Foto: PETER ROOZEN

Bio-chemicus kiest voor Poolse horeca

Van onze verslaggever

MUNSTERGELEEN - Zes jaar lang werkte Frans Hermes (32) uit Munstergeleen bij de research-afdeling van DSM in Geleen. Als wetenschappelijk medewerker verrichtte hij er biochemisch onderzoek en was nauw betrokken bij het opzetten van het met bezwaarschriften bestreden DNA-laboratorium van DSM. Vorig jaar trok Hermes zijn witte jas uit om in Polen een proeffabriek te beginnen voor de productie van diepvriesfrites. De proef met de diepvries-

frites is mislukt, maar Hermes is toch in Polen gebleven. Met een partner schreef hij in voor de exploitatie van een groot restaurant, gevestigd in een van de markantste monumentale gebouwen van Europa: Sukiennice (oud koophuis of lakenhal). Hermes is nu mede-eigenaar van het restaurant dat ligt aan een van de drukste pleinen (Rynek Główny) van Krakau. Het zestig meter brede restaurant bestaat onder meer uit een Weens café, een Engelse pub en een tabakswinkel.

Na jaren van onderzoek als biochemicus heeft hij nu als restaura-

thouder zeker nog geen afscheid genomen van zijn vak. Hij is deze week in Limburg om vrijdag te promoveren op een proefschrift. De praktijkproeven voor deze promotie deed hij in zijn DSM-periode, maar ook in Krakau heeft hij nog veel schriftelijk werk gedaan.

Het proefschrift handelt over een verantwoorde toepassing van bouwstoffen in de fijnchemie, bijvoorbeeld voor het maken van geneesmiddelen.

Ook nu het proefschrift klaar is, blijft Hermes in de chemie geïnteresseerd. Onder het oude communistische regime heeft de industrie niet veel aandacht gehad voor het milieu. Voor het onderzoeksinstituut TNO in Delft gaat Hermes nu de milieuproblemen in Polen in kaart brengen. Daarna is het de bedoeling dat Hermes onder TNO-vlag milieuprojecten gaat opzetten.

AZM verandert slot op deur stafmedewerker

MAASTRICHT - In opdracht van de raad van bestuur van het Academisch Ziekenhuis Maastricht is het deurslot van de kamer van een stafmedewerker van het ziekenhuis verwisseld om te voorkomen dat hij zijn werkruimte kan betreden. Volgens getuigen is die maatregel weer teruggedraaid en is het oorspronkelijke slot weer teruggezet. De betrokken medewerker ligt sinds enige tijd in de clinch met zijn werkgever.

(ADVERTENTIE)

Limburgs dagblad

U LEEST DE KRANT VAN LIMBURG
MAAR U BENT NOG GEEN ABONNEE?

Vul de bon in en stuur hem op. Dan kunt u het Limburgs Dagblad elke dag lezen. De eerste 14 dagen zelfs gratis! En als u daarna automatisch betaalt, spaart u nog eens vele gulden per jaar en ontvangt u bovendien een leuk cadeau naar keuze.

Ja, ik kies voor een abonnement op DE KRANT VAN LIMBURG.

Naam:

Adres:

Postcode/Plaats:

Telefoonnr. (i.v.m. controle bezorging):

De betaling gebeurt automatisch: ☐ f 28,40 per maand ☐ f 29,65 per maand

☐ f 85,20 per kwartaal ☐ f 86,45 per kwartaal

Mijn bank-/gironummer voor automatische betaling is:

..... (Plaats hier uw handtekening.)

Als beloning voor automatische betaling kies ik voor het volgende cadeau:

☐ parkeren
☐ memokubus
☐ luxe handdoek
☐ wekkertje



Stuur deze bon in een open envelop, zonde postzegel, op naar: Limburgs Dagblad, Postbus 46, 6400 VB Heerlen

OF BEL GRATIS 06-022 99 11



(ADVERTENTIE)

DE BEER IS LO!

No GRATIS naar The Phantom Of The Opera

De Nederlandse versie van The Phantom Of The Opera koop je nu op een sublieme CD bij Van Leest!

Bovendien maak je dan kans op één van de sets met 2 toegangskaarten voor The Phantom Of The Opera in Scheveningen.

Alleen bij Van Leest!

vanLeest
COMPACT DISCS

Heerlen, Saroleastraat 56

Akte is geldig t/m 24 december a.s.

Mannen met 'gokmachientje' aangehouden

BRUNSSUM - Brunssumse politie heeft dinsdagavond drie Utrechtse mannen aangehouden die in bezit waren van een apparaat waarmee zij de werking van fruitautomaten konden beïnvloeden. De Utrechtse mannen worden verdacht van oplichting. Met het apparaat konden ze de teller van de automaten op laten lopen, waardoor ze een aanzienlijk geldbedrag wonnen. De Utrechtse mannen hadden eerder die avond bij een aantal horecagelegenheden in het Heerlense centrum meerdere gokkasten gemanipuleerd. De politie trof bij hun aanhouding in de Rumpengstraat ongeveer zevenhonderd gulden aan vijfjes en rijksdaalders aan. Het drietal is ingesloten.

Van onze verslaggever

Lei Stals: 'Het zou ommezwaai kunnen zijn' Kogelvanger hoeft van Raad van State niet

hun landerijen en de beide boeren zijn bang dat hun opstellen en vee worden getroffen door verdwaalde kogels. Daarom eisen zij dat de schutterij een kogelvanger zou plaatsen.

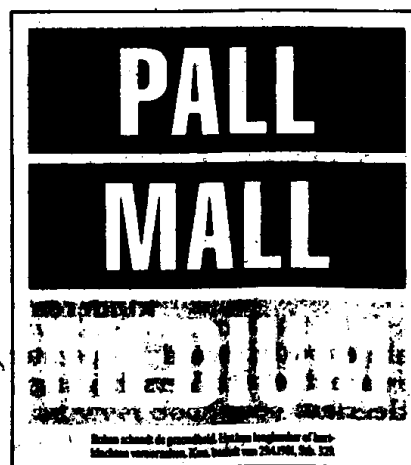
Maar de Raad van State oordeelt

de dat er geen sprake is van een gevaarlijke situatie, ook al omdat er tussen schutterij en veehouder afspraken zijn gemaakt over de tijdstippen waarop wordt geschoten. Een kogelvanger is volgens de Raad van State daarom niet nodig.

De Raad van State repte er in zijn uitspraak met geen woord over dat het lood dat in de kogels zit schadelijk zou kunnen zijn voor het milieu. Dat stemt Stals optimistisch. „Wij hebben altijd gezegd dat eerst maar eens moet worden aangetoond dat schuttersloot zo slecht is voor het milieu.

Bovendien zijn kogelvangers zo duur dat de meeste schutterijen zich die niet kunnen permitteren. Wij zijn zelf met het voorstel gekomen om na schietwedstrijden met metaaldetectoren naar kogels te gaan zoeken. Misschien dat men dat nu afdoende vindt.”

(ADVERTENTIE)



Hogere pensioenpremie lost ABP-probleem op

HEERLEN - Ambtenaren gaan via een hogere pensioenpremie volgend jaar meebetalen aan het uitstel van de wet die de verzelfstandiging van het ABP met ingang van 1 januari 1996 mogelijk moet maken. Ook het Rijk draagt honderden miljoenen bij. Dat is de uitkomst van overleg tussen ambtenarenbonden en het ministerie van Binnenlandse Zaken gisteren in Den Haag.

De Kamer wilde de Wet financiële voorzieningen privatisering ABP niet meer voor 1 januari 1995 behandelen. De wet moet er voor zorgen dat de jarenlang uitgeholde financiële positie van het ABP weer op orde komt. Door de weigering van de Kamer dreigde een gat van een kleine vijfhonderd miljoen gulden.

Afgesproken is nu dat de overheid daarvan iets meer dan driehonderd miljoen voor haar rekening neemt en de ambtenaren 170 miljoen gulden. Daar zijn ook de extra kosten bij die, als gevolg van het uitstel, nodig zijn voor de reparatie van het wao-gat van ambtenaren. Het ABP betaalt de andere benodigde helft.

De 170 miljoen gulden betalen de ambtenaren via een hogere pensioenpremie. Ook vinden verschuiv

vingen plaats van de premielast tussen werkgevers en werknemers. Lagere en middelbare ambtenaren gaan met 0,6 tot 0,7 procent achteruit, het hoger personeel met 0,1 a 0,2 procent vooruit.

Bonden en ministerie gaat er nu vanuit dat de wet per 1 mei in werking kan treden. Mocht dat niet lukken, dan zullen de ambtenaren moeten gaan meebetalen aan de reparatie van hun wao-gat.

De hogere pensioenpremie moet het ABP het geld opleveren dat door uitstel van de wet niet binnenkomt via het nieuwe salaris- en premiesysteem. Dat wordt nu tot 1995 uitgesteld, omdat invoering in de loop van het jaar tot grote problemen zal leiden bij de salarisadministraties bij de overheid.

De ambtenaren zijn bereid een prijs voor de verzelfstandiging van het ABP te betalen, omdat daardoor een einde komt aan de overheidsbemoeienis met het fonds. In de jaren '80 heeft de overheid ter dekking van de eigen financiële problemen miljarden aan het fonds onttrokken, waardoor een technisch tekort van meer dan dertig miljard gulden is ontstaan.

Tweede Kamer steunt minister Alders in veiligheidsbeleid in Limburg 500 risico-bronnen

Van onze Haagse redacteur

HAAG - In de provincie Limburg komen momenteel vijfhonderd 'risicobronnen' voor die mogelijk gevaar opleveren voor de (woon)geving. Het gaat dan bij beeld om industriële complexen als DSM en spoorwagencentra waar wagens gevaarlijke stoffen worden vervoerd.

Deze 'risicobronnen', die door de provincie zijn geïnventariseerd, worden de nieuwe strengere veiligheidsnormen van het rijk worden opgelegd. Voor bestaande complexen en installaties betekent dat dat slechts één op de honderd jaar een ongeval met ernstige afloop mag plaatsvinden. Volgens het VVD-Kamerlid Te Veldhuis is het veel te vroeg de nieuwe veiligheidsnormen 'risicobronnen' los te laten, het nog niet bekend is wat de gevolgen zijn.

Te Veldhuis verwees daarbij gister op de behandeling van het risicobeleid met name naar de cijfers in Limburg. Hij wil eerst een landelijke inventarisatie van mogelijke bronnen alvorens daar scherpe veiligheidsnormen op los worden gelaten.

Minister Alders van Milieu wilde gisteren niet aan. Volgens hem is het aantal werkelijke knelpunten met individuele risico's zeer groot, al kon hij dat niet met hardere staven.

Minister en Te Veldhuis botsten ook op het beleid voor negentien wegemplacements in de binnengebieden, waaronder Sittard en Venlo. In de omgeving van deze complexen zou volgens de huidige veiligheidsnormen helemaal niets mogen worden gebouwd. In Venlo van Venlo zou zelfs de bebouwing moeten worden afgebroken.

Minister Alders liet blijken dat hij geen andere keus heeft. „Had ik anders moeten zeggen dat de provincie de komende decennia hun ambitieuze plannen voor de bebouwing van minder strenge veiligheidsnormen. In de tussentijd zijn er wel overeenkomsten met de provincie Limburg, gesloten tussen Rijk, provincie en NS waarin wordt bepaald dat rond 2010 wel aan de veiligheidsnormen wordt voldaan.

Te Veldhuis bekijkt deze ontwikkeling met argwaan. „Alders liet blijken dat hij geen andere keus heeft. „Had ik anders moeten zeggen dat de provincie de komende decennia hun ambitieuze plannen voor de bebouwing van minder strenge veiligheidsnormen. In de tussentijd zijn er wel overeenkomsten met de provincie Limburg, gesloten tussen Rijk, provincie en NS waarin wordt bepaald dat rond 2010 wel aan de veiligheidsnormen wordt voldaan.

onderzoek naar aan Solvay

Verboden toegang



● Twee politieagenten zijn bezig café De Brouwer te sluiten. In hun handen hebben ze plakmateriaal om het sluitingsbevel mee op te hangen dat nu nog op tafel ligt. De eigenaar van het café kijkt toe.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Burgemeester sluit na schietpartijen café

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - Burgemeester mr. Philip Houben van Maastricht heeft café 'De Brouwer' in Maastricht met ingang van 6 december voor de duur van één jaar gesloten.

De burgemeester heeft deze bestuurlijke maatregel genomen na twee schietpartijen in het café

aan de Mr. Ulrichweg. Bovendien zou er in De Brouwer worden gehandeld in verdovende middelen.

Bij het laatste schietincident, op 9 november van dit jaar, raakten vier mensen gewond. Een van hen verkeerde enkele dagen in levensgevaar. De eerste schietwisseling tussen de toenmalige Griekse uitbater en een ontsnapte Turkse crimineel kostte aan

de voortvluchtige Yilmaz Yldirim (25) het leven.

Volgens de politie in Maastricht hebben deze gebeurtenissen een duidelijk merkbaar gevoel van onveiligheid en angst onder met name de buurtbewoners met zich meegebracht. Omdat voortdurende van deze situatie een ernstige bedreiging zou inhouden voor het woon- en leefklimaat en de openbare orde, is de burgemeester verzocht het café te sluiten.

Op grond van de APV is het nu voor iedereen verboden om zich het komende jaar als bezoeker in de 'horecagelegenheid' te begeven.

1990 in Duitsland tot twee jaar was veroordeeld wegens invoer van amfetaminen. Haar advocaat mr. De Jonge vroeg om uiterste clementie omdat de 67-jarige vrouw aan kanker lijdt.

Schandaal

Mr. Schijen liet na de zitting weten dat Wim E. hem inmiddels telefonisch heeft gevraagd alsof de verdediging ter hand te nemen. E. was, zo bleek gisteren, tijdens zijn voorarrest al ernstig in verwarfing gebracht door de Roermondse advocaat mr. Chr. Noordhuis, die hem had beloofd te zullen verdedigen. „Hij vroeg echter zo'n enorme smag geld dat ik hem niet kon betalen en dus weer een pro deo-advocaat moest nemen en bij Schijen terecht kwam,” vertelde E. de rechtbank. De rechtbank vond desondanks niet dat door de vertering het Openbaar Ministerie in gebreke was gebleven. „Een zaak van advocaten onder elkaar,” aldus voorzitter mr. J. Bergmans, die overigens wel zijn voorhoofd fronsde toen hij hoorde over de 'haridel' die gedreven was met de zaak van E.

Door de gang van zaken en het feit dat Noordhuis alle stukken in de strafzaak had opgevraagd en later volgens Schijen veel te laat naar zijn collega in Maastricht had toegestuurd, werd wel duidelijk waarom Schijen zich niet goed had kunnen voorbereiden. „Ik blijf erbij dat ik zo niet kon en ook niet mocht werken. De rechtbank had dat moeten inzien,” aldus Schijen.

Op 20 december wordt de zitting voortgezet.

(ADVERTENTIE)



Strafzaak rond drugsfamilie eindigt in chaos Advocaat geeft cliënt ter zitting de bons

DOOR ROB PETERS

MAASTRICHT/KERKRADE - De Maastrichtse advocaat mr. drs. Th. Schijen heeft gisteren tijdens een incidentelijke zitting van de rechtbank in Maastricht zijn van drugs-smokkel verdachte cliënt Wim E. (27) uit Kerkraade de bons gegeven. Schijen vertrok woedend na een meningsverschil met E. over het al dan niet aanhouden van de zaak.

Het incident met de advocaat was overigens nog maar het begin van een uiterst chaotische zitting. Twee getuigen werden wegens verdrinking van meeneed in de boeien geslagen, de berechting van vier van de vijf verdachten moest noodgedwongen worden gestaakt en meer dan vijftien keer moest de rechtbank zich terugtrekken voor de raad. Uiteindelijk kon officier van justitie mr. S. de Klerk alleen tegen de 67-jarige Annie S. twaalf maanden (heeft voorwaardelijk) en vijfduizend gulden boete eisen wegen

medeplegen van handel in verdovende middelen. Pittige discussie voerden de rechtbank en de officier met de raadslieden Corten en Schijen over het al dan niet te laat aanleveren van processtukken. Voor Schijen was uiteindelijk zijn rechtsgevoel een behoorlijke verdediging te willen voeren voldoende om de rechtbank om uitstel van behandeling te vragen. Toen zijn cliënt vervolgens alleen achterbleef, besefte de rechtbank dat die strafzaak niet kon worden voortgezet en dus alsnog werd aangehouden.

Ook de zaak tegen hoofdverdachte Ger B. (39) sneuvelde voortdurend. De door mr. Corten opgeroepen getuigen a decharge, Bert I. en Huub H. uit Heerlen, ontkenen dat zij ooit drugs hadden geleverd aan B.

Prompt daarop liet mevrouw De Klerk de twee aanhouden en insluiten. Omdat ook de derde getuige Rudi T. niet was verschenen, bleef er weinig anders over om ook die zaak te verwijzen. Al eerder was

met succes uitstel gevraagd door mr. Baur in de zaak tegen een halfbroer van B. (een marinier die verdacht wordt van koeriersdiensten vanuit Curaçao) en door mr. Van Kan in de zaak tegen de man van Annie: Peter B. (62).

De Kerkraadse groep was in september aangehouden. Bijna een jaar nadat in oktober 1992 op Schiphol de inmiddels in Haarlem tot vijf jaar veroordeelde L. de J. met vele kilo's drugs was aangehouden. De J. was een van de vele koeriers die B. naar Curaçao stuurde om er stoff op te halen. Bij de inval in de woning van het echtpaar B. werd een kluis met drugs en veel geld ontdekt.

Mevrouw S. ontkende gisteren dat zij van het bestaan had geweten, omdat haar zonen Ger, Ron (in Maastricht veroordeeld) en Joep (in Duitsland in de cel) haar niet hadden ingelicht. Mr. De Klerk bleek daaraan te twijfelen op grond van telefoongesprekken en verklaringen, maar ook omdat de vrouw in

(ADVERTENTIE)



Met deze campagne smakt je van een laag prijsje Pall Mall Medium een vol pakje. Je hebt tenslotte gemerkt dat Pall Mall Medium, de nieuwe sigaret die niet zwaar en niet licht maar medium is. Stuur de aankant van je lege pakje in een gesloten enveloppe zonder postzegel binnen twee weken naar Pall Mall Medium, ambtswaarsnummer 828, 2500 WB Capelle aan den IJssel. Met het bijgevoegde vol pakje Pall Mall Medium toegezonden.

Naam: _____ Voornamen: _____
Adres: _____ Postcode: _____
Woonplaats: _____ Telefoon nr.: _____
Geboortedatum: _____ M/V ☐ Roek ☐ Roekt niet ☐
Merk: _____ Vaste: ☐ Milt ☐ Light ☐ Mild ☐
Menthol ☐ Extra Ultra Light ☐ Zonder filter ☐

Minimum leeftijd 18 jaar en woonachtig in Nederland, max. 1 inzending per deelnemer. Voor deze actie zijn max. 25.000 pakjes beschikbaar. Alleen volledig ingevulde coupons en volpakjes Pall Mall Medium, ontvangen voor 25.12.93, worden in behandeling genomen. Opgaveranswoordelijkheid conform Wet Persoonsgegevens.

Ruiken schiedt de gezondheid. Het kan langzaam of hart-
kwalen veroorzaken. Kon. beschik. nr. 234.928, Sub. 322

Campagne met kaarten over problemen landbouw

'De boeren moeten actie ondernemen'

● Riet van Meer is in het middelpunt van de belangstelling beland door haar plan om sombere kaarten naar het ministerie van Landbouw te sturen.

Foto: JAN PAUL KUIT

Van onze verslaggever

HEERLEN - "Je zit in een paradijs. Elk biggetje dat wordt geboren, is een wonder." Het zijn de woorden van Riet van Meer. Samen met haar man heeft ze in Altwente, onder de rook van Weert, een varkenshouderij. Haar eigen paradijs. Maar hoelang nog? De situatie in de landbouw is niet rooskleurig. Daarom is Riet van Meer een actie met sombere kaarten begonnen om de problemen onder de aandacht van het publiek te brengen.

En niet zonder succes. Een landelijk ochtendblad wijdde vandaag een groot artikel aan de actie van Van Meer. Ze had nauwelijks tijd om het verhaal te lezen, want de hele dag stond de telefoon roodgloeiend. "Ik heb al ontzettend veel reacties gehad. Er zijn mensen van de pers langs geweest en Hilversum belde voor televisie-opnamen."

Van Meer verwacht dat veel landbouwers een sombere kerstkaart naar het ministerie van Landbouw zullen sturen. "Als je een gewone kerstkaart stuurt, betekent het dat het feest is, maar het is helemaal geen feest. Daarom moet het een sombere kaart zijn met een donker randje." Ze geeft een suggestie voor de tekst op de kaart: "Kerst 1993. Duizenden boeren onder de armoedegrens. Wordt 1994 ook onze dood? Al die ons voor



moesten gaan; het lag niet aan julie, maar aan het beleid van de regering. Onder het mom van het karwei afmaken, worden nu eerst de boeren afgemaakt! En wie volgt? De burgers? Wij vragen asiel in ons eigen land en willen op een fatsoenlijke, eerlijke, hardwerkende manier de kost verdienen voor ons gezin. Maar misschien zal dat u een rotzorg zijn, met Kerst 1993."

Riet van Meer bedacht de tekst

tijdens een van haar nachten piekeren. "Ik maak ook gedichten en soms schiet me 's nachts wel eens wat te binnen. De tekst is niet cru bedoeld, maar om de problemen onder de aandacht van de mensen te brengen. Ik erger me eraan dat alleen in het nieuws komt wanneer een boer zijn bedrijf moet sluiten. De mensen weten daar nooit de achtergrond van of de emoties die met de sluiting gepaard gaan."

Ze vervolgt: "Het grootste pro-

bleem is dat de kostprijs van het vlees al een veel te lange periode te laag is. De reserve die veel boeren hebben opgebouwd, raakt ook een keer op. De kostprijs van vlees is heel lang 4,50 gulden geweest en is nu slechts 2,50 gulden. Ik vraag me af waar het verschil blijft."

Riet van Meer runt al vijftien jaar met haar man de varkenshouderij in Altwente. Daarvoor werkte ze op het kantoor van een

Ziektenfonds in Tilburg. "Het leven op een boerderij is prachtig. Je werkt de hele dag in de natuur. Ik snap ook niet dat de regering de boeren aanpakt met die milieu-wetgeving. De boeren weten als geen ander hoe ze met de grond om moeten gaan."

Dat juist Riet van Meer is begonnen met de actie wekt weinig verwondering. In het verleden werkte ze al met gehandicapten en ook bij de actie Roemenië liet ze haar sociale karakter spreken. "Ik weet door goed tussen de regels te luisteren wat er aan de hand is. Het is ook veel te stil in de landbouw. De boeren moeten actie ondernemen. De landbouworganisaties zouden contact moeten opnemen in EG-verband. Maar misschien zijn die voorzitters nooit boer geweest. Die weten niet wat er leeft."

Overigens houdt de Limburgse Land en Tuinbouwbond vanavond in Roermond een informatieavond voor varkenshouders. Op die avond spreken vertegenwoordigers van het ministerie van Landbouw, de Rabobank en de Sociaal Economische Voorlichtingsdienst (SEV) van het LLTB over de moeilijke situatie en ontwikkelingen in de varkenshouderij.

Het hoofd van het SEV, heeft nog niet van de ludieke actie gehoord, maar geeft toe dat veel landbouwers het water aan de lippen staat. "Limburg alleen al kent tweehonderd financiële problemsituaties. Dat waren er eind oktober nog honderdvijftig. Daarnaast is het aantal aanvragen voor Bijstand voor Zelfstandigen ook gestegen van 36 in augustus tot meer dan honderd. In de varkenshouderij is de situatie het slechtst. Daarom houden wij nu ook die informatieavond."

Op die avond worden de landbouwers geïnformeerd over de regelingen die bestaan voor noodlijdende varkenshouders. De spreker namens de Rabobank zal iets vertellen over de mogelijkheden van financiering en de landbouwers kunnen hun ervaringen kwijt aan de spreker van het ministerie van Landbouw.

'Kansen op darmkanker nu beter in te schatten'

Grevenbichtse ontwikkelt model voor huisartsen

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - Bloedverlies via de anus kan een aanwijzing zijn voor darmkanker, maar het is ondoenlijk om alle patiënten die met die klacht bij de huisarts komen door te verwijzen naar specialisten. Met een door de in Grevenbicht woonachtige onderzoekster en huisarts Gerda Fijten ontwikkeld model moet het voor huisartsen gemakkelijker worden een onderscheid te maken tussen patiënten met een minimale en met een nogal grote kans op kanker.

Fijten promoveerde gisteren op haar bevindingen aan de vakgroep huisartsgeneeskunde van de Rijksuniversiteit Limburg. Zij denkt dat haar model het dilemma van huisartsen om patiënten wel of niet door te verwijzen kan verlichten.

Het model van Fijten gaat uit van een combinatie van drie gegevens: leeftijd, bloedverlies vermengd met of bovenop ontlasting en een veranderd ont-

lastingspatroon. "In de praktijk komt het erop neer dat bij mensen boven de zeventig jaar bloedverlies een gegronde reden is om aan darmkanker te denken. Bij mensen boven de zestig moet sprake zijn van vermenging met ontlasting of een veranderd ontlastingspatroon. Bij mensen boven vijftig moet sprake zijn van beide symptomen. Onder de vijftig komt darmkanker heel weinig voor," vat Fijten samen.

Toepassing van haar model maakt het voor de huisarts gemakkelijker om beter onderbouwd en zonder ingewikkelde methoden de kansen op kanker in te schatten. Fijten onderzocht 269 patiënten. Haar model zorgde voor een onderscheid in een grote groep met minimale kans en een kleine met grotere kans op darmkanker.

Fijten adviseert mensen die klachten hebben over bloedverlies in elk geval de huisarts te bezoeken. "Het is geen alarmsignaal, maar het is wel goed om het nader te onderzoeken."

'Alex hoort niet thuis op een tuchtsschool'

Vonnis in moordzaak lokt discussie uit

DOOR ROB PETERS

MAASTRICHT/KERKRADE - Ida van S. reageert bleek en wat paniekerig op het vonnis. Zij krijgt geen woord over haar lippen. De lichaamshouding van haar zoon toont tijdens het voorlezen van het oordeel aan dat hij nauwelijks beseft wat er met hem gebeurt. Buiten de rechtszaal gaat de discussie over een vonnis verder. Het zal niet het laatste woord zijn dat er over is gezegd.

Mr. G. Houtakkers senior en mr. H. Menger zijn teleurgesteld. Houtakkers omdat zijn beroep op overmacht, zoals ook de psychiater had aangevraagd, niet is gehonoreerd. Hij weet nog

bank onder voorzitterschap van mr. J. Bergmans weliswaar dat Ida jarenlang heeft geleden onder het juk van haar uiterst tirannieke man maar verwerpt dat zij daardoor geestelijk zodanig in de war is geraakt dat zij op 19 augustus niet anders kon handelen. "Het beseft dat zij met iets ongeoorloofs bezig was, is ondanks de enorme psychische, innerlijke belasting steeds aanwezig geweest," vindt de rechtbank. Ida van S. gaat dus niet vrijuit.

De rechters zien wel in dat zij leed aan zware zenuwoverspanning door de tot ongekende hoogte opgekropte haatgevoelens, maar niet dat ze door de gebeurtenissen in het huwelijk zodanig van de buitenwereld

nieuwsanalyse

niet of hij bij het hof in Den Bosch in beroep zal gaan. Menger vindt dat hij met het vonnis geen kant op kan. Hoger beroep instellen tegen een vonnis van zes maanden heeft weinig zin. Voor het appel zal dienen, is de straf al uitgezeten.

De pleegvader van Alex zegt: "Het is geen jongen die in een cel thuisloos. Wij hadden gehoopt hem met Kerstmis thuis te hebben." Een reclasseringsambtenaar bevestigt: "Alex hoort niet thuis op een tuchtsschool. Dat is echt een gemiste kans." Hij gaat met de raadsman proberen voor Alex, die is ondergebracht in Cadier en Keer, een paar dagen kerstverlof te krijgen.

In de zaak van de moeder erkent de strafkamer van de recht-

was geïsoleerd dat zij niet anders hulp had kunnen krijgen of had kunnen vertrekken uit de woning in Würselen. Dit ondanks de uitdrukkelijke visie van Ida zelf dat zij dag en nacht door haar man werd bewaakt. "Hij hield steeds een van de kinderen bij zich om te voorkomen dat ik vluchtte," zei ze veertien dagen geleden ter zitting.

In de zaak van de zoon rept het vonnis met geen woord over de geestelijke toestand waarin hij heeft verkeerd sinds zijn moeder hem had ingewijd in haar voornemen haar gewelddadige man te doden. Ook niet in de minuten dat zij samen man/vader Schröder doodden. "Hij kon niet meer terug en zijn moeder alleen laten," schreef de psychiater die geestelijke toestand.

Van onze verslaggever

Korpsen verbaasd over uitslag CNV-rapport

Onderzoek ABP naar ziekteverzuim politie

Volgens de voorzitters moet het beleid voorzien in goede begeleiding van zieken door het maatschappelijk werk en de afdeling Personeelszaken en het onderhouden van contact met langdurig zieken. Ook moeten er terugkeerplannen komen voor mensen die met stress thuis zitten. Voor medewerkers die weer gaan werken na een ongeval, moet het werk worden aangepast.

Verbazing

Frans Kooiman, hoofd van het stafbureau Personeel van de politieregio Limburg-Zuid, neemt met enige verbazing kennis van de uitkomst van het onderzoek. Vooral de opmerking dat er bij de politiekorpsen geen duidelijk beleid rond de bestrijding van het ziekteverzuim zou zijn, schiet hem in het verkeerde keelgat.

"Daar ben ik het niet mee eens. We hebben hier een sociaal-medisch team dat daar veel aandacht aan besteedt. Zo heeft het team het personeel geadviseerd om een grieprik te halen. Daarnaast is er een seniorenbeleid voor personeelsleden van 55 jaar en ouder." Het seniorenbeleid voorziet er in dat oudere personeelsleden minder werken.

Ook Jean Kleintjes, beleidsmedewerker Personeel van het district Heerlen, weerlegt de mening van de onderzoekers. "Het ziekteverzuim ligt hier niet zo hoog als door de onderzoekers wordt beweerd. Wij voeren ook wel degelijk een beleid om het ziekteverzuim terug te dringen. Iemand die zich ziek meldt, neemt direct contact op met zijn chef. Als het om een langdurige ziekte gaat, brengt de chef binnen een of twee weken een bezoek aan de zieke."

Bij bijzondere ziekteproblemen schakelen wij direct personeelszaken, de GGD, een bedrijfsarts of bedrijfspsycholoog in."

Volgens Kleintjes kan een van de oorzaken van het ziekteverzuim de persoonlijke onderbezetting bij de korpsen zijn. "Het is niet duidelijk aan te tonen, maar een oorzaak kan zijn dat door de onderbezetting in het district de werkdruk te groot is."

Sittard

In het district Sittard is het ziekteverzuim momenteel wel hoog. "Maar dat wordt veroorzaakt door de griep-epidemie," zegt voorlichter René Keijnders. "Het ziekteverzuim ligt normaal ver beneden de zeventien procent. De begeleiding van het zieke personeel laat misschien nog wel te wensen over, maar dat komt door de reorganisatie. Onlangs is er een begeleidingsproject voor langdurig zieken gestart. Ze worden geholpen tijdens het terugkeerproces en ze kunnen aangepast werk krijgen. De oorzaken van het ziekteverzuim worden hier niet centraal geregistreerd, maar de chefs zijn wel op de hoogte."

Vanaf 1 januari worden de politiekorpsen verplicht het ziekteverzuim te registreren. Dan wordt de Wet Terugdringing Ziekteverzuim van kracht, waardoor de werkgever wordt verplicht om de oorzaken van het ziekteverzuim te registreren.

Subsidie voor Zomerfestival

Cultura Nova ook landelijk erkend

Van onze verslaggever

HEERLEN - Het Heerlense zomerfestival Cultura Nova heeft landelijke erkenning gekregen. Het Fonds voor de Podiumkunsten stelt een subsidie van 25.000 gulden beschikbaar. Verder was al bekend geworden dat ook de provincie voor het eerst financiële steun geeft. Gedeputeerde Staten hebben dat bedrag onlangs bepaald op dertigduizend gulden. De gemeente Heerlen zelf staat garant voor een jaarlijkse bijdrage van vijftigduizend gulden. De organisatie ziet door de brede steun kansen om het festival verder uit te bouwen. Cultura Nova werd afgelopen zomer voor de derde keer gehouden. Het festival werd bijzonder goed ontvangen door publiek en pers. Hoogtepunten waren optredens van Drogten op het Bekerveld en Trajekt op de Brunssummerheide, die respectievelijk drie- en tweeduizend toeschouwers trokken. In totaal gaf Cultura Nova vorig jaar 35 voorstellingen.

(ADVERTENTIE)

Kerstvoordeel bij
MODEHUIS KOHNEN
Nu op onze wintercollectie tot

40% KORTING
modehuis kohnen

Kerkstraat 184, Brunssum.



● Een optreden van Trajekt tijdens het afgelopen Cultura Nova. Dit Heerlense festival is nu landelijk erkend.

Foto: KLAUS TUMMERS

De Limburger en Dagblad N-Limburg fuseren in 1995

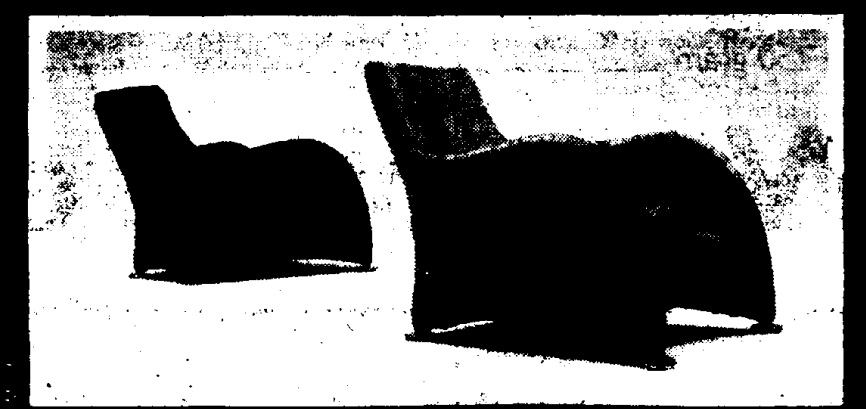
MAASTRICHT - Het Dagblad voor Noord-Limburg en De Limburger moeten binnen anderhalf jaar gefuseerd zijn tot één krant. Dat staat in de vierde versie van het fusieplan van eigenaar VNU. De drie vorige fusieopingen zijn stukgelopen. Het eerste fusieplan stamt uit 1988. Het nieuwe plan beperkt zich tot de organisatorische en bedrijfs-

economische aspecten van de fusie. De redactionele invulling van de nieuwe krant is nadrukkelijk buiten beschouwing gelaten. Door natuurlijk verloop verdwijnen binnen twee jaar na de samenvoeging veertig van de ruim zeshonderd banen. Vooral de administratie zal werknemers moeten inleveren. De redactie blijft

met 140 journalisten getalsmatig op peil omdat met de fusie beoogd wordt de kwaliteit van de nieuwe krant te verbeteren. Ook het rendement moet omhoog. De laatste jaren zijn de inkomsten uit advertenties fors gedaald en liepen de oplagecijfers achter ten opzichte van landelijke dagbladen. Het samengaan moet een jaarlijkse besparing opleveren van 6,8 miljoen gulden. De krant verschijnt onder de naam De Limburger en wordt met 196.600 abonnees naar verwachting het grootste regionale dagblad van Nederland. De redactionele invulling wordt overgelaten aan een nieuwe, gezamenlijke hoofdredacteur van beide kranten. Die wordt in het voorjaar van 1994 benoemd.

(ADVERTENTIE)

INTERNATIONAAL DESIGN



TEN VAN DE 8 SPECIAALZAKEN IN HET LANDS GROOTSTE WOONCENTRUM

SIJBE
ROERMOND

Meesterstraat 33, Roermond. Telefoon: 04750 - 18141
Openingstijden: Maandag 13.00 - 18.00 uur. Dinsdag 9.00 - 18.00 uur. Woensdag 9.00 - 18.00 uur. Donderdag 9.00 - 17.00 uur.

**NIJ EXTRA
VOORDELIG**



Corona gebak*
aardbei, kokos of
marshmallow,
pak à 5 stuks ~~2.49~~ **1.99**

EDAH Snelkookrijst
pak 400 gram ~~1.79~~ **1.59**

Unox
Chicken Tonight
kant-en-klare smoor-
saus voor kip,
diverse smaken,
pot 500 gram ~~3.69~~
3.39



Heinz tafelsauzen
diverse smaken,
flesje 280 ml. ~~2.69~~ **2.39**

Kersen zonder pit
pot 370 ml. ~~1.79~~ **1.49**

Suzi-Wan
pinda satehsaus
blik 400 gram
~~2.79~~
1.99



EDAH Galerie
chocoladerepen
diverse smaken,
200 gram ~~2.99~~ **2.49**

Coca-Cola
regular,
fles 1500 ml.,
nu 3 flessen ~~6.75~~ **5.97**

EDAH Appelsap
pak 1 liter ~~1.39~~ **1.19**

Beckers worstebroodjes
diepvries,
pak 2 stuks ~~99~~ **89**

Felix kattevoer
diverse smaken,
blik 820 gram, nu **2.98**

**LAAG GEPRIJSD
BIJ EDAH**



Bryta crackers
naturel,
8 pakjes, 250 gram **1.19**

Darlington vruchtenthee
diverse smaken,
10 x 2 gram **99**

Rotonde wit-, bruin- of
volkorenbrood
gesneden, verpakt, heel **99**

Hazelnootpasta
pot 400 gram **1.79**

Interall halfvolle melk
dagvers, pak 1 liter **1.12**

Golden Regen margarine
pakje 250 gram **29**



Over de kwaliteit van onze kip kunnen we kort zijn.
Die is voortreffelijk!

Over de prijs van onze kip kunnen we net zo kort
zijn. Die is héél erg laag!

Wat let u om deze week een lekkere, malse kip te
eten? Bij Edah vindt u trouwens meer aantrekkelijke
artikelen. Kijkt u maar naar al onze laaggeprijsde pro-
dukten en onze overige versaanbiedingen.



Verse hele kip
circa 1030 gram,
per stuk

4.98

**Lekkere kip
in de aanbieding.**

**VERS IN DE
AANBIEDING**

Rundersaucijsjes
per 100 gram ~~1.49~~ **1.29**
Hachée/stoofvlees
per 500 gram ~~8.95~~ **7.99**



Vonk
Crème Doux
smeerkaas 30+
kuipje 100 gram ~~89~~ **79**

Zeeuws spekrollade
per 500 gram ~~7.45~~ **5.99**

Friki bami/nasivlees
per 100 gram ~~1.39~~ **1.19**

Johma vleessalade
bakje 200 gram ~~2.19~~ **1.99**



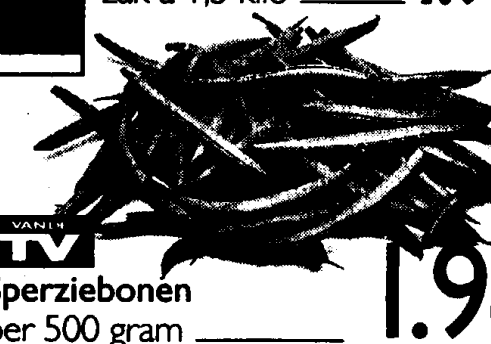
Mona magne
yoghurt met
vruchten
pak 1 liter,
nu 2e pak
halve prijs
~~5.98~~
4.48

Stegeman leverkaas
zuurstofarm verpakt,
per 100 gram ~~1.49~~ **1.29**



Perssinaasappelen
net à 2 kilo **2.50**

Handappelen
"Cox's Orange"
zak à 1,5 kilo **1.99**

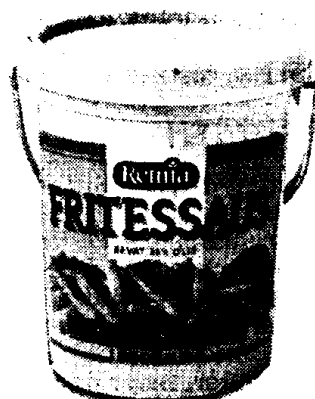


Sparziebonen
per 500 gram **1.99**

**Op de kwaliteit
van onze koffie
zijn we net
zo kritisch als u.**

Er gaat niets boven een lekker
kopje koffie. Bij Edah weten we dat
maar al te goed. En dus zijn we
bijzonder kritisch op de kwaliteit
van onze eigen winkelmerk koffie:
Café Cruz. Dat is koffie van de aller-
beste kwaliteit, maar dubbelzins goed-
koper dan de bekende merken.

Edah winkelmerk Café Cruz is
verkrigbaar in 3 soorten: Café
Cruz Aroma, Café Cruz Caffeine-
vrij en Café Cruz Mokka Dessert.
De eerste 2 zijn bovendien ver-
krigbaar in voordelige 500-grams
pakken.



Remia
fritessaus
emmertje 600 ml. **1.79**

Café Noir
pak 175 gram **1.29**

Appelmoes
pot 720 ml. **69**

EDAH Kippe- of
rundvleesbouillon
pot 340 ml. **1.69**

Mosterd
pot 250 gram **69**

Pipo
boterhamvlokken
pak 200 gram

95



Tortellini
met kaas of vlees,
zakje 250 gram **1.79**

Zendijk rookworst
vacuüm verpakt, 225 gram **99**

Pistaches noten
zakje 125 gram **1.69**

Snoepzrijnen
9 doosjes **1.19**

Snack d'Or bacon snack
zak 80 gram **89**

Bavaria Malt
krat 24 x 30 cl. **13.95**

EDAH
Aardappelpuree
2 x 110 gram
1.29



EDAH Ovenfrites
diepvries,
zak 1 kilo **1.99**

Filtersigarettenhulzen
doos 200 stuks **1.59**

Regina tissue
keukenrollen
pak 4 stuks **2.99**

Colgate Fluor tandpasta
tube 100 ml. **1.99**

Zakdoekjes
pak 10 x 10 stuks **1.19**

VLAAG VAN DE WEEK:

Kersenvlaai
doorsnede 27 cm.,
verpakt, per stuk ~~7.45~~ **6.25**

Donuts*
verpakt, per 5 stuks ~~1.99~~ **1.69**

PARTIJVOORDEEL

Jeanshemd*
stevig stonewashed jeanshemd "Broadway"
met lange mouw. 100 % Denimkatoen met
rondgesneden onderzijde. Leverbaar in
5 kleuren en 3 maten:
M, L en XL,
per stuk ~~29.95~~ **24.50**



Tafelkontakt doos*
Solide tafelkontakt doos met een snoer van 125 cm.
Geschikt voor twee gearde
stekkers en twee kleine
Eurostekkers,
per stuk ~~9.00~~ **6.00**

EDAH SERVICEIJN.

Van maandag t/m vrijdag van 10 tot 12 en van 2 tot 4 uur kunt u gratis bellen met onze service-afdel-
Daar kunt u ook terecht voor het adres van de dichtstbijzijnde Edah bij u in de buurt.

Aanbiedingen zijn geldig t/m zaterdag 11 december 1993. Zet- en drukfouten en prijswijzigingen t.g.v. overheids- en
fabrikantenmaatregelen voorbehouden. *Ondanks nauwkeurige planningsactiviteiten kan het
soms voorkomen dat dit artikel is uitverkocht. Hiervoor onze excuses.
In de filialen in Helmond en Den Helder kunnen de prijzen afwijken.

EDAH

We hebben elk dubbeltje voor u omgedraaid.

piccolo's

Als u ons voor 12 uur
's ochtends belt, staat uw
PICCOLO de volgende dag al
in het Limburgs Dagblad.

**Bel
045-719966**

Rockwool verlegt de aandacht naar Oost-Europa. De aandeelhouders zijn huiverig om nog geld te stoppen in uitbreiding in Roermond, in verband met de onzekerheid over nog te treffen milieumaatregelen. Bovendien is er geen grond meer beschikbaar op industrieterrein Heide Roerstreek. Dat zegt 'mister Rockwool' Aat Kuijs. Na 44 jaar in de steenwol neemt de 67-jarige topman vandaag afscheid.

in het nieuws

DOOR PETER BRIJUNS

ROERMOND - Aat Kuijs is in de persoonlijke omgang een beminnelijk man, al kennen mensen die met hem hebben moeten onderhandelen hem als 'ijzervretter'. Als directeur liet hij de afgelopen zestien jaar Rockwool Benelux uitgroeien tot een aanzienlijk bedrijf. Binnen het steenwolconcern, met de hoofdzetel in Denemarken, speelde hij een belangrijke rol. Hij was behalve directeur van de Benelux Holding in Roermond, ook lid van het overkoepelende groepsmanagement dat in Kopenhagen zetelt. Ondertussen zette hij ook nog eens een fabriek op in Frankrijk en was hij commissaris bij een Rockwoolfabriek in Canada.

Zes jaar geleden had hij al in de vut kunnen gaan. Bang om Rockwool los te laten en zelf in een 'gat' te vallen, heeft hij zijn vertrek zo lang mogelijk uitgesteld. „Nu is het mooi geweest, maar als het aan mijn Deense baas had gelegen, was ik nog langer doorggegaan.”

Met het vertrek van Kuijs sluit Rockwool een bewogen tijdperk af. Vierenveertig jaar waarin de steenwolgigant zich ontwikkelde van een IJmuidens proeflabriekje tot de grootste werkgever in Midden-Limburg. Het bedrijf maakte in 1950 een omzet van twee ton, vorig jaar 418 miljoen gulden. Maar de winst is de laatste jaren flink gezakt, van 28 miljoen gulden in 1991 naar tien miljoen in 1992. Dit jaar wordt de winst ongeveer gelijk aan vorig jaar.

Omdat Rockwool voor ruim de helft afhankelijk is van de export, heeft het bedrijf veel last van de verzwakende economie. Er is minder isolatiewool nodig omdat er minder huizen worden gebouwd; de teelt op steenwol in de glastuinbouw krijgt steeds meer concurrentie door goedkope importen en ook de auto-industrie, die onder andere rem-

voeringen van steenwol afneemt, verkeert in een crisis.

Zo lang als Rockwool in Roermond zit, zo oud zijn de klachten over de uitstoot van schadelijke stoffen, zoals zwaveldioxide. Het imago van de steenwolfabriek is daardoor niet bijster gunstig. Desalniettemin stopte Rockwool de afgelopen jaren liefst 120 miljoen gulden in verbeteren van het milieu. Daar moet volgens Kuijs nog zeker tien miljoen bij, want binnen een jaar moet produktielijn 7 van een ontzwarelingsinstallatie voorzien zijn.

Volgens Kuijs wordt het door de 'complexe en zware milieueisen' steeds duurder en dus minder aantrekkelijk om in Nederland te investeren. Het bedrijf investeert daarom in Roermond alleen nog maar in mechanisering en de ontwikkeling van nieuwe producten. Maar Oost-Europa is een potentiële groeimarkt. In Polen en Oost-Duitsland zijn al fabrieken gekocht en Rockwool wil in dit gebied nog meer fabrieken beginnen. Er is een flinke achterstand in de woningbouw en de meeste bestaande woningen zijn niet eens geïsoleerd.

Ook de personeelskosten rijzen in Nederland de pan uit, aldus Kuijs. Nog een reden voor Rockwool om hier niet verder uit te breiden. Onder druk van de recessie werden vorig jaar de contracten van een aantal tijdelijke werknemers niet meer verlengd en Kuijs voorspelt dat het aantal werknemers, nu 1347, de komende jaren niet zal groeien als gevolg van automatisering.

Kuijs: „Vergeleken met landen als Frankrijk en Engeland zijn de lonen per effectief gewerkt uur veel te hoog. We maken in dit land te weinig uren. In Frankrijk bestaat een volledige baan uit 42 uur per week. Hier bij Rockwool wordt in ploegen dienst maar 36 uur per week gewerkt, daar gaat nog pauze van af en dan komt je uit op 33,5 uur. En daar betalen we ook nog hogere lonen voor. Geen wonder dat arbeid in Nederland dertig procent duurder is dan elders.”

Nederland duur door cao's en milieuregels

Rockwool richt blik meer op Oost-Europa



Met het vertrek van topman Kuijs sluit Rockwool een bewogen tijdperk af.

Foto: JEROEN KUIT

uur. En daar betalen we ook nog hogere lonen voor. Geen wonder dat arbeid in Nederland dertig procent duurder is dan elders.” Rockwool maakt zich te kwetsbaar, constateert Kuijs: „We zullen moeten matigen in de loonkosten.” Hij vindt dat zijn bedrijf in de afgelopen jaren te snel akkoord is gegaan met de eis van de bonden om arbeidstijdkorting in te voeren. „Daar werd de werkgelegenheid heus niet mee bevorderd. Integendeel. Het

werk werd naar verhouding voor Rockwool veel duurder. Met gemiddelde lonen en zonder die arbeidstijdkorting hadden we hier nu enkele honderden mensen meer in dienst gehad.” Groot sluit Kuijs zich aan bij de recente oproep van diverse industriëlen, waaronder Simon de Bree van DSM om personeel flexibeler in te zetten. „Daar geloof ik heilig in.” Door falend overheidsbeleid ligt het ziektepercentage in Neder-

land ook veel hoger dan in andere landen, klaagt Kuijs. Hoewel hij aan het begin van zijn pensioen staat, heeft hij van zijn gedrevenheid nog niets verloren: „Het maakt in Nederland financieel niks uit of je ziek bent of niet. Als je thuis blijft bespaar je bovendien op de reiskosten. De enige prikkel om toch op het werk te verschijnen, is de liefde voor je bedrijf.” De conclusie van de vertrekkende industrieel is duidelijk: „We zullen mensen

die vaak kort ziek zijn, financieel aan moeten pakken.” Zijn opvolger, de 55-jarige Jan Alkema, is het helemaal met hem eens. Dat kan ook niet anders, want hij is door Kuijs zelf voorgedragen. Na zijn drukke carrière wil Kuijs zijn aandacht vooral richten op het gezinsleven, zijn hobby's en zijn maatschappelijke functies. Zo heeft hij toegezegd bestuurslid te willen zijn van het Museum voor Industrie en Samenleving in Kerkrade.

streeksgewijs

Dansgroep Release naar Amsterdam

LANDGRAAF - Jazzdansdemonstratiegroep Release van Jazz'center Slide in Landgraaf vertegenwoordigt Limburg op het Nationaal Amateurs Dans Festival (NADF), dat dit week-einde plaats vindt in de stadsschouwburg van Amsterdam.

Het NADF is één van de weinige festivals voor amateurdansscholen, waarbij afgevaardigden uit alle provincies in zowel modern-, klassiek- als jazzdans elkaar kunnen afwisselen in één voorstelling.

De uit zestien leden bestaande Landgraafse dansgroep is begin vorige maand geselecteerd uit dertig dansgroepen tijdens het Amateur Dans Festival Limburg, dat in Heerlen werd gehouden. De choreografie 'Water', waarmee de dansgroep toen won, is gemaakt door T. Janssen. Hij is

zakelijk en artistiek leider van het Jazz'center.

'Water' heeft als thema; watertekort. Er wordt gedanst op de melancholische muziek van de Amerikaanse jazzcomponist Michael Pluznick. De voorstelling, die ongeveer vijf minuten duurt, begint met het versterkte geluid van vallende waterdruppels.

Voor het NADF is vooral de techniek en de creativiteit van de dansers belangrijk. In de jazzchoreografie zijn elementen van moderne dans verwerkt, zoals spanning en ontspanning.

In 1992 werd de Landgraafse dansgroep door de gemeente genomineerd voor de Cultuurprijs. Aan het NADF is geen prijs verbonden. „De eer om mee te mogen doen, is al genoeg,” aldus Janssen.



Dansgroep Release uit Landgraaf.

Popdichter treedt op in café Allez

HEERLEN - In café Allez treedt zondag de dichter Charles Krutzen op. Krutzen staat bekend als een performer die op zeer creatieve wijze zijn gedichten aan het publiek voordraagt.

In zijn poëzie-performance werkt hij veel geluiden en muziekflarden. Ook de lichaamsex-

pressie zal een belangrijke rol spelen, evenals het versterken van de gedichten door expressief stemgebruik. Krutzen voelt zich geen pure 'bureau-dichter'. Hij wordt meer door de popmuziek beïnvloed dan door literatuur.

„Poëzie zou voor iedereen moeten zijn, niet alleen voor de 'happy elite'”, vindt de dichter. De voorstelling in café Allez aan de Dautzenbergstraat 6 in Heerlen, is gepland tussen 21 en 22 uur. De toegang is gratis.

kerstevanementen

HEERLEN

● In de Broederschool, Kerkaderweg 7 te Molenburg, wordt vrijdag van 17 tot 21 uur een kerstmarkt gehouden. De opbrengst is voor de SOS-kinderdorpen.

● De mgr. Savelbergschool, Oude Lindestraat 37, houdt zaterdag van 13 tot 17 uur kerstmarkt.

LANDGRAAF

● In de Petrus en Pauluskerk te Schaesberg wordt zondag om 20 uur een kerstconcert verzorgd door jongerenkoor Da Pacem, zangkoor St. Caecilia, het koperkwintet van harmonia Laura en het gemengd koor Landgraaf.

SP vergadert over milieu

LANDGRAAF - De Landgraafse SP houdt vandaag een themavond over het milieu. R. Poppe van het milieu-alarmteam is aanwezig om vragen te beantwoorden.

De bijeenkomst vindt plaats in buurtsociëteit 't Eikse in Landgraaf en begint om acht uur. De avond is gratis toegankelijk.

Lezing over geneeskundige alternatieven

HEERLEN - Otto van Nieuwenhuizen houdt vanavond om acht uur in de Volksuniversiteit in Heerlen een lezing over geneeskundige alternatieven. Er zijn veel soorten geneeswijzen, die hun eigen redenen aangeven waarom ze zo effectief zouden zijn. Volgens Van Nieuwenhuizen is het nu de tijd voor een gezonde geneeskunde, een integrale geneeskunde in gezondheidscentra waar bij het brengen van begrip voor het gezonde lichaamsfunctioneren voorkomt dat mensen genezen hoeven te worden.

Voor meer inlichtingen kan men contact opnemen met de Volksuniversiteit aan de Diepenbrockstraat 15 in Heerlen 712106.

● De fanfare Eendracht Waubach en het Landgraafse mannenkoor St. Joseph geven zondag om 17 uur een kerstconcert in de St. Josephkerk te Waubach.

● De Prins Willem Alexander-school, Graaf Johan Frederikstraat 11, houdt vrijdag van 18.30 tot 21 uur kerstmarkt.

● Harmonie St. Michaël houdt zondag vanaf 11.30 uur een kerstmarkt in wijkcentrum Eikse.

● Scouting Petrus en Paulus en kinderkoor De Schaesbergse Rakkertjes houden zondag van 11.30 tot 17.30 uur een kerstmarkt bij de Petrus en Pauluskerk.

● In en rond zaal 't Berpke op de Kakert vindt zondag van 11.30 tot 18 uur de tweede Kakertse kerstmarkt plaats.

● Leden van Jong Nederland Nieuwenhagen gaan zaterdag huis-aan-huis kerststukjes verkopen.

● Fanfare Eendracht Nieuwenhagerheide houdt zondag van 11 tot 17 uur kerstmarkt in zalen-centrum De Berpke.

EYGELSHOVEN

● De oudvereniging van basisschool De Veldhof houdt zondag van 14 tot 18 uur kerstmarkt.

KERKRADE

● Het Chevremonds Mannenkoor 1912 tekent voor de organisatie van de Kerst-inn, die zondag vanaf 10.30 uur gehouden wordt in de Rodahol. Medewerking verlenen de Janaplanschool De Verring, harmonie Ste-Marie, mandoline- orkest Napoli, spelersgroep Pietershof, de zangverenigingen Aken-Horbach, Con Amore, Le Nouveau Visage en CMK 1912.

SIMPELVELD

● Mandolinevereniging Sorriënto houdt zondag van 10 tot 17 uur kerstmarkt in zaal De Kroon.

● Harmonie St. Caecilia en zangkoor Harmonia geven zondag om 17.30 uur een kerstconcert in de St. Remigiuskerk.

bioscopen

HEERLEN

Royal: Aladdin, dag om 18.30 en 20.45 uur. Za en zo ook om 14.30 en 16.30. Wo om 14 uur. Rivoli: Jurassic park, dag om 18 en 20.30 uur. Za en zo ook om 15 uur. Maxim: The Firm, dag om 20 uur. Za en zo ook om 15 uur. H5: Sleepless in Seattle, dag om 14.14, 18.15 en 20.45 uur. Za en zo ook 16.30 uur. Za extra om 23.15 uur. Aladdin (Ned), dag, 14 uur, za en zo ook 16.15 uur. Aladdin (Engels), dag, 18.45 en 21 uur. Za extra om 23 uur. Hard Target, dag, 14.30, 18 en 20.30 uur. Za extra om 23.30 uur. Rising Sun, dag, 14.30 en 18 uur. Za extra om 23.30 uur. Tina, dag, 20.30, za extra om 23.30 uur. Jurassic Park, dag om 14.30 en 18 uur. The house of the spirits, dag, 20.30 uur. Filmhuis De Spiegel: the Cement Garden, zo 21 uur.

KERKRADE

Wijngrachttheater: Scent of a Woman, wo 20 uur.

SCHAESBERG

Autokino: The Real McCoy, vrij, za om 20 en 22.15 uur. Zo om 18.30 en 21 uur.

MAASTRICHT

Mabi: Aladdin (Ned), dag, 18.30, 21.15 uur, za en zo ook om 13.45 en 18.15. En wo ook 14.15 uur. Rising sun, dag, 18.30, 21.15 uur, za, zo en wo ook 14.30 uur. Tina, dag, 18.30 en 21.15 uur, za, zo en wo ook 14.30 uur. The house of the spirits, dag, 20.30 uur. Jurassic Park, dag, 18 uur. Za, zo en wo ook om 14.30 uur. Ciné-K: The piano, dag, 21 uur. Cinema-Palace: Sleepless in Seattle, dag om 18.30 en 21.30 uur. Za, zo en wo ook 14.30 uur. The firm, dag, 20.30 uur. Jurassic park, dag, 18 uur, za, zo en wo ook 14.30 uur. The fugitive, dag, 21 uur. Lumière: Henry, a portrait of a serial killer, tot en met 1 januari elke do, vrij en za om 23 uur.

GELEEN

Roxy: Hard Target, dag, 20.30 uur, za en zo en wo 14 en 20.30 uur. The Firm, dag, 20.30 uur.

SITTARD

Forum: Aladdin, dag, 18.45 en 21 uur. Za ook om 14 uur. Sleepless in Seattle, dag om 18.45 en 21 uur. Za ook om 14 uur.

ECHT

Royal-MicroRoyal: Hard Target, do tm di om 20.30 uur, zo ook om 14.30 uur. Rising Sun, do tm di 20.30 uur. Jurassic park, zo om 14.30 uur.

ROERMOND

Royal: In the line of fire, do tm wo 20.30 uur, zo ook om 16.30 uur. Aladdin, do tm wo en wo om 14.30 uur. Royale: Tina, do tm wo 20.30 uur. Za, zo en wo ook om 14.30 uur. Zo ook om 16.30 uur.

in de theaters

HEERLEN

do, 9/12: 11/12: toneel: Heerlens Streek Theater. TheaterTeater met De Lover van Pinter (20.30 uur) zo, 12/12: cabaret: Coos Houwing met Ode aan Sonneveld (20.30 uur) zo, 12/12: toneel: Heerlens Streek Theater (14.30 uur) ma, 13/12 en di, 14/12: musical: Bubbling Brown Sugar wo, 15/12: ballet: De Zilveren Zwaan (15 uur)

KERKRADE

do, 9/12: musical: Thijs de Genzenhoe-der door Folkloristisch Danstheater vr, 10/12 en za, 11/12: cabaret: Herman Finkers zo, 12/12: muziek: Wolga Kozakken Koor di, 14/12: muziek: The Academie of Ancient Music & Chorus met kerst-vespers

SITTARD

vr, 10/12: muziek: LSO o.l.v. Salvador Mas Conde met Nikolai Luganski, piano no, 11/12: toneel: Duet met Linda van Dyck en Harry van Rithoven zo, 12/12: ballet: De Schone Slaapster door Nationaal Ballet van Litouwen di, 14/12: toneel: De uitvreter van Nesco, literair theater van Johannes Kemkens wo, 15/12: musical: De Man van la Mancha door Koninklijk Ballet van Vlaanderen

MAASTRICHT

do, 9: cabaret: Harrie Jekkers (20.15 uur) za, 11/12: muziek: LSO o.l.v. Mas Conde m.m.v. Nikolai Luganski, piano (20.15 uur) zo, 12/12: show: Jambo, familievoor-stelling door Samba Salad (14.30 uur) di, 14/12: toneel: Cocktail door Toneel-groep Amsterdam (20.15 uur) wo, 15/12: ballet: Scapino Ballet dans De Notekraker (20.15 uur)

ROERMOND

do, 9/12: muziek: LSO o.l.v. Mas Conde m.m.v. Nikolai Luganski vr, 10/12: operette: La Vie Parisienne van Offenbach door Hoofdstad Operette zo, 12/12: show: ... en de 8-ste was er de clown, jeugdvoorstelling (14.30 uur) ma, 13/12: musical: Hair wo, 15/12: toneel: De Olifantsdracht met Titus Tiel Groenestege en Han Römer

do, 9/12: kamermuziek: met o.a. De Leeuw, Beths, Kussmaul en Bilsma (20.15 uur) vr, 10/12: muziek: Rita Reys Jubileum Tour (20.15 uur) di, 14/12: ballet: Conny Janssen dans wo, 15/12: cabaret: Moose door The Right Size

Tenzij anders aangegeven beginnen de voorstellingen om 20.00 uur.

(ADVERTENTIE)

t Liefst een SieMatic.

SieMatic

ADVISEUR

Keukencentrum

Muyers Wonen bv

Markt 11

Simpelveld

tel. 045-411800

als het beter moet...

PRUIZEN FESTIVAL

ECHT LEREN JACKS en PARKA'S

Maten 66 t/m 68
kleuren bruin en zwart

GEEN ~~495,-~~ NU... 295,-

BOYS

BERG- WANDELSCHOEN
Merk Bad Boys
Maten 38 t/m 47
NORMALE PRIJS ~~259,-~~ **NU... 129,50**

GROTE KLEURWEDSTRIJD MET ALS HOOFDPRIJS 3 DAGEN EURO DISNEY... en nog vele andere prijzen!

Kleerprijs liggen klaar in onze zaak in Heerlen, Sittard en Vaals

IN ONZE ZAAK

KOOPZONDAGEN!
ZONDAG 12 DECEMBER is onze winkel in HEERLEN geopend van 11.00 tot 17.00 uur. ZONDAG 19 DECEMBER zijn onze winkels in HEERLEN, SITTARD EN VAALS geopend van 11.00 tot 17.00 uur.

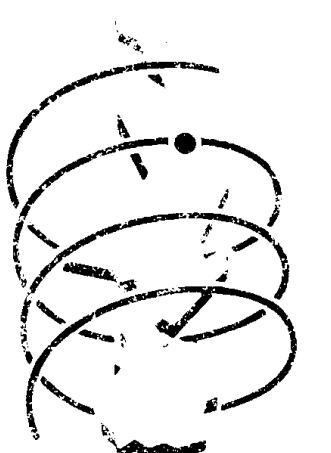
HENDRIKS TEXTIEL

ORIENTISCH GROOT IN KWALITEIT EN LAGE PRIJZEN!

HEERLEN: 046-515656. SITTARD: 046-515656. VAALS: 04454-63636. TEXTIEL, SCHOENEN EN SPORTARTIKELN... WERGENS BETER, WERGENS GOEDKOP!

LAAT U DE VERSPREIDING VAN UW DURE REKLAMEFOLDERS NOG OVER AAN HET VRIENDJE VAN UW ZOONTJE...?

Bel Spiral als 't gekontroleerd verspreid moet worden!

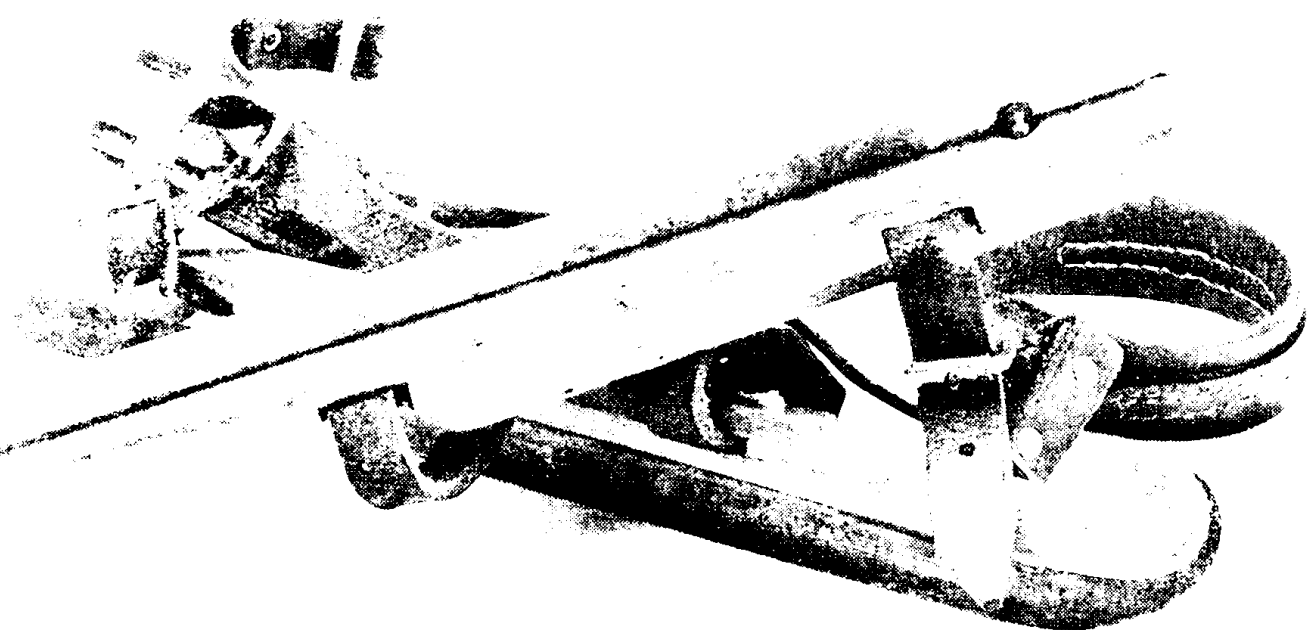


SPIRAL

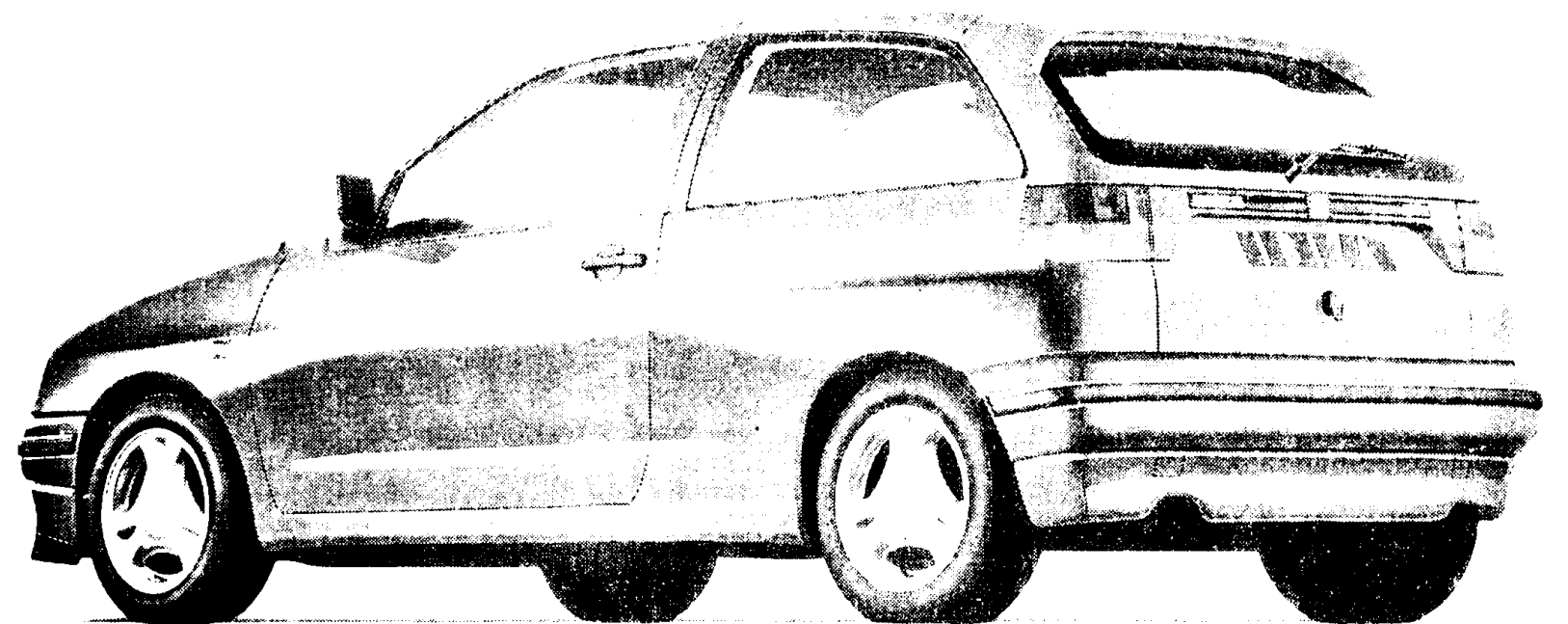
Postbus 6094, 5960 AB Horst, telefoon 04709-84222, fax 04709-84333.

DE SEAT SCHAATS SHOW.

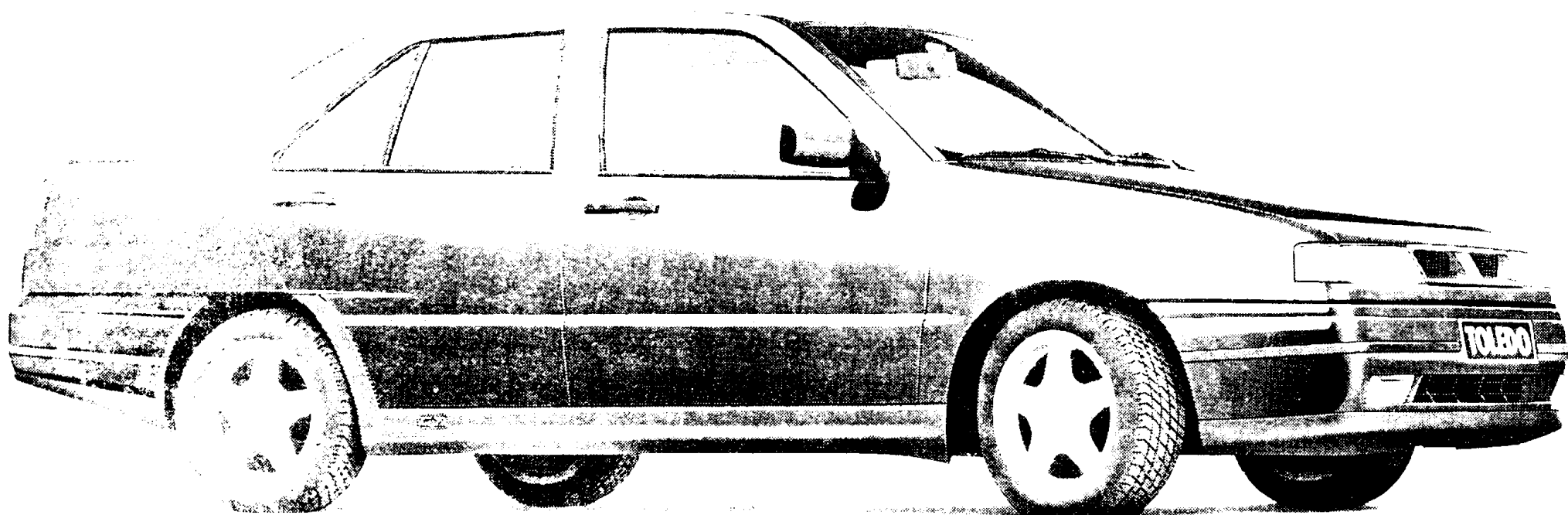
(LAAT GRATIS 'N PAAR SCHAATSEN SLIJPEN)



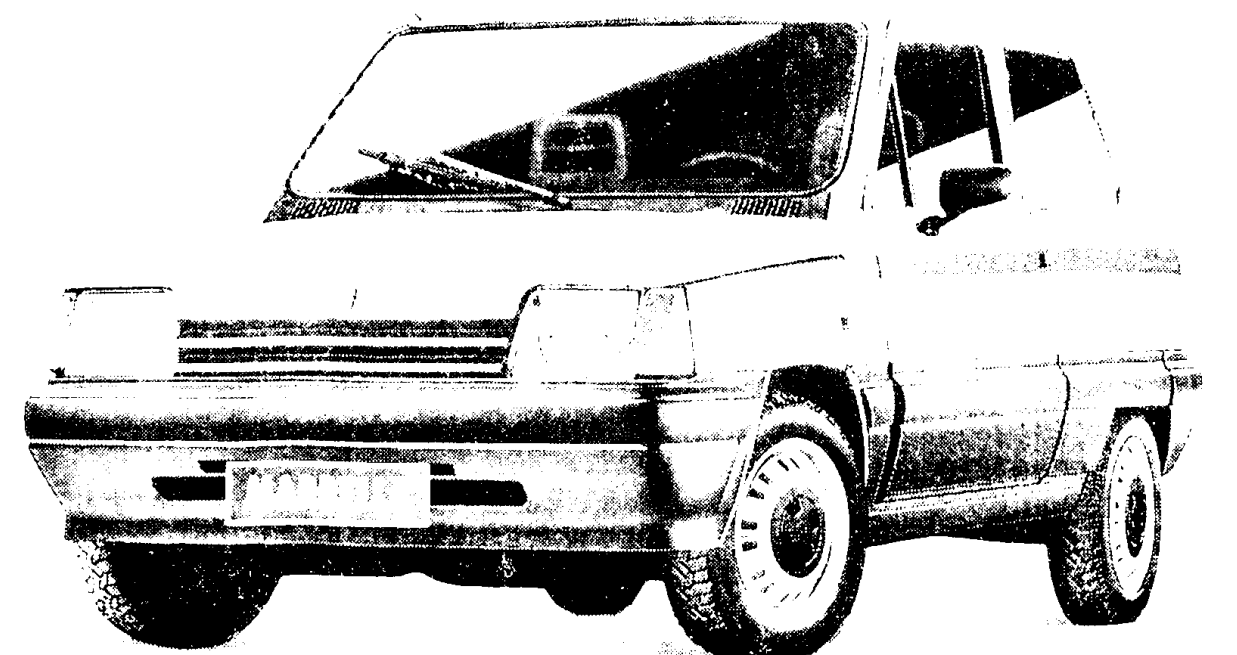
Niet Marbella Fun? Niet! Maar wat zou het wel zijn dat ze gesiepen worden? Als u ze tenminste deze week bij ons komt halen. Enige tijd na zijn bekend is beslist de moeite waard. Niet alleen vanwege de leuke prijs, maar ook dankzij de extra scherpe prijzen die voor alle Seats gelden.



De Seat Ibiza. De allernieuwste Seat. En als wat meer de GT hebben ook nog eens de snelste. Met de meeste extras standaard ingebouwd. En is al 'n Ibiza voor f. 22.995,-. En voor de GT betaalt u slechts f. 35.995,-.



De Toledo. De klassieke auto van de jaren 90. Van de Toledo Class en de Toledo Sport 1.6 en de Toledo 1.8. En de Toledo 1.8i. En de Toledo 1.8i. En de Toledo 1.8i. En de Toledo 1.8i.



De Marbella Fun. Niet alleen de leukste, maar ook nog de goedkoopste auto van Nederland. Met de meest complete uitrusting in zijn klasse. U rijdt al 'n SEAT Marbella Fun voor f. 13.495,-.

De prijzen zijn inclusief BTW en inclusief de kosten van de aflevering. Bovendien maakt u ook nog kans op een gratis auto van de SEAT. Het is maar wat u wilt winnen. Het is maar wat u wilt winnen.

De prijzen zijn inclusief BTW en inclusief de kosten van de aflevering. Bovendien maakt u ook nog kans op een gratis auto van de SEAT. Het is maar wat u wilt winnen. Het is maar wat u wilt winnen.

SEAT

Adviseur Raad Van State geeft Heerlen gelijk Rechtszaak Primarkt door feiten achterhaald

Van onze correspondent

DEN HAAG/HEERLEN – Supermarkt Primarkt uit Heerlen heeft de Raad van State voor een voldongen feit gesteld. Gisteren bogen de rechters zich over de vraag of het perceel op de hoek van de Schaesbergerweg en de Schandeloord een winkelbestemming kan houden. En dat terwijl precies een week geleden op deze plaats een Primarkt werd geopend.

Bergsteren stond bij de Raad van State het bestemmingsplan Schandeloord ter discussie. De gemeente Heerlen maakte dit plan om te voorkomen dat er een winkel zou komen op het terrein van de voormalige garage. De gemeente vindt dat een winkel daar niet past.

Ze vindt dat winkels geconcentreerd moeten worden in het centrum van Heerlen, een paar honderd meter verderop. Bovendien is volgens de gemeente de Schaesbergerweg zo druk, dat winkelmensen voor gevaarlijke verkeerssituaties zullen zorgen.

De gemeente maakte anderhalf jaar geleden een bestemmingsplan waarin ze de winkelbestemming voor het perceel schraptte. Maar de eigenaar van de grond, Real beleggingsmaatschappij, ging tegen dit plan in beroep bij de Kroon. Zolang dit beroep loopt, blijft de oude winkelbestemming van kracht. Hierdoor kon de Primarkt toch nog een supermarkt maken op het perceel.

Primarkt vroeg aanvankelijk een bouwvergunning aan voor de supermarkt, maar de gemeente Heerlen weigerde die te verlenen. Hierover loopt nog een rechtszaak bij de Raad van State. Primarkt heeft nu de voormalige garage zodanig opge-

knaapt dat een bouwvergunning niet nodig was.

Real vindt dat de winkel op deze plaats uitstekend past. Volgens de beleggingsmaatschappij is het, gezien de bereikbaarheid, veel beter dat de supermarkt net buiten het centrum ligt. De advocaat van Real zei dinsdag tegen de rechters dat het op dit moment helemaal geen zin meer heeft om de winkelbestemming te schrappen. „Het ziet er toch niet naar uit dat binnen de periode waarin dit nieuwe plan geldt, de supermarkt zal verdwijnen.”

Ook M. Bijlevelt verzette zich tegen het schrappen van de bestemming. Zij was degene die het perceel verkocht aan de Primarkt. Ze heeft er belang bij dat het perceel een winkelbestemming behoudt. In het verkoopcontract is namelijk vastgelegd dat zij in dat geval 750.000 gulden extra krijgt voor de grond.

Een onafhankelijke adviseur van de Raad van State vindt dat de gemeente Heerlen gelijk heeft. Hij wil dat de winkelbestemming verdwijnt. De rechters van de Raad van State zullen advies uitbrengen aan de Kroon. Een definitief Kroonbesluit volgt vermoedelijk over enkele maanden.

Gemeente wil actieve rol van burgers

Simpelveld voor behoud jumelage

SIMPELVELD – Het gemeentebestuur van Simpelveld is voorstander van een verdere voortzetting van de 'stedenband' met Langenselbold en Mondelange.

Het college vindt wel dat de burgers voortaan het jumelagewerk meer inhoud moeten geven. Het initiatief moet volgens de gemeente meer bij

de burgers komen te liggen. Het instellen van een zelfstandig en onafhankelijk jumelagecomité zou daar zeker toe bijdragen.

In dat comité moeten verschillende instanties vertegenwoordigd zijn. Het college denkt aan twee mensen van de Verenigingsraad Bocholtz, twee namens het Overleg van Verenigingen Simpelveld, twee namens de gemeenteraad, een college lid en een ambtelijke secretaris. De stedenband tussen de gemeenten Simpelveld, het Duitse Langenselbold en het Franse Mondelange bestaat 25 jaar. Medio juni dit jaar werd deze zilveren mijlpaal in Simpelveld gevierd. Tijdens deze viering spraken de bestuurlijke vertegenwoordigers zich unaniem uit voor een voortzetting van de jumelage.

In de afgelopen 25 jaar kende de uitwisseling van activiteiten van burgers en verenigingen pieken en dalen. Meestal vonden enkel nog uitwisselingen plaats tussen de gemeentebesturen. Op het gebied van sport en cultuur gebeurt weinig. Ook de grote afstand (300 kilometer) tussen de gemeenten, speelt een rol. Daarnaast vormt met name de Franse taal een moeilijk te nemen extra barrière.

Simpelveld vindt het van groot belang dat zoveel mogelijk instellingen, verenigingen, scholen en uiteenlopende bevolkings- en beroepscategorieën bij de uitwisselingen worden betrokken. Daarbij denkt men onder andere aan het thuis ontvangen van mensen.

De gemeenteraad neemt volgende week donderdag een besluit over de voortzetting van de stedenband tussen de drie gemeenten.

DOOR HANS ROOIJAKKERS

NUTH – „Je kunt niet blind blijven”, zegt loco-burgemeester Fons Lenoir in een reactie op de kritiek die het bestuur van de Georgiense Ondernemersvereniging Nuth (GON) heeft op het herinrichtingsplan van het centrum in Nuth.

Eind vorige week leidde het herzien, minder groots opgezette plan – de maximale kosten mogen de zes miljoen gulden niet overschrijden – zelfs tot de feitelijke opheffing van de GON.

„De GON heeft zich te lang blind gestaat op de te rigoureuze A-variant uit het IMK-rapport”, vindt Lenoir. „Een gemeente als Nuth met 17.000 inwoners heeft geen vijftien miljoen gulden beschikbaar voor zo'n plan. Bovendien riep de sloop van een aantal gebouwen en winkelpanden veel weerstand op.” Jo Beesmans, tot voor kort voorzitter van inmiddels opgeheven GON, denkt daar anders over. „Het is een groot misverstand dat de GON per

Kerstgekte



● Sinterklaas is nauwelijks achter de rug of de kerstbomen glimmen en glinsteren ons al tegemoet vanuit winkels, tuinen en langs wegen. In Hoensbroek hebben de ondernemers extra uitgepakt. Zeker tweehonderd

kleine dennetjes sieren hartje Hoensbroek. De kerstbomen zijn in de Kowenderstraat, de Nieuwstraat, de Amstenraderweg en de Hoofdstraat aan lantaarnpalen bevestigd. Foto: FRANS RADE

Van onze verslaggever

DEN HAAG/KERKRADEN – Wiso Split in Kerkrade mag mijnstee blijven verbranden op de steenberg van de voormalige mijn Willem-Sophia. De provincie zal binnenkort de vergunning hiervoor verlenen aan het bedrijf, maar de Raad van State vindt dat het bedrijf daar niet op hoeft te wachten en nu door kan gaan met verbranden. Het bedrijf was daar in beroep gegaan tegen de

Wiso Split mag blijven verbranden

door de provincie opgelegde dwangsom van vijfduizend gulden per keer dat het bedrijf mijnstee verbrandt. Het bedrijf vindt het onbegrijpelijk dat de provincie een dwangsom oplegt voor een activiteit waarvoor bijna tegelijkertijd een conceptvergunning wordt afgegeven. Wiso Split maakt van verbrande

mijnstee een grondstof voor de wegenbouw.

De provincie weigerde eerder een vergunning te verlenen voor de verbranding van mijnstee, omdat dat slecht is voor het milieu en bovendien stank en stofoverlast veroorzaakt voor de omgeving. Maar die weig-

ring werd door de Raad van State vernietigd. De provincie wil de mijnsteeverbranding nu toch toestaan, maar onder strenge voorschriften. Tot de vergunning is verleend mag geen mijnstee worden verbrand. De Raad van State vond dat te ver gaan en heeft bepaald dat Wiso Split voorlopig jaarlijks 15 duizend ton mijnstee mag verbranden tot de vergunning is verleend. Omwonenden hebben laten weten tegen de vergunning in beroep te gaan.

Breeschoten opvolger van Klaas Overdijk

BRUNSSUM – PvdA-voorzitter Teus Breeschoten volgt na 1 januari Klaas Overdijk op als raadslid. De PvdA-afdeling Brunssum betreurt het dat de raadszetel vacant wordt na een diepgaand verschil van mening tussen Overdijk en de afdeling. Overdijk vindt dat de PvdA er

beter aan zou doen om na de raadsverkiezingen in de de oppositie te gaan. De afdeling kiest echter nadrukkelijk voor deelname aan het college.

De verkiezingslijst is door de afdelingsvergadering conform de conceptlijst vastgesteld. Wethouder Hennie de Boer voert de lijst aan. Zij is volgens de PvdA de eerste vrouwelijke lijsttrekker in Brunssum. André van Bergen is nummer twee, gevolgd door Teus Breeschoten, Servie Broers en Anneke Elzinga.

Geen vrouw in raad voor GroenLinks

HEERLEN – Paul Simons is opnieuw gekozen als lijsttrekker van GroenLinks in Heerlen. Harrie Winterraak staat op nummer twee, ex-raadslid Peter Polman op drie. Als GroenLinks vier zetels behaalt, wordt ook Mohammed Benmoussa raadslid.

GroenLinks, dat nu twee zetels heeft, had graag een vrouw op een kiesbare plaats gezet. Maar alle vrouwen bij GroenLinks gaven de voorkeur aan andere maatschappelijke activiteiten.

Bernadette Ramakers is de eerste vrouw op de lijst, zij bezet de in principe onkiesbare vijfde plaats.

Kerkrade wil snel drugsbanden sluiten

KERKRADEN – De gemeente Kerkrade wil drugsbanden die ernstige overlast veroorzaken, gaan sluiten. Nu de koffieshops in Kerkrade bijna allemaal zijn gesloten, is de prioriteit verlegd naar woonhuizen.

Ambtenaren van de gemeente en politiefunctionarissen gaan een team vormen om via diverse invalshoeken de eigenaren van de panden aan te kunnen pakken.

Op de hoek Veldkuilstraat-Priksteenweg is pas geleden een eerste drugsband gesloten. De eigenaar van dat pand probeert overigens de sluiting via de Raad van State ongedaan te maken.

Wanneer de Raad van State de gemeente Kerkrade in het gelijk stelt, kan het nieuwe team pas goed werken. De drugsbanden kunnen dan worden aangepakt op basis van de Wet op de Ruimtelijke Ordening. De Woningwet, Milieu, Brandveiligheid en aspecten op het gebied van kamerverhuur.

(ADVERTENTIE)

JE MIST NOOIT DE BOOT



MET EEN LENING VAN DE GKB

Natuurlijk gaat u voor uw lening naar een vertrouwd adres. Zoals de GKB dus. Daar maken ze uw persoonlijke lening of doorlopend krediet prima in orde voor u. Snel, zonder poespas en tegen aantrekkelijke voorwaarden. Kom maak langs. Op werkdagen van 9.00 - 16.00 uur. Of bel voor informatie.

GOED VOOR UW LENING

Gemeentelijke Kredietbank
Geersstraat 34,
Postbus 103, 6400 AC Heerlen
tel. 045-715211

Botsing

● 'Zeer geëerde dame of Heer. Op een zondag in oktober kwam het in Heerlen in de buurt van de Molenberg tot een botsing van mij (witte VW Golf) en een Nederlander. Er waren geen slachtoffers, enkel de voertuigen waren behoorlijk demoleerd. Het was mijn schuld. Ik kwam van Schaesberg en had sinds jaren mijn vader bezocht. De bebouwing was totaal veranderd. Ik was iets in de war en op zoek naar de juiste weg naar de Duitse grens. Zo begon de brief die wij ontvingen van Claudia Blochl uit Mannheim.

Botsing 2

● 'Door de halve wereld ben ik al de gevaarlijkste wegen afgereden', schrijft ze in krom, maar niet mis te verstaan Nederlands. En uitgerekend op Molenberg 'knalt het'. Afijn, ze werd vervolgens keurig geholpen, 'de vrouwen hielpen mijn hond en mijn dochter uit het auto eruit, want de deuren waren verklemt'. Niemand die ook maar één boos woord zei, dat zou in Duitsland anders aflopen, volgens Blochl.

Botsing 3

● Ook de politie trad zeer behulpzaam en vriendelijk op. 'Alsof we op een feestje waren. Mijn protocol werd opgeschreven op een stukje karton, net een boden van een vlakarton.' Alleen kon met haar auto niet meer worden gereden, zeker niet naar Mannheim. 'De voor- kant zag er helemaal uit als een sneeuwopruimachine'. Maar de Heerlense agenten traptten de wagen zo in elkaar dat hij er weer goed uitzag. Alleen de lampen vielen eruit. 'Geen probleem voor deze kavaliers der straten. Met mijn gereedschap, een schroefje van hun en een deel van de halsband van onze hond werd het opgelost.

Botsing 4

● Ik vertel het hier in Duitsland overal, dat bestaat hier niet. Onze polities zijn brontosaurussen. Ze vindt het jammer dat ze de namen van de twee agenten niet meer weet. Ze wil alsnog bedanken bij de heren en bij de aangereiden mijnheer. O ja, en een mooie kersttijd toegewenst, roept Claudia Blochl eraan toe. Wij kijken behoorlijk op van dit staaltje behulpzaamheid.

Abri

● De ouderen in de Heerlense wijk Heksenberg missen 'n nu al. De abri bij de kerk. Hij was kapot en de gemeente liet hem weghalen. Voorlopig zal hij niet terugkomen, zei de gemeente tegen Callie Steyaert, die zichzelf zo'n beetje als Heksenbergse ombudsman opwerpt. De gemeente wilde, aldus Steyaert, eerst de renovatie van de Heerlense afwachting. „Maar ik heb begrepen dat die pas in augustus begint. Nu staan de ouderen nog vele maanden in de kou.” stelde Steyaert gisterochtend.

Abri 2

● Hij had nimmer kunnen bevroeden dat zijn actie zo buitengewoon snel resultaat zou opleveren. 's Middags plaatste de gemeente... een nieuwe abri. Al is de actiegroep nog zo snel, de werkelijkheid achterhaalt haar wel.

Limburgs Dagblad

REGIONALE EDITIE

Chef editieredactie Wim Dragstra

KANTOREN

Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer 37,
6411 RS Heerlen,
tel: 045 - 739911,
fax: 045 - 739264.

Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42,
6461 ED Kerkrade,
tel: 045 - 452932,
fax: 045 - 455506.

Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraat 81,
6443 CB Brunssum,
tel: 045 - 256363,
fax: 045 - 259056.

Servicepunten
VVV Heerlen 045 - 716200
VVV Simpelveld 045 - 445222
VVV Landgraaf 045 - 322929

Onenigheid tussen gemeente en deel ondernemers

Aanpak centrum Nuth kwestie van miljoenen

se de A-variant wilde. Ook de GON vindt dat vijftien miljoen gulden niet ongedekt uitgegeven kan worden. Maar de gemeente heeft nooit een financiële onderbouwing gepresenteerd.

Fons Lenoir echter: „Dat plan van vijftien miljoen gulden is onhaalbaar. Je vindt daar geen beleggers en projectontwikkelaars voor. Als de raad 'ja' had gezegd, zouden de inwoners een x-aantal jaren geconfronteerd zijn geweest met een ver-

dubbeling van de onroerend goedbelasting.” Het bestuur van de GON blijft het 'nieuwe' plan zien als een lapmiddel. Beesmans: „Het IMK-rapport geeft aan dat de drie kleinere winkelcentra in de kern van Nuth erg gespreid liggen. Daarnaast wordt de kans op verpaupering groot geacht. Een aantal ondernemers is al tientallen jaren gehuisvest in een verouderd pand en zit verlegen om een opvolger.”

Maar Lenoir is daar niet bang voor. „Ik ben ervan overtuigd dat de herstructurerende jonge ondernemers naar het centrum van Nuth lokt.

Mensen die zelfs willen investeren

in het opknappen van oudere winkelpanden.”

De loco-burgemeester zegt te betrouwen dat de GON is afgehaakt, maar hij heeft zijn twijfels over het draagvlak van de groep georganiseerde ondernemers.

„In de begeleidingsgroep van het plan 'Kern Nuth' hebben ook ondernemers zitting, die wel volledig achter onze plannen staan. In Nuth zijn tweehonderd bedrijven, waarvan slechts twintig procent is aangesloten bij de GON.”

Voor de bebouwing en verdere aankleding van het terrein op de hoek Nuinhofstraat/Hiltostraat heeft Nuth een prijsvraag uitgeschreven onder architecten, aannemers en projectontwikkelaars.

„De trein komt goed op gang en medio volgend jaar kan de bouw daar al van start gaan”, denkt Lenoir. „De Spar begint binnenkort met een grote uitbreiding; het tankstation aan de Markt verdwijnt en een gedeelte van de Bavostraat wordt afgesloten. Daarna volgt de aankleding van de Markt met fraaie bestrating en veel groen.”

Onderstaande bedrijven realiseerden mede de bouw van sportcomplex Beek

Jac Ruyters schildersbedrijf bv Echt

Tel. 04754-83400
Fax 04754-87055

Technische Installaties bv
ELEKTROTECHNISCH & WERKTUIGBOUWKUNDIG

Heiweg 2, 6161 DA Geleen, postbus 101, 6160 AC Geleen
Telefoon: 046-787444, telefax: 046-787499

- Licht- en krachtinstallaties
- Meet- en regeltechniek
- E-Tracing techniek
- Industriële instrumentatie
- Telecommunicatie
- Hoogspanningstechniek
- Schakelkasten en panelen
- Werktuigbouwkundige installaties

Het machinale timmerwerk werd geleverd door:

LEMMENS houtbewerking
SEDERT 1764 TIMMER- MEUBELFABRIEK

Burg. Janssenstraat 61
6191 JB Beek (L.)

Tel. 046 - 37 13 73
Fax 046 - 37 98 87

CO VAN
Raadgevende Ingenieurs

Onze dienstverlening omvat de volgende vakgebieden:

- Installaties
- Bouw- en Civiele technieken
- Bouwfysica & Akoestiek
- Projectbegeleiding
- Facility management
- Omgevingsmanagement
- Milieu
- Logistiek

HEERLEN - MAASTRICHT - UTRECHT

Roderland aan 't werk ...

Steenbergstraat 25
6405 AS Kerkrade

Energie techniek
Centrale verwarming
Luchtbehandeling
Sanitaire techniek
Industriële installaties
Sprinklerinstallaties
en
Staalconstructies
Onderhoudswerkzaamheden

24-uurs service
(ook gedurende weekenden)
bieden wij door middel van onze zelfstandige service-organisatie, die is uitgerust met mobiliteitswagens.

24-uurs service Kerkrade ☎ 045-436363

Het grondwerk en de bestratingen werden uitgevoerd door

bosman

AANNEMERSBEDRIJF
VAN GRONDWERKEN EN BESTRATINGEN BOSMAN B.V.

Handelsstraat 32, Handelscentrum Bergerweg
6136 KL Sittard, tel. 046-515882

COMPLEET PROJECTINRICHTING

Voor de inrichting van uw totale project

Ger. Pennings

Industriestraat Sittard
Handelscentrum Bergerweg
telefoon 046-512848

Brandstraat Sittard
Centrum
telefoon 046-512848

GLASHANDEL MEIJERS

MEERSSEN / ELSLOO

Oranje Nassaustraat 4, 6231 EX Meerssen
Telefoon 043-642857, fax 043-650548
Telefoon privé 046-373378

ter Veen b.v.

NAAMPLATENFABRIEK
GRAVEERINDUSTRIE
VERKEERSBORDEN
BEWEGWIJZERING

Industrieweg 15
6163 AH Geleen

tel. 046-741414
fax 046-741363

REUMA DE STILLE PIJN

Reuma betekent pijn. Je kunt er mee leren leven, maar geen moment van de dag laat het je los. Veel reumapatiënten dragen hun lot in stilte, omdat hun handicap niet zichtbaar is. Stilte, die echt pijn doet.

U kunt er wat aan doen. Uw geld kan voor een reumapatiënt direct omgezet worden in verlichting. Door revalidatie, hulpmiddelen en onderzoek. Het Reumafonds helpt daarbij. Helpt u het Reumafonds?

REUMAFONDS

REUMABESTRIJDING MOET DOORGAAN

Nationaal Reumafonds, Streekluis 124, 2502 CW Den Haag. Reuktel.: 70.70.70.70. Gec. 324

HAAL NU UW FORTUIN

MET RENAULT GRATIS NAAR EURO DISNEY®

GRATIS
3-daags Disney-arrangement t.w.v. + f 1.000,- ***

DIT IS DE HOOFDPRIJS
De romantische Clio Parisienne.

De pittige 1.4 Energy-uitvoering (80 pk) staat borg voor sportief rijgedrag. Ook het comfort is typisch Frans: standaard zonwerend glas, achterraut-wisser en zelfs stuurbevestiging. De sierlijke wielkasten, striping en bekleding zorgen voor de finishing touch. Tenslotte wordt in de modestad Parijs nog meer dan elders op het uiterlijk gelet ... De Clio Parisienne is verkrijgbaar vanaf f 25.325,-.

U BENT IN DE RACE VOOR EEN VAN DE 250 DISNEY®-ARRANGEMENTEN

Er valt van 9 december t/m 3 januari veel te ontdekken bij de Renault-dealer. Ga op ontdekkingstocht langs spannende aktiemodellen als de Clio Parisienne en de Renault 19 Driver. Bovendien bent u gedurende de aktieperiode in de race voor fantastische prijzen: Euro Disney, vlakbij Parijs: het meest fantastische avonturenpark van Europa. Tijdens deze aktie bent u bij elke Renault-dealer in de race voor een fantastisch 3-daags Euro Disney-arrangement voor het gezin t.w.v. ± f 1.000,-. Inklusief 2 overnachtingen met ontbijt en een passé-partout voor drie dagen voor twee volwassenen en twee kinderen (tot 16 jaar, behorend tot één gezin). Misschien bent u de gelukkige!

GA NU NAAR DE RENAULT-DEALER EN HAAL UW FORTUIN VAN 9 DECEMBER TOT EN MET 3 JANUARI

ALS U TIJDENS DE AKTIE EEN NIEUWE RENAULT KOOPT, KRIJGT U HET 3-DAAGS DISNEY ARRANGEMENT ER GRATIS BIJ!***

Renault adviseert ELF Oliën. *Inkl. btw en excl. kosten rijklaar maken. Wijzigingen voorbehouden. Acht jaar plaatwerkgarantie. ** Een exemplaar per adres. Zolang de voorraad strekt. Deelname staat vrij voor personen vanaf 18 jaar. Kopieën van de bon worden niet geaccepteerd. *** Bij afsluiten koopovereenkomst van 9/12/93 t/m 3/1/94 en registratie voor 1/4/94.

IEDERE BEZOEKER KRIJGT EEN AVONTUURLIJKE RUGZAK

Voor iedereen die van 9 december tot en met 3 januari een bezoek brengt aan de Renault-dealer, ligt een bijzonder praktische rugzak klaar**. Zo'n avontuurlijke rugzak maakt de gelukzoeker in iedere automobilist wakker!

De nieuwe kalender 1994 is uit!

Limburgs Dagblad

De handige, vertrouwde Limburgs Dagblad-kalender is er weer. Ook in 1994 weet u markten, kermessen, feestdagen en naamfeesten precies te vinden, terwijl de kalender bovendien de nodige ruimte biedt voor aantekeningen. Verkrijgbaar bij alle kantoren van het Limburgs Dagblad en de meeste zaken waar u losse nummers kunt kopen.

De prijs **f 5,50**

DE KRANT VAN LIMBURG

Limburgs Dagblad

LEVER DEZE BON IN EN ONTDEK WELK FORTUIN RENAULT VOOR U IN PETTO HEEFT

Lever de ingevulde bon bij uw Renault-dealer in tegen een spelkaart. Volg de aanwijzingen en u gaat in elk geval met de unieke rugzak naar huis!

Naam: de heer/mevrouw _____ Nr.: _____

Adres: _____ Plaats: _____

Postcode: _____

Telefoon: _____

Merk huidige auto: _____

Type: _____

Bouwjaar: _____

Kilometerstand: _____

Euro Disney RENAULT Official Sponsor



Anderlecht geeft 0-3 voorsprong uit handen; 5-3 voor Werder

Ongelooflijke stunt Bremen

Van onze verslaggever

BREMEN – Werder Bremen heeft het 'onmogelijke' tegen Anderlecht gepresteerd. Een achterstand van 0-3 bij rust werd volledig weggewerkt en omgezet in een overwinning: 5-3. Met vlijmscherpe counters heeft Anderlecht zich slechts 45 minuten een kandidaat voor de halve finale van de Champions League betoond. Drie kansen, drie doelpunten. Een topploeg geeft zo'n voorsprong nooit meer uit handen, zeker niet met de ervaring van Anderlecht. Met de winst in Bremen zou Anderlecht naast AC Milan aan de kop van groep A komen. Voor Werder dreigde de definitieve uit-schakeling. De Duitsers hadden de eerste wedstrijd al van Porto verloren.

Anderlecht werd gisteravond in Noord-Duitsland voor 30.000 verbijsterde toeschouwers voor rust een handje geholpen door de Duitse doelman Oliver Reck, normaal toonbeeld van betrouwbaarheid. In de zestiende minuut sloeg hij een hoge bal voor de voeten van Albert, die gretig scoorde. Twee minuten later was het 0-2 door Boffin op aangeven van Haagdoorn. In de 33e minuut viel de normaal gesproken voortijdige beslissing door een houdbaar afstandsschot van - opnieuw - Boffin, 0-3.

Orde

Trainer Otto Rehagel probeerde in de rust orde te scheppen. Dat lukte. Werder kreeg weer moraal door de tegengreep van Rufer in de 66e minuut en de spanning kwam terug toen Bratseth 2-3 maakte. Op dat moment was er nog een dik kwartier te spelen. Bosman maakte de slotfase niet mee. De Amsterdammer, die de gele kaart kreeg, werd gewisseld voor Nils.

Tank

Deze ingreep van coach Boskamp kwam te laat. Zijn ploeg werd platgewalst door de Duitse tank in een krankzinnig kwartier. Het werd gelijk door Hobbsch in de 81e minuut. Negen minuten waren voor Werder voldoende voor de eerste overwinning: 4-3 door Bode en 5-3 door Rufer.

Twintig fans Anderlecht opgepakt

BREMEN – Twintig supporters van Anderlecht zijn vóór het duel tussen Werder Bremen en Anderlecht in de Champions League opgepakt door de Duitse politie. De fans werden aangehouden wegens vernielingen en het toebrengen van lichamelijk letsel. Een Belg zat nog in hechtenis omdat hij tijdens de rellen een passant had verwond.



● Dennis Bergkamp heeft toegeslagen namens Inter. Norwich-doelman Gunn is machteloos.

Foto: EPA

Inter leunt zwaar op defensie

MILANO – Dennis Bergkamp heeft Inter verder geholpen op het pad naar internationaal eerherstel. In de afgelopen zes seizoenen overwinterde de tweevoudige wereldkampioen maar één keer in Europa.

Gisteren zette de ex-Ajacië de eerste stappen naar een nieuw tijdperk. Inter schakelde het stugge Norwich City uit via twee 1-0 zeges. In beide wedstrijden zorgde Bergkamp voor het enige doelpunt. De oud-Ajacië treedt steeds meer in de voetsporen van Karl-Heinz Rummenigge en maakt zelfs kans om over een paar weken tot Europees Voetballer van het Jaar te worden gekozen.

Gisteravond sloot de stembus voor de juryleden. In Parijs moest nog twee derde van de stemmen binnen komen, zodat alle speculaties over de uitslag en een overwinning van Roberto Baggio onzin waren. Bergkamp is een grote kanshebber voor de Gouden Bal. „Het is een eer als ik Van Basten mag opvolgen. Maar

ik zou het niet erg vinden, wanneer Baggio wordt gekozen,” merkt de blonde spits nuchter op.

In het voor de helft gevulde San Siro speelde Inter aanvankelijk als een angsthaas. Norwich City, dat liever countert, kreeg een veldoverwicht in de schoenen geschoven en wist daar weinig raad mee. De Engelsen probeerden met een hoog tempo de Italianen in verlegenheid te brengen. De Nigeriaan Ekeke was een permanent gevaar voor de 'nerazzuri', maar erg veel kansen leverden zijn daden niet op. Het jonge talent Sutton liet halverwege de eerste helft een goede mogelijkheid ongebruikt. Tien minuten later profiteerde Ekeke van een aarzeling van Zenga, maar zijn lob dwarsde langs de verkeerde kant van de paal. Inter kwam tot aan de rust niet aan aanvallen toe. De topploeg leek verlamd door de gedachte dat Norwich met een snelle counter kon toeslaan. Het publiek tracteer-

de de thuisploeg op een fluitconcert, terwijl de meegerisde Britse fans de tifosi tijdens de wedstrijd overstemden.

Na de pauze durfde Inter meer initiatief te nemen. De Engelse ploeg, die Vitesse en Bayern afloefde, had weinig kracht meer over na de inspanningen van de eerste helft. In het laatste kwartier moest zij nog meer risico's nemen, waardoor Inter er lustig op los kon counteren. De Tsjechische arbiter Krondl weigerde een strafschop te geven, toen Bergkamp door Gunn ten val werd gebracht. Twee minuten voor het einde brak Bergkamp nog een keer door. Hij negeerde de vrijstaande Sosa en schoot zelf raak. Bergkamp is nu met zeven treffers in zes wedstrijden de topscorer van Inter in de Uefacup. Trainer Bagnoli was zeer in zijn nopjes met de Nederlandse: „Als coach moet je dergelijke spelers vertrouwen geven. Zelfs als zij niet in vorm zijn, kunnen zij in hun eentje een topduel beslissen.”

Duitse en Italiaanse clubs domineren Uefabekerstrijd

DORTMUND – Als derde Duitse club heeft Borussia Dortmund zich geschaard bij de laatste acht van het toernooi om de Uefabeker. De finalist van vorig seizoen had genoeg aan de zwaar bevochten zege (1-0) op Brøndby.

Een dag eerder al plaatsten Karlsruhe SC (ten koste van Bordeaux) en Eintracht Frankfurt (Deportivo la Coruna) zich voor de volgende ronde. Dat betekent dat na de winterstop nog vijf Duitse verenigingen internationaal actief zijn. Werder Bremen in de Champions League, Leverkusen in de Europa Cup II. Dat is de beste balans sinds veertien jaar.

De andere drie wedstrijden, op Inter na dat zich door een treffer van Bergkamp plaatste ten koste van Norwich, waren een formaliteit.

● Borussia's Flemming Poulsen (r) wordt op de huid gezeten door Jens Madsen van Brøndby. De Deen in Duitse dienst zou uiteindelijk het laatste lachen.

Foto: ANP

Weijzen weer aan de slag

MAASTRICHT – MVV-directeur Ron Weijzen heeft weer plaatsgenomen achter zijn bureau in De Geusselt. Weijzen, die na zestien dagen opgesloten te hebben gezeten in een politiecel op verdenking van valsheid in geschrifte, kwam verleden week weer op vrije voeten. Gisteren pakte hij de draad weer op bij de Maastrichtse club. Weijzen nam de taken over van de vrijwilligers, die de afgelopen weken zo goed en zo kwaad het kon de MVV-zaken afhandelden.

Spaans kampioen zonder Romario langs Monaco

Bliksemstart Barcelona

BARCELONA – Barcelona nadert de laatste vier van de Champions League. De club van Cruïff versloeg in Nou Camp Monaco met 2-0. Die stand stond na 26 minuten op het bord. Monaco was ook alleen in het eerste half uur de mindere. Daarna kreeg Barcelona het vrij moeilijk. In de tweede helft waren in de eerste dertig minuten de beste mogelijkheden voor de Fransen. Daarna herstelden de Catalanen de orde. In de slotfase miste Koeman nog een strafschop.

Grote man bij de Spaanse club was Beguiristain. Hij maakte beide doelpunten. Een op aangeven van de prachtig spelende Deen Laudrup. De ander na een actie van Bakero. Een kwartier voor tijd kreeg de trefzekere aanval een publiekswissel.

Beguiristain dook afwisselend met de kleine aanvoerder Bakero op in de spits. De taktiek van Cruïff was erop gericht enkele statische mandekkers van Monaco zonder directe tegenstander te laten dolen. Dat lukte in de openingsfase aardig.

Stoitsjkov, overigens matig op dreef, begon op de linkerflank. Goicoechea op de rechter. De traditionele vleugelaanvallers van Cruïff wisselden na de hervatting van positie.

Beguiristain startte zijn 'one-man-show' in de 16e minuut. Na een pass van Laudrup schoof hij de bal beheerst langs Ettori, de twijfelar in het Franse doel. Op het randje van buitenspel tikte hij na 26 minuten nummer twee binnen. Bakero ondernam een solo. Beguiristain plukte de bal van zijn voet en ging doodleuk verder.

Daarna kwam Monaco, in het toernooi om de Europese beker voor landskampioenen de vervanger van het geschorste Olympique Marseille, wat beter in de wedstrijd. De Fransen, na de overtuigende winst op Spartak Moskou naar Spanje gekomen als lijstaanvoerder in poule A, kregen via Ikpeba en invaller Simba redelijk kansen het verschil te verkleinen. Het afmaken behoorde echter niet tot de sterkste punten van Monaco.

Aanpak

Slachtoffer van de 'nieuwe' aanpak van Barcelona was Romario, normaal de diepste man in de taktiek van Cruïff. De Braziliaan moest toekijken. Koeman, Laudrup en Stoitsjkov waren de buitenlanders.

In de slotfase had Barcelona het duel weer in handen. De beste kans was voor Koeman. De Nederlandse international mocht het in de laatste minuut proberen van de strafschop, nadat Goicoechea was neergelegd. De specialist schoot echter op de vuisten van Ettori.

Blankenstein zwaait met rood in Moskou

MOSKOU – John Blankenstein heeft in Moskou drie rode kaarten getrokken. De Hillegomse scheidsrechter deed het tijdens het Champions League-duel tussen Spartak en Galatasaray (0-0). Hij gaf er twee aan de Russen, één aan de Turken. Verdediger Mamedov van Spartak verdween al na 27 minuten in de catacomben. Aanvoerder Onopko werd na een tweede gele kaart na tien minuten in de tweede helft naar de kleedkamer gestuurd. Het wegsturen van de laatste kwam Blankenstein op een lading kritiek van coach Tarkhanov te staan.

De Rus verweet de scheidsrechter dat hij het spel niet aanvoelde. De middenvelder kreeg de tweede waarschuwing omdat hij na het fluitsignaal de bal in de tribunes had geschoten. „Ik had het fluitsignaal niet gehoord,” was het verweer van de Rus.

Spartak speelde twintig minuten met negen tegen elf. Totdat een kwartier voor tijd Stumpf, de Duit-

se verdediger in Turkse dienst, na een tweede gele kaart van het veld werd gezonden. Blankenstein had zijn handen vol. Beide partijen schuwden het geweld niet. De thuisclub domineerde voor de rust, maar verzuimde de kansen te benutten. Spartak wilde ten koste van alles winnen, want de eerste wedstrijd van Groep A was in Monte Carlo van AS Monaco verloren: (4-1). Ieder geoorloofd en ongeoorloofd middel werd aangegrepen ten behoeve van de winst. Met als enig resultaat twee geschorste spelers. Want het gelijkspel tegen de Turkse landskampioen heeft de vooruitzichten voor de Russen op de halve finales flink gereduceerd.

Galatasaray, dat in de tweede ronde van de EC voor landskampioenen Manchester United elimineerde, boekte zijn tweede puntending.

Tegen Barcelona werd het tijdens de eerste wedstrijd in Istanbul ook 0-0. Na het vertrek van Stumpf keerde de rust in het veld terug.

(ADVERTENTIE)

Geef met Kerstmis 'ns wat heel anders: geef 't Limburgs Dagblad cadeau!
Is dat geen goed idee?
U doet er de ontvanger een reuze plezier mee!

Vul meteen de bon in!
Dan ontvangt u tijdig (uiterlijk 22 december a.s.) een feestelijke krantencadeaubon die u dan aan iemand kunt schenken.

DE KRANT VAN LIMBURG

limburgs agblad

CADEAUBON

Ik wil met Kerstmis een krantencadeaubon geven.
Bezorg het Limburgs Dagblad van 27 december 1993 t/m 7 februari 1994. Voor maar f 26,25.

Naam ontvanger: _____
Bezorgadres: _____
Postcode: _____ Woonplaats: _____
Telefoon: _____
Naam gever: _____
Betaaladres: _____
Postcode: _____ Woonplaats: _____

Ik wacht met betalen op uw acceptgirokaart.
Stuur de bon in een open envelop zonder postzegel naar Limburgs Dagblad, Antwoordnummer 48, 6400 VB Heerlen of BEL GRATIS 06-0229911.

TFX06





Prof's volgend jaar mogelijk met beste amateurs in titelstrijd

Meerssen wil ook NK wielrennen '95

DOOR BENNIE CEULEN

MEERSSEN – De gemeente Meerssen hoopt de eerstkomende jaren de Nederlandse kampioenschappen wielrennen te kunnen blijven organiseren. Van de nationale titelstrijd 1994, die op zaterdag 25 (amateurs en dames) en zondag 26 juni (prof's) wordt verreden, is Meerssen verzekerd. Wat de daarop volgende jaren betreft, is nog niets door de Koninklijke Nederlandse Wielren Unie beslist. Burgemeester Karel Majoor onderstreepte gisteren bij de ondertekening van het NK-contract met Peter Bonthuis van het bureau Top Sports Marketing de sollicitatie voor 1995. „Graag willen we daarna ook Meerssen als pleisterplaats van de nationale kampioenschappen behouden,” sprak Majoor.

„Ons contract met de KNWU loopt tot en met het NK 1994,” verduidelijkt managing director Peter Bonthuis namens Top Sports Marketing. „Wij proberen onze overeenkomst daarna te verlengen. Aangezien we steeds uitstekend met Meerssen hebben samengewerkt, zullen we dat in de toekomst graag blijven doen. Maar veel hangt ook af van wat de KNWU wil.”

Meerssen was de afgelopen vier jaar strijdtooneel van de nationale wielersportkampioenschappen voor dames, amateurs en prof's. De verlenging van het contract voor 1994 met het door de KNWU in de arm genomen organisatiebureau Top Sports Mar-

keting had heel wat voeten in de aarde. De onderhandelingen met het plaatselijke organisatiecomité onder leiding van wethouder Pinxten werden na pittige discussies in de gemeenteraad uiteindelijk tot ieders tevredenheid afgerond. De gemeente Meerssen draagt 75.000 gulden aan de NK-organisatie bij. Indien straks mocht blijken, dat het financiële kostenplaatje niet volledig door sponsors (brouwerij De Leeuw uit Valkenburg is de belangrijkste geldschieter) gedekt kan worden, overweegt Meerssen in tegenstelling tot voorheen bij de strijd om het rood-wit-blauwe tricot entree te gaan heffen op de meest interessante plaatsen langs het parcours. „Alleen wanneer dat echt noodzakelijk zou zijn,” benadrukte burgemeester Majoor.

De kans is niet uitgesloten, dat de Nederlandse wielersportkampioenschappen volgend jaar in een nieuwe vorm worden gegoten indien mocht blijken, dat als gevolg van de huidige sponsorcrisis er te weinig prof's aan de start zouden verschijnen om van een volwaardige titelstrijd te kunnen spreken. „Op dit moment hebben vijfendertig prof's een licentie aangevraagd,” aldus Bonthuis.

Frank van Bakel uitgeschakeld

HEERLEN – De veldrijder Frank van Bakel uit Deurne is afgelopen dinsdag tijdens een training ten val gekomen. De crosser brak door zijn tumeling een sleutelbeen en is voor de rest van het seizoen uitgeschakeld.

sport kort

● **WIELRENNEN** – Bondscoach Martin van Dijk heeft voor de wereldbekerwedstrijd veldrijden aanstaande zondag in Igorre de volgende renners geselecteerd. Het zijn: Van der Poel, De Vos, Richard Groenendaal, Kuijper en Kools. Reserves zijn: Brentjens, Gerritsen en Frank Groenendaal.

● **JUDO** – Tweevoudig Europees kampioen onder 60 kilogram (1990 en 1991) Philippe Pradayrol is bij een verkeersongeluk in de Franse Provence om het leven gekomen. De 27-jarige Fransman eindigde in 1991 als derde op het WK en werd vijfde tijdens de Olympische Spelen van Barcelona.

trainerscarrousel

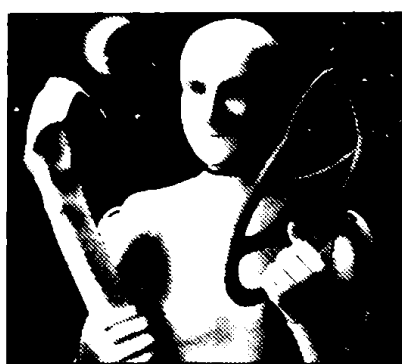
HULSBERG – Vierdeklasser SV Hulsberg neemt aan het einde van het seizoen in goed overleg afscheid van Lei Kupperts. De oefenmeester was drie jaar actief voor Hulsberg.

sportprijsvragen

● **HEERLEN** – Lucky 10, van gisteren: 2 - 3 - 4 - 8 - 9 - 11 - 12 - 17 - 24 - 25 - 35 - 36 - 42 - 46 - 47 - 49 - 53 - 56 - 59 - 63. **Duitse midlotto**: Trekking A: 4 - 5 - 31 - 36 - 38 - 41. Reservegetal: 17. Trekking B: 10 - 18 - 34 - 36 - 39 - 46. Reservegetal: 11. **Spel 77**: 6810158. Super 6: 894537. **Belgische midlotto**: Winnende getallen: 12 - 16 - 18 - 24 - 30 - 31. Reservegetal: 22. Jokernummer: 5074471 (onder voorbehoud).

(ADVERTENTIE)

Als je weet dat
Autoschade de Vries
bij schade
dag- en nachtservice
biedt...



...is autoschade
geen probleem meer!

**autoschade
de Vries bv**

Grasbroekerweg 28, Heerlen

045-72 24 63

MUNCHEN – Michael Stich was Boris Becker op de wereldranglijst al gepasseerd, in de populariteitspolls nog niet. 'Boom Boom' houdt zijn landgenoot nog achter zich. In prestaties echter niet meer. Stich werd onlangs wereldkampioen in Frankfurt, loodste Duitsland afgelopen weekende naar de Davis Cup en bereikte gisteren ten koste van de Amerikaan Malivai Washington de tweede ronde van de met elf miljoen gulden gedoteerde Grand Slam

Onvermoeibare Stich half miljoen rijker

Cup in Frankfurt. De voormalige nummer één van de wereld werd op de eerste dag uitgeschakeld in de eerste ronde, nadat het publiek hem bij de entree met ovationeel applaus had ontvangen.

De ontvangst van Stich, op dit moment toch Duitslands beste tennisser, in de Olympia-

halle was aanmerkelijk koeler. Maar de nummer twee van de ATP-lijst trok zich er weinig van aan. Tegenstander Washington mocht iets meer dan een uur sparren: 6-3, 6-1. Van vermoeidheid was bij Stich niets te merken.

Van gebrek aan motivatie evenmin. „Ik was liever een weekje op va-

kantie gegaan, maar beschouw de Gr Slam Cup ook als uitstapje,” zei de onvermoeibare Duitser, vorig jaar in München gezevierd. Een lucratief u. Want de kwalificatie voor de laatste acht, vast goed goed, ruim een half miljoen gulden. Behalve Stich plaatsten zich ook Chang (6-2 tegen Masur), S. pras (6-3 6-1 tegen N. ter) en Steven (6-4 tegen Pioline), voor kwartfinales.



● Peter Bonthuis (links) namens het bureau Top Sports Marketing en burgemeester Karel Majoor namens de gemeente Meers-

sen tekenen het contract voor de organisatie van de Nederlandse wielersportkampioenschappen 1994. Rechts wethouder Pinxten.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Ed de Goey wellicht niet tegen Roda JC

KERKRADE – Feyenoord vreest dat het morgenavond op Kaalheide tegen Roda JC geen beroep kan doen op Ed de Goey. De doelman van Feyenoord raakte tijdens de training geblesseerd. De Goey: „Bij een hoge bal sprong ik omhoog en hoorde ik iets knakken in mijn kuit. Ik kon niet meer lopen of springen. Bij elke beweging kwam er een pijnseut. De medische staf denkt dat ik een spier in mijn kuit heb gescheurd.”

Is het laatste inderdaad het geval dan is de international zeker enige tijd uitgeschakeld. De Goey, die dit

seizoen nog geen wedstrijd heeft gemist. „Ik word verder behandeld en er wordt bekeken of ik nog opgelapt kan worden. Maar op dit moment ziet het er niet zo rooskleurig uit.”

Roda JC-trainer Huub Stevens kent minder zorgen. Behalve de langdurig geblesseerde Michel Broeders en de wat griepige René Trost kan Stevens vandaag, tijdens de laatste training voor de confrontatie tegen de Rotterdamers, beschikken over een complete selectie.

De trip van Roda JC naar Gran Canaria gaat definitief door. De KNVB gaf gisteren groen licht voor het verplaatsen van het duel Volendam-Roda JC van 16 januari naar carnavalssondag 13 februari. Hierdoor kan Roda JC begin januari op Gran Canaria van de paartij zijn bij een internationaal toernooi met, naast Roda JC, deelname van IFK Gothenburg en twee nog aan te wijzen Bundesligaclubs uit het kwartet FC Köln, Schalke'04, Hamburger SV en Bayer Leverkusen.

Zware schorsing na schoppen grensrechter

RIO DE JANEIRO – De Braziliaanse internationale Nonato is 210 dagen geschorst, nadat bewezen werd dat hij een vrouwelijke grensrechter een schop onder haar achterste had gegeven. De verdierder greep zich in november aan Maria Edilene de Siqueira tijdens de competitiewedstrijd van zijn club Cruzeiro tegen Corinthians. Nonato begreep niet waarom de vrouw weigerde te vlaggen voor buitenspel bij een doelpunt. De trapbeweging van Nonato werd door een televisiecamera geregistreerd. In het professionele Braziliaanse voetbal zijn twintig vrouwelijke grensrechters actief. Voor Nonato is de straf een afsluiting van een jaar vol teleurstellingen. Hij debuteerde in de zomer in de nationale ploeg in het toernooi om de US Cup tegen Engeland, maar viel al na drie minuten geblesseerd uit. Daardoor kon hij ook in de daaropvolgende Copa America niet in actie komen.

sport op tv

VANDAAG
13.07-14.39 Ned 1: Studio Sport: herhaling van gisteren.
17.00-17.15 Dld 2: Sport Heute.
18.41-18.51 Ned 2: Studio Sport.
18.45-19.10 RTL + Sport.
22.15-22.30 Ned 3: Sportjournaal.
22.20-23.30 RTL 5: Barnd en Van Dorp.
00.15-01.15 Ned 3: Tennis: Grand Slam in München.

Fanclub van Jos Verstappen groeit gestaag

MONTFORT – De populariteit van Jos Verstappen reikt steeds verder. De onlangs opgerichte fanclub van het Limburgs racetalent heeft in een mum van tijd al bijna tweehonderd leden kunnen registreren. Aanmeldingen komen binnen uit het hele land.

De fanclub brengt na elke race of andere vermeldenswaardige activiteit van Jos Verstappen een bulletin uit. Vier keer per jaar verschijnt er een boekje in kleurendruk met alle wetenswaardigheden. Tevens zal de fanclub komend jaar reizen organiseren naar de races.

Nieuwe leden ontvangen na inschrijving een t-shirt van Jos Verstappen en een helm. De inschrijfkosten zijn fl 25,00, terwijl de jaarlijkse contributie fl 60,00 bedraagt. Aanmelden kan bij: Fanclub Jos Verstappen, p/a Stationsweg 51, 6065 EH Montfort.

sport in cijfers

WIELRENNEN

Telleriarte, veldrijd: 1. Richard Groenendaal 1.01.05, 2. Herijgers 0.59.3. De Bie 1.11.4, 4. De Vos 1.25.5, Kuyper 2.17.6, Pla 2.29.7, Igarus 2.34.8, Bambula 3.42.9, Kwassnicka 5.33.10, Mujika 6.00.

TENNIS

Luxemburg, EK teams, promotiedivisie, mannen. Eerste ronde: Portugal - Nederland 2-0. Marques - Wibier 6-4 6-4. Couto - Bok 6-4 6-4.

BILJARTEN

Bolzano, Vijfde toernooi wereldbeker driebanden. Eerste ronde: Jaspers - Pils 3-1 (3-15, 15-0, 15-9, 15-14), 2.086-1.272, Sayginer - Umeda 3-0 (15-5, 15-10, 15-5, 1285-606), Comori - Caudron 3-2 (15-11, 7-15, 15-11, 0-15, 15-12, 1.130-1.422).

SCHAKEN

Wijk aan Zee, Sonnevack-toernooi. Zevende ronde: Armas - Johansen 1/2 - 1/2, Rogers - Bles 1-0, Sokolov - Kuij 0-1, Reinderman - Wojtkiewicz 1/2 - 1/2, Bosboom - Van Mil 1/2 - 1/2, Stand: 1. Wojtkiewicz 5 punten, 2. Rogers 4 1/2, 3. Van Mil, Sokolov 4, 5. Johansen, Reinderman 3 1/2, 7. Armas, Bles, Kuij 3, 10. Bosboom 1 1/2.



● Jan Siemerink, weekendje Mecc.

Foto: ANP

Siemerink/Rottier naast Okker/Nastase

Maastricht twee dagen tennisstad

MAASTRICHT – Smullen van tennis op hoog internationaal niveau kan vrijdag en zaterdag in Maastricht. Actuele en oude grootheden manifesteren zich in het Mecc in het kader van de Beneluxcup. Van de partij zijn onder meer de runners-up Sjeng Schalken, Miriam Oremans en Stéphanie Rottier, de gevestigde orde met Jan Siemerink, maar ook de voormalige coryfeeën Tom Okker, Guillermo Vilas en Ilie Nastase.

De happening is een 'ace' van het sportmarketingbureau Advantage Benelux dat zich sterk maakt voor Maastricht als toekomstige tennis-

locatie van allure. Het programma beslaat drie sessies, een op vrijdag en twee op zaterdag.

Oorspronkelijk had de organisatie Paul Haarhuis als deelnemer aan de haak geslagen, maar hij heeft na het behalen van de wereldtitel in het dubbelspel met Jacco Eltingh een weekje extra rust gekregen, zodat hij weer fit is voor het Mitsubishi Masterstoernooi in Amsterdam.

Haarhuis wordt in Maastricht vervangen door Jan Siemerink, die bovendien op de wereldranglijst nog enkele plaatsen hoger staat. De Rijnsburger treedt vrijdagavond aan tegen de Belg Bart Wuyts. Mi-

riam Oremans, dit jaar op Wimbledon veroverg Nederlands beste vrouw, opent het toernooi tegen de Belgische Dominique Monami. Zaterdagmiddag acteert Sjeng Schalken in een partij met Christophe van Garste uit Tongeren, die vorig jaar Europees jeugdkampioen was. Na afloop is er voor fans een autogramruimte en wie het racket bij zich heeft, mag een setje slaan tegen de nationale jeugdkampioen. Bij wijze van 'selectieprocedure' zal Sjeng Schalken een aantal ballen in de tribunes meppen, waarna de vangers hun talent op het court kunnen toetsen.

Tom Okker laat zaterdagavond tegen Ilie Nastase zien hoe vroeger il-luster tennis werd gespeeld. Het festival wordt afgerond met twee dubbelspelpartijen à la 'Holland-weekje extra rust gekregen, zodat hij weer fit is voor het Mitsubishi Masterstoernooi in Amsterdam.

Programma. **Vrijdag** 18.00 uur Oremans-Monami, 19.30 Nastase-Bahrami, 21.00 Siemerink-Wuyts. **Zaterdag** 14.00 Van Garste-Schalken, 15.30 Appelmans-Rottier, 18.00 Nastase-Okker, 19.30 Siemerink/Rottier-Wuyts/Appelmans, 21.00 Van Garste-Monami-Schalken/Oremans.

Jaspers over dode punt heen

BOLZANO – Met één sterf heeft Dick Jaspers in de om de wereldbeker driebanden crisis voorlopig bezw. De Brabander won in Bol zijn partij in de eerste ronde tegen de Oostenrijker Chris Pils met 3-1. Het moeynt de nationale kampioen. Jaspers draait dit seizoen armzalige cyclus wereldbekerwedstrijden. In de open nooien van Oosterhout, boel en Tokio betekende eerste optreden direct het punt.

Judobondscoach dient klacht in

TILBURG/HAARLEM – van der Geest laat het er niet zitten. De coach van de Nederlandse judovrouwen heeft bij Judo Bond Nederland (JBN) officiële klacht ingediend tegen Peter Ooms. De Haarler vindt dat de Tilburgse judo niet het recht heeft het beschuldigen van drankbruik. Ooms zei: „Het is absurd dat een bondscoach vaak dronken is. Die komt woon in een hotel zat de tralopen.”

Groenendaal wint in Spanje

TELLERIARTE – Rid Groenendaal heeft op Spa bodem een internationale gewonnen. De nationale teurkampioen bleef op een vlachtige parcours in Telleri (Baskenland) Paul Herij voor. De Belg is de succesveldrijder van dit seizoen, voorsprong van Groenendaal droeg op een tel na één min!

Rel rond fonds

Wilco Zeelenberg

DEN HAAG – De pogingen Limburgse motorsportfans coureur Wilco Zeelenberg ficiet te ondersteunen, heb vertraging opgelopen. De bank storte deze week als volg van een communio stormis een aantal donatier rug naar de gevers. Volgen familie Litjens, de initiatiefmers van de actie „Zet het Zadel”, ontstond een misstand over de tennaamstelling de geopende girorekening. „man opende die rekening v week woensdag ten name Zeel. Omdat dat niet corredeerde met onze eigen n werden de stortingen onge verklaard,” aldus mevrouw jens.

Cor Lems terug bij Dordrecht

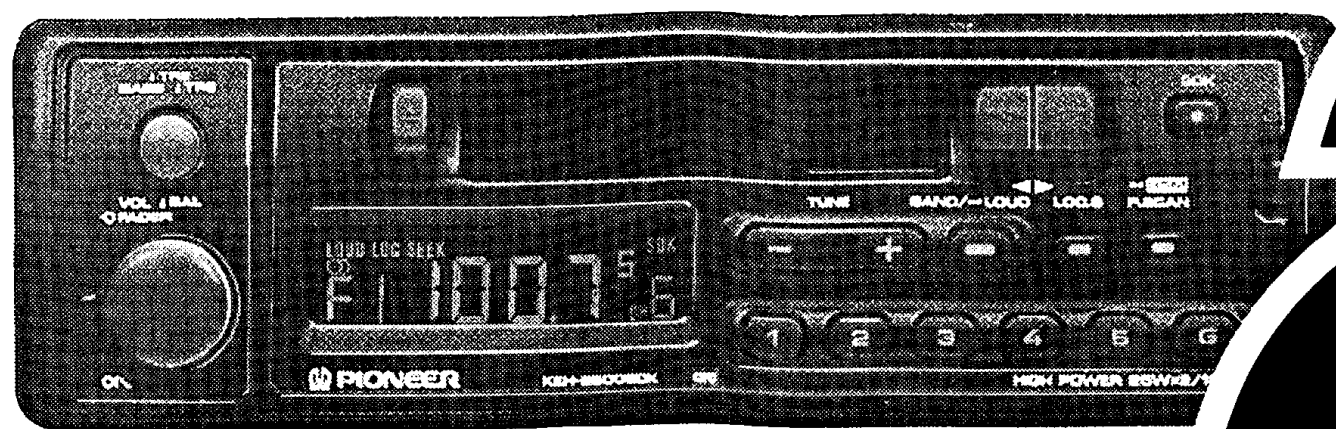
DORDRECHT – Cor L maakt zaterdagavond zijn tree bij Dordrecht'90. De D eerste divisieclub en de terdamse middenvelder kwat een anderhalfjarig contract een. De 32-jarige Lems was gekken op zijn huidige ADO Den Haag, waar hij seizoen tot de rebellerende de van Zes' behoorde.

IJshockeysport verlegt grenzen

GELEEN – De internationale ijshockeycompetitie, een tief van de Geleense E manager Harry Loos, krigt stalle. Op 8 januari vindt in B sel een gesprek plaats tus vertegenwoordigers van uit Frankrijk, Engeland, D marken en Nederland. Ook nationale bonden uit de vier den hebben inmiddels grote teresse getoond en verlenen medewerking.

Zware opgave voor Eaters

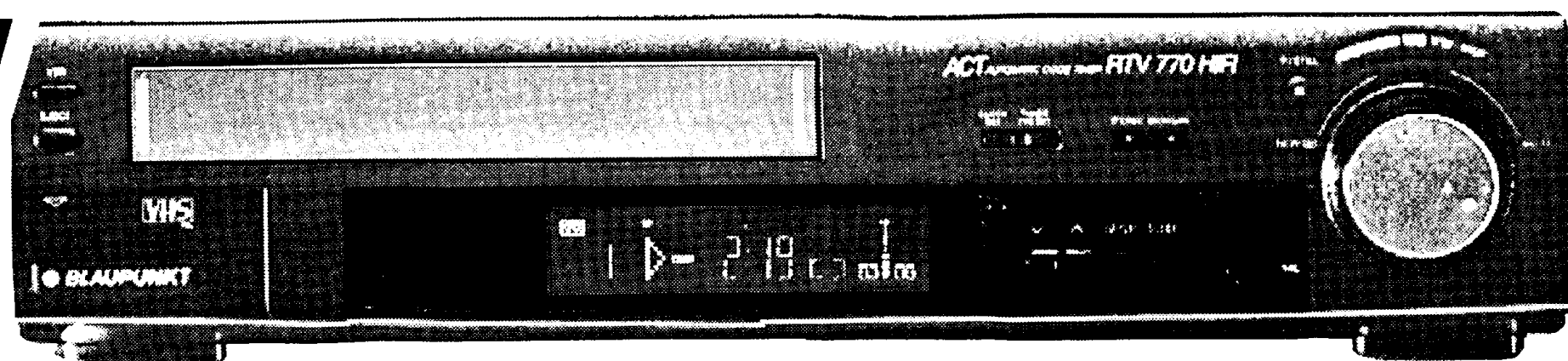
GELEEN – Meetpoint E wil de ongeslagen status in nationale competitie handha. Zondag om 17.00 uur komen Geleners in Glanerbrook t het zwakke Eindhoven in a. Morgen, in Assen, wordt het stuk moeilijker. Enkele we geleden wonnen de Drenten van Flame Goards Nijmegen, landskampioen verloor door derschattig. Volgens Karcharvic is zijn team gew schuw. „Iedereen wil van winnen en Assen wijkt niet dat stramen af.”



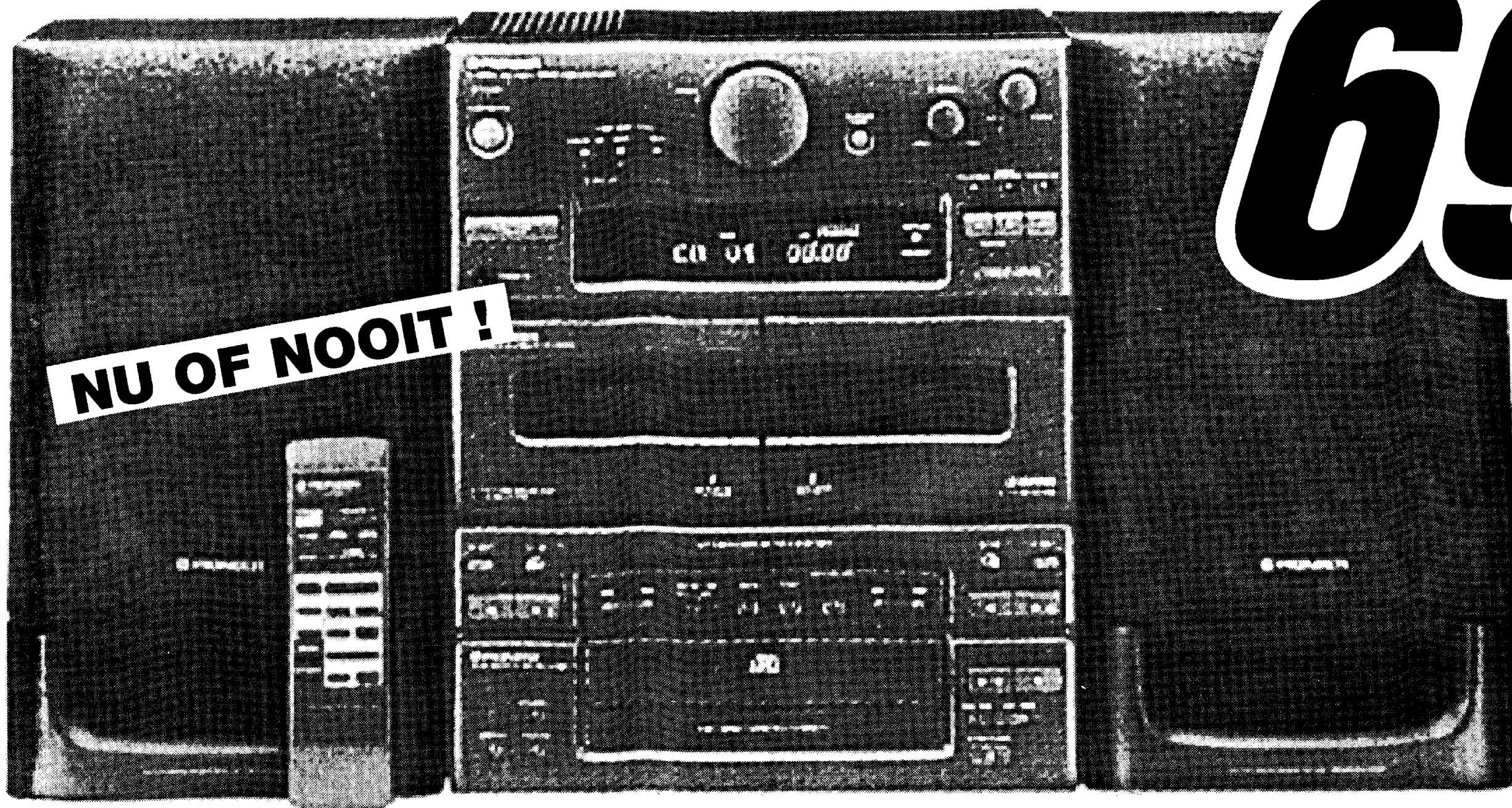
279.-

Let op:
Zaterdag tot
18.00 geopend

948.-

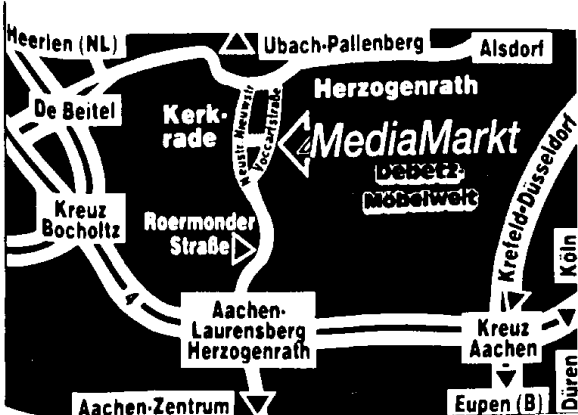


699.-



NU OF NOOIT!

- Alle prijzen DM prijzen
- Aanbiedingen maximaal 2 stuks per klant
- Aanbiedingen zolang de voorraad strekt
- afwijkingen in de afbeeldingen en kennelijke drukfouten voorbehouden
- Wij staan donderdag's tot 20.30 uur voor U klaar



MediaMarkt

Video - TV - HiFi - CDs - Electro - Foto - Computer - Telecom - voor Meeneemprijzen

Herzogenrath - Straß

Voccartstr. 66

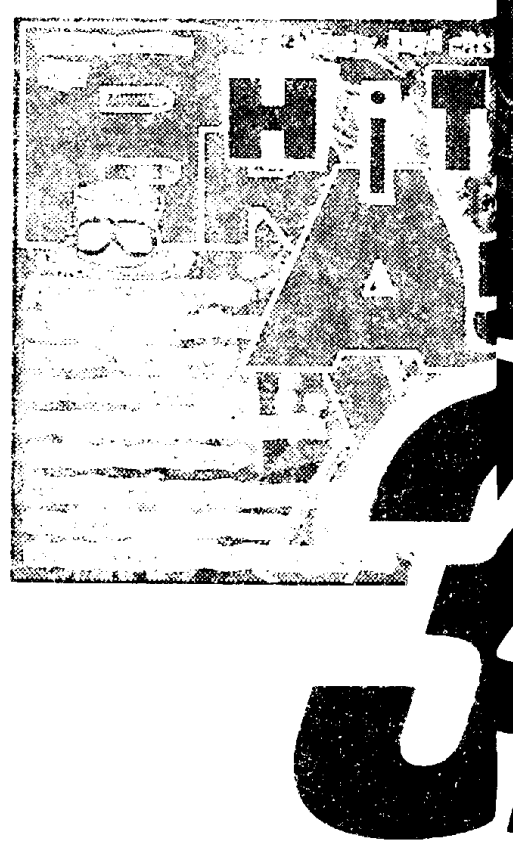
☎ 0949-2406-9520



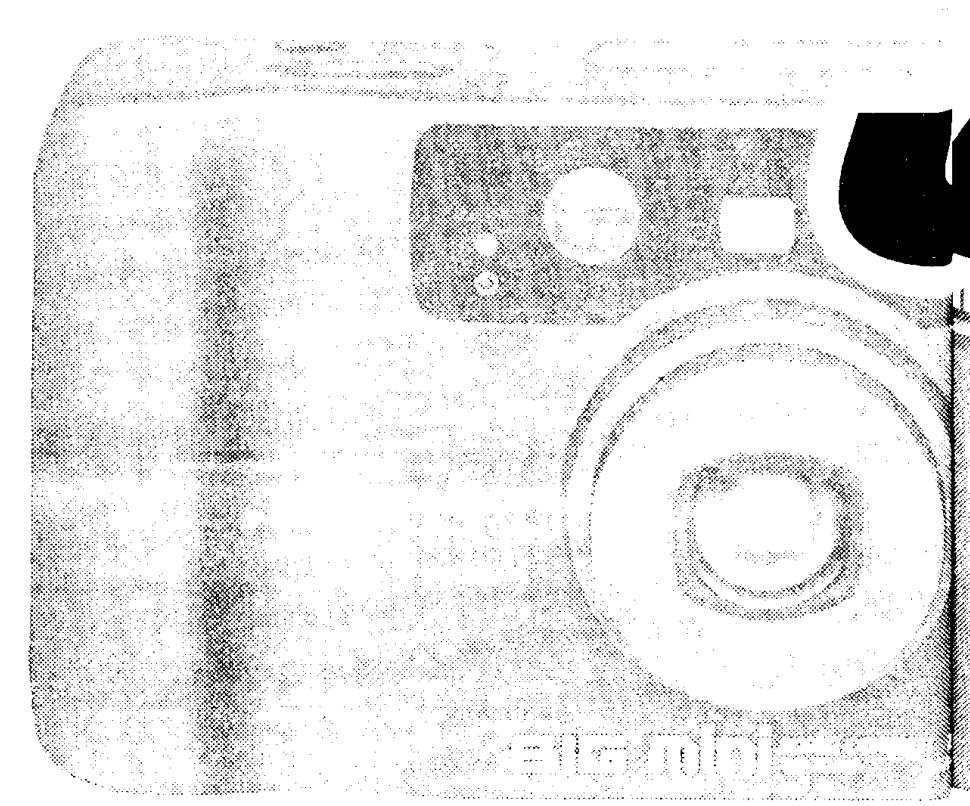
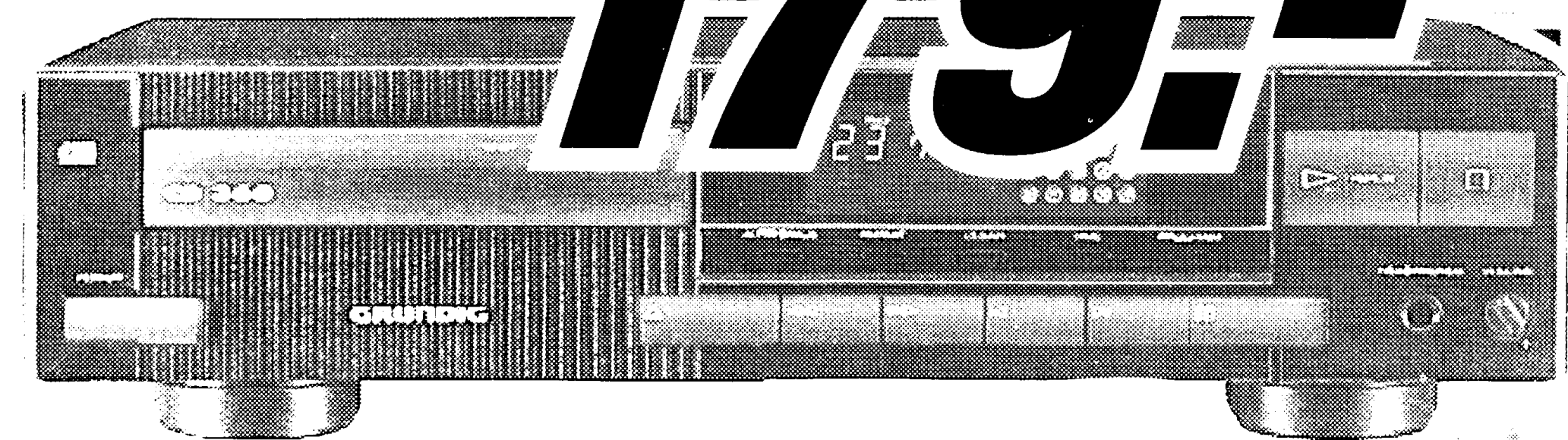
23.95



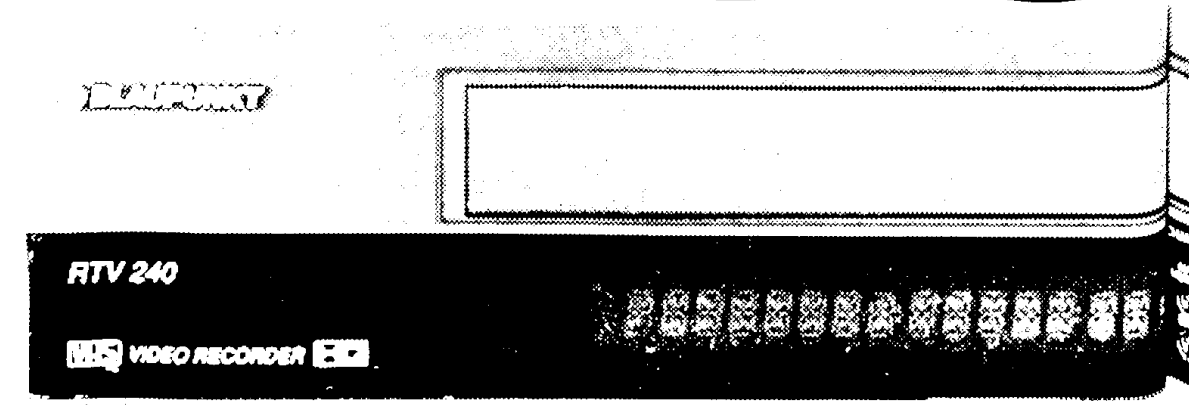
26.95



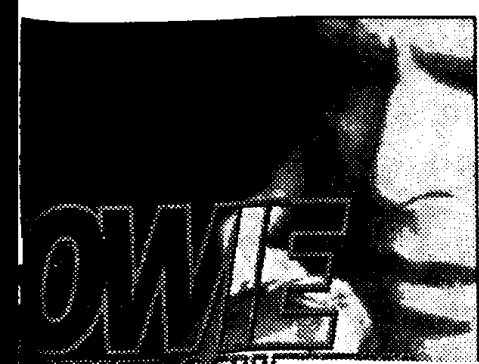

79.-

179.-



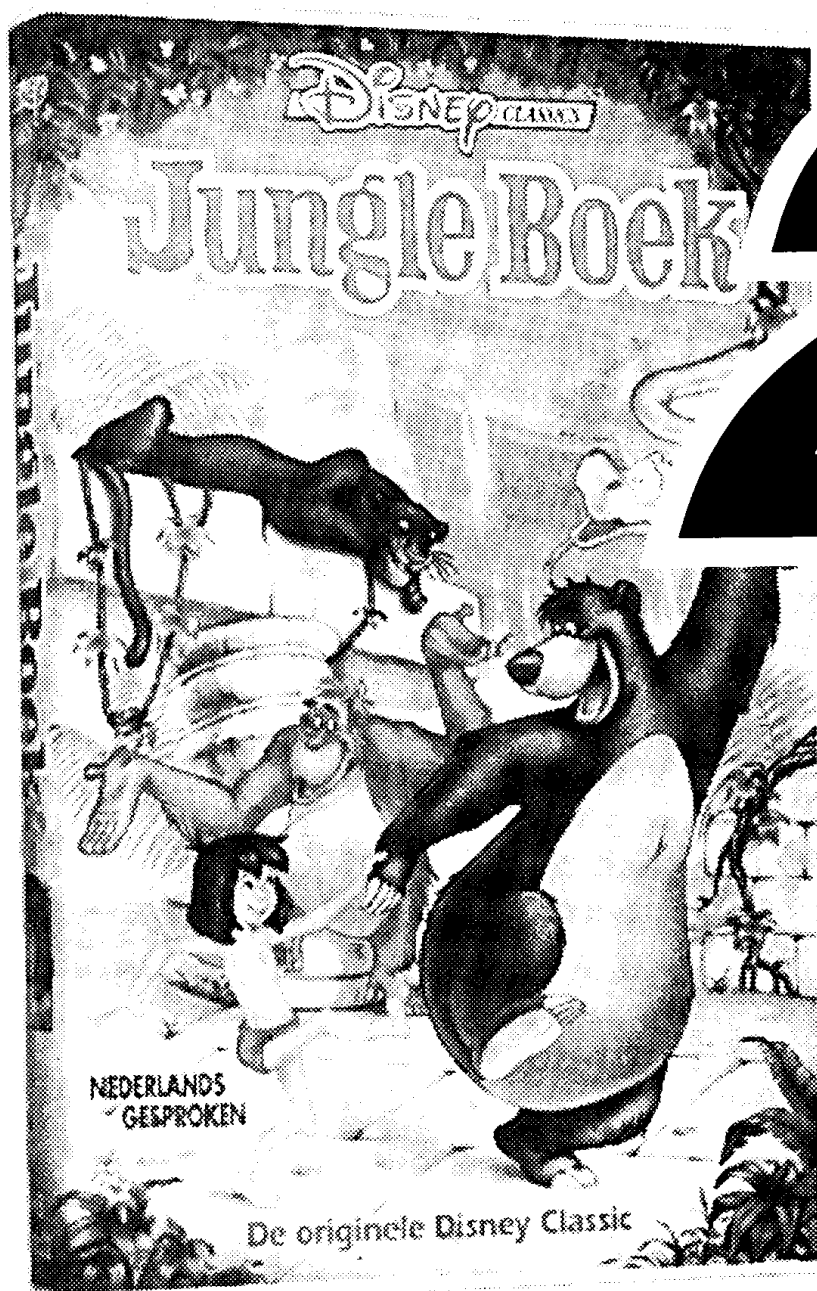
499



THUNDERDOME II

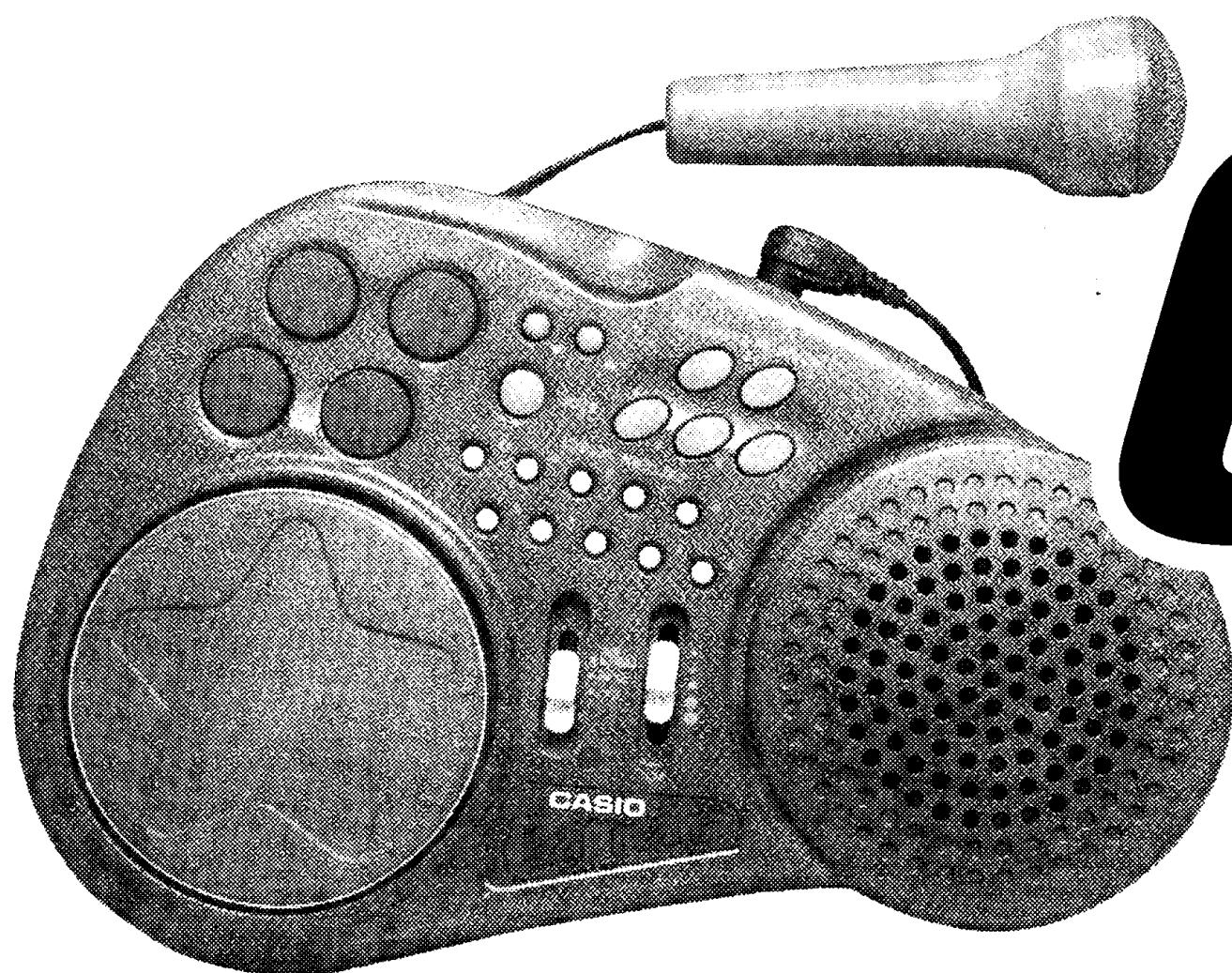
4.95

REAL DREAMTEAM:
★ BUZZ ★ THE PROPHET ★ DANO ★ GIZMO ★



29.95

29.-

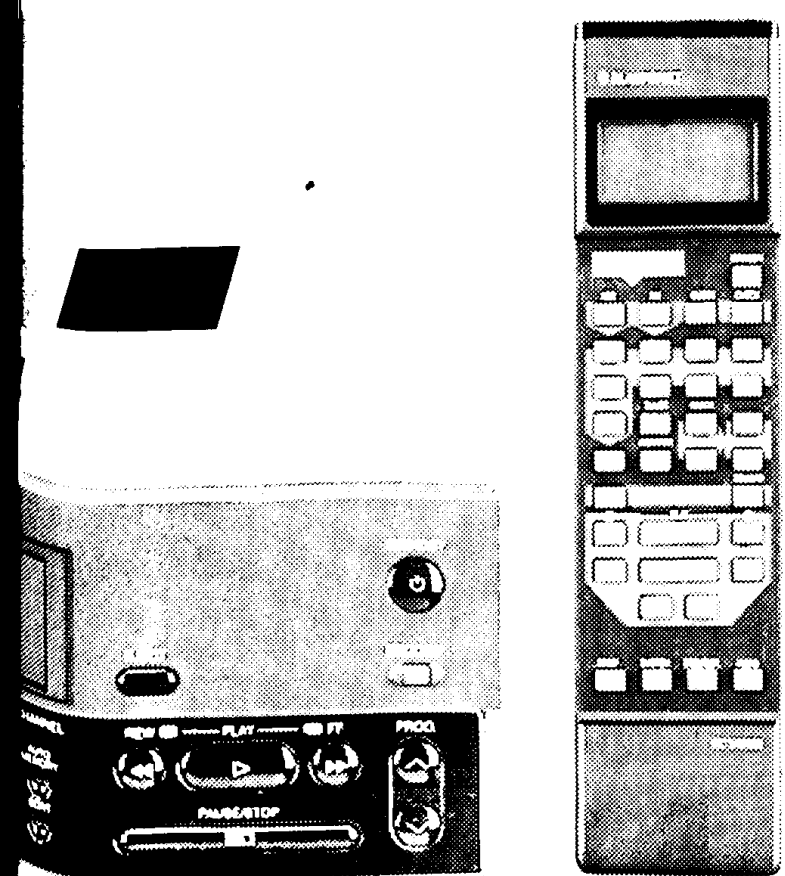


69.-

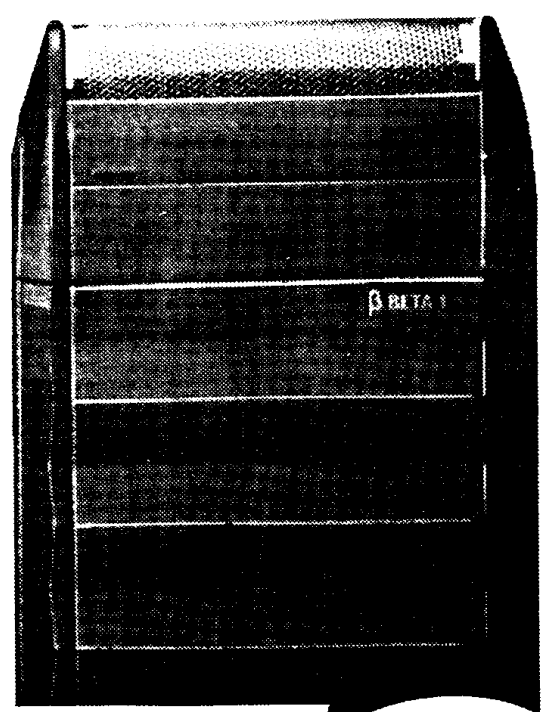


Superprijs!

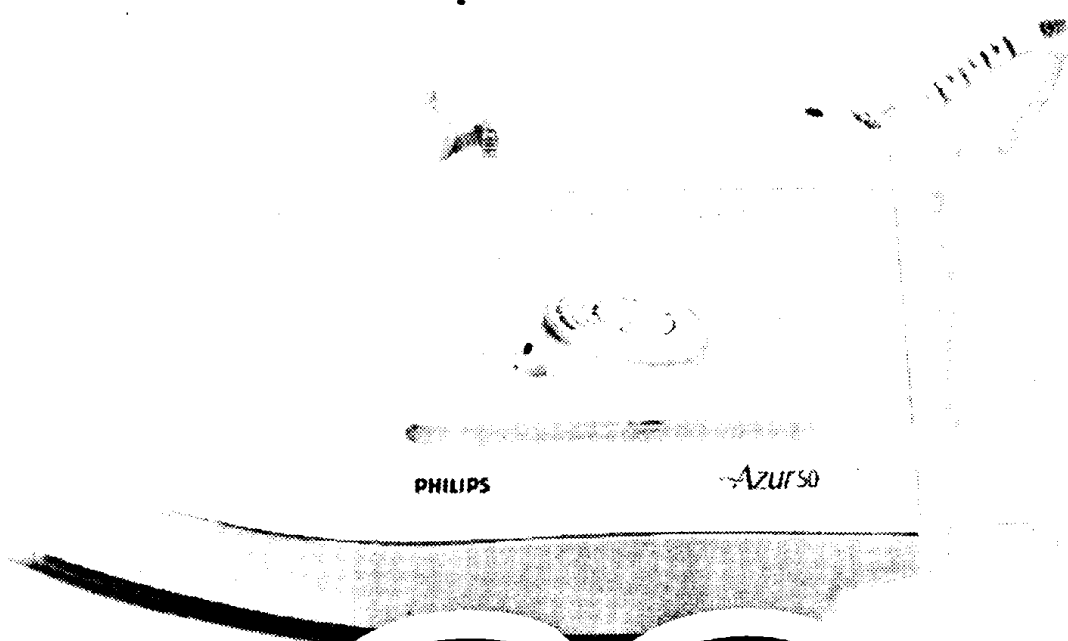
699.-



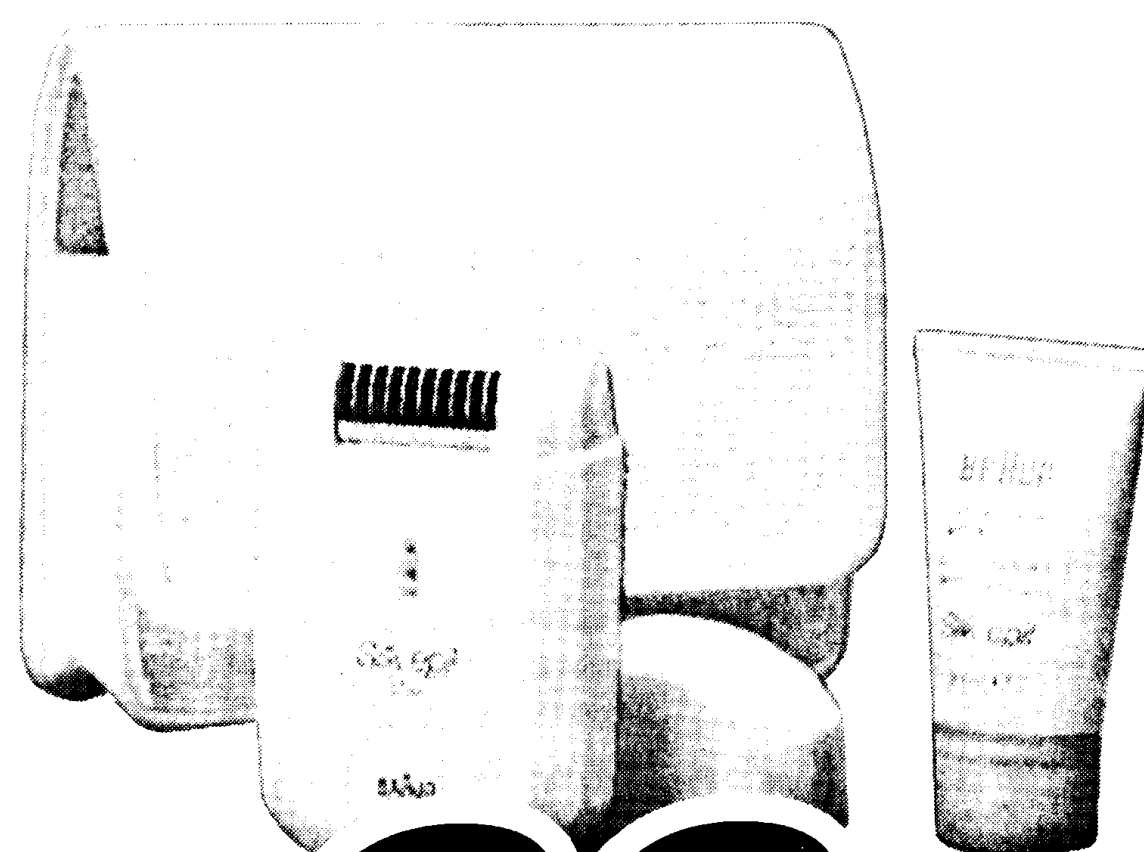
MediaMarkt



79.-

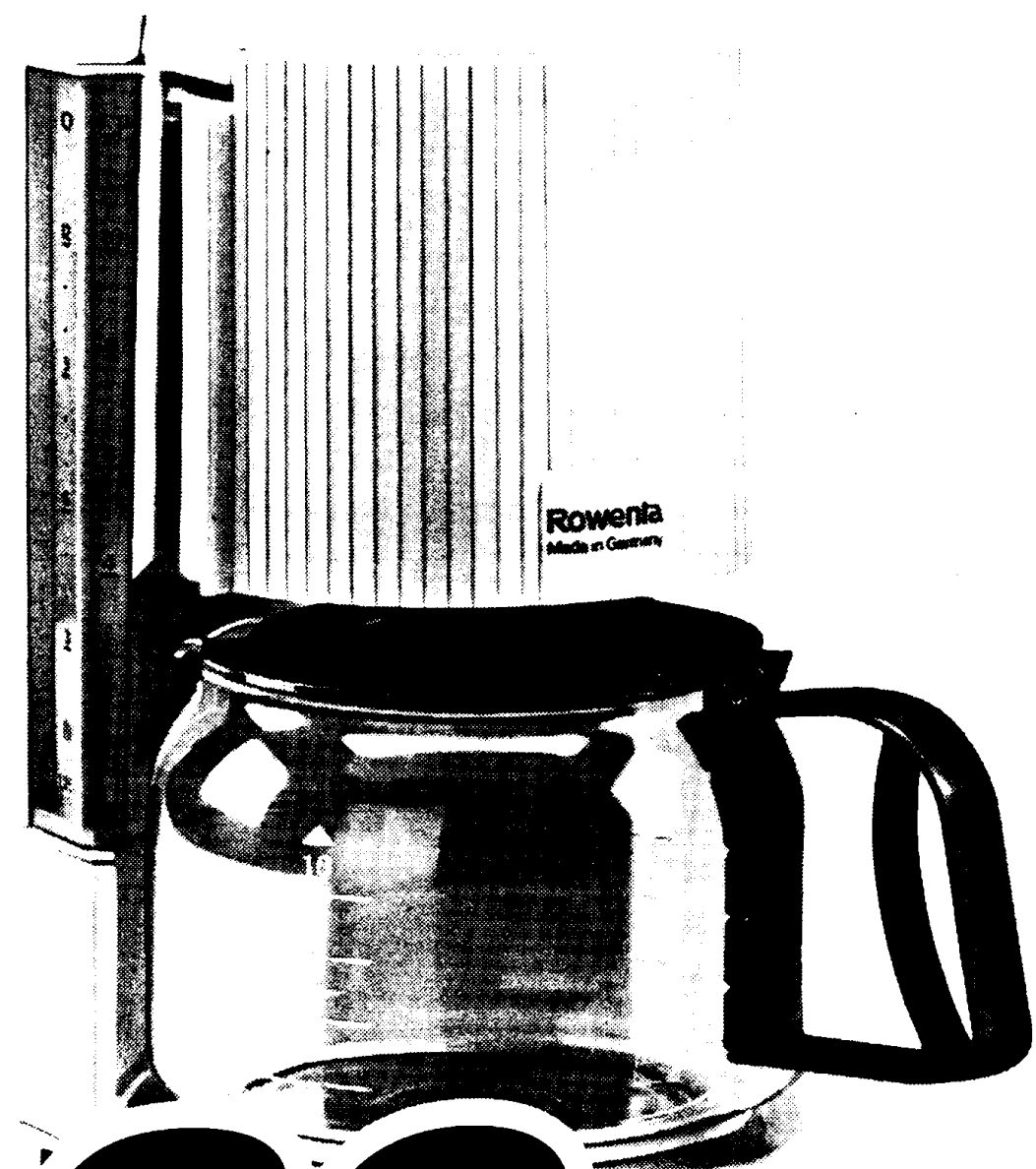


89.-

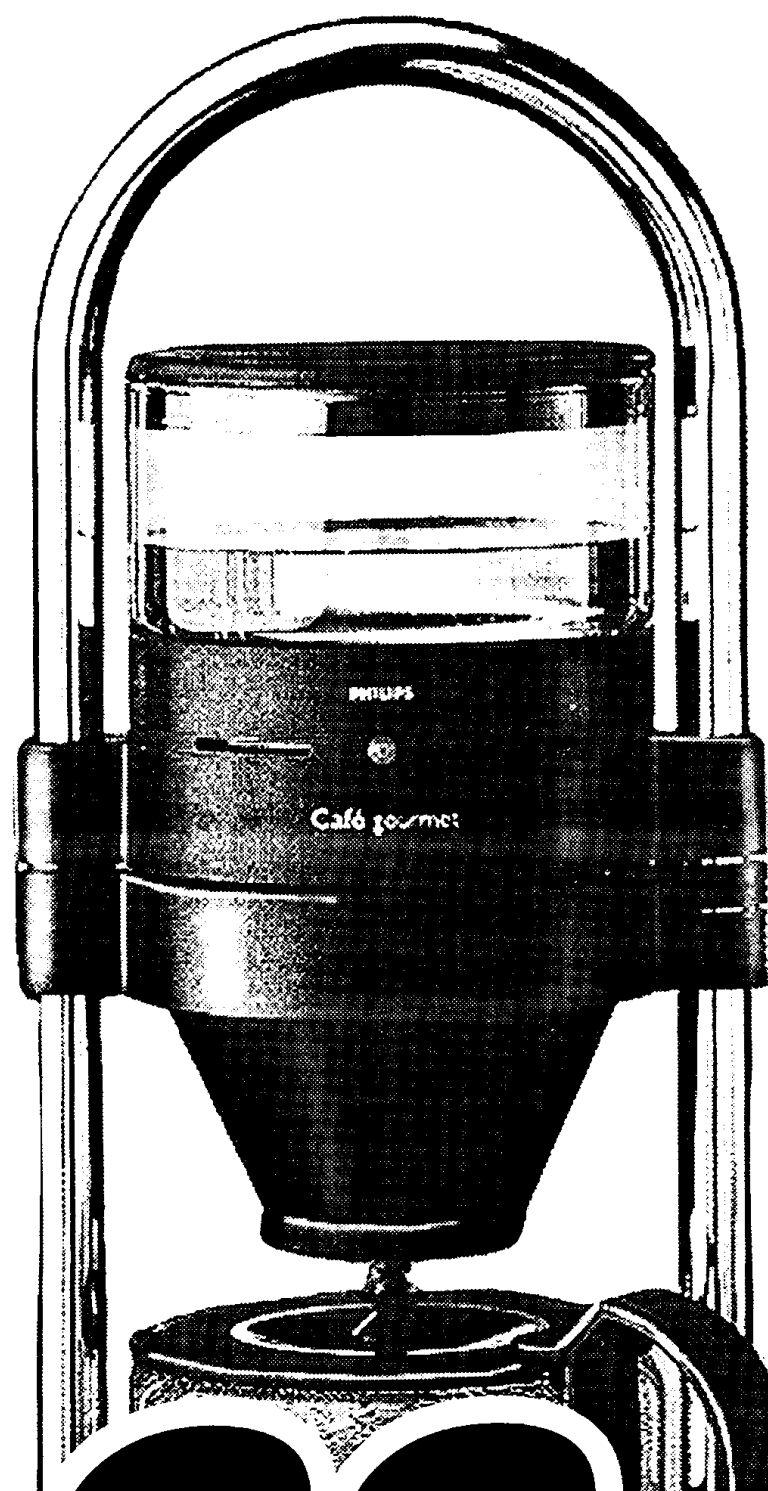


99.-

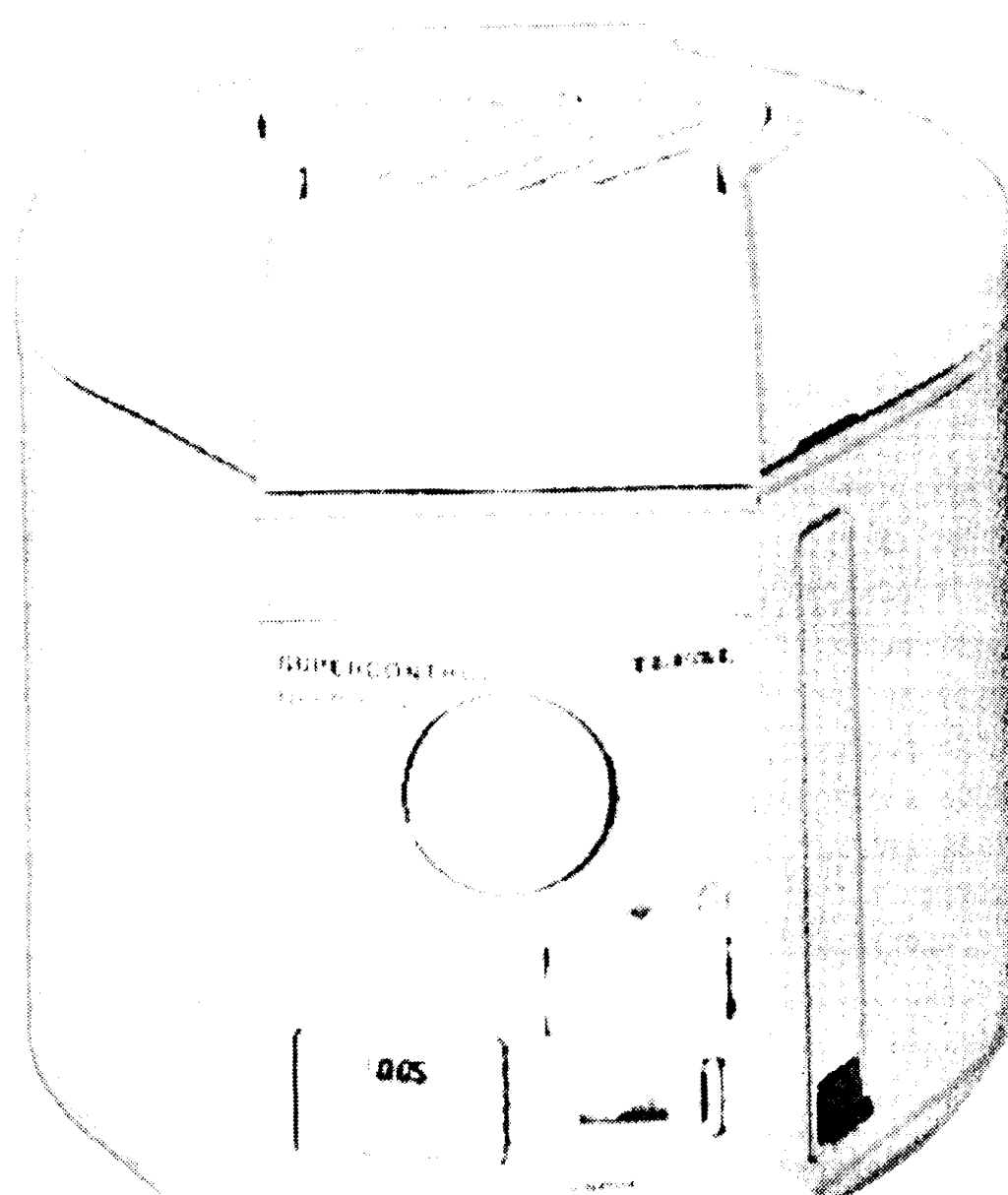
Holl
jaar
zen.
gen
wor
cent
cent
Auto



39.-



99.-



139.-

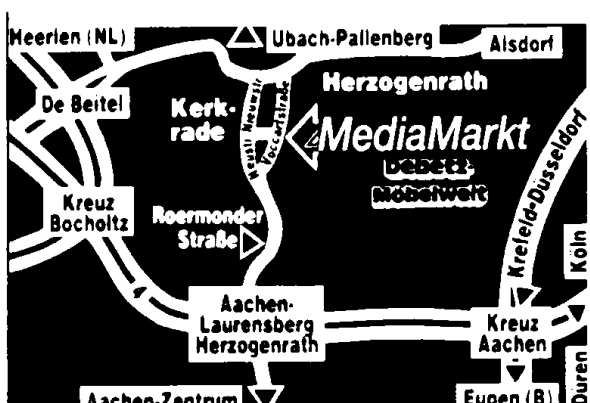
De l
RAL
deu
de o
is d
niet
beu
een
laat
typ
sur
alle
ma
aan

De
plaa
altij
Dec
nisa
geli
ven
mal
ke
nin
me
ma
sch
dra
dec
pla
All
gae
bra
ten
ma
ter

V
Ze
vis
ke
ter
ma
na
ni
Ee
sti
Op
bi
le
ge
D
sl
vl
ve
ge
te
ta

- Alle prijzen DM prijzen
- Aanbiedingen maximaal 2 stuks per klant
- Aanbiedingen zolang de voorraad strekt
- Afwijkingen in de afbeeldingen en kennelijke drukfouten voorbehouden
- Wij staan donderdag's tot 20.30 uur voor U klaar

Let op:
Zaterdag tot
18.00 geopend



MediaMarkt

Video - TV - HiFi - CDs - Electro - Foto - Computer - Telecom - voor Meeneemprijzen

Herzogenrath - Straß

Voccartstr. 66

☎ 0949-2406-9520

Holland International verlaagt prijzen

Holland International verlaagt volgend jaar de prijzen voor vlieg- en autoreizen. De belangrijkste vliegbestemmingen Spanje, Griekenland en Turkije worden in het zomerseizoen vijf procent goedkoper; Portugal zelfs tien procent.

Autoreizen naar Spanje worden vijftien

procent voordeliger en naar Frankrijk tien procent. Reizen naar Duitsland, het Caraïbisch gebied en het Verre-Oosten, plus bestemmingen in eigen land worden duurder.

De grootste reisorganisatie van Nederland, met een jaaromzet van 1.660 miljoen gulden, zegt af te willen van een duur imago.

H.I. geeft volgend jaar minder brochures uit dan voorheen. Zo wordt het aantal Europese gidsen voor vliegtravels teruggebracht van acht naar twee: Turkije en Griekenland en Spanje en Portugal. Alleen in de sector bootreizen wordt het aantal gidsen uitgebreid van een naar twee. Naast de zeetoechten komt er een gids met riviercruises.

Verder heeft Holland International aangekondigd dat volgend jaar vakantievluchten vanaf de Rotterdamse luchthaven Zestienhoven worden georganiseerd. Wekelijks zullen drie vliegtuigen van Transavia vakantievluchten vervoeren naar Europese bestemmingen. Wie vanaf die luchthaven boekt, krijgt vijftig gulden korting op de reissom.

Watersporttentoonstelling voor het eerst in december

Recordaantal boten op derde Hiswa '93

• Jachten in allerlei soorten en maten op de Hiswa.

Foto: GPD

De Hiswa die zaterdag in de RAI in Amsterdam zijn deurend open, is dit jaar al de derde in successie. Toch is de watersportwereld nog niet 'expositie-moe'. Op de beurs staan 420 exposanten, een tiental meer dan op de laatste Hiswa. Behalve alle typen plezierjachten en surfartikelen worden er ook allerlei accessoires en informatie over vaarvakanties aangeboden.

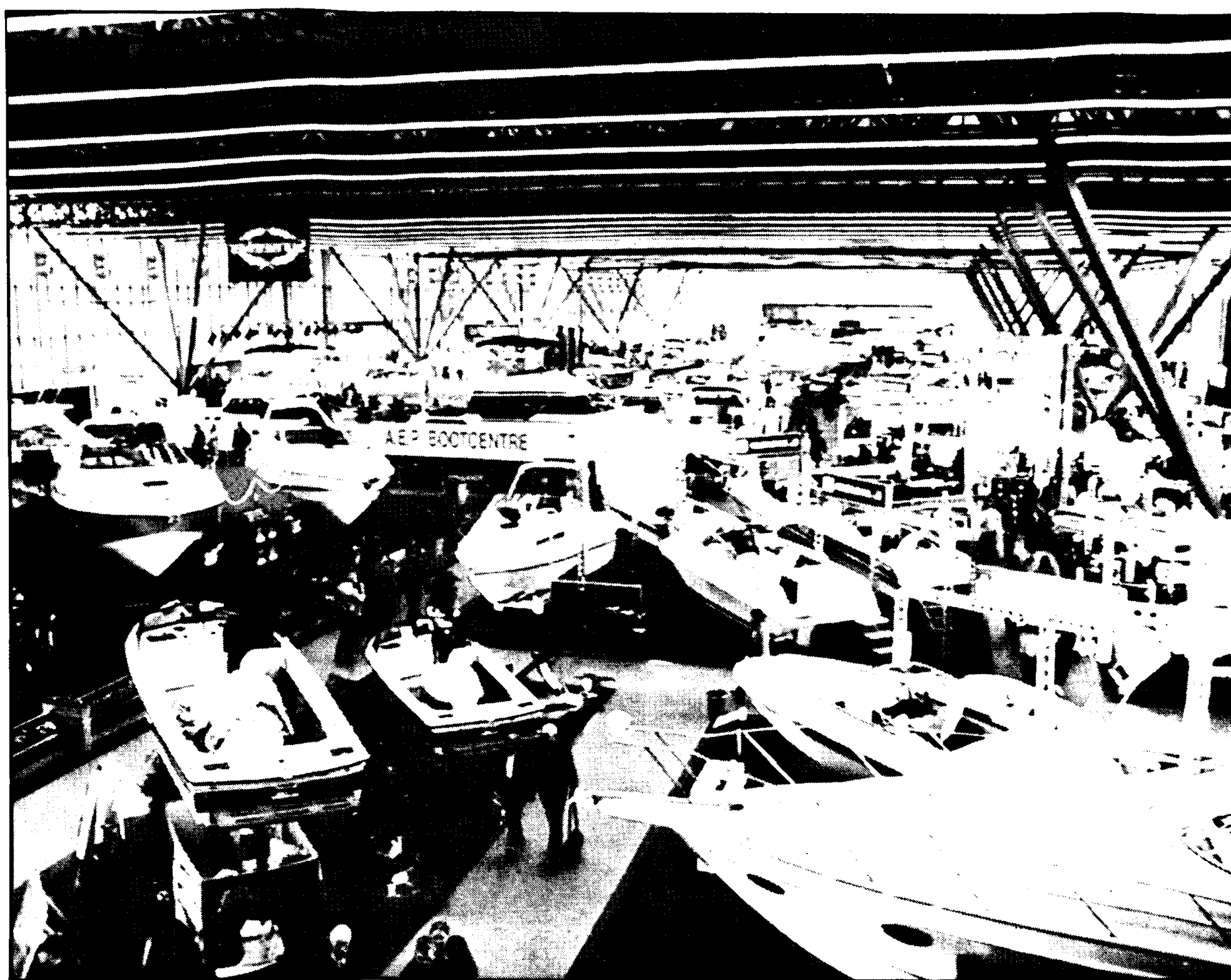
De december-Hiswa komt in de plaats van de Hiswa die normaal altijd in het voorjaar plaatsvond. December biedt volgens de organisatoren meer dan in maart mogelijkheden voor primeurs. Bovendien is het voor werven gemakkelijker om met de specifieke wensen van de koper rekening te houden, want er is ineens meer tijd beschikbaar. Het maakt immers nogal wat verschil voor de aflevering of de opdracht voor een nieuwe boot in december of in maart wordt geplaatst.

Alle recessiepraat ten spijt, het gaat goed met de watersportbranche. Het aantal vaarrecreanten groeit, zowel in de verhuurmarkt al in de traditionele chartervaart.

Vaarvakantie

Zeil- en motorboten, sportboten, visboten, catamarans, surfplanen, kleding, zeilen, masten, waterski- en duiksportartikelen, motoren, onderhoudspullen en navigatie-apparatuur, het is allemaal op de Hiswa te zien.

Een belangrijk deel van de beurs staat in het teken van vakantie. Op de 'vakantiemarkt' zijn aanbieders van vakanties, vaarscholen en verhuurbedrijven vertegenwoordigd. De afgelopen buitengewoon slechte zomer heeft amper invloed gehad op het aantal vaarvakanties. Wel zijn er bij bruggen en sluisen minder doorvaarten geregistreerd, maar het aantal dagen dat men op de boot



heeft vertoefd heeft dit jaar geen neergang te zien gegeven.

Voor beginnende zeilers is er 'het starteiland'. Hier zijn open zeilboten en catamarans te vinden. In het 'houtbouwpaviljoen' kunnen zelfbouwers hun hart

ophalen. Ze kunnen er terecht voor ideeën voor zelfbouw en voor restauratie van oude jachten.

Hoewel er op deze Hiswa ook weer tal van grote dure jachten staan te pronken, blijkt duidelijk dat de belangstelling is voor kleine

nere boten groeit. Het kleine, per trailer vervoerbare jacht is in opkomst. Men trekt er blijkbaar liever graag zelf op uit met meeneming van de eigen boot. De Hiswa in de RAI in Amsterdam duurt tot en met zondag 19 december en is dagelijks ge-

opend van 10 tot 17 uur en donderdag 16 en vrijdag 17 december ook tot 22 uur. De entree bedraagt 15 gulden, kinderen en 65-plussers betalen de helft, een gezinskaart (voor 2 volwassenen en maximaal 2 kinderen) kost 35 gulden.

Uitheemse planten in Paleis Het Loo

In het Theehuis van Rijksmuseum Paleis Het Loo zijn van 14 december tot en met 30 januari uitheemse planten te zien, die vooral in het verleden door de Oranjes zijn verzameld.

De familie vergaart al drie eeuwen lang allerlei gewassen,

die worden gehouden in niet voor het publiek toegankelijke kassen. Men kan nu echter een kijkje nemen in de speciaal ingerichte 'wintertuin'. Er zijn zelfs bloem- en vruchtdragende planten te bewonderen, zoals de wintersneeuwbal en de aardbei-

boom. De beide Willem de Derde, de koning-stadhouder en de koning, waren de actiefste verzamelaars van de familie. De koning-stadhouder, die Het Loo in 1684 liet bouwen, liet de VOC het een en ander meebrengen. De koning betrof de plantjes vooral via ambassadeurs. In het museum zijn vanaf 18 december ook kerstdecoraties te zien. Blikvangers zijn een paar traditioneel versierde bomen. Tot 14 maart is in Het Loo ook nog de expositie te bezichtigen van Meissner porselein van stadhouder Willem V.

Skelet dino in Noorderdierenpark

Het Noorderdierenpark in Emmen heeft een zeer bijzonder skelet aangekocht van een 75 miljoen jaar oude dinosaurius van het type Hypacrosaurus. Het ongeveer negen meter lange en vrijwel complete skelet werd in 1991 opgegraven door Zwartvoet Indianen in Montana (VS). Het zal deze maand in Emmen worden tentoongesteld. Het exacte aankoopbedrag wil het dierenpark niet mededelen, maar volgens een woordvoerder gaat het om enkele tonnen. Het skelet is in Canada geprepareerd en gemonteerd. Voor zover bekend is er alleen een vergelijkbaar exemplaar in een museum in Canada. Het geraamte is bedoeld voor een permanente expositie die naar verwachting in 1995 in het park te zien zal zijn. Daarvoor zal het Biochron - het in 1985 geopende deel van het park dat de geschiedenis van de aarde en het leven daarop laat

zien - ingrijpend worden verbouwd.

Wegens de huidige belangstelling voor dinosaurussen heeft de directie van het park besloten alvast een tijdelijke expositie in te richten waarop onder meer het skelet te zien zal zijn. Een Canadese expert is maandag begonnen met de opbouw. Op 21 december zal de expositie worden geopend. Er zal ook uitvoerige informatie worden gegeven over alles wat er tot nu toe bekend is over voeding en voortplanting van de giganten. Ook replica's van eieren en embryo's worden geëxposeerd.

Volgens woordvoerder Henk Hiddingh van het park zullen er geen science fictionachtige elementen aan de expositie worden toegevoegd. „Wij vertellen het echte verhaal aan de hand van alle wetenschappelijke bewijzen die tot nu toe zijn aangetroffen.”

Maasdam maakt eerste cruise

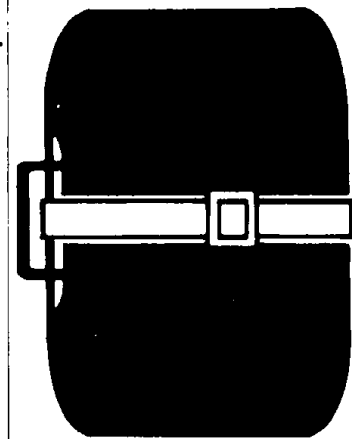
Het nieuwe cruiseschip Maasdam van de Holland-Amerika Lijn is vanuit Fort Lauderdale (Florida) aan zijn eerste cruise naar het Caraïbisch gebied begonnen. Vorige week heeft June Alysson (een beroemde filmster uit de jaren '40 en '50) het op een werf in de Italiaanse stad Triest gebouwde schip gedoopt.

De Maasdam is het tweede schip van een serie van drie zusterschepen. De Statendam vaart

reeds; de Ryndam komt volgend jaar in de vaart. De Maasdam is het vijfde schip van de (tot het Amerikaanse concern Carnival Cruise Line) behorende HAL dat deze naam draagt. Het eerste kwam in 1872 in de vaart. De vierde Maasdam heeft van 1952 tot 1968 voor de HAL gevaren.

De nieuwe Maasdam (55.000 ton) heeft een hutcapaciteit voor 1.266 passagiers. Aan boord is veel antiek en hedendaagse Nederlandse kunst.

Het schip maakt in 1994 cruises door het Caraïbisch gebied, naar Alaska en naar Australië/Nieuw-Zeeland.



Hoogleraar
verwilt
luchtvaart-
maatschappijen
manipulatie

'Prijs vliegticket deugt van geen kant'

Onlangs vroeg oud-hoogleraar A.F. van Weele aan zijn reisbureau een prijsopgaaf voor een retourvlucht Amsterdam-Izmir (Turkije). Hij moest daarvoor zaken zijn. Van Weele ontving kort daarop een fax met de gevraagde prijsopgaaf. Tot zijn ontsteltenis bleek dat hij, afhankelijk van de dag van vertrek en duur van verblijf, minimaal 765 en maximaal 3170 gulden moest betalen. Een in zijn ogen belachelijk prijsverschil. „Bij de bakker betaal ik toch ook niet op woensdag twee gulden voor een brood en op vrijdag acht?”

Van Weele, commissaris bij Van Ginkel Reizen, steekt zijn verontwaardiging niet onder stoelen of banken. „Het is te zot om los te lopen. De luchtvaartmaatschappij heeft er toch niets te maken met hoe lang ik ergens blijf of op welke dag ik reis. Maar, als er een zaterdag of zondagochtend in de reis valt, krijg ik een beloning van bijna 2500 gulden. Je kunt ook zeggen dat je gestraft wordt als je in het week-einde thuis wilt zijn. Kortom: Je wordt gewoon een poot uitgedraaid.”

Maar het wordt nog gekker. Van Weele, die zich niet zonder slag of stoot bij de willekeur van de luchtvaartmaatschappij neerlegt, vroeg het reisbureau naar de prijs van twee enkele reizen. En wat schetste zijn verbazing: een enkele reis Amsterdam-Izmir (met vertrek op maandag tot en met donderdag) kostte slechts 460 gulden. In het weekeinde kwam daar nog een toeslag van vijftig gulden op. De vlucht dien- de wel met Turkish Airlines te worden gemaakt, zo stond er nog bij. Dat viel mee, dacht hij, tot hij verderop las dat voor de terugvlucht Izmir-Amsterdam 1508 gulden moest worden neergegeld.

Van Weele: „Waarom moet ik

nou drie keer zoveel voor de terugreis als voor de heenreis betalen? Ik betaal voor de ene helft volkoren toch ook niet drie keer zoveel als voor de andere helft? En waarom moet ik met Turkish Airlines vliegen? Ik wil gewoon met de KLM. Zo word je toch aan alle kanten gepakt. Ze denken zeker dat de consument gek is?”

Van Weele liet zich daarom nog altijd niet uit het veld slaan. Hij boekte gewoon een chartervlucht naar Izmir. Heen met Transavia en terug met Martinair. Uit en thuis was hij geen 3170 maar 615 gulden kwijt. Bijkomend voordeel was dat het chartervliegtuig rechtstreeks naar Izmir vloog en niet, zoals de lijndiensten van de KLM en Turkish Airlines, een tussenlanding in Istanbul maakte.

„Hier houdt je verstand toch op. Je kunt bij wijze van spreken voor tweeduizend gulden naar Bangkok, Thailand vliegen. Maar een simpele lijnvlucht naar Izmir kost 3170 gulden. Het lijkt er verdomd veel op dat de maatschappijen hun goedkope intercontinentale vluchten subsidiëren met hun dure Europese vluchten. Laat die vent die naar Bangkok gaat zelf zijn reis betalen.”

Deze wantoestanden zijn volgens Van Weele te wijten aan het feit dat de luchtvaartindustrie negentig jaar na de eerste vlucht van de gebroeders Wright nog steeds niet volwassen is. De luchtvaartmaatschappijen dankzij bescherming van de overheid doen en laten wat zij willen. „In de VS zijn de prijzen doorzichtiger. Ook in Europa wordt het tijd voor een duidelijk prijsbeleid”, zo meent de professor. „Als de bakker dergelijke stunts uithaalt, krijg je gegarandeerd een volksopstand.”

korte toer

DONDERDAG 10 DECEMBER
MAASTRICHT: Kerstmarkt op en rondom het Vrijthof.

holterweg 8 van 10.30 tot 18 uur.

VALKENBURG: Kerstmarkt in de gemeentegrot, zaterdag en zondag van 12 tot 22 uur, maandag tot en met vrijdag van 14 tot 22 uur. Tot en met 19 december.

HASSELT: Winkels in het centrum geopend van 14 tot 18 uur.

ZATERDAG 11 DECEMBER
HEERLEN: Kerstmarkt in het centrum tot 22 december. Zaterdag geopend van 9 tot 17 uur, zondag van 12 tot 17 uur, verder tijdens winkeltijden.

BEEK: Sinterklaas-feest en jaarmarkt van 11 tot 18 uur.

OURSBEK: Kerst-Inn met optredens, verkoop van zelfgemaakte spullen, kerstbomen etc. in Jeugdhuis de Schepensbank van 16 tot 22 uur.

BRUNSSUM: Kerstmarkt met handgemaakte spullen in het Delta College van 11 tot 15 uur.

URMOND: Kerstmarkt in de oude kern en terpkerk van 15 tot 21 uur.

GELEEN: Kerstmarkt in het centrum.

SITTARD: Kerstmarkt op het Timpelplein.

THORN: Kerstmarkt in omgeving Wijngaard van 11 tot 18 uur.

WEERT: Kerstmarkt in het centrum, ook zondag.

KERKRADE: Kerst In met muziek, zang en spel in de Rodahal.

ZONDAG 12 DECEMBER
OOST-MAARLAND: Kerstmarkt met decoratieve artikelen in herberg De Brookhof, Rijck-

KLIMMEN: Wandeling met gids met als thema 'monumenten'. Start om 16 uur bij kerk Klimmen.

WIJNANDSRAD: Poppententoonstelling in gemeenschapshuis van 11 tot 18 uur, met demonstraties en cursus-informatie.

GULPEN: Winterwandeling van de Veldlopers, diverse afstanden, start tussen 8 en 14 uur bij Ontmoetingscentrum Timpaan, Rosstraat 2.

(ADVERTENTIE)

KRO'S TV STUDIO
DEZE WEEK SLECHTS

TV STUDIO
Je weet waarvoor
je kiest



[illegible]

**Als beste getest
Super Trinitron**

voor **2399,-**

**Dom van den Bergh
maakt betalen gemakkelijk**

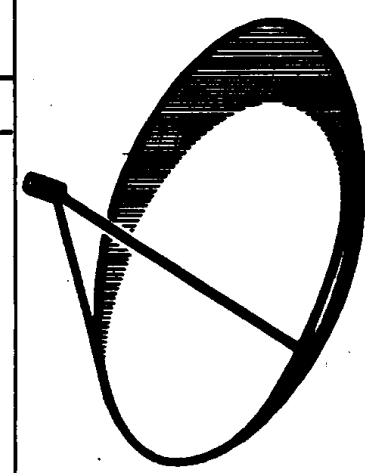
- Betalen in 4 termijnen zonder rente.
- Met de Comfort card nog meer betalingsmogelijkheden.
- Vraag ernaar in onze winkel.
- Betalen met PIN-code.



BETROUWBAARHEID - KWALITEIT - BETROUWBAARHEID

5000 EUROPESE ELECTRO SPECIALISTEN. DE BESTEN VAN DE WERELD.

LEA HALL, CHICHESTER DIST.



BBC 2

RTBF/La Une

16.05 Vacaturebank. 18.20 Noubu noubu. Kinderprogr. 17.20 Parker Law (Can't lose). Amer. jeugdserie. Aff. Jerry est un surdoué. 17.50 Promo 96 (Class of '96). Amer. serie. Aff. Bonnes vacances. 18.15 L'empire des médias. Speelprogr. rond de media. 18.50 Servi chaud. Gev. magazine. 19.30 Nieuws. 20.10 Autant savoir. Magazine. Vandaag met Hughes Auray en Soulestar. 23.25 Filmmagazine. 23.35 Laatste nieuws. 23.55 24 H ur les marchés. Beursberichten. 00.00-01.00 Reflets du libéralisme. Politieke uitzending.

SPORTS 21

19.30 Nieuws. (Nieuws levers in gebarentaal). 20.10 Tefelennis. Belgische kampioenschappen. Volgende tijden onder voorbehoud. 23.05-23.10 Nieuws en beursberichten.

Eurosport

08.30 Aerobics. 09.00 Ritmische gymnastiek. 10.00 Aerobics. EK. 11.00 Marathon van Chicago. 12.00 Voetbal. Eur. bekerwedstrijden. (herh.). 14.00 Snooker. 16.00 Truck-race. Magazine. 16.30 Ushockey. NHL-magazine. 17.30 Auto- en motorsportmagazine. 18.30 Euroski. Wintersportmagazine. 19.30 Eurosportnews. 20.00 Boksen. 21.00 Autoport. Race van de kampioenen. 22.00 Voetbal. Eur. bekerwedstrijden. 00.00 Karting. Seizoensoverzicht. Hoogtepunten. (herh.). 01.00-01.30 Eurosportnews.

Super Channel

05.30 Victory. 06.00 Super shop. 06.30 NBC network news. 07.00 ITN World news. 07.15 Eur. business today. 07.30 CNBC business tonight. 08.00 NBC network news. 08.30 ITN World news. 08.45 Eur. business today. 09.00 Super shop. 12.00 World business. 12.30 West of Moscow. Oosteuropese zakennieuws. 13.00 Today. Actualiteitenrubriek. 13.30 FTVT Market wrap. 14.00 Today. 14.30 The money wheel. Financieel nieuws. 18.00 Today. 19.00 ITN World news. 19.30 Culture calendar. Eur. cultureel magazine. 20.00 Now. Talkshow. 21.00 Disaster chronicles. Documentaire over natuurrampen. 21.30 Financial Times report. 22.00 ITN World news. 22.30 Eur. business today. 22.45 Market wrap. 23.00 The Tonight Show with Jay Leno. Talkshow. 23.30 NBC network news. 00.00 Real personal. Talkshow. 00.30 NBC network news. 01.00 Later with Bob Costas. Talkshow. 01.30 The law and Mr. Jones. serie. 02.00 China news Europe. Zakenmagazine in het Mandarijn. Chinese en Engels. 04.00-05.30 Classic movie: Corregidor. Amer. speelfilm uit 1943.

TV 5

06.00 Ochtendprogr. 11.55 Nieuws. 12.00 La chance aux chansons. 12.40 Zwitsers nieuws. 13.05 Monsieur le ministre. 13.30 Le cercle de minuit. 14.55 Wetenschappelijk magazine. 15.10 G. v. 16.00 Nieuws. 16.10 Vision 5. Gev. magazine met intern. actualiteiten. 16.30 Comment ça va? 16.50 Kookrubrik. 17.05 Jongerenmagazine. 17.40 Evian. 18.10 Questions pour un champion. 18.30 Nieuws. 18.55 Weekbladoverzicht. 19.00 Des chiffres et des lettres. 19.30 Belgisch nieuws. 20.00 Nord sud. 20.30 Tell quel. 21.00 Nieuws en intern. weerbericht. 21.40 Savoir plus. Magazine. 22.55 Viva. Magazine. 23.50 Nieuws. 00.15 Sept jours en Afrique. 00.35 Reves d'Afrique. Reportages. 01.10 Intérieur nuit. 01.40 La chance aux chansons. 02.15 Magazine culturel africain. 02.45 Afrique australe. 03.15 Orient sur Seine. 03.25 Espace francophone. 03.55 Sindbad. 04.25 Reflets: Images d'ailleurs. (herh.). 05.20 Eurojournal. Europees nieuws.

BBC 1

07.00 Business breakfast. 08.00 BBC Breakfast news. 10.05 Kilroy. 10.45 Newshour. 11.00 Nieuws. 11.05 Playdays. 11.30 Gev. ochtendmagazine. Met om 12.00 en 13.00 nws. 13.15 Pebble Mill. 13.55 Reg. nws. 14.00 nws. 14.30 Neighbours. 14.50 XYZ. Quiz. 15.15 Prisoner of Second Avenue. Amer. speelfilm uit 1975. 16.50 Blinky Bill. 17.15 Get your own back. 17.30 The Boot Street band. 17.55 Newshour. 18.05 Blue Peter. 18.35 Neighbours. 19.00 Nieuws. 19.30 Reg. nws. 20.00 Top of the pops. 20.30 EastEnders. 21.00 Life in the freezer. 21.30 Goodnight sweetheart. 22.50 Nieuws. 22.30 Crimewatch UK. 23.15 Question time. 00.15 Crimewatch UK update. De eerste resultaten van de update. 00.30 Spenser for hire, misdaadserie. 04.00-04.30 BBC Select.

radio

Omroep Limburg
Elk heel uur nieuws.
6.05 Radiofietstocht-Spiel Glückshörer (6.15 Wort in den Tag; 6.45 Hoorzender; 7.15 Vandaag; 7.30 Personeel; 7.45 Guit. 7.50 Guit. 8.00 Guit. 8.15 Guit. 8.30 Guit. 8.45 Guit. 8.55 Guit. 9.00 Guit. 9.15 Guit. 9.30 Guit. 9.45 Guit. 9.55 Guit. 10.00 Guit. 10.15 Guit. 10.30 Guit. 10.45 Guit. 10.55 Guit. 11.00 Guit. 11.15 Guit. 11.30 Guit. 11.45 Guit. 11.55 Guit. 12.00 Guit. 12.15 Guit. 12.30 Guit. 12.45 Guit. 12.55 Guit. 13.00 Guit. 13.15 Guit. 13.30 Guit. 13.45 Guit. 13.55 Guit. 14.00 Guit. 14.15 Guit. 14.30 Guit. 14.45 Guit. 14.55 Guit. 15.00 Guit. 15.15 Guit. 15.30 Guit. 15.45 Guit. 15.55 Guit. 16.00 Guit. 16.15 Guit. 16.30 Guit. 16.45 Guit. 16.55 Guit. 17.00 Guit. 17.15 Guit. 17.30 Guit. 17.45 Guit. 17.55 Guit. 18.00 Guit. 18.15 Guit. 18.30 Guit. 18.45 Guit. 18.55 Guit. 19.00 Guit. 19.15 Guit. 19.30 Guit. 19.45 Guit. 19.55 Guit. 20.00 Guit. 20.15 Guit. 20.30 Guit. 20.45 Guit. 20.55 Guit. 21.00 Guit. 21.15 Guit. 21.30 Guit. 21.45 Guit. 21.55 Guit. 22.00 Guit. 22.15 Guit. 22.30 Guit. 22.45 Guit. 22.55 Guit. 23.00 Guit. 23.15 Guit. 23.30 Guit. 23.45 Guit. 23.55 Guit. 24.00 Guit. 24.15 Guit. 24.30 Guit. 24.45 Guit. 24.55 Guit. 25.00 Guit. 25.15 Guit. 25.30 Guit. 25.45 Guit. 25.55 Guit. 26.00 Guit. 26.15 Guit. 26.30 Guit. 26.45 Guit. 26.55 Guit. 27.00 Guit. 27.15 Guit. 27.30 Guit. 27.45 Guit. 27.55 Guit. 28.00 Guit. 28.15 Guit. 28.30 Guit. 28.45 Guit. 28.55 Guit. 29.00 Guit. 29.15 Guit. 29.30 Guit. 29.45 Guit. 29.55 Guit. 30.00 Guit. 30.15 Guit. 30.30 Guit. 30.45 Guit. 30.55 Guit. 31.00 Guit. 31.15 Guit. 31.30 Guit. 31.45 Guit. 31.55 Guit. 32.00 Guit. 32.15 Guit. 32.30 Guit. 32.45 Guit. 32.55 Guit. 33.00 Guit. 33.15 Guit. 33.30 Guit. 33.45 Guit. 33.55 Guit. 34.00 Guit. 34.15 Guit. 34.30 Guit. 34.45 Guit. 34.55 Guit. 35.00 Guit. 35.15 Guit. 35.30 Guit. 35.45 Guit. 35.55 Guit. 36.00 Guit. 36.15 Guit. 36.30 Guit. 36.45 Guit. 36.55 Guit. 37.00 Guit. 37.15 Guit. 37.30 Guit. 37.45 Guit. 37.55 Guit. 38.00 Guit. 38.15 Guit. 38.30 Guit. 38.45 Guit. 38.55 Guit. 39.00 Guit. 39.15 Guit. 39.30 Guit. 39.45 Guit. 39.55 Guit. 40.00 Guit. 40.15 Guit. 40.30 Guit. 40.45 Guit. 40.55 Guit. 41.00 Guit. 41.15 Guit. 41.30 Guit. 41.45 Guit. 41.55 Guit. 42.00 Guit. 42.15 Guit. 42.30 Guit. 42.45 Guit. 42.55 Guit. 43.00 Guit. 43.15 Guit. 43.30 Guit. 43.45 Guit. 43.55 Guit. 44.00 Guit. 44.15 Guit. 44.30 Guit. 44.45 Guit. 44.55 Guit. 45.00 Guit. 45.15 Guit. 45.30 Guit. 45.45 Guit. 45.55 Guit. 46.00 Guit. 46.15 Guit. 46.30 Guit. 46.45 Guit. 46.55 Guit. 47.00 Guit. 47.15 Guit. 47.30 Guit. 47.45 Guit. 47.55 Guit. 48.00 Guit. 48.15 Guit. 48.30 Guit. 48.45 Guit. 48.55 Guit. 49.00 Guit. 49.15 Guit. 49.30 Guit. 49.45 Guit. 49.55 Guit. 50.00 Guit. 50.15 Guit. 50.30 Guit. 50.45 Guit. 50.55 Guit. 51.00 Guit. 51.15 Guit. 51.30 Guit. 51.45 Guit. 51.55 Guit. 52.00 Guit. 52.15 Guit. 52.30 Guit. 52.45 Guit. 52.55 Guit. 53.00 Guit. 53.15 Guit. 53.30 Guit. 53.45 Guit. 53.55 Guit. 54.00 Guit. 54.15 Guit. 54.30 Guit. 54.45 Guit. 54.55 Guit. 55.00 Guit. 55.15 Guit. 55.30 Guit. 55.45 Guit. 55.55 Guit. 56.00 Guit. 56.15 Guit. 56.30 Guit. 56.45 Guit. 56.55 Guit. 57.00 Guit. 57.15 Guit. 57.30 Guit. 57.45 Guit. 57.55 Guit. 58.00 Guit. 58.15 Guit. 58.30 Guit. 58.45 Guit. 58.55 Guit. 59.00 Guit. 59.15 Guit. 59.30 Guit. 59.45 Guit. 59.55 Guit. 60.00 Guit. 60.15 Guit. 60.30 Guit. 60.45 Guit. 60.55 Guit. 61.00 Guit. 61.15 Guit. 61.30 Guit. 61.45 Guit. 61.55 Guit. 62.00 Guit. 62.15 Guit. 62.30 Guit. 62.45 Guit. 62.55 Guit. 63.00 Guit. 63.15 Guit. 63.30 Guit. 63.45 Guit. 63.55 Guit. 64.00 Guit. 64.15 Guit. 64.30 Guit. 64.45 Guit. 64.55 Guit. 65.00 Guit. 65.15 Guit. 65.30 Guit. 65.45 Guit. 65.55 Guit. 66.00 Guit. 66.15 Guit. 66.30 Guit. 66.45 Guit. 66.55 Guit. 67.00 Guit. 67.15 Guit. 67.30 Guit. 67.45 Guit. 67.55 Guit. 68.00 Guit. 68.15 Guit. 68.30 Guit. 68.45 Guit. 68.55 Guit. 69.00 Guit. 69.15 Guit. 69.30 Guit. 69.45 Guit. 69.55 Guit. 70.00 Guit. 70.15 Guit. 70.30 Guit. 70.45 Guit. 70.55 Guit. 71.00 Guit. 71.15 Guit. 71.30 Guit. 71.45 Guit. 71.55 Guit. 72.00 Guit. 72.15 Guit. 72.30 Guit. 72.45 Guit. 72.55 Guit. 73.00 Guit. 73.15 Guit. 73.30 Guit. 73.45 Guit. 73.55 Guit. 74.00 Guit. 74.15 Guit. 74.30 Guit. 74.45 Guit. 74.55 Guit. 75.00 Guit. 75.15 Guit. 75.30 Guit. 75.45 Guit. 75.55 Guit. 76.00 Guit. 76.15 Guit. 76.30 Guit. 76.45 Guit. 76.55 Guit. 77.00 Guit. 77.15 Guit. 77.30 Guit. 77.45 Guit. 77.55 Guit. 78.00 Guit. 78.15 Guit. 78.30 Guit. 78.45 Guit. 78.55 Guit. 79.00 Guit. 79.15 Guit. 79.30 Guit. 79.45 Guit. 79.55 Guit. 80.00 Guit. 80.15 Guit. 80.30 Guit. 80.45 Guit. 80.55 Guit. 81.00 Guit. 81.15 Guit. 81.30 Guit. 81.45 Guit. 81.55 Guit. 82.00 Guit. 82.15 Guit. 82.30 Guit. 82.45 Guit. 82.55 Guit. 83.00 Guit. 83.15 Guit. 83.30 Guit. 83.45 Guit. 83.55 Guit. 84.00 Guit. 84.15 Guit. 84.30 Guit. 84.45 Guit. 84.55 Guit. 85.00 Guit. 85.15 Guit. 85.30 Guit. 85.45 Guit. 85.55 Guit. 86.00 Guit. 86.15 Guit. 86.30 Guit. 86.45 Guit. 86.55 Guit. 87.00 Guit. 87.15 Guit. 87.30 Guit. 87.45 Guit. 87.55 Guit. 88.00 Guit. 88.15 Guit. 88.30 Guit. 88.45 Guit. 88.55 Guit. 89.00 Guit. 89.15 Guit. 89.30 Guit. 89.45 Guit. 89.55 Guit. 90.00 Guit. 90.15 Guit. 90.30 Guit. 90.45 Guit. 90.55 Guit. 91.00 Guit. 91.15 Guit. 91.30 Guit. 91.45 Guit. 91.55 Guit. 92.00 Guit. 92.15 Guit. 92.30 Guit. 92.45 Guit. 92.55 Guit. 93.00 Guit. 93.15 Guit. 93.30 Guit. 93.45 Guit. 93.55 Guit. 94.00 Guit. 94.15 Guit. 94.30 Guit. 94.45 Guit. 94.55 Guit. 95.00 Guit. 95.15 Guit. 95.30 Guit. 95.45 Guit. 95.55 Guit. 96.00 Guit. 96.15 Guit. 96.30 Guit. 96.45 Guit. 96.55 Guit. 97.00 Guit. 97.15 Guit. 97.30 Guit. 97.45 Guit. 97.55 Guit. 98.00 Guit. 98.15 Guit. 98.30 Guit. 98.45 Guit. 98.55 Guit. 99.00 Guit. 99.15 Guit. 99.30 Guit. 99.45 Guit. 99.55 Guit. 100.00 Guit. 100.15 Guit. 100.30 Guit. 100.45 Guit. 100.55 Guit. 101.00 Guit. 101.15 Guit. 101.30 Guit. 101.45 Guit. 101.55 Guit. 102.00 Guit. 102.15 Guit. 102.30 Guit. 102.45 Guit. 102.55 Guit. 103.00 Guit. 103.15 Guit. 103.30 Guit. 103.45 Guit. 103.55 Guit. 104.00 Guit. 104.15 Guit. 104.30 Guit. 104.45 Guit. 104.55 Guit. 105.00 Guit. 105.15 Guit. 105.30 Guit. 105.45 Guit. 105.55 Guit. 106.00 Guit. 106.15 Guit. 106.30 Guit. 106.45 Guit. 106.55 Guit. 107.00 Guit. 107.15 Guit. 107.30 Guit. 107.45 Guit. 107.55 Guit. 108.00 Guit. 108.15 Guit. 108.30 Guit. 108.45 Guit. 108.55 Guit. 109.00 Guit. 109.15 Guit. 109.30 Guit. 109.45 Guit. 109.55 Guit. 110.00 Guit. 110.15 Guit. 110.30 Guit. 110.45 Guit. 110.55 Guit. 111.00 Guit. 111.15 Guit. 111.30 Guit. 111.45 Guit. 111.55 Guit. 112.00 Guit. 112.15 Guit. 112.30 Guit. 112.45 Guit. 112.55 Guit. 113.00 Guit. 113.15 Guit. 113.30 Guit. 113.45 Guit. 113.55 Guit. 114.00 Guit. 114.15 Guit. 114.30 Guit. 114.45 Guit. 114.55 Guit. 115.00 Guit. 115.15 Guit. 115.30 Guit. 115.45 Guit. 115.55 Guit. 116.00 Guit. 116.15 Guit. 116.30 Guit. 116.45 Guit. 116.55 Guit. 117.00 Guit. 117.15 Guit. 117.30 Guit. 117.45 Guit. 117.55 Guit. 118.00 Guit. 118.15 Guit. 118.30 Guit. 118.45 Guit. 118.55 Guit. 119.00 Guit. 119.15 Guit. 119.30 Guit. 119.45 Guit. 119.55 Guit. 120.00 Guit. 120.15 Guit. 120.30 Guit. 120.45 Guit. 120.55 Guit. 121.00 Guit. 121.15 Guit. 121.30 Guit. 121.45 Guit. 121.55 Guit. 122.00 Guit. 122.15 Guit. 122.30 Guit. 122.45 Guit. 122.55 Guit. 123.00 Guit. 123.15 Guit. 123.30 Guit. 123.45 Guit. 123.55 Guit. 124.00 Guit. 124.15 Guit. 124.30 Guit. 124.45 Guit. 124.55 Guit. 125.00 Guit. 125.15 Guit. 125.30 Guit. 125.45 Guit. 125.55 Guit. 126.00 Guit. 126.15 Guit. 126.30 Guit. 126.45 Guit. 126.55 Guit. 127.00 Guit. 127.15 Guit. 127.30 Guit. 127.45 Guit. 127.55 Guit. 128.00 Guit. 128.15 Guit. 128.30 Guit. 128.45 Guit. 128.55 Guit. 129.00 Guit. 129.15 Guit. 129.30 Guit. 129.45 Guit. 129.55 Guit. 130.00 Guit. 130.15 Guit. 130.30 Guit. 130.45 Guit. 130.55 Guit. 131.00 Guit. 131.15 Guit. 131.30 Guit. 131.45 Guit. 131.55 Guit. 132.00 Guit. 132.15 Guit. 132.30 Guit. 132.45 Guit. 132.55 Guit. 133.00 Guit. 133.15 Guit. 133.30 Guit. 133.45 Guit. 133.55 Guit. 134.00 Guit. 134.15 Guit. 134.30 Guit. 134.45 Guit. 134.55 Guit. 135.00 Guit. 135.15 Guit. 135.30 Guit. 135.45 Guit. 135.55 Guit. 136.00 Guit. 136.15 Guit. 136.30 Guit. 136.45 Guit. 136.55 Guit. 137.00 Guit. 137.15 Guit. 137.30 Guit. 137.45 Guit. 137.55 Guit. 138.00 Guit. 138.15 Guit. 138.30 Guit. 138.45 Guit. 138.55 Guit. 139.00 Guit. 139.15 Guit. 139.30 Guit. 139.45 Guit. 139.55 Guit. 140.00 Guit. 140.15 Guit. 140.30 Guit. 140.45 Guit. 140.55 Guit. 141.00 Guit. 141.15 Guit. 141.30 Guit. 141.45 Guit. 141.55 Guit. 142.00 Guit. 142.15 Guit. 142.30 Guit. 142.45 Guit. 142.55 Guit. 143.00 Guit. 143.15 Guit. 143.30 Guit. 143.45 Guit. 143.55 Guit. 144.00 Guit. 144.15 Guit. 144.30 Guit. 144.45 Guit. 144.55 Guit. 145.00 Guit. 145.15 Guit. 145.30 Guit. 145.45 Guit. 145.55 Guit. 146.00 Guit. 146.15 Guit. 146.30 Guit. 146.45 Guit. 146.55 Guit. 147.00 Guit. 147.15 Guit. 147.30 Guit. 147.45 Guit. 147.55 Guit. 148.00 Guit. 148.15 Guit. 148.30 Guit. 148.45 Guit. 148.55 Guit. 149.00 Guit. 149.15 Guit. 149.30 Guit. 149.45 Guit. 149.55 Guit. 150.00 Guit. 150.15 Guit. 150.30 Guit. 150.45 Guit. 150.55 Guit. 151.00 Guit. 151.15 Guit. 151.30 Guit. 151.45 Guit. 151.55 Guit. 152.00 Guit. 152.15 Guit. 152.30 Guit. 152.45 Guit. 152.55 Guit. 153.00 Guit. 153.15 Guit. 153.30 Guit. 153.45 Guit. 153.55 Guit. 154.00 Guit. 154.15 Guit. 154.30 Guit. 154.45 Guit. 154.55 Guit. 155.00 Guit. 155.15 Guit. 155.30 Guit. 155.45 Guit. 155.55 Guit. 156.00 Guit. 156.15 Guit. 156.30 Guit. 156.45 Guit. 156.55 Guit. 157.00 Guit. 157.15 Guit. 157.30 Guit. 157.45 Guit. 157.55 Guit. 158.00 Guit. 158.15 Guit. 158.30 Guit. 158.45 Guit. 158.55 Guit. 159.00 Guit. 159.15 Guit. 159.30 Guit. 159.45 Guit. 159.55 Guit. 160.00 Guit. 160.15 Guit. 160.30 Guit. 160.45 Guit. 160.55 Guit. 161.00 Guit. 161.15 Guit. 161.30 Guit. 161.45 Guit. 161.55 Guit. 162.00 Guit. 162.15 Guit. 162.30 Guit. 162.45 Guit. 162.55 Guit. 163.00 Guit. 163.15 Guit. 163.30 Guit. 163.45 Guit. 163.55 Guit. 164.00 Guit. 164.15 Guit. 164.30 Guit. 164.45 Guit. 164.55 Guit. 165.00 Guit. 165.15 Guit. 165.30 Guit. 165.45 Guit. 165.55 Guit. 166.00 Guit. 166.15 Guit. 166.30 Guit. 166.45 Guit. 166.55 Guit. 167.00 Guit. 167.15 Guit. 167.30 Guit. 167.45 Guit. 167.55 Guit. 168.00 Guit. 168.15 Guit. 168.30 Guit. 168.45 Guit. 168.55 Guit. 169.00 Guit. 169.15 Guit. 169.30 Guit. 169.45 Guit. 169.55 Guit. 170.00 Guit. 170.15 Guit. 170.30 Guit. 170.45 Guit. 170.55 Guit. 171.00 Guit. 171.15 Guit. 171.30 Guit. 171.45 Guit. 171.55 Guit. 172.00 Guit. 172.15 Guit. 172.30 Guit. 172.45 Guit. 172.55 Guit. 173.00 Guit. 173.15 Guit. 173.30 Guit. 173.45 Guit. 173.55 Guit. 174.00 Guit. 174.15 Guit. 174.30 Guit. 174.45 Guit. 174.55 Guit. 175.00 Guit. 175.15 Guit. 175.30 Guit. 175.45 Guit. 175.55 Guit. 176.00 Guit. 176.15 Guit. 176.30 Guit. 176.45 Guit. 176.55 Guit. 177.00 Guit. 177.15 Guit. 177.30 Guit. 177.45 Guit. 177.55 Guit. 178.00 Guit. 178.15 Guit. 178.30 Guit. 178.45 Guit. 178.55 Guit. 179.00 Guit. 179.15 Guit. 179.30 Guit. 179.45 Guit. 179.55 Guit. 180.00 Guit. 180.15 Guit. 180.30 Guit. 180.45 Guit. 180.55 Guit. 181.00 Guit. 181.15 Guit. 181.30 Guit. 181.45 Guit. 181.55 Guit. 182.00 Guit. 182.15 Guit. 182.30 Guit. 182.45 Guit. 182.55 Guit. 183.00 Guit. 183.15 Guit. 183.30 Guit. 183.45 Guit. 183.55 Guit. 184.00 Guit. 184.15 Guit. 184.30 Guit. 184.45 Guit. 184.55 Guit. 185.00 Guit. 185.15 Guit. 185.30 Guit. 185.45 Guit. 185.55 Guit. 186.00 Guit. 186.15 Guit. 186.30 Guit. 186.45 Guit. 186.55 Guit. 187.00 Guit. 187.15 Guit. 187.30 Guit. 187.45 Guit. 187.55 Guit. 188.00 Guit. 188.15 Guit. 188.30 Guit. 188.45 Guit. 188.55 Guit. 189.00 Guit. 189.15 Guit. 189.30 Guit. 189.45 Guit. 189.55 Guit. 190.00 Guit. 190.15 Guit. 190.30 Guit. 190.45 Guit. 190.55 Guit. 191.00 Guit. 191.15 Guit. 191.30 Guit. 191.45 Guit. 191.55 Guit. 192.00 Guit. 192.15 Guit. 192.30 Guit. 192.45 Guit. 192.55 Guit. 193.00 Guit. 193.15 Guit. 193.30 Guit. 193.45 Guit. 193.55 Guit. 194.00 Guit. 194.15 Guit. 194.30 Guit. 194.45 Guit. 194.55 Guit. 195.00 Guit. 195.15 Guit. 195.30 Guit. 195.45 Guit. 195.55 Guit. 196.00 Guit. 196.15 Guit. 196.30 Guit. 196.45 Guit. 196.55 Guit. 197.00 Guit. 197.15 Guit. 197.30 Guit. 197.45 Guit. 197.55 Guit. 198.00 Guit. 198.15 Guit. 198.30 Guit. 198.45 Guit. 198.55 Guit. 199.00 Guit. 199.15 Guit. 199.30 Guit. 199.45 Guit. 199.55 Guit. 200.00 Guit. 200.15 Guit. 200.30 Guit. 200.45 Guit. 200.55 Guit. 201.00 Guit. 201.15 Guit. 201.30 Guit. 201.45 Guit. 201.55 Guit. 202.00 Guit. 202.15 Guit. 202.30 Guit. 202.45 Guit. 202.55 Guit. 203.00 Guit. 203.15 Guit. 203.30 Guit. 203.45 Guit. 203.55 Guit. 204.00 Guit. 204.15 Guit. 204.30 Guit. 204.45 Guit. 204.55 Guit. 205.00 Guit. 205.15 Guit. 205.30 Guit. 205.45 Guit. 205.55 Guit. 206.00 Guit. 206.15 Guit. 206.30 Guit. 206.45 Guit. 206.55 Guit. 207.00 Guit. 207.15 Guit. 207.30 Guit. 207.45 Guit. 207.55 Guit. 208.00 Guit. 208.15 Guit. 208.30 Guit. 208.45 Guit. 208.55 Guit. 209.00 Guit. 209.15 Guit. 209.30 Guit. 209.45 Guit. 209.55 Guit. 210.00 Guit. 210.15 Guit. 210.30 Guit. 210.45 Guit. 210.55 Guit. 211.00 Guit. 211.15 Guit. 211.30 Guit. 211.45 Guit. 211.55 Guit. 212.00 Guit. 212.15 Guit. 212.30 Guit. 212.45 Guit. 212.55 Guit. 213.00 Guit. 213.15 Guit. 213.30 Guit. 213.45 Guit. 213.55 Guit. 214.00 Guit. 214.15 Guit. 214.30 Guit. 214.45 Guit. 214.55 Guit. 215.00 Guit. 215.15 Guit. 215.30 Guit. 215.45 Guit. 2

Niets is deze week te plat voor onze Chablis.

Chablis, Sancerre of Pouilly Fumé schenken bij zo'n simpel scholletje? Is dat niet een beetje zonde van zulke chique topwijnen?

We dachten van niet. En wel omdat onze Chablis, Sancerre en Pouilly Fumé deze week nog geen tientje kosten. Verder hebben we ons platvisje

keurig gefileerd, gepaneerd en speciaal voor de kerst ook nog eens culinair gevuld met broccoli, geraspte kaas en garnalen.

Toen hebben we alles voorzichtig opgerold en in de diepvries gedaan. Dus zo plat zijn onze scholletjes toch ook weer niet.



Pouilly Fumé (14.95), Sancerre (12.95), of Chablis, fles 0.75 liter **9.95**

Uit de diepvries:

CH Scholfilet gepaneerd, 2 stuks, 300 gram **5.99 3.99**

CH Scholfilet gevuld, 4 stuks, 350 gram of Scholfilet naturel, 3 stuks, 300 gram **6.99 4.99**

Uit de bedieningsafdeling:
Gerosterde achterham,
100 gram **2.29**

Unox rookworst,
vacuüm verpakt,
350 gram **3.59**

CH Boerenwitbrood,
heel, verpakt **1.99**

Wasa Kalkoenbrood, met
sesam (425 of 1000 gram),
wicht (3.99), dubbel **2.99**

CH Witte puntjes,
verpakt 6 stuks **1.39**

Diamant frituurvet,
2 pakken à 1 kilo **4.99**

CH Zaanlander extra pittig
kaas 48+, vers van 't mes,
kilo **15.90**

CH Versa rookkaas met
kruiden 30+
stukje 125 gram **1.98**

Arcener Pilsener,
krat 24 flessen
à 0.3 liter **18.45**

Pickwick vruchten thee,
diverse smaken, doosje
10 zakjes à 4 gram **1.39**

D.E. Excellent koffie,
snijfiltermaling,
pak 250 gram **3.19**

CH Nestlé mini's, Crunch,
Nuts, KitKat, Smarties,
Lion of Bops,
zak 3.29 **3.09**

CH aankoop van 2 zakken gratis 'Aladdin'
kleurboek (zie de verpakking)

Wijn van de maand:
1992 Domaine Julian, Appellation
Châteauneuf-du-Pape Contrôlée,
'n delicate, volle rode Franse wijn,
fles 0.75 liter **15.95**

Verkade Dots en Arno's Crackers,
triopak **3.99**

Duyvis dipsausjes,
diverse soorten, zakje **79**

De Rulker Originals,
romig wit of extra puur,
doosje 200 gram **1.99**

CH Boodschappentas,
per stuk **2.95**

Kunstkerstboom,
180 cm hoog, makkelijk
op te zetten,
natuurgetrouw,
incl. standaard **69.95**

CH Albi Totaal,
Albi Matic **18.99**

CH Handsoap, pompflacon
en navulflacon à 250 ml,
samen **3.99**

Lurex feestpanty, diverse kleuren
en glittertjes, 20 denier,
per paar **9.95**

CH Kattenvoer,
diverse smaken, 4 zakken
à 400 gram **4.98**

Uit onze bloemenafdeling:
Kerststerren,
2 stuks **10.95**

Kerstbakje met beer en
conifeertje, **8.95**

Farmers Best schouderkarbonade,
kilo **6.99**

Riblapen,
verpakt, kilo **14.99**

CH Kipkarbonaden,
ca. 2000 gram **9.99**

Frik kalkoen
hamburger,
4 stuks **5.99**

Granny Smith,
zak 1 1/2 kilo **1.99**

Carmel Avocado of
Sharonfruit,
500 gram **1.99**

Broccoli,
500 gram **1.99**

De nieuwe Kerst Allen-
hande is uit 124 pagi-
na's vol feestelijke recep-
ten en informatie. En 8
pagina's actueel boodschappen-
nieuws. Hij ligt gratis voor u klaar.

AH Servicelijn: bel gratis 06-0305. De artikelen
in deze advertentie kunt u in alle AH winkels
kopen behalve de artikelen waar kleine cijfertjes
bij staan. Die artikelen kunt u alleen kopen in AH
winkels waar één van die cijfertjes op de deur
staat. Reclameprijs, gelden t/m zaterdag
12 december a.s. * Zolang de voorraad strekt.
** Verkrijgbaar in de meeste AH bedieningssta-
ties.



REISBILJET

(de verre) reizen doet
halen. Over de archi-
Chicago en over een
reusdoorn in Zuid-Af-
del en Oostenrijkse
over bestolen worden in

ondanks de recessie, de
reeds meer geld uit aan
belaalden wij er met 20
miljard gulden voor.

Behalve bekende
costa's en de
komen steeds naar
bestemmingen in
doen in onze vakantie

Want wie heeft
vertalen. Als in
van de

Aan de reisb-
Jos van
Jos van
Hans

Samen-
Van-
Tek-
Dit

Superlin

F. v. OPHUIZEN autohandel
biedt aan: Mitsubishi Lancer
Wagon 1.8 GLD '88; Por-
sche 944 i.z.g.st. '83; Toyota
Corolla 1.6 SXL 5-drs. '84;
Nissan Micra DX '86; Lada
Samara '89; Nissan Sunny
1.5 GL '84; Opel Kadett 1.2S
combi '83; Volvo 340 '84;
Mercedes 240 TD '81; Volvo
P544S katterug '85; Opel
Ascona 16N '80; Opel Manta
GTE uitgev. '77; Ford Sierra
2.0 L 5-bak, '84; Ford Fiesta
1.3 S '80; Ford Taunus 2.0
Ghia '79; Citroën eend '82;
Mitsubishi Colt 1.2 EL '83;
Ford Transit Camper; VW
Golf '80; VW Passat LS '81;
Fiat Panda 34 '82; Opel Ka-
dett 1.2S '79; Daaf 66 '74
f 950,-. Inkoop, verkoop, fi-
nanciering. Div. inruilers.
Akerst. Nrd. 52C, Hoens-
broek. Telef. 045-224425.
Geopend van 10.00-18.00
uur, zat. 10.00-17.00 uur.

AANBIEDING!! Nissan Mi-
cra '84; Nissan Stanza 1.6
'83; BMW 316, 318 '80 v/m
'84; Mercedes 200 D wit '83;
Mercedes 200 auto, om-
perkele staat '77; Kadett '79 v/m
'87; Ascona 80 v/m '82; Man-
ta GTE liefhebber '77; Fiat
Ritmo 60 CL '86; Panda
34 '82 v/m '86; Escort 1.3 '81
'83; Granada 2.3 '83; Volvo
343 '83; Skoda '82; Kever
'73. Swaarmen, A-fleesbe-
naan '74. Tele. 045-413568.
Inkoop en verkoop, financie-
ring mogelijk.

Autobedrijf M. JORITSMAN
te klas occasions: Audi 80
1.8 S '91; Audi 80 1.8 '80;
VW Golf 1.6 '92; VW Golf
1300 Manhattan '83; VW
Golf 1.3 CL '87; VW Jetta
1600 CL 4-drs. '86; Alfa 33
1.7 i '91; Seat Ibiza 1200 GL
'91; Suzuki Alto GL '91; Su-
zuki Alto GL '89; Opel Kadett
1.6i Sport '89; Toyota Starlet
'85. Auto's met Bovaggarantie,
APK keuringsgarantie.
Pastoriestraat 106, Nuth.

Renat
Kerred
Heerle
VW Passat 1.8
Citroën BX Lancer
Fiat Uno SX
Ford Sierra 2.0
Lancia Y 19 T
Peugeot 205 G
Peugeot 205 m
Peugeot 309 1.1
VW Jetta 1.3
Volvo 340 GL
Renault 5 TR
Renault Clio LR
Renault Clio R1
Renault 9 T
Renault 11 Sprint
Renault 19 GTD
Renault 19 GTD
Renault 19 GTD
Renault 21 Nevada
Renault 25 TXI

Kerkrad
BMW 316
Citroën BX 1.4
Fiat Uno Elegan
Honda Civic
Opel Kadett 1.8
Peugeot 205 G
Peugeot 309 G
Toyota Carina 4
Toyota Corolla
Renault 5 SL
Renault Clio RT
Renault 11 GTD
Renault 18 stat.
Renault 19 TR 3
Renault 19 GTD
Renault 19 GTD
Renault 21 GTL
Renault 21 GTL
Renault 25 V6

Autobedrijf
Kerres
Brukerweg 14
045-2309
Dom. Mijst. 25
045-45242

Voor Plac

Bel 045-719966 *Piccolo's* voor *méér* resultaat Bel 045-719966

<p>(50 cphm) Mier meester, als ik erin onderbreng nu ook nog uitloot.</p> <p>06-340.340.30</p> <p>Direkt snel sekskontakt met 'n meisje bij jou in de buurt. 06-330.280.57 (75cpm)</p> <p>Direkt Privé: snelt apart met de leukste meisjes! 06-9710 (100cpm).</p> <p>Tijdelijke ondergrond</p> <p>Direct apart met een leuk meisje! 06-320.328.66 (70c)</p> <p>Zoek je wulpse meisjes?</p> <p>Sex-thuis-kont. 06-320.340.4 (100cpm)</p> <p>Voor een SPANNEND privégesprek met een meisje (100cpm)</p> <p>06-320.330.32</p> <p>400 Meisjes wiltten direkt kointakt 06-320.322.11 (70cpm)</p> <p>300 Meiden zoeken een heel erotische 06-320.321*44 (100cpm)</p> <p>Onderling enri echt live!</p> <p>S.M. voor 2 (direkt apart). Ook voor strenger meesters! 06-320.322.17 (100cpm)</p> <p>Sex-voor-twee direkt kontakt met meiden, en jonge vrouwen. 06-320.330.46 (75cpm)</p> <p>Direkt apart met div. leuke meiden. Bel 06-9510 (75cpm)</p> <p>Nieuw:</p> <p>Homejongens, direct live telefoneren 06-320.322.61 (75cpm)</p> <p>Sex-voor-twee Snel 'n hete vrouw aan de telefoon 06-320.330.81 (75cpm).</p> <p>Meisjes zoeken een ervaren vriend 06-320.330.43 (100cpm)</p>	<p>Gratis v. vrouwen 06-4009, man- nen belven direct 'n meisje via 06-8504 (1 gpm)</p> <p>RUIPE vrouwen zoeken sekskontakt 06-320*330*80 (100cpm)</p> <p>Homo Regio KONTAKT. Direkt apart met een hete knul uit Limburg! 06-320.322.75 (75cpm)</p> <p>Hete meisjes die eenzaam zijn zoeken voor vervand sekskontakt!! 06-320.330.42 (75cpm)</p> <p>Nieuw: Hete meisjes uit de regio Limburg. Stendeling (100cpm)</p> <p>06-350-23-047</p> <p>Direkt gratis sekskontakt Sexkontakt 06-320.320.32 (100cpm)</p> <p>Partnersruil Direkt apart met vrouwen en meiden voor 'n heerz. avont. 06-320.330.91 - 75 cpn.</p> <p>Vrouwjes zeiken overding sekskontakt. Bel 06-9891 (100cpn)</p> <p>06-320.326.66</p> <p>Jonge Meiden Kontakt voor Snelt Sekskontakt (100cpm)</p> <p>Direkt kletsen met een leuk meisje! 06-320.330.90 (100cpm)</p> <p>Zoek je een lekkere knul?</p> <p>Gay-Dating 06-320.330.95* 75 cpn.</p> <p>06-9665 Hete meisjes willen sek- skontakt met tel.nr.: (100cpm)</p> <p>Nieuw:</p> <p>Sexafsprakke met 'n meisje. Vraag haar nr. 06-9844 - 100cpn.</p> <p>Direkt apart met een meisje of jongen voor 'n heel ongeprakt. 06-320.330.81 (75cpm)</p> <p>35+ sekskontakt volop rijpe vrouwen zoeken sekskontakt. 06-9616 (100cpm)</p>	<p>Meesjes zoeken sekskontakt Jonge vrouwen 06-320.330.66 (75cpn)</p> <p>Direkt een leuk meisje aan de lijn. Vraag haar tel.nr. voor een myndige uk. 75 cpn. *** 06-9810 ***</p> <p>LiveSex met een Ripe Ok- ker Vrouw Lekker een li- vegeprakt! 1 gpm</p> <p>06.96.86</p> <p>Ripe dame live. Jij mag 'n livegeprakt met ms. 1 gpm</p> <p>*06*320*320*63</p> <p>Volerikt tot dñt Vrouwen van chic tot volks. 1 gpm. Ze zijn 30 tot 55 jr. ALP!</p> <p>06.96.94</p> <p>STRAATMEIDE LIVE. Enke- ljk kun je live sssst shot en ond skrammied! 1 gpm.</p> <p>06.98.40</p> <p>Pornoparadijs 75cpn leuki meisjes 06.320.325.05 Ripe dame... 06.320.322.05 dork. meisjes 06.320.329.05 Ripe comb. 06.320.329.05</p> <p>Sex-O'Foombbox Live sessen met Filip & Joriel 06.320.329.50 1 gpm</p> <p>Op z'n FRANSIS Live met mij alleen France van Mond voll 1 gpm</p> <p>06.97.33</p> <p>Bi-sex voor 2, direkt apart met een heel seksje of 'n lekkere jongen 06-320.330.87 (75cpm)</p> <p>SM Kontakt Bij jou in de buurt 06-320.325.80 - 100cpn.</p> <p>Homo-jongens Hoor ze heet TEKEER gear 06-320*330*88 (75cpm)</p> <p>Prive kontakt Je krijgt direkt 'n meisje aan de lijn 06-9570 - 100cpm.</p> <p>Gratis sexkontakt met 400 hete meiden. 06-320.330.45 (100cpm)</p>	<p>Homo Waar gekind, echt live 06-320.327.01 (100cpm)</p> <p>Thuishkontakt meisjes in jouw regio. 06-320.326.33 (100cpm)</p> <p>Nieuw direkt seksbait met het meisje-wat je dromen. Bel 06-9757 (100cpm)</p> <p>Onderlinge jengens belien met sterke meesters.</p> <p>S.M. voor 2 06-320.326.99 (75cpn).</p> <p>Homokontakten Ziek 'n 'n hette jongen? 06-320.330.18 (75cpm)</p> <p>Lisa 06-320.331.02 f.1.-p.m. Maak je broek los en doe je ogen dicht. Lisa doet de rest.</p> <p>"Grieks Sex" Lisa draekt z. smt. 100cpm 06-320.325.55</p> <p>ROMY 06-320.331.04 Bel me als niemand je kan zien of horen en doe precies wat ik je willeg. 1gpm.</p> <p>WENDY 06-320.331.03 En liggen, ontspan je en doe met je handen wat Wendy je wagst. 1-pm.</p> <p>EROTFOON 06-320.320.12 Nee, niet olikem tijlen! f.1.-pm.</p> <p>50(cphm) Gerard is toch JOUW vriend, waarom moet ik dan naast bovenop hem gaan liggen?</p> <p>06-340.340.55</p> <p>Perverse sex m. jonge vrouwen. 06-340.340.90 (f 1.-p.m.) (75cpm) te verachtaren een standje vroeg het onervaren meisje. En wat is klaar komen?</p>	<p>Vluggertje: Hete meisjes zoeken sekskontakt. Bel: "06-8803" - 100cpm.</p> <p>Sex voor twee snel in bed met een heet meisje! 06-320.430.82 (75cpn)</p> <p>Lekker hebben met een meisje in een bus. (75cpm) 06-9580</p> <p>Taboe..... Beestachtig 1 g.p.m. 06-320.327.20</p> <p>Dopkere</p> <p>volle vrouwen 1 g.p.m. 06-320.323.46</p> <p>Gratis telefoon- sax voor: vrouwen: 06-4311 spinnars, senedie, kost lissel</p> <p>Mannen bellen: 06-9596 f.1.-p.m. (alle mannen).</p> <p>Direkt live bod je kunt di- rect int 'n orga Verschoit Met z'n dienen. 1 of 2 vrouwen. 06.95.93</p> <p>Tong-streelmassage 1 gpm. Meisjes 18 jr. zappen maari Zachjes streken 06-320.320.52</p> <p>06*96*26 SAM-LIVEBOX Live met je meesters op een lijn. Stral...11 gpm.</p> <p>Op een glazen tafel leert ze 2 Meesters gelijk te dienen.</p> <p>S.M. 06-320.329.25 1gpm Een blond lenismisje onkrild door</p> <p>2 plotse knullen. 06-350.250.05 (1 gpm)</p> <p>06-9587 Sex adresje-1. gewillige meisjes voor Grieks-2. Live Lesbiëch-4. 3 en 5 niet geschikt voor publicatie. Zan en ondrkt loom.</p>	<p>EROX! De Medem verbind je door, zeg maar naar wie Zelig zo'n hoogtepunt! 1gpm 06*95*06.</p> <p>06.95.91 Hallo hete bink, wil jij RUIGE Grieks sex met mij of een donkere vrouw? 1 gpm</p> <p>SNKE vrouwen. Lekker bo- ven op? Volle ballen. 75cpm 06-320.321.34</p> <p>Claudia Oudère Ervaren Dams f.1.-p.m. Wijbeenis zik ze klaar. Pak mel 06-320-320.38</p> <p>Direkt Privé Regio Limburg, meisjes ver- tellen je alles zoals hun adres of tel.nr. 06-9826 1 gpm.</p> <p>ONE ON ONE 06-98.91 Direkt apart met 'n leuk meisje, 75cpm.</p> <p>Homo Direkt-Apart met hele hete jongens 18 jr. 06-9887</p> <p>NU 50 cpm.</p> <p>06-9586 Porno! Waanzinnig live Grieks-1. Anty kniet voor 2 Meesters gelijk-2</p>
--	---	---	---	--	---

DOOR JAN DIEREN

Stuk in het historisch museum
Chicago is een oude stoomlo-
otief uit het einde van de vori-
e eeuw. Boegbeeld van het
voermiddel dat Amerika groot
ft gemaakt. De trein maakte
R Wilde Westen pas echt toe-
kelijk voor grote groepen
verhuizers. Vandaag de dag
niet de doorsnee Amerikaan nog
welijks dat er een trein be-
ht. De Amerikaan reist per auto
ls het wat verder weg is met
vliegtuig. In Amerika heeft
d geen tijd voor de trein.

g is de trein niet helemaal uit de sa-
eving verdronken. Het is een wel-
ant traag maar comfortabel vervoer-
del. En vanuit de trein zie je nog
e wat. Bovendien is de trein, zeker
ange trajecten, relatief goedkoop.
nationale spoorwegorganisatie Am-
doet er alles aan om het reizen per
nieuwe 'stoom' in te blazen. Door
onder andere op de toeristische
t te bevelen. Voor vakantiegan-
d van buiten Noord-Amerika is een
reis door de Verenigde Staten dub-
antrekkelijk met de railpas die te-
een gereduceerde prijs te koop is.
Nederland kan de pas worden ge-
t bij de meeste reisbureau's en in
bizonder bij Incento in Bussum, de
genwoordiger van Amtrak in ons

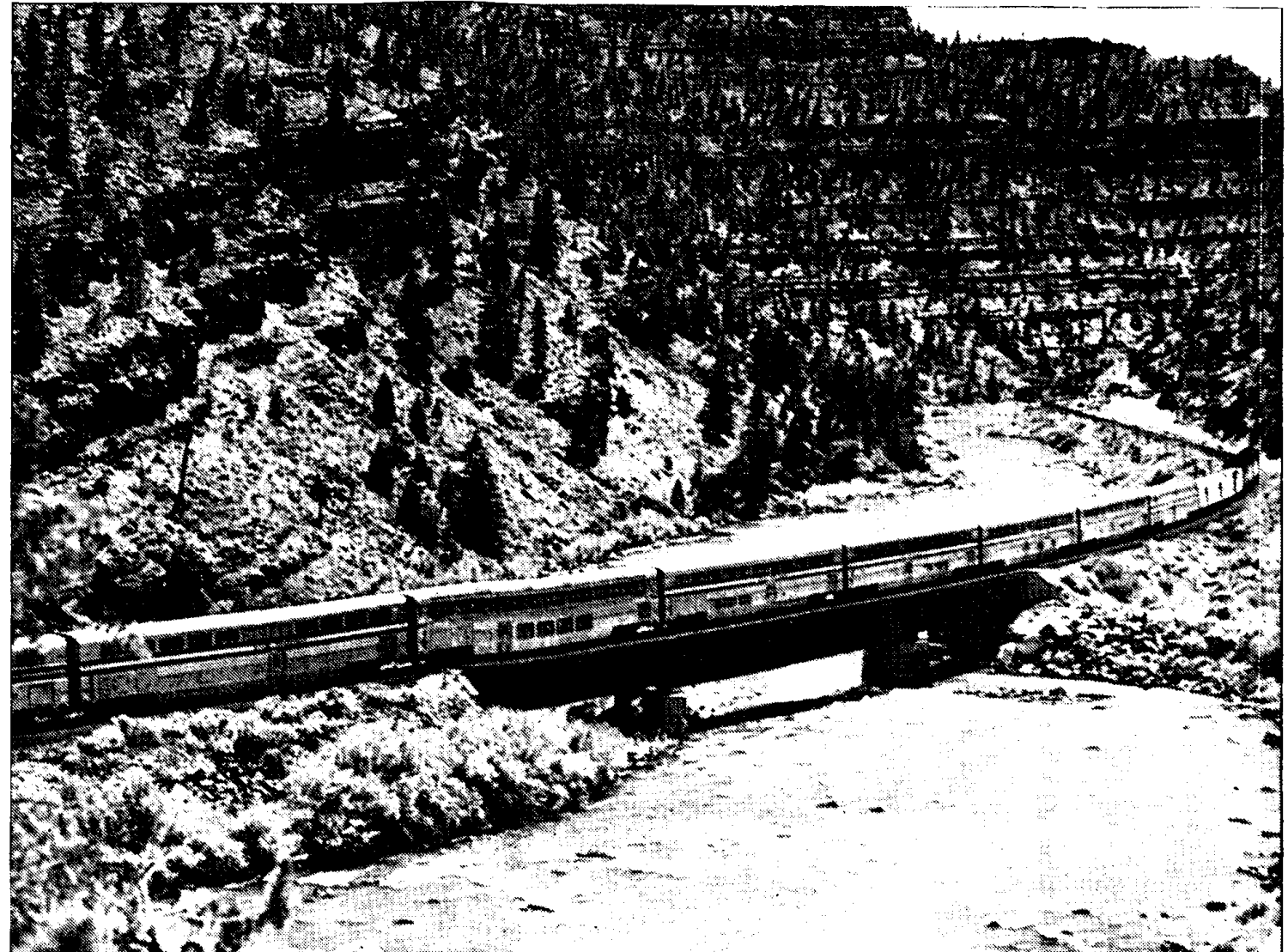
S
ed
n diverse railpassen in de aanbie-
ke zoals voor de oost- of voor de
rust, voor de oostelijke staten, voor
erre westen of voor de hele Ver-
de Staten. Mijn keus was in de
de helft van juni een pas voor het
gebied westelijk van de lijn Chi-
o-New Orleans. Voor 228 dollar
ik daarmee vijftien dagen lang vrij
en op alle Amtrak-lijnen in tweeder-
deel van het immense land.

o vijftien dagen maakte ik een rond-
vanaf Chicago via San Antonio
El Paso aan de grens van Texas en
ico. Vervolgens naar Phoenix, waar
in de prijs inbegrepen bustour
tte naar de Grand Canyon. Vol-
de reisdoel was Salt Lake City en
unt San Francisco. In afstand uit-
nkt een rondrit van 7183 kilome-
Bij een dollarwaarde van 1,90
en geeft een treinkaartje van 228
or een kilometerprijs van zes (Ne-
andse) centen. Zo bezien dus niet
e. Als men incalculeert dat ook nog
achten in de trein werden doorge-
en in goede hotels zeer prijzig zijn
is het prijsvoordeel mooi meegenom-
En in de comfortabele ligstoel valt
te slapen, al is het bed in een Hol-
lin nog wel iets anders. De Amtrak-
en beschikken trouwens ook over
p couple's in verschillende klassen,
at restauratiewagens en op de mooi-
trajecten 'sight-seeing-cars' met op
buitenwereld uitkijkende zitbanken.

zen per trein is ook nog een beetje
avontuur, met name in het westen.
materiaal van Amtrak is prima, maar
oorbanen zijn achtergebleven ge-

Railpas maakt reizen voor toerist aantrekkelijk

Treinreis in Amerika is nog een avontuur



● In de bergen rijdt de trein over adembenemende trajecten.

bied. Daardoor rijden de treinen op de
westelijke trajecten vreselijk langzaam.
Vaak ook kunnen zij niet harder omdat
grote hoogten via bochtige parcoursen
moeten worden overwonnen zoals in
de Rocky Mountains. Op die trajecten
waant men zich echt een pionier die met
de stoomtrein voortuift, onbekende
landschappen tegemoet. Adembene-
mendste deel van de reis is zonder twi-
fel een dubbele S-vormige klimpartij in
de Sierra Nevada op weg naar San
Francisco. De trein rijdt er als het ware
op een steile wand. Vanuit de ramen
kunnen de reizigers een angstige blik
werpen in een griezelige afgrond. Maar
de steilte, waarop een auto nooit kan
komen, biedt ook een weergaloos uit-
zicht op diepe dalen met blauwe meren
en boeiende rotsmassieven. Een onge-
woon uitzicht vormt ook een uitgestrekte
hoogvlakte waarop goudzoekers zo'n
eeuw geleden (tevergeefs) naar geluk
hebben gegraven. De bodem ligt er nog
even omgevoeld bij zoals zij die inder-
tijd hebben achtergelaten.

Zo omslachtig helemaal via San Anto-
nio en El Paso is misschien niet de beste
keus. Maar een treinreis met de Grand
Canyon, Las Vegas, Salt Lake City en
San Francisco als reisdoelen is zeker de
moeite (en het geld) waard. Het beste is
zelfs om niet te starten in Chicago maar
de trip te beperken tot de Far-West met
Denver als vertrekpunt. Voor dit minder
uitgestrekte gebied is de treinpas zelfs
nog goedkoper: 178 dollar in het
hoogseizoen en zelfs maar 158 dollar
vóór 1 juni en na 1 september (prijzen
1993).

De nadelen van een treinreis kan men -
zeker achteraf - beschouwen als voor-
delen. Op geen enkel traject was de
trein in mijn geval op tijd. De
vertragingen varieerden van twintig mi-
nuten tot twee uur. Dat lijkt irritant maar
je kunt beter om zes uur 's morgens in
bijvoorbeeld een woestindorp als Bar-
stow aankomen dan om vier uur 's
nachts. Overigens zou ik de goede raad
willen geven: stap nooit uit in Barstow.

Het stationsgebouw gaat pas om acht
uur open en blijkt dan verbazingwek-
kend genoeg niet bedoeld voor treinrei-
zigers doch uitsluitend voor busreizigers.
En dat terwijl er maar liefst vier (!) tre-
nen op een dag passeren. Op de mees-
te stations zijn dat dagelijks maar twee
elkaar tegemoetkomende treinen. In
Barstow komen zowel de treinen heen
en weer tussen Los Angeles en Albu-
querque als tussen Los Angeles en Salt
Lake City voorbij. Op weg van de
Grand Canyon via Flagstaff naar Salt
Lake City lijkt het woestindorp dus het
voor de hand liggende overstapstation.
Maar een halve dag wachten in een
dorp waar niets te beleven valt, waar
geen restaurant is, waar je je koffers niet
in bewaring kunt geven en waar het
meer dan 42 graden in de schaduw is...
kortom, dat nooit meer.

Zoals overal ter wereld laat de trein de
achterkant zien van steden en dorpen.
Meestal niet de fraaiste aanblik en dat
zeker niet in Amerika. Maar wel leer-



● De Amtraktreinen zijn redelijk comfortabel.

zaam. Je beseft dat in het land van de
onbegrensde mogelijkheden en in de
natie, die als de mooiste ter wereld
wordt aangeprezen, er een ontstellende
troep van wordt gemaakt. Je ziet ach-
tertuinen die vol staan met geroeste for-
nuizen, oude koelkasten, van alle luister
ontdane televisiekasten en meer van dat
soort apparaten die ooit de omvang
van de welvaart bepaalden. In de ge-
huchten, vaak niet meer dan een verza-
meling woonwagens en vluchtig in el-
kaar gezette woonblokken, staat er op
elk erf minimaal één sloopwagen of van
de wielen ondane landbouwtraktor. En
alle mogelijke rotzooi slingert in het
rond. Wie het breed heeft (wat land be-
treft) laat het breed waaien (wat troep
betreft), lijkt de algemene leefregel te
zijn.

Een dringend advies voor wie per trein
door Amerika wil reizen: stippel van te
voren nauwgezet uw reis uit en be-
spreek niet alleen de trein zelf maar ook
de hotels in de plaatsen waar u wilt

stoppen. Het 'er maar op aan laten ko-
men' pakt gegarandeerd falekant uit.
Stationsgebouwen liggen in het alge-
meen wel centraal in een stad, maar uit
de trein stappen en beladen met koffers
op zoek gaan naar een hotel dat nog
kamers heeft is een onmogelijkheid. Het
beste is om een complete treinreis met
hotels en uitstapjes te boeken via Am-
trak. Een slaapplek reserveren bij de
Grand Canyon moet trouwens heel erg
tijdig gebeuren.

In relatief kleinere steden als El Paso en
Salt Lake City kan men vanuit een cen-
traal gelegen hotel heel goed te voet
de bezienswaardigheden opzoeken.
Verder is er overal wel gelegenheid om
met een touringcar een rondrit te
maken. Huren van een auto is dus niet
meteen nodig. In San Francisco is er
goedkoop stadsvervoer per bus.
Bovendien mag een toerist de beroem-
de 'cable car' niet missen net zomin als
een boottocht naar en bezoek aan de
vroeger zo beruchte gevangenis
Alcatraz.

Droomdoel

Amerika is
droombestemming
nummer één van de
Nederlandse toerist, zo
bleek onlangs uit
onderzoek. Het aantal
Nederlanders dat in de
Verenigde Staten op
vakantie gaat, stijgt snel.
Het is vorig jaar meer
dan verdubbeld.

En door het
wereldkampioenschap
voetbal zullen deze
zomer ongetwijfeld nog
meer Nederlanders de
oversteek wagen. Op
deze pagina nou eens
geen verhalen over
Florida of New York.

LIEVELINGS PLEKJE

CUBA

Cobi Haartsen, directeur van de Fietsvakantie-
winkel in Woerden, noemt haar favoriete
vakantiebestemming zonder aarzelen: Cuba.
Twee jaar geleden kwam ze er voor het eerst en
sindsdien is ze er nog zeven keer geweest. Ze
roept over het klimaat, het landschap, de stranden
en de mensen. "Het is er letterlijk en figuurlijk
warmbloedig." Doordat er in Cuba weinig verkeer
is, leent het eiland zich uitstekend voor Haartsens
favoriete manier om een land te verkennen; met
de fiets. "Al fietsend leg je daar heel gemakkelijk
contact. Als je een dorp binnenrijdt word je vaak
ontvangen door enthousiaste en nieuwsgierige
mensen. Soms rijden ze op oude fietsen een
stukje mee, waarbij de mannen er altijd voor
zorgen dat ze op kop liggen," lacht ze. Zelf neemt
ze haar eigen fiets met versnellingen mee.
Overnacht wordt in hotels. "Die zijn over het
algemeen redelijk, als je er van uit gaat dat je
in een Derde-Wereldland bent."

Schoongeschrobd op weg naar opening WK Voetbal

Chicago, een stad die scoort

DOOR HANS TOONEN

Chicago. Dan denk je toch onmiddellijk aan Al Capone, de gladdie
gangster voor wie whisky meer waard was dan een mensenleven.
Of aan vee, vers aan de haak of ingeblikt.
Of aan 's werelds beste basketballer, Michael Jordan.

Maar je denkt niet meteen aan een aan-
geveegde metropool met hoogstaande
architectuur.
Deze schoongeschrobd buitenkant
etaleert Chicago maar wat graag in de
aanloop naar het wereldkampioen-
schap voetbal. Want voor de aftrap van
de WK '94, op vrijdag 17 juni is het
Soldier Field uitverkoren, thuisbasis van
de bere-goede footballclub, Chicago
Bears.

Verbaasd

Maar je hoeft niet van voetbal te hou-
den om toch te scoren in deze 'windy
city' aan het meer van Michigan.

Kom eerst mee naar de plek waar je
hoger staat dan vogels vliegen: de
103de etage van de 110 verdiepingen
tallende Sears Tower, met 443 meter
het hoogste gebouw ter wereld.
Nog net binnen de minuut hijst een lift
mudvol toeristen je van de eerste ver-
dieping naar het zogeheten Skydeck.
Terwijl het bloed nog pijnlijk nabonkt in
de oren stikt mijn adem van het onein-
dige uitzicht. Het enige gebouw op bijna
ooghoogte is het John Hancock Center
(337 meter) in het noorden. De rest van
Chicago ligt aan je verbaasde voeten.
Bij elk van de vier gevels levert een pret-
tig gestemd bandje meermalige infor-
matie over het panoramische uitzicht. Het
internationale gebabbel van de toeris-
ten rondom me geeft even het bijbelse
gevoel van de Toren van Babel, maar
dan anno 1973 in staal herrezen in
Chicago.

Zemen

Weer met beide benen natrillend op de
grond kun je je in de onderbuik van
Sears Towers vergripen aan souvenirs,
hamburgers en Diet Pepsi. En laven aan

informatie over deze blikvanger, ont-
worpen door het architectenbureau
Skidmore, Owings & Merrill.
In drie jaar tijd is deze allerhoogste on-
der de wolkenkrabbers door 1600
bouwvakkers opgetrokken uit 76.000
ton gewapend beton, rustend op 114
betonnen caissons. Van het beton had je
over een lengte van acht kilometer mak-
kelijk een achtbaans autosnelweg kun-
nen aanleggen.
Op gezette tijden lappen en zemen zes
machines automatisch de 16.000 brons
getinte ramen.

Ook 'down town' wordt Chicago opge-
boend. Schuttingtaal langs de Kennedy
Expressway is weggespoeld zodat de
toeristen, aangekomen op 's werelds
drukste vliegveld O'Hara of op 's we-
relds grootste spoorwegcentrum, met-
een een frisse indruk krijgen.
De Cobra's, Vice Lords, Disciples, Latin
Kings en vooral de gevreesde El Rukns
voelen nu al de hete adem van de poli-
tie. Want juist deze drugbendes in
Chicago, samen slecht voor 13.000
stuks tuig, zouden kunnen zorgen voor
een Florida'se nachtmerrie. De moorden
op buitenlandse toeristen, zo gewoon
deze zomer in Florida, zouden de
doodsteek zijn voor de toeristenindus-
trie rond het WK Voetbal.

Chicago, jaarlijks goed voor elf miljoen
toeristen, staat erop zijn gasten een veil-
lig gevoel te geven. Politie zal meer te
voet gaan. Er komt een speciale anti-
zakkenrollersbrigade.

Spuiten

Deze acht miljoen inwoners tellende
stad wil dondersgraag doorgaan voor
'the city that swoops' ofwel de stad waar
geveegd wordt.
Als het moet onder het tapijt, zoals aan

genaamd Saturday Night Specials, uit
onder de zestig- tot tachtigduizend
drugsverslaafden. Een schoonmaakactie
die vooral tot doel heeft het percentage
verslaafden besmet met het dodelijke
HIV-virus op veertig procent te houden.

Wilson Avenue ofwel 'Blood Alley'. Sinds
deze zomer ruilen vrijwilligers van de
CRA (Chicago Recovery Alliance) op
deze plek elke zondagmiddag tweedu-
zend schone spuiten tegen gebruikte
'needles'. En delen rode condoms, bij

Genoeg vertoefd aan de donkere kant
van deze derde grootste stad van Ame-
rika, nu op naar de opgepoetste kant.
De zogeheten 'Magnificent Mile' ofwel
Michigan Avenue ligt er uitnodigend
breed en geboend bij. Waar je ook kijkt,
lonken winkelcentra zoals de Atrium
Mall en de Water Tower Place. Maar
ook musea zoals het Terra Museum of
Modern Art.
Duik je een zijstraat in dan waan je je
even in pakweg Maastricht. Terrasjes,
sommige zowaar in de schaduw van
oude platanen, op bijna elke hoek. En
dat in Chicago.

Terug naar Michigan Avenue passeer je
de Wrigley Building en andere monu-
mentale pronkstukken van de Chicago
School. Deze architectonische stroming
kreeg alle ruimte na de beruchte brand
in oktober 1871. Op een strafwonderige avond
in oktober trapt 'Daisy', de melkoke
van boerin O'Leary, een petroleumlamp
omver. Op de watertoren na fikte toen
heel Chicago af.

Architecten van faam zoals Louis B. Sul-
livan zetten vervolgens afgebrand Chi-
cago naar hun hand door vooral te
bouwen in strakke skeletten van
ruwrijzer, gietijzer en later van staal. Van
alle wolkenkrabbers ter wereld, toch
gezichtsbepalend voor Amerika, verrees
de eerste al in 1888: het Tacoma Bui-
ding in, inderdaad Chicago. Maar dit
terzijde.

Oceanarium

Loop, bus of taxi even mee door tot aan
het zuidelijke eindpunt van de Magni-
ficent Mile.
Links, met het front gericht op het met
zeilboten opgetuigde meer, ligt het John
G. Shedd Aquarium. Behalve zeszui-
dend vissen, overzichtelijk te kijk gezet in
een indrukwekkende galerij vol aquaria,
herbergt deze attractie ook een Ocea-
narium waarbij vergeleken het Dolfina-
rium in Harderwijk een viskrom is.

Iets verderop ligt Soldier Field, een van
de slagvelden voor het WK Voetbal,
waarmee Chicago ook hoopt te scoren.

Toch veel lekkere brokken in het zuidwesten

Land's End: Vaals op z'n Brits

DOOR ROB PETERS

Het uiterste puntje aan de zuidwestkant van Engeland heet heel bepaald Land's End.

Het lonkende einde van de wereld aan de borders van de oceaan.

De brokjes natuurschoon zou de apotheose kunnen zijn van een adembenemende tocht door prachtige graafschappen als Wiltshire, Somerset, Devonshire en Cornwall. Zou... want dank zij de bemoeienissen van een slimme zakenman is het eindpunt van onze rondreis toch een afknapper geworden.

Een soort Vlaamse Kermis in de buitenwacht met slechts één doel: geld verdienen.

Het Vaals van Engeland dus, al is rond ons eigen drielandenpunt nog enigszins geprobeerd de indruk te wekken dat de commercie niet helemaal de boventoon toert.

Land's End kost alles veel geld, behalve het uitrusten op een rotsblok in zee.

Sammer dus, maar wie in de buurt komt, moet het toch gezien hebben, zo simpel dat. Het is overigens niet de enige bezienswaardigheid op de rondreis die hinder is dan vooraf wordt beloofd. Jamaica Inn, de plaats waar de schrijfster Daphne du Maurier haar beroemde boeken als Rebecca en Jamaica Inn schreef en de schoonheid van Cornwall uitdrukt, is een pleisterplaats waar elk bejaarde toerist een kiekje moet (laten) maken.

Behalve de laatste filterpeuk van Daphne in een asbakje, heeft het weinig indruk achtergelaten. Toch moet je er geweest zijn...

Dit soort plaatsen staan stevast in een reisfolder aanbevolen en dat zal ook wel zo blijven. Een tip is om bij het verkeersbureau informatiemateriaal op te vragen. Bijvoorbeeld van The National Trust (de Britse stichting Natuurmonumenten), die jaarlijks handige gidsen uitveeft die veel meer informatie geven over belangwekkende plaatsen op het gebied van historie en letterkunde of alibi.



● Land's End: het uiterste puntje van zuidwest Engeland. Een slimme fotograaf maakt kiekjes van toeristen die op een bord het exacte aantal kilometers naar huis kunnen laten zetten. Foto: ARKE REIZEN

Wie Engeland bezoekt en uiteraard dan terecht komt bij een van die ontelbare monumenten van verschillende importantie, moet er steeds meer rekening houden dat entreegeld betaald moet worden.

Vrijwel elke omgevallen muur, ruïne of kasteelruïne en zelfs menig openbaar park is slechts te betreden na het betalen van enige ponden.

De rondreis door vooral Cornwall en Devon of Devonshire is op de eerste plaats een lust voor het oog, al zeggen behouders dat delen van Schotland en Wales oneindig mooier zijn.

Cornwall en Devonshire kenmerken zich door fel geaccidentieerd terrein met wijde uitzichten en woeste stroompjes, unieke vissersplaatsjes met soms griezelige liften tegen de rotsparthen. Heel dikwijls smalle wegen met steile afgron-

den, die het niet toelaten dat twee vrachtwagens of touringcars elkaar passeren. Voor mensen met een zwak hart of dieptevrees lijkt het zo niet de aangegeven route.

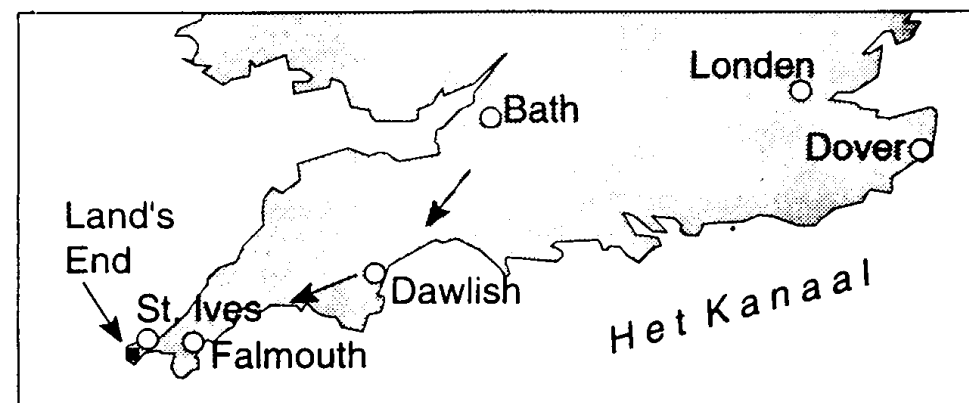
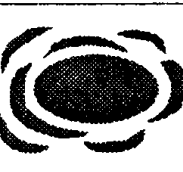
Een reis door Engeland begint uiteraard meestal in Dover of Harwich of een der andere plaatsen waar de veerboten of Hovercrafts afmeren. Straks maken we allemaal zeker eenmaal gebruik van de tunnel, al blijft, vind ik persoonlijk, een

zeetochtje een aparte aantrekkingskracht houden.

Al is het maar om urenlang aan boord naar het heen en weer gedraaf van op koopjes beluste Britten (en Hollanders) te kijken.

Terug naar de rondrit

Op weg naar Cornwall kan men altijd even aanwippen in het overbekende Canterbury of beter nog in de mooie plaats Bath.



Een plaats met een mix van oud en nieuw en dus een fris modern winkelcentrum gedrapeerd rond een serie oude gebouwen, waaronder de wereldberoemde Romeinse badhuizen. In de verte doen de winkelstraten van Bath denken aan het centrum van Sittard, dat ook zo'n aantrekkelijke combinatie van oud en nieuw heeft gevonden. Onderweg ook snuiven aan de eerste Moor's. Geen saai moeras maar een uitgestrekt en fris ogende veen- en heidegebied; onder andere het Exmoor National Park en het Bodmin Moor met daarin de al eerder gememoreerde Jamaica Inn bij het plaatsje Bolvenor.

Een verblijf in de havenstad Falmouth die eeuwen geleden groot werd omdat de zeilschepen er stevast ankerden, mag niet ontbreken. Vanuit die plaats is het een steenworp naar het vissersplaatsje St Ives, dat niet onderdoet voor de vissersplaatsjes aan de overzijde van de plas. Vanuit Falmouth is ook een boottocht over de rivier de Fal aan te bevelen.

Via het echt 'Cornish' maar erg toeristische Megavissy en Polperro gaat het richting Dawlish Warren, een toeristisch nest in opkomst en dus met een vrij nieuwe boulevard.

Vanuit het Langstone Cliff Hotel is speciaal voor de gasten een pad aangelegd naar een fraaie wandelroute langs de rotsige kust naar Dawlish. Een plaatsje met een fraai stadspark en zwarte zwanen waarvan vooral Amerikanen helemaal gek zijn.

Tussen haakjes, de heersende opvatting dat het eten in Engeland geen onverdeelde genoegeen zou zijn, is een sprookje. In elk geval tijdens de busreis van Arke was er op geen van de maaltijden die hier en der en soms in zeer steervolle inn's werden geserveerd nauwelijks iets aan te merken, sommige waren zelfs van grote klasse.

Vanuit Dawlish is het weer een straf uurtje rijden naar Dartmoor, het wereldberoemde moerasgebied.

Een prachtig ruig gebied met leuke uitspanningen en natuurlijk de beroemde gevangenis bij Princetown. In het stadje

wemelt het van familieleden van zwaar gestraften, die in die eeuwenoude bajes zitten.

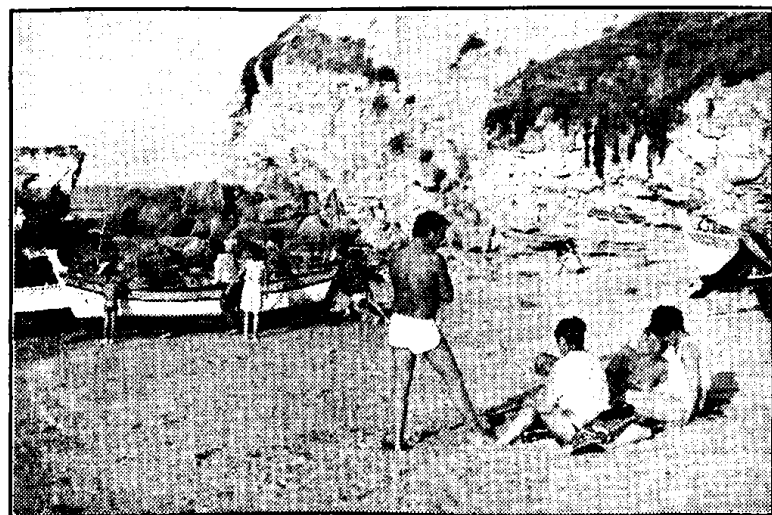
Stonehenge

Een hoofdstuk apart vormen de mysterieuze, mythische plaatsen in het graafschap Wiltshire, waarvan de 'hangende' stenen van Stonehenge de meest bekende zijn. Heilige stenen te vergelijken met de menhirs in het Franse Carnac of onze eigen hunebedden in Drenthe. Elke toerist ter wereld wordt langs de stenen van Stonehenge gesleept. Toen ik er in 1978 voor het eerst was, lagen de stenen er voor iedereen gemakkelijk bereikbaar bij. Niks entree en niks drukte. Nu vijftien jaar later verdringen zich vanaf een enorme parkeerplaats drommen bezoekers voor de kassa's om in snel tempo op aanzienlijke afstand langs de stenen gelooft te worden. Weliswaar boezemt het ontzag in hoe de 190 zware stenen van 47 ton vierduizend jaar geleden zijn geconstrueerd tot een soort tempel. Maar juist omdat wel iedereen er geweest is of er foto's van heeft gezien, valt Stonehenge wat tegen. Veel indrukwekkender en interessanter is het veertig mijl verder gelegen en veel minder drukke Avebury.

Vlak voor dit fraaie dorpje met zijn oude kerk en echt Engels landgoed, ligt een heuvel van veertig meter hoog en volgens de overleveringen 4400 jaar oud. Het mysterie van deze Silbury Hill is nooit opgelost. Vlakbij deze heuvel ligt een begraafplaats en verderop een veel oudere 'stone circle'. Tweehonderd stenen van soms wel 20 ton per stuk zijn in een buiten en binnering gedrapeerd. Een magische kring volgens deskundigen, eeuwen geleden opgericht uit respect voor het mysterie van de dood.

Avebury is nog niet overspoeld door massatoerisme al groeit volgens gidsen ter plaatse, het aantal bussen dat per dag de smalle straatjes van het dorp binnenrijdt sneller dan wenselijk. Een rondwandeling langs de fraaie cirkels en heuvels kost nog niets.

LIEVELINGSPLEKJE



ALGARVE

Voor Barbara Fransen, lid raad van bestuur Arke Reizen, geen onontdekt exotisch eiland in de Stille Zuidzee. Haar lievelingsplekje ligt, hoe gewoon, in de Algarve. Het betreft het plaatsje Olhos d'Aqua. "Een rustig dorpje dicht bij grotere plaatsen, met mooie rotsformaties, pijnbomen, winkeltjes en restaurantjes. Een heerlijk klimaat, vriendelijke mensen en lekker dichtbij. Je hoeft er geen dag voor te vliegen." Voor Fransen zijn verder de uitgebreide golf faciliteiten daar een pré. Dat ze bepaald niet de enige toerist is die de Algarve opzoekt, maakt haar niets uit. "In voor- en naseizoen is het er niet druk. Je kunt dan wel profiteren van alle faciliteiten. Om op een plek te gaan zitten waar helemaal niks is, daar vind ik niets aan. En als je er met de auto op uit trekt, zijn er nog best mooie stille strandjes te vinden." Het lid van de raad van bestuur verblijft er het liefst in een appartement. "Zelf lekker je ontbijtje maken met vers brood en 's avonds uit eten."

Miljoenen schade door diefstal cheques tijdens de vakantie

Zakkenrollers werken met de zon mee

DOOR HANS TOONEN

Met de balpen vooral hard door-drukken, por favor. Anders werken de vier carbonnetjes niet. En dan moet de aangifte van diefstal van mijn eurocheques met pasje opnieuw 'door de machine'.

In welke bananenrepubliek ik beroofd ben, deze zomer?

Gewoon in Spanje. In Palamos nog wel, het bruinverbrande Scheveningen aan de Costa Brava. Waar echter de lokale politie nog Bromsnor uithangt. Computers? Printers? Alleen in het hok van de politiechef verderop pronkt een al dik drie keer afgeschreven Olivetti-schrijfmachine. De rest moet het nog altijd doen met bedruimd carbonpapier, zo gewoon in dit EG-land.

En dan te bedenken dat Spanje tot de top vier behoort van landen waar men loert op eurocheques van Nederlandse toeristen. Zo blijkt uit informatie van de Stichting Bevordering Chequeverkeer in Amsterdam.

Frankrijk, binnen Europa Nederlands meest favoriete lui-lekkerland, spant dan ook de kroon. Na Spanje volgt Italië. Op de vierde plaats prijkt Portugal. Dit kwartel steelt jaarlijks voor iets minder dan vier miljoen gulden aan eurocheques.

Blauw

Ook bij de Postbank gaat Frankrijk aan kop. Daarna verschilt haar 'blauwe ben-de van vier' met die van de Stichting Bevordering Chequeverkeer. Na Frankrijk komen Duitsland, Oostenrijk en tot slot Zwitserland. Het merendeel van de girobetaalkaarten wordt gestolen op campings en uit vakantiewoningen.

Omdat je in het huis van de gehangene nu eenmaal niet over de dood praat, wenst de Postbank geen cijfers prijs te geven over deze buitenlandse, jaarlijks terugkerende schadepest. Bij meergenoemde stichting is secretaris mr. H. Tijssens iets minder gesloten. Iets minder dan vier miljoen gulden; preciezer wil/mag hij niet zijn.



Over de wijze van diefstal is secretaris Tijssens wel open. Zestig procent van de in Frankrijk gestolen eurocheques ligt gewoon in 'onze' auto's voor het grijpen.

In Spanje komt deze 'bron van inkomsten' op de derde plaats. Zakkenrollers zijn daar de grootste plaag voor Nederlandse toeristen die er, geleid op hun cheques, warmpjes bij liggen. Dertig procent wordt gestolen uit campings. En uit vakantiebungalows waarvan u klaarblijkelijk niet de enige bent die de sleutel heeft...

Wie door Italië spoort, kampt niet alleen met lange wachttijden. Maar loopt het risico nog voor het volgende station te zijn bestolen. Treinen zijn namelijk buitensporig geliefd bij Italiaanse zakkenrollers.

In Portugal worden auto's met NL op de achterkant het meest 'gechequed'.

Natuurlijk laat de Postbank deze roversplaag niet blauw-blauw. Voorlichter Kitty Borghuis laat alvast weten dat girorekeninghouders per 1 januari a.s. voortaan maximaal twee in plaats van

viër girobetaalkaarten in één keer mogen verzilveren.

Verder hamert zij op het 'pinnen' als de meest veilige manier van geld op zak houden. "Vooral wie in Frankrijk met vakantie of uit winkelen gaat, zou meer moeten pinnen. Een fluitje van een cent, want zeker in Frankrijk kun je bijna overal terecht met je giromaatpas."

Ook met travellerscheques verklein je de kans om plotsklaps op zwart zaad te zitten. Bij diefstal of verlies ben je honderd procent verzekerd. Bovendien kun je er in menig buitenland ook gewoon mee betalen.

De Stichting Bevordering Chequeverkeer is gul met tips. Secretaris Tijssens: "Neem niet meer eurocheques mee dan strikt noodzakelijk is. Laat ze nooit in uw auto achter, ook niet als u er maar even uit moet. Eenmaal op een camping of in een bungalowpark kun je het beste de eurocheques samen met de andere waardevolle papieren in bewaring geven."

Prooi

Zakkenrollers opereren met de zomerzon mee. Zelfs vanuit Zuid-Amerika komen ze aangevlogen om zich als parasieten vast te kliften aan het leger toeristen.

Vraag maar aan Gerard van den Bosch, productmanager van de Internationale Reis- en Kredietbrief (IRK Credit Card) van de ANWB. "Zakkenrollers volgen hun prooi grenzeloos. In teamverband volgen ze toeristen, die volbepakt en meestal met een goed gevulde beurs de zon opzoeken. Hoe scherp zij de toeristenstroom volgen, blijkt bijvoorbeeld uit de toename van overvallen dit afgelopen seizoen op de pas geopende rondweg bij Lyon. Een jaar daarvoor waren ze even massaal als brutaal actief tijdens de Olympische Spelen in Barcelona."

Bij de ANWB in Den Haag zwaaft Gerard van den Bosch meteen met de IRK (Visa) Credit Card als antwoord op het volgende voorval, waar gebeurd in Italië. Maar ook heel gewoon in elk land met een smalle schaduw. Met je plastic card, American Express bijvoorbeeld, betaal je keuring 20.000 lire ofwel 24 gulden voor een snoezig souvenir. Made in Taiwan voor Italië, maar allora.

Weken later blijkt uit de maandafrekening dat je getekend hebt voor 120.000 lire ofwel 144 gulden. Natuurlijk weet je zeker dat de winkelier er stiekem een 1-tje voor heeft gekrabbeld. Maar als je juist dat kopietje niet hebt bewaard, hang je voor het volle bedrag.

Betwist

Gerard van den Bosch kent de misère van zogeheten betwiste betalingen tijdens de vakantie. "Alleen verhoogt de ANWB deze ellende niet door de bewijslast bij de cliënt te leggen. De klant is en blijft koning. Dus vinden wij dat degene die onze IRK accepteert de juistheid van het opgevoerde geldbedrag moet bewijzen. Zolang zo'n betwiste betalingskwestie niet is opgelost, wordt het omstreden bedrag niet van zijn of haar rekening afgeschreven. Je mag de klant niet nog een keer de dupe laten worden van een systeem dat in zijn belang dient te werken."

Ook bij verlies of diefstal loop je, zo jubelt de productmanager, geen enkel eigen risico.

Terwijl ik van mijn aan de Costa Brava gestolen, maar in Frankrijk voor de volle mep verzilverde eurocheques braaf vijftien (15) procent moet dokken van mijn meedenkende bank. Daar kan de politie in Spanje een vrachtwagen vol carbonnetjes voor aanschaffen.

Meer plaats
in de
badkamer!



Mak kennis met
de PORTAS renovatie

PORTAS



Bel ons of breng
ons een bezoek!

PORTAS-vakbedrijf
van Weibv

043-647833

043-647833

Gabor laat
de vogels
schieten.



aan de natuur. Iedereen in Nederland heeft meer dan 50.000 vanden. Gelukkig komt er een nieuwe wet die deze verbodsbobby kan verbieden. Maar staatssecretaris Gabor laat deze unieke kans van eten. Terwijl in een enquête meer dan 90% van de Nederlanders zich uitvreeskt tegen de jacht op trekvogels, kun je dat ook doen door vandaag nog de bonus te sturen. Want de Tweede Kamer kan wel voor een wet die de jachtverbod stemmen.

BON PROTESTSIGNAL

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

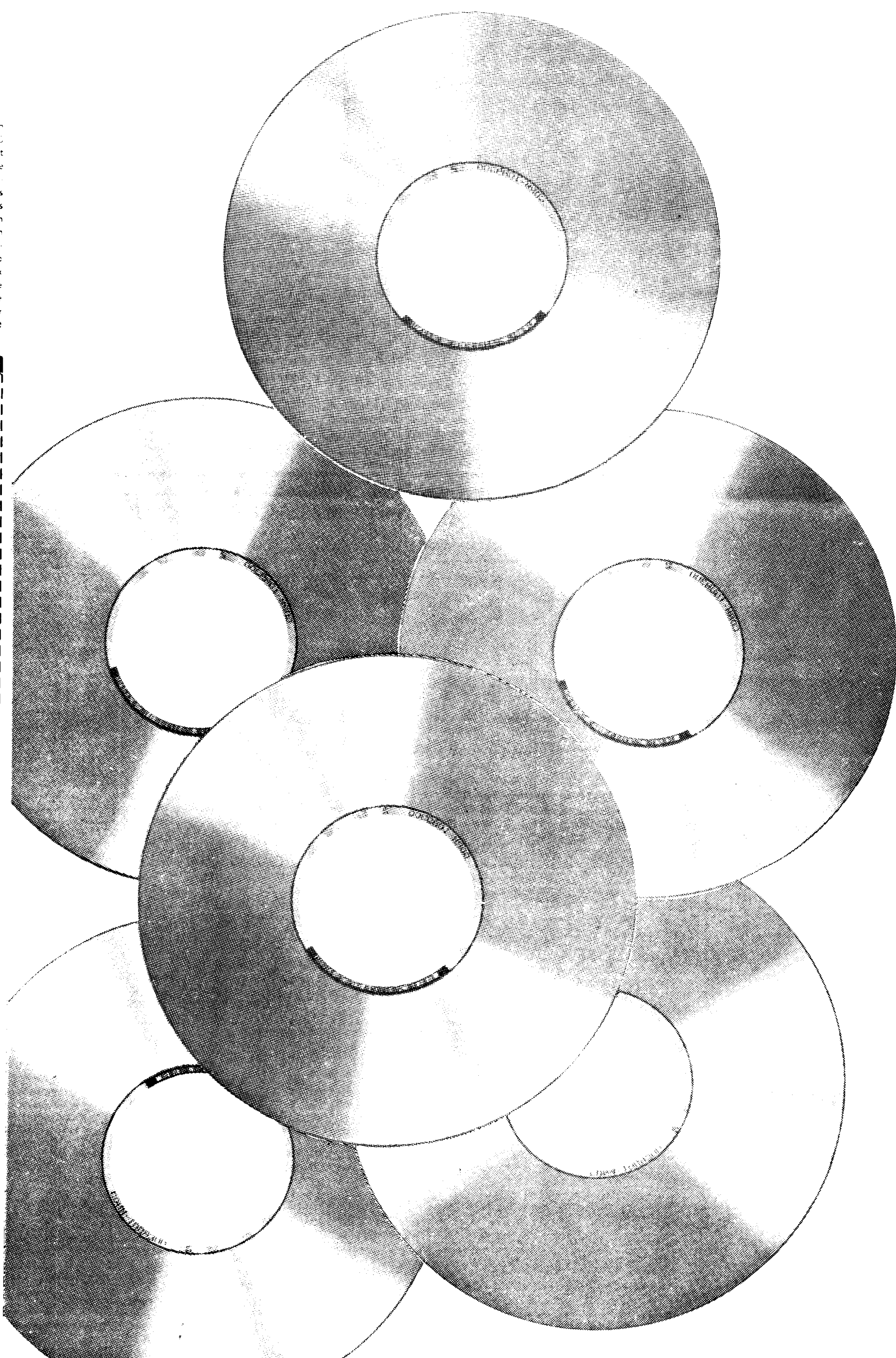
Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

Wist u dat gansen elkaar levenslang trouw zijn?

NU ZES GRANDIOZE CD'S GRATIS BIJ 'N KENWOOD SET VAN VOGELZANG



KENWOOD

Jazeker, u ziet en hoort het goed. Bij uarschat u een van de Kenwood midi of minisets vanaf f 1499,-, krijgt u het komende half jaar gratis iedere maand een kwaliteits CD thuis gestuurd. Met muziek om van te genieten. Op



die manier weet u zeker dat er per post muziek naar u toe komt. HiFi-installatie klinkt. Bij Vogelzang vindt u een complete HiFi-installatie demonstratieklaar opgesteld. Zodat u de kwaliteit kunt testen en luisteren. HiFi-sets van Kenwood onderscheiden door de uitstekende prijs-kwaliteitsverhouding, het moderne design en het bedieningsgemak. In Kenwood heeft u de hand van de Oosterse makers. Perfecte techniek, hoge kwaliteit geluidsweergave, verfijning in techniek en design. Het is extra goed tot 'n recht komt met BNS luidsprekers. Kenwood in vakmanschap. Met een Kenwood HiFi-set en de kwaliteitsmakers van Vogelzang wordt muziek luisteren een ware reis.

KENWOOD M47 MIDISSET + BNS EX12 LUIDSPREKERS
Prachtige midiset bestaande uit de losse componen

KENWOOD A47 VERSTERKER uitgangsversterker met 45 W, krachtig basgeluid dankzij de Active Naturalizer functie.

KENWOOD T47L TUNER quartz PLL, 50 presets, auto-tuning en timer.

KENWOOD X47 DUBBEL CASSETTEDECK met Dolby B/C, hoge snelheid kopiëren, snel op de kenmerkendste passage dankzij het Direct Program Search System.

KENWOOD DP 470 CD SPELER 1 bit D/A converter, 16 bits geheugen en muziek kalender voor 20 maanden.

INCLUSIEF HANDIGE AFSTANDBEDIENING.

Als optie zijn de

KENWOOD GE 470

EQUALIZER en de

KENWOOD P38 PLATEN-SPELER leverbaar.

BNS EX 12 LUIDSPREKERS Perfect bij deze set

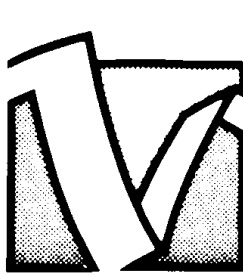
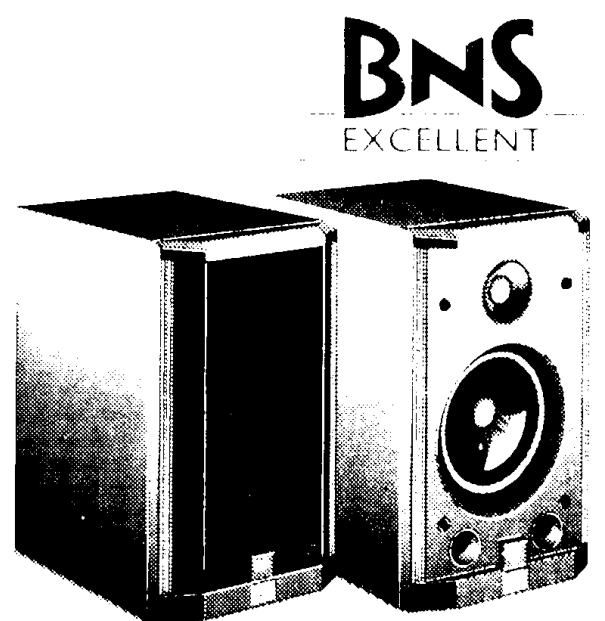
passende luidsprekers van

hoogstaande kwaliteit. Twee weg systeem, muziekvermogen van 70 Watt, Frequentiebereik 60-20.000 Hz, impedance 16 Ohm.

**KENWOOD & BNS SET
VOGELZANGPRIJS**

1798

OF IN MAANDELIJKE TERMJENEN



VOGELZANG

Daar kun je niet omheen

EINDHOVEN: HERMANSBOEKSTRAAT 27, HEERLEN: AKERSTRAAT 19, NIEUW-SEDICHT: EMBELWSTATION, KRUISSTRAAT 12, HEERLEN, MAASTRICHT: HET BALZIEDE, SLEUWAAN 440, GAANDEN: MAASTRICHT, ZONDAG 12 DECEMBER KOOPZONDAG VAN 12.00 TOT 17.00 UUR.

VERMIDELING: MAASTRICHT: 043-3811111, EINDHOVEN: 040-3811111, NIEUW-SEDICHT: 040-3811111, HEERLEN: 043-3811111, MAASTRICHT: 043-3811111, GAANDEN: 043-3811111, SLEUWAAN: 043-3811111, KRUISSTRAAT: 043-3811111, AKERSTRAAT: 043-3811111, HERMANSBOEKSTRAAT: 043-3811111.

AANNEMERSBEDRIJF



VERTROUWEN

BOUWEN

**Tweede
Kerstdag 1993**

voor jeugd, recreanten en
wedstrijdatleten

aanvang: 10.30 uur
start: nabij VV Heksenberg



**32e Graus
Kerstcross**

Infolijn:
H. Meyers
045-723198

Limburgs Dagblad

DE KRANT VAN LIMBURG

Steens / De la Haye / Wald / Dogge

ASSURANTIE ADVISOREN - MARKAANDELEN - BROUWERIJ - GOLF

Nuth - Hoensbroek

HEMI-SPORT
vrijtijds- en wintersportkleding

d. Deckerstraat 4 - Valkenburg
Sardesstraat 50 - Heerlen
Paradysstraat 1 - Susterd



Manders
Interieurs



Zij die gingen kwamen terug met ongelooflijke verhalen. Zuid-Afrika zou het mooiste land ter wereld zijn. De thuisblijvers haalden hun schouders op. Zuid-Afrika was het land van apartheid en beslist geen plek om zorgeloos de toerist uit te hangen. Sinds het opheffen van de economische boycot komt het toerisme vanuit Nederland langzaam op gang. De Zuidafrikaanse regering doet alles om het te stimuleren. Het land verkeert in een economische crisis en kan het geld dat toeristen binnenbrengen goed gebruiken. En, eerlijk is eerlijk, het stelt daar voor de reiziger heel wat tegenover. Zuid-Afrika mag weer. En het kan ook, als je tenminste veilig op gebaande toeristische paden blijft.

„Blijf op toeristische wegen, waag je niet in gebieden waar het onrustig is,” luidt het advies dat het Zuidafrikaanse verkeersbureau Sator in Amsterdam reizigers meegeeft. Met de promotiecampagne 'Een wereld in een land' maakt het reclame voor Zuid-Afrika als toeristisch reisdoel. Als het over veiligheid gaat vergelijkt directeur Niel Venter zijn land graag met bepaalde delen van New York of Turkije, waar je als toerist ook maar beter weg kunt blijven.

Jammer. Maar wie het advies ter harte neemt kan in Zuid-Afrika rondreizen zonder dat hem een duimbreed in de weg wordt gelegd, zo bleek op een rondreis in het voorjaar. En op en rondom die gebaande toeristische paden is veel te zien.

In Shakaland bijvoorbeeld dreunen trommels opzweepend, voeten stampen, lichamen schudden. Zoeloe-dansers brengen hun krigsdans vol vuur. Niet om tegenstanders, maar om toeristen te imponeren. Dat lukt. Shakaland mag dan een soort openluchtmuseum in Zoeloland zijn, het komt toch authentiek over. Het biedt met zijn medicijnman, bierbrouwende vrouwen, veehoedende kinderen en traditionele Zoeloe-maaltijd een proeve van de zwarte folklor van Zuid-Afrika. Een overnachting in een (modern ingerichte) hut is een aanrader. Shakaland ligt in Natal, temidden van uitgestrekte suikerrietvelden.

Sinds kort schijnt het ook mogelijk te zijn om te gaan kijken naar het moderne Zoeloe-leven, in zwarte townships bij grote steden. In Johannesburg opereert 'Jimmy's face to face tours', de (zwarte) eigenaar leidt belangstellenden rond door zijn stadsdeel.

De zwarte cultuur moet een van de aantrekkingspunten worden voor toeristen, zo zegt Sator. Net als sportieve vakanties – trektochten, duik- en visvakanties – en culturele festivals.



Wat het land verder ook allemaal te bieden heeft, een absolute must – zeker voor Nederlanders – is Kaapstad. Als op Kaap de Goede Hoop de zilte wind door je haren speelt, komen als vanzelf, hele oude beelden aanwaaien. Hier vochten zeelieden van de Verenigde Oostindische Compagnie tegen de elementen om met hun schepen vol specerijen uit de Oost niet op de klippen te plekken te slaan. Hier zette in 1952 Jan van Riebeeck voet aan land om er een pleisterplaats in te richten voor Nederlandse zeelieden. Een ander 'verplicht nummer' is de Tafelberg. Vanaf de drie kilometer lange en 1000 meter hoge platte berg heb je bij helder weer een prachtig uitzicht. Op de dag dat wij de kabelbaan naar bo-

ven nemen, is het plateau bedekt met een wollig mist-tafelkleed. Maar ook dan is het een bijzondere ervaring om over de Tafelberg te wandelen.

In Kaapstad zelf schijnt op dat moment volop de zon. De stad (1,1 miljoen inwoners) is groot en modern. Af en toe duikt er tussen de hoge wolkenkrabbers ineens een oud-Hollandse gevel op. Een dag Kaapstad is prima af te sluiten in het gezellige-rommelige oude havengebied. Een goede plek om de najaarszon te zien ondergaan, luisterend naar de zee-robber die zich luidruchtig opmaken voor de nacht. Ongetwijfeld maakt ook de wetenschap dat Kaapstad de meest liberale stad van Zuid-Afrika is de atmosfeer extra aantrekkelijk. De stad waar stranden het eerst werden opengesteld voor blank

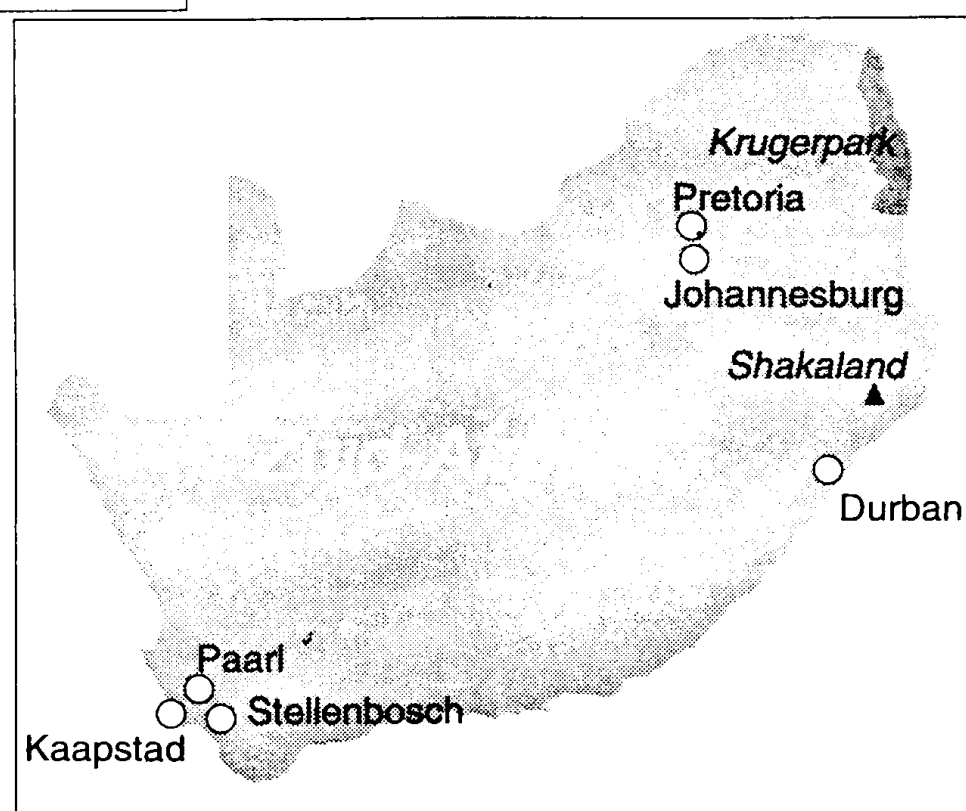
en zwart, de stad waar veel mensen die we ontmoeten, spreken over *the dark times of apartheid* en hopen op betere tijden.

Wijn

Van de kliffen en stranden van de Kaap naar het binnenland. In groene valleien, omzoomd door zwartblauwe bergen (zo mooi dat het niet echt lijkt) liggen uitgestrekte wijngaarden. De grote landgoederen zijn populair bij toeristen die er wijn komen proeven. Het stadje Stellenbosch doet met zijn rieten daken, trapgevels en statige eiken wel erg aan Nederland denken. Het Nederland van begin deze eeuw op lo- me zomermiddag. Stellenbosch is gesticht in 1679 en wordt beschouwd als een van de best bewaarde steden uit de

● Een absolute 'must' voor Nederlanders is Kaap de Goede Hoop.

● Spreekuur bij de medicijnman in Shakaland.



Moe nie steur nie

'Moe nie rook nie.' Het rookverbodsbordje in het SAA-vliegtuig op weg van Amsterdam naar Johannesburg leidt tot hilariteit. Een veelbelovend begin van een reis naar een land dat door een van de twee officiële talen, het Zuid-Afrikaans, voor de Nederlander een extra dimensie krijgt. Je kunt je vaak eenvoudiger bedienen met de andere officiële taal, Engels. Maar is het niet veel aardiger om je te wassen met *badskum* en een *waslappie* en om bij het *inkopies doen* in plaats van *pantry's broekelousse* te kopen? In elk geval verdwijnt het bordje van het hotel met de tekst 'moe nie steur nie assieblief' als aandenken in de koffer.

Het 'kromme Hollands' van de Zuid-Afrikanen heeft veel Nederlanders een ongemakkelijk gevoel bezorgd. Het internationaal overgenomen woord *apartheid* is niet bepaald iets om trots op te zijn. En dat geldt zeker ook voor de verderfelijke teksten die aanhangers van de extreem-rechte Afrikaanse Weerstandsbeweging uitkramen, in een taal die veel op de onze lijkt. Het Afrikaans heeft zich ontwikkeld uit het Nederlands van de eerste kolonisten. Een deel van hun nazaten trok zich na de komst van de Engelsen in 1835 uit onvrede terug in het binnenland en leidde daar een geïsoleerd bestaan. Ver weg van de beschaving en nieuwe ontwikkelingen, met de Statenbijbel als enige lektuur en houvast. Een omgeving waar het blanke superioriteitsgevoel en nationalisme gedeiden. Het is dan ook in deze streek, Transvaal en Oranjerivierstaat, waar de Afrikaanse Weerstandsbeweging het meest gehoor vindt.

Het Afrikaans dankt zijn status als officiële taal aan een uit Nederland afkomstige leraar klassieke talen, Arnoldus Pannevis. Na zijn komst naar Paarl, waar hij leraar werd aan het plaatselijk gymnasium, raakte hij ervan overtuigd dat daar een nieuwe taal was ontstaan. Hij registreerde eind negentiende eeuw de woordenschat en grammatica. In 1925 werd het Afrikaans naast het Engels een van de twee officiële talen van Zuid-Afrika.

Aan dit moment herinnert het taalmonument in Paarl, een reusachtig marmeren bouwwerk op een bergheveling. Drie kleinere zuilen symboliseren het aandeel van het Nederlands, Engels en Afrikaanse talen aan het ontstaan van het Afrikaans. Zij zijn door een vloeiende boog verbonden met een 57 meter hoge zuil van het Afrikaans. Het ontwerp is geïnspireerd op een gedicht van N.P. van Wijk Louw. *Afrikaans is die taal wat vir Wes-Europa en Afrika verbind; dit suig sy krag uit die twee bronne; dit vorm 'n brug tussen die groot helder Weste en die magiese Afrika – die soms nog so onhelder Afrika; hulle is albei groot magte, en wat daar groots aan hulle vereniging kan ontspruit – dit is miskien wat vir Afrikaans voorlees om te ontdek.*

Deze gedachte kan de Nederlandse toerist er *miskien* van weerhouden om in Zuid-Afrika meteen op het Engels over te schakelen. Het Afrikaans is de taal van veel blanken (van 55 procent) en van de meeste kleurigen. Het wordt gebruikt als spreektaal, in kranten, tijdschriften en in moderne literatuur. Het is goed te lezen en met een beetje moeite ook te verstaan. Het is voor ons grappig, door de dubbele ontkenning, het niet vervoegen van werkwoorden en praatwoorden als *verkleurmannelie* (kameleon), *jou vervies* (je ergeren) en *braai* (barbecue). Een Nederlander kan in zijn eigen taal een gesprek voeren met een Zuid-Afrikaan. *Boie oulik* toch.

door

MARIËTTE STUIJTS



Adembenemende ontmoeting met leeuw en luipaard Op jacht met de camera

Onverstoort kijkt ze ons aan. Ze knippt loom met haar ogen en blaast zachtjes door haar neus. Wij hebben daarentegen moeite onze opwindende onderdrukken. Oog in oog met een witte neushoorn, met jong. Een paar duizend kilo dikheid binnen bereik. In de avondschemering zijn we met een jeep de Zuidafrikaanse bush ingetrokken, 'op jacht' naar groot wild. Een avond-drive, heet zoets in safari-terminen. Een onvergetelijke ervaring.

De duisternis valt snel, uit de woestijn rondom ons klinkt een concert van onbekende dieregeluiden. Dit is Afrika, donker en geheimzinnig. Het Afrika van romantische verhalen en films, niet dat van moderne steden en grote townships, die we ver achter ons hebben gelaten. Het Afrika van hoogbenige giraffes, kudde zebra's en wegsprintende impala's die ons rakelings passeren. Van allerlei grote roofvogels, zoals de honderden gieren die macabre op een rottend karkas afkomen.

Geconcentreerd volgt ranger Craig met de wagen een platgetrapte spoor. Van het kadaver naar een hoop olifantenvoet. Hij wisselt snel een paar onverstaanbare woorden met Hendrick, de Shangaan tracker die achter op een verhoging in de jeep zit. Er moeten leeuwen in de buurt zijn! Op aanwijzing van de zwarte spoorzoeker gaan we er op af.

En dan gebeurt voor Europeanen het onvoorstelbare. In het donker, in de uitgestrekte wildernis, richt Hendrick zijn lamp op een bosje. En daar ligt, zo lui als katten op een zonnige vensterbank, een leeuwpenaar. De leeuw heft zijn grote kop op. Zijn gezin draait zich verstoord om, maar besluit gewoon door te slapen. „Leeuwen zijn lui,” fluistert onze ranger. „Ze slapen twintig van de 24 uur en met hun buik vol zullen ze niet aanvallen.” Zelfs een wagen vol vreemde wezens met fototoestellen en een enorme schijnwerper zet onze leeuw niet aan tot actie.

Gin-tonic

Op nog geen vijf minuten afstand van het leeuwenvest zet Craig de jeep stil op een open vlakte. Cocktail-time, zo blijkt. Wat mag het zijn, gin-tonic of whisky-soda? Behulpzaam spuit hij bleke blote enkels in met anti-muggenspray, om te voorkomen dat ook de muskieten een lekker tussendoortje krijgen. De vervreemding ten top. Onder een prachtige sterrenhemel, midden in de wildernis, op steenworp afstand van een leeuwenvest



● Een paar duizend kilo dikheid binnen bereik.

een cocktail drinken. Geserveerd met gehaktballetjes van impalavlees. Op deze manier op safari gaan is dan ook alleen maar voor de rijksten der aarde weggelegd. Mala Mala is een van de meest exclusieve prive-wildparken van Zuid-Afrika. Het oord is geliefd bij de internationale jet set. Foto's op een prikbord bij de receptie tonen Patrick Swayze, Joan Collins, familie De Klerk en Rod Stewart in safari-oufit. Zij kunnen het ook betalen. Voor zo'n negenhonderd gulden per dag krijgen zij een luxe hut ter beschikking, inclusief alle maaltijden. Hoog opgeleide rangers – Craig is bijvoorbeeld natuurkundige – doen alles om het de gasten naar de zin te maken. Ze halen hen met de jeep op bij vliegveld Skukuza en maken bij zonsopkomst en -ondergang een safari. Ze stoppen hen zelfs min of meer in bed.

Wie na de avondmaaltijd in de boma (een ronde open plek met rieten omheining) zijn bed op wil gaan zoeken, wordt – tot aan de deur van de hut – vergezeld door de gewapende ranger. Om het kamp ligt namelijk geen afstrafende en 's avonds schijnt er wel eens wild rond te zwerven. Craigs bloedstollende verhaal over de dood van een toeriste die 's avonds nog even haar slippers bij het zwembad wilde gaan halen en werd gedood werd door een leeuw, klinkt

overtuigend genoeg om ons de hele nacht braaf in bed te houden. Wie denkt dat de welgestelden der aarde hier een lui levenje leiden komt bedrogen uit. Om 5 uur moeten ze weer aantreden voor een ochtend-drive. Dit tot zachtbaar ongenoegen van de echtgenoten van twee met goud behangen blonde dames, gekleed in modieuze sarifapakjes. Terwijl de vrouwen door reusachtige teletelenzen turen, laten de heren zich verveeld onderuit hangend rondrijden. Met sigaar in de mond; alleen het ochtenblad ontbreekt nog.

Big five

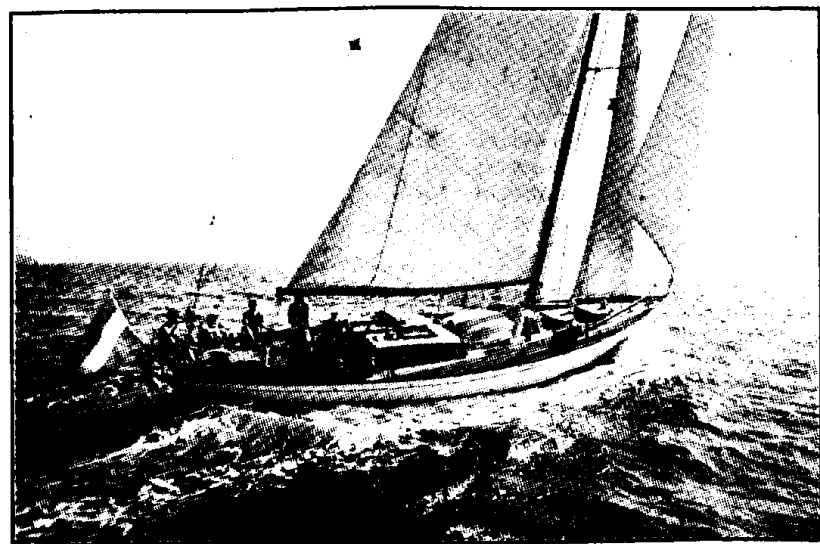
Op dit vroege tijdstip zijn alle gasten van Mala Mala met hun ranger op stap. Spiedend naar het grote wild, want daar komen ze uiteindelijk voor. Craig gaat dus naarstig op zoek naar olifanten en een luipaard, want die ontbreken nog op onze lijst. En Mala Mala verlaten met de aantekening dat je de 'big five' gezien hebt (leeuw, buffel, olifant, neushoorn en luipaard) schijnt een verdienste te zijn.

Via de radio hoort Craig van collega-rangers dat er vlakbij 'Sand river' een luipaard gesignaleerd is. Hij controleert nog even of zijn geweer geladen is, legt het terug in de houder op de motorkap en stuurt de wagen in westelijke richting. Eerst wijst hij ons nog op een cheetah

die nog geen tien meter van ons vandaan door het struikgewas sluip. De jachtluipaard poseert gewillig. Het is ongelooflijk hoe weinig de machtingen der wildernis zich aan trekken van de jeeps die hun territorium doorkruisen. Pootafdrukken in het zand en de bloedige overblijfsen van een impala (in de achterpoten had de moordenaar zo te zien geen trek) leiden ons naar de luipaard. Zelfbewust zoekt de reusachtige kat zijn weg door het struikgewas, de mensen die hem met ingehouden adem aangapen geen blik waardig keurend. Ook de hoogblonde jaagsters hebben de achtervolging ingezet. Dwars door de bush volgen we de luipaard tot aan de rivier, waar hij zijn dorst lest.

Het is inmiddels te laat geworden om nummer vijf op te zoeken. Geen olifant, dus geen certificaat voor de 'big five'. Maar dat maakt ons avontuur in de wildernis niet minder mooi. Tegen zoveel indrukken kan een stempel op een papertje niet op. „Daarvoor moeten jullie nog maar een keer terugkomen,” oppert Craig. Voor Rod Stewart en Joan Collins zal dat ongetwijfeld geen probleem zijn. Die blijven gewoon net zo lang tot dat ze de 'big five' voor de lens hebben gehad. Maar zou voor ons een olifant uit de Beekse Bergen ook gelden?

LIEVELINGSPLEKJE



OP HET WATER

Een sportieve, beweeglijke vakantie. Daar houdt Maarten van het Kaar, directeur van NBBS Reizen, van. Zijn lievelingsplekje is geen land of gebied, maar een zeilboot. Daarmee zeilt hij het liefst op een plek met voldoende zon en wind. „Ik heb al een aantal keren in Turkse en Griekse wateren gevaren. Eerst in groepsverband en vorige zomer met mijn gezin op een eigen jacht. Dat bevalt me uitstekend.” Volgens Van het Kaar is een zeilvakantie niet zo duur als men vaak denkt. Sportief bezig zijn en een land 'vanaf de andere kant' verkennen, maken het zeilen voor hem aantrekkelijk. 's Avonds aanleggen in een klein havenje en overdag ankerplaatsen zoeken die met de auto niet bereikbaar zijn. „Per boot kom je op plekken waar nauwelijks andere toeristen zijn. Dat leidt tot hele leuke situaties. Uitgenodigd worden om bij iemand thuis te komen eten bijvoorbeeld.”

Gabor laat de vogels schieten.



Maakt haast jagers in Nederland meer dan 50.000 mensen neer. Gelukkig komt er een nieuwe wet die deze verharde hobby kan verbieden. Maar staatssecretaris Gabor laat deze unieke kans schieten. Terwijl in een enquête meer dan 90% van de Nederlanders zich uitspreekt tegen de jacht op roofvogels. U kunt dat één keer door vandaag nog de pen op te sturen. Want de Tweede Kamer kan wel voor een wettelijk jachtverbod stemmen.

Wij zien ze lever vliegen.

PROTESTSIGNAL

U wilt tegen de jacht op onschuldige roofvogels.

HANDTEKENING

U wilt maak verandering nog in een enveloppe zonder postzegel (mag wel) naar Vogelbescherming

25213 L&V. Vogelbescherming Nederland a.u.v.

Jachtverbod, zodat de campagne kan worden voortgezet.

Over / MEVR.

STRAAT:

POSTCODE:

PLAATS:

Stuur deze brief verandering nog in een enveloppe zonder postzegel (mag wel) naar Vogelbescherming

Wilt u dat ganses en ganzen beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?

Wilt u dat ganzen en ganses beschermd worden?



A.D./18/09/93

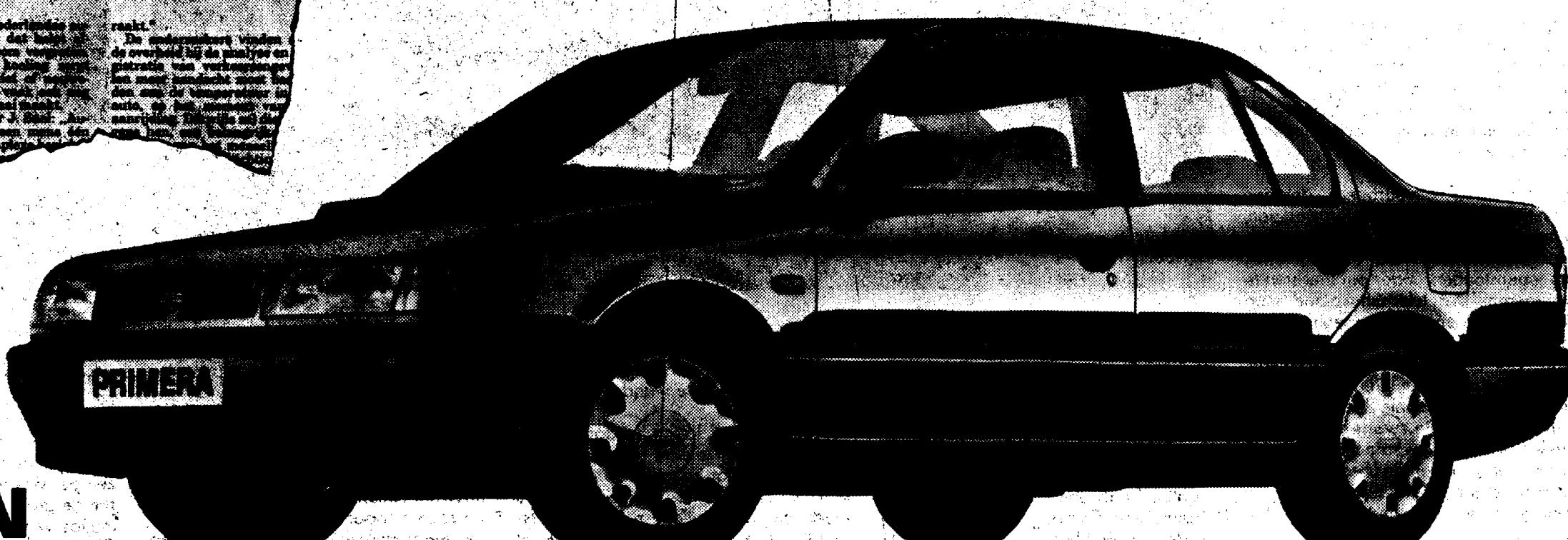
Airco in auto voorkomt veel ongelukken

De beste veiligheidsvoorzieningen in 'n auto, zijn voorzieningen die ongelukken helpen voorkomen. Want ook op de weg is 't beter om te voorkomen dan te genezen. Een zeer belangrijk hulpmiddel om onderweg 't hoofd koel te houden en alert te blijven is airconditioning. Dat blijkt uit een recent onderzoek van de Universiteit van Amsterdam. Om die reden heeft Nissan een aantal 4- en 5-deurs Primera's (LX en SLX modellen met 1.6 en 2.0 liter multi-point injectie benzinemotoren) af fabriek voorzien van airconditioning voor een milieubewuste (CFK vrije) airco betaalt u tijdelijk niet de 4.200,- die er voor staat, maar slechts 1.200,-! Om te voorkomen dat ongelukken ontstaan door menselijk falen en omdat we zuinig zijn op onze ridders, leek ons dat een prima idee aan de verkeersveiligheid. De nieuwe Primera doet meer voor de veiligheid van de inzittenden: side-impact bescherming, computerberekende kreukelzones en schok-absorberend stuurwiel. En dat u nergens zo compleet voordelig uit bent voor 'n auto met airco, ook dat mag u veilig van ons aannemen! Er is al een Nissan Primera met airco 4-deurs: // v.a. 37.695,-

De beste veiligheidsvoorzieningen in 'n auto, zijn voorzieningen die ongelukken helpen voorkomen. Want ook op de weg is 't beter om te voorkomen dan te genezen. Een zeer belangrijk hulpmiddel om onderweg 't hoofd koel te houden en alert te blijven is airconditioning. Dat blijkt uit een recent onderzoek van de Universiteit van Amsterdam. Om die reden heeft Nissan een aantal 4- en 5-deurs Primera's (LX en SLX modellen met 1.6 en 2.0 liter multi-point injectie benzinemotoren) af fabriek voorzien van airconditioning voor een milieubewuste (CFK vrije) airco betaalt u tijdelijk niet de 4.200,- die er voor staat, maar slechts 1.200,-! Om te voorkomen dat ongelukken ontstaan door menselijk falen en omdat we zuinig zijn op onze ridders, leek ons dat een prima idee aan de verkeersveiligheid. De nieuwe Primera doet meer voor de veiligheid van de inzittenden: side-impact bescherming, computerberekende kreukelzones en schok-absorberend stuurwiel. En dat u nergens zo compleet voordelig uit bent voor 'n auto met airco, ook dat mag u veilig van ons aannemen! Er is al een Nissan Primera met airco 4-deurs: // v.a. 37.695,-

VRAAG BIJ ONS NAAR DE UNIEKE BETALINGSMOGELIJKHEDEN. VIA DE ON-LINE VERBINDING MET NISSAN FINANCE MAKEN WIJ U MINUTE EN OFFERTE OP MAAT.

AIRCO OP DE PRIMERA NU VOOR MAAR F 1.200,-



NISSAN

Beek, Jo Crutzen Auto's B.V., Stationsstraat 115, tel. 046-371727. Kerkrade, Jurgen Autocentrum B.V., Langheckweg 36, tel. 045-452570. Maasbracht, Auto Van Laar B.V., Hazenspoor 9, tel. 04746-3811. Maastricht, Autobedrijf André Feys B.V., Duitse Poort 15, tel. 043-214175. Melick (Roermond), Garagebedrijf Geelen B.V., Groenstraat 33, tel. 04752-2021. Sittard, Garage Schoenmakers Sittard B.V., Limbrichterweg 78, tel. 046-512814. St. Geertruid, Autobedrijf G. Nelissen Sint Geertruid B.V., Burg. Wolfsstraat 6, tel. 04408-1201.

KEUKENWOORDDEEL MET AROMA

Buiten de scherpe Brugman prijzen, zijn alle keukens tijdelijk voorzien van een GRATIS ESPRESSO-APPARAAT t.w.v. f 300,-.



Repro-eiken keukens, gelakt in de kleur buxus. Afgewerkt met antieci-gruze zijwandbeleding en rondom kunststof lijsten. Afm. 320 cm. Compleet met alle inbouwapparatuur.

Witte glanzende keukens, uitgevoerd met horizontale greeplijsten in chroom. Afm. 285 x 165 cm. Compleet met alle inbouwapparatuur.

Noordse eiken keukens, uitgevoerd met steervolte hoekschouw en 2 glaskasten. Afm. 265 x 215 cm. Leverbaar in 3 verschillende kleuren. Compleet met alle inbouwapparatuur.

Modern kunststof keukens, vierzijdig afgerond en gelakt met een glad of essensstructuur oppervlak. Afm. 160 x 280 cm. Compleet met hoge wandkasten en alle inbouwapparatuur.

Normale prijs 5.695,- ACTIEPRIJS 5.695,-

Normale prijs 6.995,- ACTIEPRIJS 6.995,-

Normale prijs 7.895,- ACTIEPRIJS 7.895,-

Normale prijs 9.995,- ACTIEPRIJS 9.995,-

* of de helft van de prijs in contanten. Deze kortingen zijn geldig t/m 19 december 1993. Oude en nieuwe voorraad.

BRUGMAN KEUKENS ZIJN COMPAGNIE

4 CM DIK WERKBLAD MET WATERKROON

GASKOOKPLAAT MET VOORKEUZE

KRANS- EN LICHTLIJSTEN

VERBUCHEN

SPREIDERS

AFWASMAS

ELECTRISCHE OVEN

160 LITER WOLKAST

FILIAAL HEERLEN ZONDAG 12 DECEMBER GEOPEND VAN 11.00 - 17.00 UUR.

Brugman Keukens

Het verschil zit 'm echt niet alleen in de prijs!

ALPHEN, Noordkade 1, 072-156793. APELDOORN, Amsterdamsedijk 10, 033-613448. AMSTERDAM, Stadhouderskade 74, 020-6752956.

ANNEKE, Venloerweg 17 (Woonboulevard), 085-812112. BEVERWIJ, Parallelweg 95 (Meubelboulevard), 02510-24299. CAPELLE A/D IJSEL, Hooftweg 46, 010-4585040.

DEN BOSCH, Reischweg 38 (Meubelboulevard), 073-414595. DEN HAAG, Binckhorstlaan 113, 070-3477985. DORDRECHT, Archimedesstraat 10, 078-146900. SOMERENHOVEN, Bijkersrijt 4024 (Woonboulevard), 04990-74481. ENSCHDE, Schuifdijk 18 (Meubelplein), 053-337955. GOES, J.A. van der Goekade 1, 01100-50255. GRONINGEN, Pelzerweg 82 (Meubelboulevard), 050-250533. HEERLEN, K. de Craner 166 (Woonboulevard), 045-754240. HENSCHEDE, Weisweg 785, 020-6533462. HULST, Abdoelweg 19, 01140-20080. LEEUWARDEN, Franklinstraat 48 (Winkelplein De Centrale), 058-130383. MUIDEN, Pampusweg 2 (naast Maxis), 020-19718. NIMMERSDORP, Industriestraat 4, 01865-3772. ROOSENDAAL, Oosplein 13 (Woonboulevard), 01650-69852. SPIJKENISSE, Kolkplein 21 (Nieuwcentrum), 01880-18118. UTRECHT, Hollandslaan 14 (Meubelboulevard Kasteelneiland), 030-688471. VEENENDAAL, Kemreestorstraat 28, 08385-50025. ZOETERWOUDE-BIJNDIJK, Hoge Rijndijk 195, 071-892086. ZUTPHEN, Gerritsweg 11 (Woonboulevard Eijndijk), 05750-17025.

Op zaterdag direct 'm zaterdag + de koopavond. Heerlen maandagmiddag geopend. HULST: Zondagmiddag en maandag geopend, dinsdag gesloten. SOMERENHOVEN op maandag geopend.

OPENBARE BEKENDMAKING

Concept-legger Hemelbeek
Het dagelijks bestuur van het waterschap Roer en Overmaas maakt bekend dat met ingang van 10 december 1993 tot 10 januari 1994 ter secretarie van:

- het waterschapshuis te Sittard (Parklaan 10, kamer 113);
- de gemeente Stein (te Stein);
- de gemeente Meerssen (te Meerssen).

ter inzage ligt de concept-legger van het stroomgebied van de Hemelbeek.

De ontwerp-legger bestaat ondermeer uit een kaart, waarop alle in het stroomgebied van de Hemelbeek gelegen openbare watergangen staan vermeld. Deze watergangen dienen door het waterschap zodanig te worden onderhouden, dat zij volledig aan hun bestemming beantwoorden. In verband hiermee zijn voor aanliggende eigenaren en/of grondgebruikers langs de desbetreffende watergangen diverse ge- en verboden van toepassing. De concept-legger bevat tevens een lijst van onderhoudsplichtigen van werken (duikers, lozingspunten) behorende bij de watergangen.

Belanghebbenden worden in de gelegenheid gesteld eventuele vragen aan een functionaris van het waterschap voor te leggen. Deze mogelijkheid wordt geboden:

- ter secretarie van de gemeente Stein tussen 09.00 en 12.00 uur op 4 januari 1994;
- ter secretarie van de gemeente Meerssen tussen 09.00 en 12.00 uur op 5 januari 1994.

Bezwaren
Tegen de onderhavige concept-legger kunnen gedurende de bovengenoemde termijn door eenieder schriftelijke reacties worden ingediend bij het dagelijks bestuur van het waterschap Roer en Overmaas, Postbus 185, 6130 AD Sittard. Zij die dit in hun schriftelijke reactie aangeven, zullen in de gelegenheid worden gesteld hun reactie mondeling toe te lichten.

Verordening Bestuurscompensatie
Het dagelijks bestuur van het waterschap Roer en Overmaas maakt bekend dat met ingang van vrijdag 10 december 1993 gedurende 3 maanden in het waterschapshuis, (kamer 106), Parklaan 10 te Sittard ter inzage ligt de Verordening Bestuurscompensatie. De verordening is tegen betaling van kosten algemeen verkrijgbaar.

Het dagelijks bestuur van het waterschap Roer en Overmaas

de secretaris, W.H.Th. van Megeri

de voorzitter, drs. F.W.G. Laarakker

Waterschap Roer en Overmaas

Parklaan 10, Sittard.

SIMA

Spruitenbosstraat 6
2012 LK Haarlem

Een kroon in India doet wonderen...

SCHOOL WATER

NU EXTRA

BROOD NODIG

giro 375 SIMAVI WATERFOR



Center Parcs-vakantieformule begon 25 jaar geleden in Reuver

Op De Lommerbergen zakt ieder door zijn knieën

Center Parcs noemt zich de bedenker van het zwemparadijs en de uitvinder van de Parc Plaza's en the unique short break. Hollander kan het niet gezegd worden.

Vijsentwintig jaar geleden kocht Piet Derksen, toenmalig eigenaar van sportzaakten Sporthuis Centrum, een kampeerterreintje in Reuver, experimenteerde wat met drie uit aluminium constructies bestaande bungalowtjes, brak ze wegens gebrek aan succes weer af en zette er zestig stenen vakantiehuisjes neer. Ze mochten blijven. De Lommerbergen werd een begrip. Inmiddels zijn Nederland, België, Frankrijk en Engeland bezaaid met dertien parken met 8.600 huisjes die allemaal hartstikke veel op elkaar lijken.

Maar schijn bedriegt:

„Gelukkig heeft elk park zijn eigen karakter. Wij hebben kindvriendelijke stopcontacten,” zeggen ze bijvoorbeeld op De Lommerbergen.

DOOR JOS VAN DEN CAMP

Rondom het kinderboerderijtje roept directeur Hans Rozemeijer drie keer hoi tegen voorbijlopende ukkes en hun ouders en bij het suptrisch zwembad slaakt hij een paar keer de kreet hallo. Rozemeijer is kindvriendelijk. Zoals Center Parcs dat van hem verlangt. Kinderen staan in dit park op nummer één, net als in Het Vennebos, gelegen in de Brabantse Kempen. „Dat is nou het verschil met de andere parken die zich bijvoorbeeld in water-, natuur- of sportactiviteiten hebben gespecialiseerd.”

April dit jaar startte Center Parcs met de training van de 245 vaste medewerkers van De Lommerbergen. Cursus: Kindvriendelijkheid. Drie dagen, inclusief overnachtingen in... jawel een park van Center Parcs. Daar leerden ze de kneepjes om 'een optimale verblijfsactiviteit' aan de gasten aan te bieden. „Ofwel: door de knieën zakken als je een bestelling van een kind opneemt,” vat Rozemeijer de cursus samen.

Speeltuinen, zandbakken, kinderhofjes, kinderboerderijtjes en hier en daar ballonnetjes zijn de duidelijkste kenmerken van al die aandacht voor kinderen. Elke ochtend is er verder van negen tot tien op elke televisie een uitzending voor kinderen te zien, gemaakt door acteurs

in dienst van Center Parcs die de kinderen vervolgens later op de dag 'in het echt' tegen het lijf kunnen lopen. „Hallo pretparker, ik ben Bing Bush en ikke ben Voeps the Wave.”

Inmiddels heeft De Lommerbergen elf van de in totaal vijfhonderd bungalows omgebouwd tot kindvriendelijke huisjes met daarin kinderbestek en -services, een kinderbadje en een commode. Extra kosten voor een weekend- of een midweekvakantie: 25 gulden. Kinderen kunnen daar dankzij nogal wat ingrepen niet meer op eigen houtje in de kastjes, niet meer met de vingers tussen de deuren. En peuten in de stopcontacten is er ook niet meer bij. „Wij hebben kindvriendelijke stopcontacten,” meldt Rozemeijer na lang nadenken, als hem gevraagd wordt waarin De Lommerbergen zich nou echt van al die andere 'broertjes' onderscheidt. De elf huisjes hebben het hele jaar door een bezettingsgraad van honderd procent. „Aan aanpassing van meer bungalows wordt dan ook gedacht. De volgende stap is de installatie van een thermostaatkraan op de douche,” meldt Rozemeijer trots.

Hoe leuk het ook klinkt, tussen de parken onderling is dus hooguit sprake van wat accentverschillen. Bij de een is het zwembad wat spectaculairder dan bij de ander waar de sportvoorzieningen



dan weer wat uitgebreider zijn. Alle parken blijken bij het publiek even geliefd. Overal was in 1992 de bezetting

gemiddeld meer dan negentig procent, zo meldt Monique Delling, landelijk PR-manager van Center Parcs. Dat is iets

minder hoog dan enkele jaren geleden toen dat percentage nog op vijftien-

● Beelden van Center Parcs, zoals het vakantiepark-concern zichzelf graag ziet: veel aandacht voor de natuur en voor kinderen. Getuige de (iets teruggelopen maar) nog steeds hoge bezettingsgraad van ruim negentig procent, slaagt Center Parcs daar ook in. Foto: CENTER PARCS



„In Nederland wordt absoluut geen park van Center Parcs meer gebouwd,” weet Rozemeijer die dat mede baseert op de huidige economische recessie en het feit dat er al enkele jaren sprake is van een toename van het tweede huizebezit. „Nederland is vol.” Daarentegen wordt er wel in Engeland gebouwd, waar zomer volgend jaar de opening van het park in Bath, het derde, verwacht wordt.

Center Parcs ontving in 1992 drie miljoen gasten van wie 1,4 miljoen Nederlanders. Met name in de Nederlandse parken zijn veel Duitse gasten te vinden. Alleen al op De Lommerbergen was vorig jaar één op de vier gasten Duitser. Tachtig procent van de gasten geeft bij vertrek te kennen ooit nog eens een keer terug te willen komen.

En daarin schuilt ook een van de belangrijke redenen om te blijven verbeteren. „Stilstand is achteruitgang,” luidt de kreet. Vandaar dat er in rap tempo lazy rivers, themagolfparken, caribbeaan bars en aqua sand's zijn aangelegd. Gevolgd of voorafgegaan door de aanleg van floating rooms, skiheuvels, Romeinse sauna's en subtropische winkel- en horecacentra in de vorm van Parc Plaza's.

En dat lijkt andere koek dan vijftientig jaar geleden toen het openluchtzwembad van De Lommerbergen en een stel waterfietsen er tot de belangrijkste attracties behoorden.

„En toch hebben we altijd voorop gelopen. We zijn trendsetter. Zeker in Ne-

derland. De bungalows van Sporthuis Centrum beschikten al over kleurentelevisie terwijl de meeste Nederlanders nog naar een zwart/wit-televisie zaten te kijken. We legden omvangrijke videotheek nog uitgevonden moest worden, we waren de bedenkers van het recreatieve zwemmen en de midweek-vakantie; een volstrekt nieuw verschijnsel waar Nederland nog nooit van had gehoord.”

Allemaal mede het werk van Piet en Trude Derksen die vijftientig jaar geleden hun oog lieten vallen op de kleine camping in Reuver. Ze startten De Lommerbergen en 'verdienden' in 1989 naar verluidt 1 miljard gulden aan de verkoop van alle aandelen Center Parcs aan een Schotse brouwerij. De winst was betrekkelijk. Het geld ging namelijk rechtstreeks naar de door hun opgerichte Stichting Getuigenis van Gods Liefde, die zich de verdere verkondiging van het rooms-katholieke geloof ten doel stelt. De kapellen op het terrein (die zouden er ook staan als het niet contractueel was vastgelegd) en de grote witte kruisen aan de rand ervan zijn de enige tekenen die herinneren aan de oprichter.

„Raar eigenlijk,” zegt Rozemeijer. Hij verbaast zich er over dat elk gesprek over het succes van Center Parcs altijd weer gegarandeerd ook over Piet en Trude Derksen gaat. „Als je in een Fokker-vliegtuig zit, begin je toch ook niet over Anthony Fokker.”

LIEVELINGSPELKJE



SRI LANKA

De specialiteit van Jan de Lange, mede-directeur bij Peter Stuyvesant Travel (veel stoere avontuurlijke reizen) is Zuid-Amerika. Als zijn lievelingsbestemming noemt hij echter Sri Lanka. Hij vindt het een heerlijk land om even op adem te komen. „Eigenlijk hou ik niet zo van Azië, maar Sri Lanka vind ik fantastisch. Het is tien uur vliegen, heel betaalbaar en de mensen zijn gastvrij. Je hebt er cultuur en natuur. Of je nu bergen wilt zien of jungle, olifanten of tempels, het is er allemaal. En dan nog die prachtige stranden waar de Bounty's bij wijze van spreken aan de bomen groeien.” Hij reist er het liefst met auto en chauffeur. „Dat is daar redelijk betaalbaar. Je hebt dan enorm veel vrijheid en kunt precies daar stoppen waar je wilt. De chauffeur kent het land op zijn duimpje en is vaak een goede gids.”

Als de campinghouder maar kiest, maakt niet uit wat

Wie denkt dat campings het moeten hebben van toeters en bellen, die heeft toch een verkeerd idee over de kampeermarkt, die vooral veel ingewikkelder ligt. Terwijl de een investeert in een tropisch zwemparadijs, een disco, een vijfsterrenrestaurant en een uitgebreid ontspanningsprogramma, plant de ander bomen en struiken, waarachter het luxe sanitair schuilgaat. De 'camping van het jaar' 1992, aangewezen door de lezers van de ANWB-Campinggids, ligt in Ruurlo en adverteert met: Stilte en 'geen ontspanningsprogramma'. De een probeert het hoofd boven water te houden door uit te bouwen als Center Parcs, de ander door aan te pappen met de natuur. Of maken van dat laatste het sterke punt. „Maar kies in elk geval duidelijk,” is het advies van Arthur van Disseldorp (32), sinds enkele jaren directeur van camping Het Elfenmeertje in Herkenbosch.

DOOR SANTE BRUN

Zelf heb ik een heel bepaald beeld van de camping, zoals die er uit moet zien, ook als ik er maar een nacht de tent wil opslaan: goed geïllustreerd, liefst verwarmd, wasruimte, douches en toiletten, geen kwartjes-automaten voor warm water, een zwembad, en een behoorlijke speelruimte. Een restaurant is niet belangrijk, en een winkel eigenlijk ook niet. Als het verblijf een paar dagen duurt mag een wasmachine niet ontbreken. We hebben ronduit de pest aan de campings met bijna uitsluitend stacaravans, waar je als kampeerder hoogstens gedoogd wordt en waar dan ook nog een soort kampregime heerst: de eigenaar heeft een reglement van drie getypte velletjes hangen waarin alles verboden wordt, en houdt vanuit zijn kantoor in de gaten of zijn bevelen worden opgevolgd.

Daar zitten meteen alle elementen in, waar niet alleen de kampeerder op let, maar ook iemand als Jac. van 't Riet, samen met zijn redactie goed voor zo'n 200.000 exemplaren per jaar van de ANWB-campinggidsen.

De kampeerder let niet alleen op de outillage, maar ook op de sfeer, op het 'type' mensen dat de camping pleegt te bezoeken, op de manier waarop de eigen-

naar of exploitant met de mensen omgaat. „Wat dat betreft moet je ook niet blind staren op die vier of vijf sterren die wij een camping geven,” zegt Van 't Riet. „Je kunt je op een heel luxe bedrijf heel ongelukkig voelen, als kampeerder.” Hij kampeert zelf ook, „maar ik ben niet altijd gelukkig met die vijf sterren. Menig consument voelt zich beter thuis op een kleine, eenvoudige camping, waar de beheerder beter is ingesteld op de wensen van zijn klantenkring; de ondernemer bepaalt het gezicht van het bedrijf, zijn ziel zit er soms in.” En dan natuurlijk helemaal, als die camping ligt op een A-lokatie.

Trendsetter

Een goed voorbeeld van zo'n A-lokatie vind je in Herkenbosch, Het Elfenmeertje. Directeur Van Disseldorp heeft onlangs op een conferentie van de organisatie van ondernemers in het recreatiebedrijf, Recron, zijn visitekaartje van trendsetter afgegeven door te verklaren dat hij bewust heeft gekozen voor aansluiting bij zijn belangrijkste troefkaart: het Nationaal Park Meentweg, waar zijn camping bijna middenin ligt. Geen disco dus, geen overdekt zwembad, geen gecompliceerd amusementsprogramma op de camping. „Laat dat maar aan Center Parcs over,” zegt hij. Groepen opschoten jongens krijgen bij de receptie het adres van de concurrent, die wel



● Arthur van Disseldorp bij het dichtgevroren zwembad: duidelijk gekozen voor het Nationaal Park. Foto: PAUL KUIT

een disco heeft en die de bar zo lang mogelijk open houdt. „Hij heeft een gigantische bieromzet waar ik stikloers op ben; maar ik heb dus voor iets anders gekozen,” zegt Van Disseldorp.

Hij oriënteert zich liever naar buiten; hij werkt vanuit de gedachte dat de mensen die bewust kiezen voor verblijf op Het Elfenmeertje, daar komen voor rust en natuur. Dat betekent, buiten de lange rij zaken die Van Disseldorp niet verkoopt, dat de zaak betrekkelijk kleinschalig moet blijven, en dat je er op moet rekenen dat de mensen die er komen eigenlijk liever niet passief vermaakt willen worden.

Van Disseldorp heeft vervaagde medewerking toegezegd aan de schepping van een bezoekerscentrum voor het toekomstig Nationaal Park. In feite wordt een deel van het werk nu al gedaan door de receptie van de camping. „Als je de bezoekers van het park niet begeleidt, is er

na een poosje geen park meer. Dat de stromen begeleid worden is in het belang van het Meentweggebied – en dus in het belang van Het Elfenmeertje.”

Van Disseldorp geeft een voorbeeld van een beperking die hij zijn bezoekers oplegt. „In het broedseizoen van de aders in het Nationaal Park leggen wij de folders, waar wandelroutes door het broedgebied in staan, even weg. Een simpele maatregel. Maar het effect is dat de aders rustig kunnen broeden. Als het broedseizoen is afgelopen gaan de folders weer op de balie.”

De bezoekers van een camping in natuurgebied willen dan niet passief vermaakt worden, toch is er begeleiding nodig. „De mensen zijn gek op natuurfilms op de tv. Die bestaan uit mooie plaatjes en veel informatie. De plaatjes kunnen wij niet zomaar leveren, de informatie wel. Onder leiding van een ervaren gids kun je in het Nationaal Park toch aan je

trekken komen. En het park vaart er wel bij. En ik herhaal: dus mijn bedrijf.”

Natuurcamping

Van Disseldorp werkt nu aan een uitbreiding van de camping met een echte natuurcamping: 110 plaatsen op 70.000 vierkante meter bos. De (onverminderd luxe) toiletgebouwen worden uitgevoerd als blokhut, met gras op het dak; in het herentoeilet zullen de urinoirs, als het aan Van Disseldorp ligt, vervangen worden door bomen – van gemakkelijk te reinigen kunststof. De gemeente Roerdalen dubt nog een beetje over het idee, maar Van Disseldorp vindt het een logische consequentie van zijn beslissing, te kiezen voor de natuur.

Milieu-vriendelijke schoonmaakmiddelen zullen er worden gebruikt, er komen geen grote gele vuilcontainers maar 'natuurlijk' gecamoufleerde bakken, misschien wel een picknicktafel per standplaats.

Want hoe natuurnnend de gasten van Van Disseldorp ook zijn, ze staan wel op enig comfort. Dus zijn de douches en de toiletten wat groter – hoewel hij een viersterrencamping wil blijven en niet naar vijf wil streven – en in het verschieft ziet hij zelfs, dat elke ochtend iemand van de huishoudelijke dienst de tent of caravan komt reinigen en opruimen.

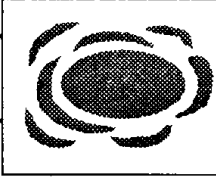
In elk geval wordt de privacy steeds belangrijker, vandaar de cabines bij elke wastafel. „Ook natuurkampeers krijgen je er moeilijk meer toe zich buiten bij de kraan te gaan poedelen,” stelt Van Disseldorp vast.

Bij de Recron zijn 85 van de 180 geregistreerde bedrijven aangesloten, die samen goed zijn voor driekwart van de overnachtingen. De Recron zorgt voor van alles, maar in toenemende mate moeten de ondernemers op allerlei gebieden worden bijgespijkerd, omdat ze steeds meer te maken krijgen met milieuwetgeving, met de Hinderwet, met lozingsbesluiten, de zwembadwetgeving.

Ivo Gelsing, consultant voor Noord- en Midden-Limburg van de Recron ziet dat de ondernemers zich steeds meer bewust worden van hun product, en daardoor ook steeds bewuster de keus maken voor een bepaald de vorm van kamperen en recreatie. Hij heeft milde kritiek op de bedrijven in Zuid-Limburg, die minder actief zijn dan hun collega's in de rest van de provincie. „In Zuid-Limburg suddert men voort op het bekende imago,” zegt hij. En dat levert intussen op dat de gemiddelde camping in Noord- en Midden-Limburg beter geïllustreerd is en Noord-Limburg, volgens recente cijfers, inmiddels meer in trek is bij de binnenlandse toerist.

Ook in Zuid-Limburg zal dus nog eens duidelijk gekozen moeten worden.

Desnoods voor de kunststoffen plasbodem.



Bergop en bergaf in Oostenrijk

DOOR HANS GOOSSEN

Oostenrijk is 's zomers vooral in trek bij gezinnen en oudere vakantiegangers. Zodra de sneeuw gesmolten is, laten echter met name jongeren het afweten. Daarom gooit Oostenrijk het sinds enige tijd over een meer avontuurlijke boeg in een poging het al dan niet terechte 'oudballige' beeld dat jongeren van het land hebben te corrigeren. Met name Tirol loopt daarin voorop. Met een agressieve, op de jeugd gerichte reclamecampagne wordt de aandacht gevestigd op spanning en avontuur. De mountainbike wordt daarbij als een van de troeven naar voren geschoven. In vrijwel elk dorp zijn sportscholen en -winkels verzezen die mountainbikes verhuren en verkopen.

Net als in Nederland zijn de nieuwe avonturiers op twee wielen echter niet door iedereen met open armen ontvangen.

Nog even afgezien van de schade aan de natuur die kris-kras door de bergen crossende fietsers kunnen veroorzaken, reageerden ook de meer traditionele vakantiegangers weinig enthousiast.

Het klinken van een koebel mag dan in de Alpen een vertrouwd geluid zijn, het ongeduldige fietsbelletje wordt vaak als vrij storend ervaren, zeker als de wandelaars vervolgens nauwelijks de tijd krijgen om opzij te stappen om de belier te laten passeren.

Door in samenwerking met de *Landesregierung* en de gezamenlijke fietshandelaren de actie 'Positive biking' te lanceren, hoopt het toeristenbureau Tirol Werbung niet alleen het gedrag van mountainbikers te betugelen, maar ook een beter imago van de sportievelingen bij de doorsnee-toerist te verkrijgen. Als de pogingen om jonge avonturiers naar Tirol te krijgen er immers toe leiden, dat de vertrouwde groep vakantiegangers thuisblijft, is het effect natuurlijk nihil.

Positive bikers zijn niet alleen te herkennen aan hun onberispelijk fietsgedrag maar ook door een sticker op hun rijwiel. Daarmee geven ze te kennen zich aan de gedragsregels te willen houden. De belangrijkste zijn dat voetgangers altijd voorrang hebben en krijgen en dat er alleen wordt gefietst op paden met een minimale breedte van anderhalve meter.

Maar met deze beperkingen valt goed te leven, zo leert mijn tweedaagse fietstocht, pardon bike, door het Rofangebergte, in de buurt van de Achensee. Het vertrekpunt is het dorpje Pertisau, aan de linkeroever van de in een hoog



• 'Positive bikers' zijn van harte welkom in Tirol.

dal gelegen Achensee, een langwerpige meer waarin de Oostenrijkse keizers regelmatig pootjebaadden. Pertisau drijft volledig op het toerisme en beantwoordt qua uiterlijk en uitstraling volledig aan het beeld dat ik heb van een vakantiedorpje in Tirol.

De Achensee, tegenwoordig domein van surfers en zeilers en badgasten zonder koninklijk bloed, is voor meer dan de helft omzoomd door een fietspad dat van Pertisau via Maurach naar Achenkirch voert.

Na een kilometer of acht verlaten we de rondweg en draaien we een bospad op, waar vrolijk loeiende koeien ons opwachten. De waarschuwing van onze Oostenrijkse begeleiders om vooral rustig en in gelijkmatig tempo in hoger sferen te geraken, mist zijn doel. Nederland mag dan voornamelijk vlak zijn, maar we worden bij wijze van spreken op de fiets geboren. En van een bultje meer of minder raken we toch niet van de wijs. Na een uur kijken mijn Nederlandse metgezel en ik dan ook ietwat meewang om naar onze Oostenrijkse begeleiders die stevast 50 meter achterblijven.

Achteromkijken hoeven we later op de dag in elk geval niet meer. Mountainbiken is vooral een kwestie van souplesse en minder van macht, zo ondervind ik aan den lijve.

Als bij het uitkomen van de zoveelste bocht tijdens de 40 kilometer lange trip mijn bezwete hoofd omhooghef in de hoopvolle maar vergeefse verwachting dat de top eindelijk is bereikt, zie ik mijn metgezellen als stipjes voor me uit rijden.

Tijd om van het overigens prachtige landschap te genieten, krijg ik pas tijdens de stops bij berghutten. Met trillende turbodijen, maar met het intense genot dat na een fikse inspanning volgt, kijk ik 1800 meter omlaag en zie het kronkelende padenlint dat nog nat is van het gelaten zweet. Letterlijk en figuurlijk een piekervaring.

We overnachten in de Erzherzog Johann Klause, na een kort uitstapje over de grens naar een uitspanning in het Duitse Valepp. Geen hotelkamer met weelderig donsbed, maar een eenvoudig zelf in elkaar getimmerd zolderop-trekje. De door de hutbeheerder zelf gevangen en bereide forel maakt echter veel goed. En bij avontuur hoort ook ontbering.

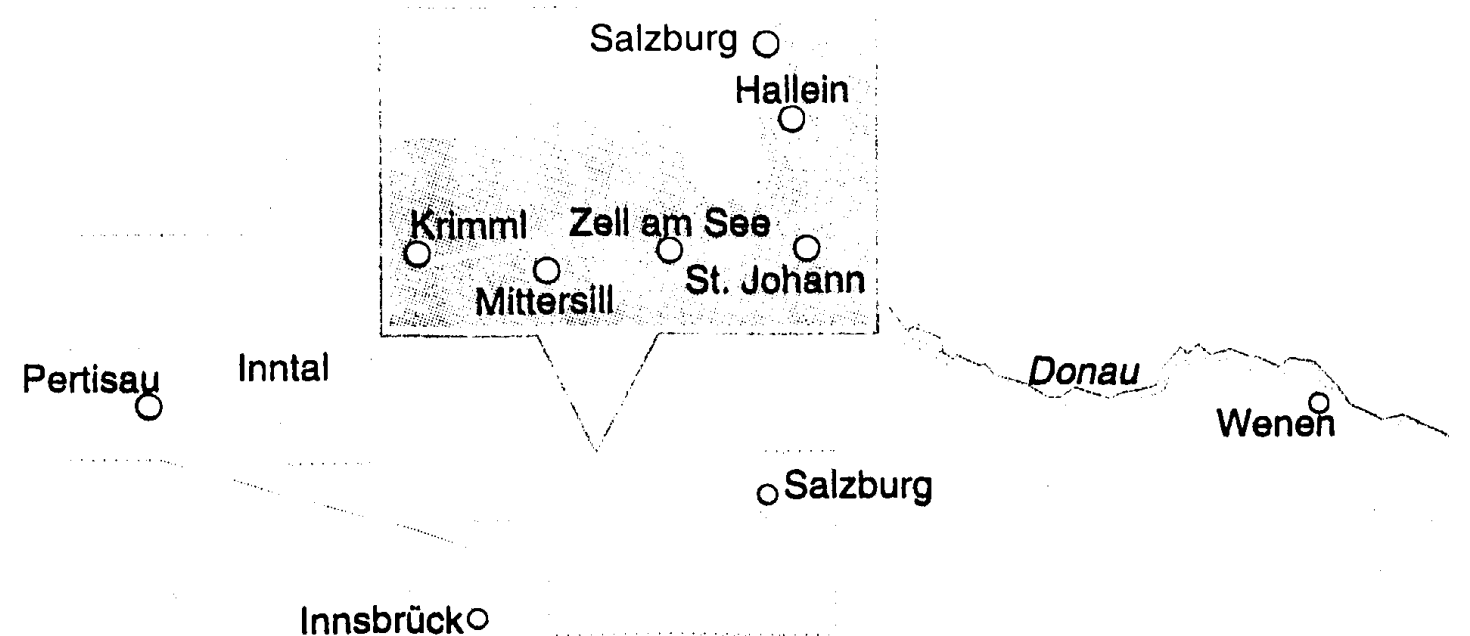
Wie langzaam stijgt, daalt des te sneller. De tweede dag staat in het teken van de afdaling, een enkele venijnige klim uitgezonderd. Elke geploeterde meter omhoog krijgen we zoevend terug. Maar eenmaal beneden is er helaas geen weg terug.

We draaien nog even de Inntal-Radwanderweg op, een van de fraaie fietspaden die in geheel Oostenrijk zijn aangelegd in de grote rivierdalen, maar

na een tocht over de almen is dit toch niet meer het echte werk.

Dalen zijn bovendien ook uitermate geschikt voor het aanleggen van een snelweg, een hindernis die tijdens de reis terug naar Pertisau helaas meerdere malen moet worden genomen. Met weemoed verlang ik dan al weer terug naar de top.

Meer informatie over mountainbiken in Tirol is te verkrijgen bij Tirol Werbung, Bozner Platz 6, A 6010 Innsbruck, Oostenrijk.



Illustratie Karel Gerrits

Het is nog niet eens zo lang geleden dat een fietser in Oostenrijk een bezienswaardigheid was. Gelukkig is daar inmiddels verandering in gekomen: in veel provincies – Nieder- en Ober-Österreich, Burgenland, Salzburger Land – zijn fraaie fietsroutes aangelegd die de toerist, die een actieve vakantie wil, naar de mooiste plekjes van het land brengen. Het zijn vaak vlakke gebieden, in rivierdalen of aan de voet van het hooggebergte, waar ook de ongeïfende fietser probleemloos zijn weg vinden kan. Maar ook de bergen zijn niet langer rijwielvrij, sinds de mountainbike aan zijn opmars is begonnen.

DOOR JOS FRUSCH

Een jaar of vijf geleden had Martin Uitz een droom. De directeur van de VVV van de provincie Salzburg, een fanatieke lange-afstandsfietser, zag de nieuwe fietsroute vanaf het machtig mooie natuurgebied Hohe Tauern langs de Salzach richting Salzburg en Passau al helemaal voor zich. Uitz ontwaakte, toog aan het werk, maar vond aanvankelijk weinig medewerking. De gemeenten, plaatselijke VVV's en de horeca stonden niet echt te springen. Fietsen? In het Salzburger Land? Daar had niemand oren naar.

Maar Uitz is een doortrapper. Gesteund door zijn Nederlandse vrouw bleef de VVV-directeur zijn rug krommen. Na veel afzien, achtervolgingen en de nodige tussensprints mag het resultaat van deze dadendrang er zijn: de Tauernradweg, een 325 kilometer lange fietsroute door een onwaarschijnlijk mooi gebied. Met meer dan 250 fietsvriendelijke hotels, die het nu een voorrecht vinden fietsers voor één nachtje onderdak te verschaffen. Fietsen over een overwegend vlak terrein, over stille wegen, licht bergafwaarts, langs de snelstromende, heldere Salzach, met aan je rechterhand de indrukwekkende, besneeuwde drieduizenders van de Hohe Tauern en links de vriendelijk groene, zonnovergoten Grasbergen, waar 's winters het skitoerisme welig tiert; een fantastische ervaring.

Bescherming van natuur en milieu staan hoog in het vaandel van de bestuurders van de provincie Salzburg. Het nationale park Hohe Tauern, een uitgestrekt gebied van duizend vierkante meter is daar het meest sprekende voorbeeld van. Een uitgebreid natuur- en cultuurlandschap met bloeiende alpenweiden, dichte bossen, wildbruisende watervallen en rustieke dorpjes, waar de tijd lijkt

te hebben stil gestaan. Dat gebied wordt gekoesterd door 'die Behörden', al kan de toerist er zich vrij bewegen. Alleen zijn er maatregelen genomen om het massatoerisme in te dammen en het milieuvriendelijk kwaliteitsbeleid te bevorderen. Wandelbussen als alternatief voor de auto, de 'Salzburger Schnupper'-pas, een goedkoop treinkaartje, en het verbod hotels te bouwen met een capaciteit hoger dan zestig bedden, behoren tot deze maatregelen om te komen tot een milieuvriendelijk vakantieparadijs. Natuurlijk zit Martin Uitz met zijn fietsroute op het goede spoor.

Fietsen in het Salzburgerland is heerlijk ontspannend. In juni, als ik met een aantal collega's een gedeelte van de route ga fietsen, is er veel zon en weinig wind. De zuivere berglucht prikkelt je longen en de wegen – voor het merendeel verhard – 'lopen' soepel omdat het traject van begin tot einde een verval kent van 700 meter. Ze voeren door dorpjes waar geen auto's mogen komen en ze zijn ideaal voor ATB-fietsen, die overal te huur zijn. Maar ook tour- en sportfietsers doen het uitstekend in dit gebied en – voor de liefhebbers van het ruigere werk – ook racefietsers en mountainbikes. Echte fietsers kunnen van de goedgebewijzerde route af om even stevig op de pedalen te gaan staan tegen de flanken van de bergen die vanuit het dal opdoemen als reuzen met witte ijsmutsen. Het probleem is dan alleen dat u veel mist van al die bezienswaardigheden die speciaal voor de fietsers langs het traject lijken te zijn neergezet.

Het begint meteen al in Krimml, het uitgangspunt van de Tauernradweg. Nog voor u ook maar één pedaaltrap hebt gedaan, mag u de hoogste watervallen van Midden-Europa beslist niet vergezaten. Een bezoek aan dit donderend natuurgeweld van bijna 400 meter hoog zet de toon voor een ontdekkingsocht

door een gebied waarin u fietsend wandelend en klimmend de ongerepte natuur in al haar rijkdom en gevarieerdeheid kunt ontdekken.

Nag zo'n natuurwonder is de Liechtensteinklamm in de buurt van St. Johann, een van de indrukwekkendste ravijnen die het Salzburger Land rijk is. Strooit versnellingen, watervallen, draaikolke bieden daar onvergetelijke indrukken die alleen maar worden versterkt door de ruige, uitgeschuurde rotsen die zich metershoog boven de wilde bergstromen verheffen.

Natuurlijk komt u al fietsend ook door pittoreske plaatsjes, die allerlei bezienswaardigheden als kostbare kleinodet koesteren. Hallersbach bijvoorbeeld, een plaatsje met voorbeeldfunctie, dat het gaat om milieu-activisme – Yves Saint Laurent heeft er tuinen met exclusieve parfums – verder Bramberg, waar zich een leuk Heimatmuseum bevindt, en natuurlijk Zell am See, een echt toeristencentrum, gelegen aan de Zeller See, waar het water nog (weer?) helder is. Maar ook als het landschap vlakker wordt en de landouwen rondom Salzburg in de verte opdoemen, komt u door dorpjes en stadjes (Vigaun, Hallein) die een bezoek meer dan waard zijn. En in de Mozartstad Salzburg – de fietsvriendelijkste stad van Oostenrijk – kunt u dagen zoetbrengen. Met en zonder fiets.

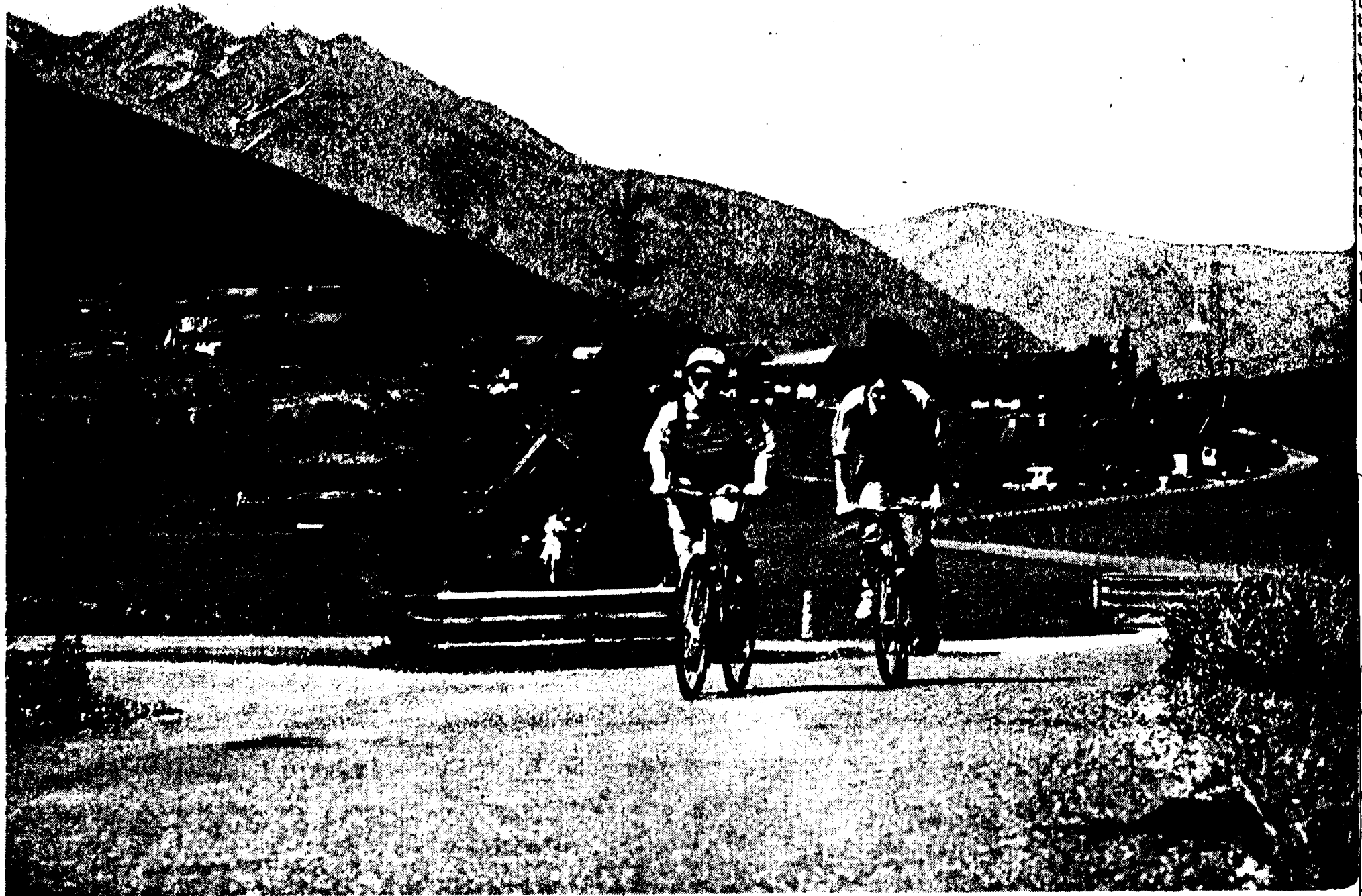
Meer informatie over het Salzburger Land en de fietsmogelijkheden aldair gratis te verkrijgen bij Salzburger Land, Alpenstraße 96, A-5033 Salzburg, tel. 0943-66220506. Daar is ook de nieuwe fietsgids 'Tauernradweg der Salzach und Saalach entlang' te krijgen, die door Martin Uitz zelf geschreven is. Deze gids, die voorlopig alleen in de Duitstalige versie verkrijgbaar is, is een must voor iedereen die van plan is dit gebied te fietsend te verkennen. Prijs 15 gulden.

LIEVELINGSPLEKJE



CORNWALL

Eén lievelingsplekje heeft Dick van Poppel, manager verkoop van Vrij Uit niet. Hij houdt er namelijk van om rond te trekken. Dat deed hij afgelopen zomer met veel plezier in Cornwall, Engeland. Met de auto toerde hij langs 'manor houses', landhuizen van verarmde adel die wat bij wil verdienen. "We logeerden bij mensen thuis. Dat is een hele relaxte manier om een streek te leren kennen. Heel verrassend ook omdat je veel onverwachte dingen tegenkomt." Een prachtige grastennisbaan bijvoorbeeld waar hij met de landlord een balletje sloeg. En prachtige logeerkamers, waarvan er niet één hetzelfde was. "Het is heel gezellig om de dag te beginnen met een English breakfast met bijvoorbeeld een paar Zweden of Denen die op hetzelfde landgoed logeren." Een spannende tropische bestemming is er voor hem niet bij. "Ik heb last van vliegangst."



• De Tauernradweg voert door een onwaarschijnlijk mooi gebied.